

STORTINGET

Dokument 15:6

(2017–2018)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

Spørsmål nr. 751–900
22. januar - 8. februar 2018

Innhold

Spørsmål

751.	Fra stortingsrepresentant Emilie Enger Mehl, vedr. ressurser i politiet, besvart av justis-, beredskaps- og innvandringsministeren	11
752.	Fra stortingsrepresentant Willfred Nordlund, vedr. bruk av baser i Norge, besvart av forsvarsministeren	12
753.	Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. regjeringens landbrukspolitikk, besvart av landbruks- og matministeren	13
754.	Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. lønns- og arbeidsvilkår på norsk sokkel, besvart av næringsministeren	13
755.	Fra stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand, vedr. gjennvinning av plast, besvart av klima- og miljøministeren.....	14
756.	Fra stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand, vedr. friluftslivsfag ved Knut Hamsun videregående skole, besvart av kunnskaps- og integreringsministeren.....	15
757.	Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. snus, besvart av eldre- og folkehelseministeren .	16
758.	Fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes, vedr. avslag basert på grunnleggende nasjonale interesser eller utenrikspolitiske hensyn i henhold til statsborgerloven §7 andre ledd, besvart av kunnskaps- og integreringsministeren	17
759.	Fra stortingsrepresentant Nicholas Wilkinson, vedr. en 3. rullebane på Gardermoen, besvart av samferdselsministeren	17
760.	Fra stortingsrepresentant Nicholas Wilkinson, vedr. kuttene i det psykiske helsetilbudet, besvart av helseministeren.....	18
761.	Fra stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen, vedr. sentralarresten ved Hønefoss politistasjon, besvart av justis-, beredskaps- og innvandringsministeren	19
762.	Fra stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen, vedr. tildeling av d-nummer/personnummer for sjølstendig næringsdrivende, besvart av finansministeren	20
763.	Fra stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland, vedr. Helfo sine arbeidsplasser, besvart av helseministeren.....	21
764.	Fra stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland, vedr. avrusningstilbudet innen Helse Sør-Øst RHF, besvart av helseministeren	22
765.	Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. krepsedød ved 7 oppdrettsanlegg, besvart av fiskeriministeren.....	23
766.	Fra stortingsrepresentant Anniken Huitfeldt, vedr. eksporten av forsvarsmateriell fra Norge til Saudi-Arabia i 2017, besvart av utenriksministeren	24
767.	Fra stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand, vedr. utbygging av vannkraftverk i elva Vinda, besvart av olje- og energiministeren.....	25
768.	Fra stortingsrepresentant Siv Henriette Jacobsen, vedr. mikroplast i kroppspleieprodukter, besvart av klima- og miljøministeren.....	26
769.	Fra stortingsrepresentant Arne Nævra, vedr. forvaltningen av viltarter, besvart av statsministeren.....	26
770.	Fra stortingsrepresentant Nicholas Wilkinson, vedr. flash glucose measurer som FreeStyle Libre, besvart av helseministeren	27
771.	Fra stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum, vedr. kostnadene Helse Sør-Øst RHF har i dag ved sin lokasjon i Oslo, besvart av helseministeren.....	28
772.	Fra stortingsrepresentant Martin Henriksen, vedr. avhending av Åsegarden, besvart av forsvarsministeren	28
773.	Fra stortingsrepresentant Arne Nævra, vedr. anbudsrunde innen TSB, besvart av helseministeren.....	29
774.	Fra stortingsrepresentant Freddy André Øvstegård, vedr. homofile fosterforeldre, besvart av barne- og likestillingsministeren	30
775.	Fra stortingsrepresentant Ruth Grung, vedr. at Enovas mandat omfatter utbygging av landstrøm for cruiseskip i kommunal eller privat regi, besvart av klima- og miljøministeren	31

776.	Fra stortingsrepresentant Ruth Grung, vedr. offentlige anskaffelser, besvart av justis-, beredskaps- og innvandringsministeren	32
777.	Fra stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik, vedr. Bitcoin-fenomenet, besvart av finansministeren.....	32
778.	Fra stortingsrepresentant Nils Kristen Sandtrøen, vedr. problemet med Skarnes stasjon, besvart av samferdselsministeren	34
779.	Fra stortingsrepresentant Hadia Tajik, vedr. næringsverksemder, besvart av næringsministeren.....	34
780.	Fra stortingsrepresentant Gina Barstad, vedr. fengselet på Ulvsnesøy, besvart av justis-, beredskaps- og innvandringsministeren	35
781.	Fra stortingsrepresentant Geir Jørgen Bekkevold, vedr. dobbeltroller og habilitetskonflikter som oppstår når barnevernansatte selger private barnevernstjenester i samme kommune hvor de jobber, besvart av barne- og likestillingsministeren.....	36
782.	Fra stortingsrepresentant Anette Trettebergstuen, vedr. kvinnerepresentasjonen i filmbransjen, besvart av kulturministeren	37
783.	Fra stortingsrepresentant Anette Trettebergstuen, vedr. den såkalte "øst-traseen" for IC gjennom Hamar by, besvart av samferdselsministeren.....	38
784.	Fra stortingsrepresentant Masud Gharahkhani, vedr. Borgestadlinikken i Drammen, besvart av helseministeren.....	39
785.	Fra stortingsrepresentant Morten Stordalen, vedr. norske selskaper som taper kampen om veikontrakter mot de utenlandske selskapene, besvart av samferdselsministeren.....	40
786.	Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. biodrivstoff, besvart av klima- og miljøministeren	41
787.	Fra stortingsrepresentant Zaineb Al-Samarai, vedr. sikkerhetsklarering av vernepliktige, besvart av forsvarsministeren	42
788.	Fra stortingsrepresentant Tore Storehaug, vedr. det nye namnet på HiOA, "OsloMet - Storbyuniversitetet", besvart av forsknings- og høyere utdanningsministeren	43
789.	Fra stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski, vedr. Lofotodden, besvart av klima- og miljøministeren	44
790.	Fra stortingsrepresentant Jorunn Gleditsch Lossius, vedr. båtregelverk, besvart av næringsministeren.....	44
791.	Fra stortingsrepresentant Per Espen Stoknes, vedr. å endre PUD, besvart av olje- og energiministeren	45
792.	Fra stortingsrepresentant Kristian Torve, vedr. et kombinert bygg for NTNU og Studentsamskipnaden i Gjøvik, Ålesund og Trondheim, besvart av forsknings- og høyere utdanningsministeren	46
793.	Fra stortingsrepresentant Ivar Odnes, vedr. vegtrafikkloven, besvart av samferdselsministeren	47
794.	Fra stortingsrepresentant Marit Arnstad, vedr. luftambulansetjenester, besvart av helseministeren.....	47
795.	Fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes, vedr. EUs energiunion, besvart av olje- og energiministeren	48
796.	Fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes, vedr. Tyrkias folkerettsstridige invasjon av regionen Afrin i nordvest Syria, besvart av utenriksministeren.....	50
797.	Fra stortingsrepresentant Kristian Torve, vedr. kontantstøtteordningen, besvart av barne- og likestillingsministeren.....	50
798.	Fra stortingsrepresentant Terje Aasland, vedr. utbetalinger fra havbruksfondet, besvart av fiskeriministeren.....	51
799.	Fra stortingsrepresentant Nicholas Wilkinson, vedr. privatskoler, besvart av kunnskaps- og integreringsministeren	53
800.	Fra stortingsrepresentant Knut Arild Hareide, vedr. flyktninger i Hellas, besvart av utenriksministeren	54
801.	Fra stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik, vedr. jordvern, besvart av kommunal- og moderniseringsministeren	55

802.	Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. innleid arbeidskraft for faste oppgaver i sykehusene, besvart av helseministeren	56
803.	Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. utbygging av trygghetsboliger, besvart av helseministeren.....	57
804.	Fra stortingsrepresentant Kirsti Leirtrø, vedr. elektrifisering av togene i Trøndelag, besvart av samferdselsministeren.....	58
805.	Fra stortingsrepresentant Ingalill Olsen, vedr. Nordkynkvota, besvart av fiskeriministeren	59
806.	Fra stortingsrepresentant Terje Aasland, vedr. avfallsdeponi i Brevik, besvart av klima- og miljøministeren	60
807.	Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. 5 år gammel gutt med autisme, besvart av justis-, beredskaps- og innvandringsministeren.....	60
808.	Fra stortingsrepresentant Hårek Elvenes, vedr. valg av enebase på Evenes, besvart av forsvarsministeren	61
809.	Fra stortingsrepresentant Hårek Elvenes, vedr. kapasitet på Evenes, besvart av forsvarsministeren	62
810.	Fra stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski, vedr. ABE-reformen, besvart av finansministeren.....	63
811.	Fra stortingsrepresentant Jenny Klinge, vedr. spørsmålet er trukket, besvart av justis-, beredskaps- og innvandringsministeren	63
812.	Fra stortingsrepresentant Nicholas Wilkinson, vedr. innslagspunkt 14 i trygdeordningen for tannhelse, besvart av helseministeren	64
813.	Fra stortingsrepresentant Emilie Enger Mehl, vedr. anstendig språkbruk, besvart av justis-, beredskaps- og innvandringsministeren	65
814.	Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. familiegjenforening, besvart av justis-, beredskaps- og innvandringsministeren	66
815.	Fra stortingsrepresentant Liv Gustavsens, vedr. ny politiskole, besvart av justis-, beredskaps- og innvandringsministeren.....	67
816.	Fra stortingsrepresentant Liv Gustavsens, vedr. Politihøgskolen, besvart av justis-, beredskaps- og innvandringsministeren.....	67
817.	Fra stortingsrepresentant Hans Fredrik Grøvan, vedr. aleneforsørgende studenter, besvart av arbeids- og sosialministeren.....	68
818.	Fra stortingsrepresentant Geir Adelsten Iversen, vedr. tilskuddsaktiviteten gjennom Barentssekretariatet, besvart av utenriksministeren	69
819.	Fra stortingsrepresentant Kari Henriksen, vedr. ABE-reformen, besvart av barne- og likestillingsministeren.....	70
820.	Fra stortingsrepresentant Freddy André Øvstegård, vedr. Kvellomalen, besvart av barne- og likestillingsministeren.....	72
821.	Fra stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum, vedr. sykkelvei Kvikne, besvart av samferdselsministeren.....	73
822.	Fra stortingsrepresentant Stein Erik Lauvås, vedr. Østfoldbanen, besvart av samferdselsministeren.....	74
823.	Fra stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes, vedr. oppdrett, besvart av fiskeriministeren	75
824.	Fra stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes, vedr. SIVA, besvart av næringsministeren	76
825.	Fra stortingsrepresentant Kari-Anne Opsal, vedr. Harstadpakken, besvart av samferdselsministeren.....	76
826.	Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. krav i forskrift til lov om offentlige anskaffelser om at alle nye ferger og rutebåter benytter lav- eller nullutslippsteknologi når situasjonen tilsier at det er mulig, besvart av samferdselsministeren	78
827.	Fra stortingsrepresentant Ruth Grung, vedr. Ungdomsenheten ved Bjørgvin fengsel, besvart av justis-, beredskaps- og innvandringsministeren	78
828.	Fra stortingsrepresentant Ruth Grung, vedr. grov overfakturering av havneavgifter som bryter med selvkostprinsippet, besvart av samferdselsministeren	79
829.	Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. ansvarsområde i regjeringen, besvart av eldre- og folkehelseministeren	80

830.	Fra stortingsrepresentant Ole André Myhrvold, vedr. modernisert form for krigspensjon, besvart av forsvarsministeren	81
831.	Fra stortingsrepresentant Freddy André Øvstegård, vedr. landskonferansen for downs syndrom, besvart av helseministeren	81
832.	Fra stortingsrepresentant Morten Stordalen, vedr. det digitale klaseskillet, besvart av samferdselsministeren.....	82
833.	Fra stortingsrepresentant Mona Fagerås, vedr. overgrepdomte og jobb i skole, besvart av kunnskaps- og integreringsministeren	85
834.	Fra stortingsrepresentant Jorunn Gleditsch Lossius, vedr. jobb for politihøyskolestudenter, besvart av justis-, beredskaps- og innvandringsministeren	85
835.	Fra stortingsrepresentant Kristoffer Robin Haug, vedr. giftig grunn i Groruddalen, besvart av klima- og miljøministeren.....	86
836.	Fra stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen, vedr. Blå Kors Borgestadklinikken i Drammen, besvart av helseministeren.....	87
837.	Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. gjeldssituasjonen etter sykkel VM 2017 i Bergen, besvart av kulturministeren	88
838.	Fra stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad, vedr. pilotstudie med organdonasjon, besvart av helseministeren.....	89
839.	Fra stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad, vedr. Spinraza-medisinen, besvart av helseministeren.....	90
840.	Fra stortingsrepresentant Åshild Bruun-Gundersen, vedr. beredskapsteam mot mobbing, besvart av kunnskaps- og integreringsministeren	91
841.	Fra stortingsrepresentant Torstein Tvedt Solberg, vedr. nasjonal romstrategi, besvart av næringsministeren.....	92
842.	Fra stortingsrepresentant Abid Q. Raja, vedr. beredskapssenter på Taraldrud, besvart av justis-, beredskaps- og innvandringsministeren	92
843.	Fra stortingsrepresentant Arne Nævra, vedr. brudd på hvilebestemmelsene blant langtransportsjåfører, besvart av samferdselsministeren.....	93
844.	Fra stortingsrepresentant Lene Vågslid, vedr. PSTs trusselvurdering for 2018, besvart av justis-, beredskaps- og innvandringsministeren	94
845.	Fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes, vedr. strandsonen, besvart av kommunal- og moderniseringsministeren	96
846.	Fra stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand, vedr. sensitiv informasjon og funksjoner via elever og læreres internettportaler, besvart av kunnskaps- og integreringsministeren	97
847.	Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. omgrepet "Vestlandet", besvart av kommunal- og moderniseringsministeren	97
848.	Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. fondsordning i jordbruket, besvart av landbruks- og matministeren	98
849.	Fra stortingsrepresentant Sandra Borch, vedr. ulv som er igjen i Julussa- og Osdalreviret, besvart av klima- og miljøministeren.....	99
850.	Fra stortingsrepresentant Emilie Enger Mehl, vedr. antall politistillinger, besvart av justis-, beredskaps- og innvandringsministeren	99
851.	Fra stortingsrepresentant Mona Fagerås, vedr. delsektorene i velferdssystemet, besvart av kunnskaps- og integreringsministeren	104
852.	Fra stortingsrepresentant Anette Trettebergstuen, vedr. utnemning av leder til kringkastingsrådet, besvart av kulturministeren	105
853.	Fra stortingsrepresentant Anette Trettebergstuen, vedr. støtte fra kulturfondet, besvart av kulturministeren.....	106
854.	Fra stortingsrepresentant Jenny Klinge, vedr. rituell omskjæring av unge, besvart av justis-, beredskaps- og innvandringsministeren	107
855.	Fra stortingsrepresentant Jenny Klinge, vedr. omskjæring, besvart av helseministeren.....	108
856.	Fra stortingsrepresentant Abid Q. Raja, vedr. tros- og livssynsfrihet i Egypt, besvart av utenriksministeren	109

857.	Fra stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik, vedr. provenyet/kronevirkningen av alle skatteendringer i regjeringsperioden (2013-2018), besvart av finansministeren.....	110
858.	Fra stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik, vedr. provenyet/kronevirkningen av alle avgiftsendringer i regjeringsperioden (2013-2018), besvart av finansministeren.....	115
859.	Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. Aasta Hansteen, besvart av olje- og energiministeren	121
860.	Fra stortingsrepresentant Kristoffer Robin Haug, vedr. E-sport som en del av norsk idrett, besvart av kulturministeren.....	121
861.	Fra stortingsrepresentant Gina Barstad, vedr. BDS Palestina, besvart av utenriksministeren....	122
862.	Fra stortingsrepresentant Åslaug Sem-Jacobsen, vedr. Kvello-modellen i barnevernet, besvart av barne- og likestillingsministeren	122
863.	Fra stortingsrepresentant Åslaug Sem-Jacobsen, vedr. imanutdanning, besvart av kunnskaps- og integreringsministeren	124
864.	Fra stortingsrepresentant Åshild Bruun-Gundersen, vedr. nyopprettede studieplassene i IKT, besvart av forsknings- og høyere utdanningsministeren.....	125
865.	Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. tilskuddsordningen for særlige ressurskrevende helse- og omsorgstjenester, besvart av kommunal- og moderniseringsministeren	126
866.	Fra stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum, vedr. «Kongshornet» i Nasjonalmuseet i København, besvart av kulturministeren	127
867.	Fra stortingsrepresentant Rigmor Aasrud, vedr. bompengefinansiering av E16 Eggemoen-Jevnaker-Olum, besvart av samferdselsministeren	127
868.	Fra stortingsrepresentant Petter Eide, vedr. begrepet «monster» på overgripere, besvart av justis-, beredskaps- og innvandringsministeren.....	128
869.	Fra stortingsrepresentant Hadia Tajik, vedr. utviklinga på antall sengeplasser for psykiatrien, besvart av helseministeren.....	128
870.	Fra stortingsrepresentant Ruth Grung, vedr. anskaffelseslovverket, besvart av næringsministeren.....	129
871.	Fra stortingsrepresentant Tuva Moflag, vedr. psykisk helsetjeneste gjennom studentsamskipnadene, besvart av helseministeren.....	130
872.	Fra stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski, vedr. økonomiske forskjeller i Norge, besvart av statsministeren	131
873.	Fra stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland, vedr. antall personer med helseforsikring i Norge, besvart av helseministeren	132
874.	Fra stortingsrepresentant Ingvild Kjerkol, vedr. helseforsikringer på statens regning, besvart av helseministeren.....	133
875.	Fra stortingsrepresentant Siv Henriette Jacobsen, vedr. helseforsikring i forhold til utvikling av todeling av helsevesenet, besvart av helseministeren	134
876.	Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. jordvernstrategien, besvart av landbruks- og matministeren	135
877.	Fra stortingsrepresentant Geir Jørgen Bekkevold, vedr. tillit til barnevernet i det somaliske miljø, besvart av barne- og likestillingsministeren	135
878.	Fra stortingsrepresentant Jenny Klinge, vedr. patruljer i politiet, besvart av justis-, beredskaps- og innvandringsministeren	137
879.	Fra stortingsrepresentant Jenny Klinge, vedr. at Oslo-politiet ikke får lov til å anmelde økonomisk kriminalitet, besvart av justis-, beredskaps- og innvandringsministeren.....	137
880.	Fra stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen, vedr. trygdeytelser, besvart av arbeids- og sosialministeren.....	138
881.	Fra stortingsrepresentant Vetle Wang Soleim, vedr. Setnesmoen, besvart av forsvarsministeren	139
882.	Fra stortingsrepresentant Willfred Nordlund, vedr. helikopter for Kystvakten, besvart av forsvarsministeren	140
883.	Fra stortingsrepresentant Eirik Sivertsen, vedr. NH90-helikoptrene, besvart av forsvarsministeren	140

884.	Fra stortingsrepresentant Martin Henriksen, vedr. Politireformen, besvart av justis-, beredskaps- og innvandringsministeren	141
885.	Fra stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum, vedr. kontorsted i Helse Sør-Øst, besvart av helseministeren	142
886.	Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. dødsavgift, besvart av justis-, beredskaps- og innvandringsministeren.....	143
887.	Fra stortingsrepresentant Ingrid Heggø, vedr. bustadhandel, besvart av justis-, beredskaps- og innvandringsministeren.....	143
888.	Fra stortingsrepresentant Jorodd Asphjell, vedr. etableringen av et nasjonalt havbruksmuseum, besvart av fiskeriministeren	144
889.	Fra stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand, vedr. oversikt over alle tilskudd gitt til jord, besvart av landbruks- og matministeren.....	145
890.	Fra stortingsrepresentant Maria Aasen-Svensrud, vedr. pensjonsutgifter, besvart av justis-, beredskaps- og innvandringsministeren	150
891.	Fra stortingsrepresentant Sverre Myrli, vedr. E6 gjennom Nes og Sør-Odal, besvart av samferdselsministeren.....	150
892.	Fra stortingsrepresentant Sverre Myrli, vedr. utbygging av ny veg ved Byrud i Eidsvoll, besvart av samferdselsministeren	151
893.	Fra stortingsrepresentant Arne Nævra, vedr. Nordkappplatået, besvart av samferdselsministeren.....	152
894.	Fra stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen, vedr. pensjonsslippen, besvart av arbeids- og sosialministeren.....	153
895.	Fra stortingsrepresentant Geir Arild Espnes, vedr. utfordringer i helseområdet, besvart av eldre- og folkehelseministeren	153
896.	Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. barn på mottak, besvart av justis-, beredskaps- og innvandringsministeren	155
897.	Fra stortingsrepresentant Ingalill Olsen, vedr. finansiering av fiskerihavnene, besvart av samferdselsministeren.....	155
898.	Fra stortingsrepresentant Martin Henriksen, vedr. barnehagesektoren, besvart av kunnskaps- og integreringsministeren	156
899.	Fra stortingsrepresentant Morten Wold, vedr. kringkastingsselskapets økonomi, besvart av kulturministeren.....	156
900.	Fra stortingsrepresentant Siv Mossleth, vedr. fiskerihavner, besvart av samferdselsministeren.....	157

**Oversikt over spørsmålsstillere og
besvarte spørsmål (751 - 900) for sesjonen 2017-2018.**

Partibetegnelse:

*A Det norske Arbeiderparti
FrP Fremskrittspartiet
H Høyre
KrF Kristelig Folkeparti*

*Sp Senterpartiet
SV Sosialistisk Venstreparti
V Venstre
MDG Miljøpartiet De Grønne
R Rødt*

Al-Samarai, Zaineb (A)	787
Andersen, Karin (SV)	807, 814, 865, 896
Arnstad, Marit (Sp)	794
Asphjell, Jorodd (A)	888
Barstad, Gina (SV)	780, 861
Bekkevold, Geir Jørgen (KrF)	781, 877
Bollestad, Olaug V. (KrF)	838, 839
Borch, Sandra (Sp)	849
Bruun-Gundersen, Åshild (FrP)	840, 864
Eide, Petter (SV)	868
Elvenes, Hårek (H)	808, 809
Espnes, Geir Arild (Sp)	895
Fagerås, Mona (SV)	833, 851
Fylkesnes, Torgeir Knag (SV)	823, 824
Gharahkhani, Masud (A)	784
Gjelsvik, Sigbjørn (Sp)	777, 801, 857, 858
Grung, Ruth (A)	775, 776, 827, 828, 870
Grøvan, Hans Fredrik (KrF)	817
Gustavsen, Liv (FrP)	815, 816
Haltbrekken, Lars (SV)	765, 786, 826, 859
Hareide, Knut Arild (KrF)	800
Haug, Kristoffer Robin (MDG)	835, 860
Heggø, Ingrid (A)	887
Henriksen, Kari (A)	819
Henriksen, Martin (A)	772, 884, 898
Huitfeldt, Anniken (A)	766
Iversen, Geir Adelsten (Sp)	818
Jacobsen, Siv Henriette (A)	768, 875
Kaski, Kari Elisabeth (SV)	789, 810, 872
Kjerkol, Ingvild (A)	874
Klinge, Jenny (Sp)	854, 855, 878, 879
Lauvås, Stein Erik (A)	822
Leirtrø, Kirsti (A)	804
Lossius, Jorunn Gleditsch (KrF)	790, 834
Lundteigen, Per Olaf (Sp)	761, 762, 836, 880, 894
Mehl, Emilie Enger (Sp)	751, 813, 850
Moflag, Tuva (A)	871
Mossleth, Siv (Sp)	900
Moxnes, Bjørnar (R)	758, 795, 796, 845
Myhrvold, Ole André (Sp)	830
Myrli, Sverre (A)	891, 892

Mørland, Tellef Inge (A)	763, 764, 873
Nordlund, Willfred (Sp)	752, 882
Nævra, Arne (SV)	769, 773, 843, 893
Odnes, Ivar (Sp)	793
Olsen, Ingalill (A)	805, 897
Opsal, Kari-Anne (A)	825
Pollestad, Geir (Sp)	753, 754, 847, 848, 876, 886
Raja, Abid Q. (V)	842, 856
Sandtrøen, Nils Kristen (A)	778
Sem-Jacobsen, Åslaug (Sp)	862, 863
Sivertsen, Eirik (A)	883
Solberg, Torstein Tvedt (A)	841
Soleim, Vetle Wang (H)	881
Stoknes, Per Espen (MDG)	791
Stordalen, Morten (FrP)	785, 832
Storehaug, Tore (KrF)	788
Strand, Marit Knutsdatter (Sp)	755, 756, 767, 846, 889
Tajik, Hadia (A)	779, 869
Toppe, Kjersti (Sp)	757, 802, 803, 829, 837
Torve, Kristian (A)	792, 797
Trettebergstuen, Anette (A)	782, 783, 852, 853
Vedum, Trygve Slagsvold (Sp)	771, 821, 866, 885
Vågslid, Lene (A)	844
Wilkinson, Nicholas (SV)	759, 760, 770, 799, 812
Wold, Morten (FrP)	899
Øvstegård, Freddy André (SV)	774, 820, 831
Aasen-Svensrud, Maria (A)	890
Aasland, Terje (A)	798, 806
Aasrud, Rigmor (A)	867

STORTINGET

Dokument 15:6

(2017–2018)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

SPØRSMÅL NR. 751

Innlevert 22. januar 2018 av stortingsrepresentant Emilie Enger Mehl

Besvart 29. januar 2018 av justis-, beredskaps- og innvandringsminister Sylvi Listhaug

Spørsmål:

«Hvordan vil statsråden kommentere politiinspektørens uttalelse?»

BEGRUNNELSE:

I papirutgaven av Politiforum utgitt 18.01.2018 kan man lese artikkelen "Reformen har sin pris", som handler om den bakenforliggende årsaken til at politiet i Oslo henlegger saker med såkalt kjent gjerningsmann.

På s. 38 kan man lese følgende avsnitt:

"REFORMEN GIR MINDRE ØKONOMISK HANDLINGSROM

[Politiinspektør] Brinch Sand ved Oslo politidistrikt sier hun hører politisk nivå fortelle om bedret politioekonomi, men mener at politidistriktet har fått strammere økonomi.

- Jeg må være så ærlig å si at det økonomiske handlingsrommet oppleves som mindre enn før og at det er mindre penger som kommer ut i politidistriktene. Selv om vi på papiret har fått mer penger i perioden 2013-2016, så har regjeringens avbyråkratiserings- og effektiviseringsreform (ABE-reformen), gitt inntrykk av mer penger enn det vi har fått."

Svar:

I begrunnelsen for spørsmålet viser representanten til papirutgaven av Politiforum utgitt 18.01.2018 der man kan lese artikkelen «Reformen har sin pris», som ifølge representanten handler om den bakenforliggende årsaken til at politiet i Oslo henlegger saker med såkalt kjent gjer-

ningsmann. En politiinspektør i Oslo politidistrikt uttaler her bl.a. at politidistriktet har fått strammere økonomi.

Jeg vil innledningsvis bemerke at påtalemyndigheten i sin behandling av enkeltsaker på straffesaksfeltet er uavhengig, og ikke kan instrueres av politiske myndigheter. Hvorvidt en enkeltsak henlegges og på hvilket grunnlag, er et påtalemessig spørsmål som hører under påtalemyndigheten.

Jeg viser også til at tidligere statsråd Anders Anundsen i brev av 21. januar 2014 tok opp med Riksadvokaten utfordringer knyttet til kapasitetshenleggelse. Riksadvokaten har senere opplyst at straffesaker som henlegges på grunn av manglende saksbehandlingskapasitet er regulert i rundskriv nr. 3/2016. Ut over dette viser jeg til svarbrev av 24.11.2017 fra tidligere statsråd Per-Willy Amundsen på skriftlig spørsmål nr. 316 fra stortingsrepresentant Ulf Leirstein, som også omhandlet henleggelsespraksis i Oslo politidistrikt.

Når det gjelder den økonomiske situasjonen har det vært en betydelig satsing på politiet de senere årene. For detaljer viser jeg til regjeringens budsjettforslag for 2018 og budsjettavtalen som ble inngått under Stortingets behandling av forslaget. Her vil jeg nevne at politiets driftsbudsjett styrkes med 100 mill. kroner i 2018, og politidistriktene skal prioriteres. I tillegg er det videreført 295 mill. kroner i økte driftsmidler fra 2017. Dette bidrar til å skape økt handlingsrom i politidistriktene, men det vil også i 2018 være behov for stram styring og prioritering fordi det er store forventninger og krav til politiet. Samtidig må politiet og politimestrene gis handlingsrom til å bruke ressursene på en mest mulig effektiv måte innenfor

de rammebetingelser, mål- og resultatkrav som mitt departement setter.

SPØRSMÅL NR. 752

Innlevert 22. januar 2018 av stortingsrepresentant Willfred Nordlund

Besvart 2. februar 2018 av forsvarsminister Frank Bakke-Jensen

Spørsmål:

«Når og på hvilken måte vil statsråden legge frem for Stortinget regjeringens utredning av bruk av andre baser i Norge til alliert mottakskapasitet?»

BEGRUNNELSE:

Bladet Vesterålen skriver onsdag 17. januar blant annet at:

«Frank Bakke Jensen (H) kunne opplyse at regjeringa for tiden utreder bruk av andre baser i kombinasjon med Evenes til alliert mottakskapasitet – og at dette behandles som en egen sak som regjeringa vil komme tilbake til på egnet måte».

Avisa skriver videre at «Bruk av andre baser til alliert mottakskapasitet vil nødvendigvis være kostnadsdrivende – og det er som Kolberg antydte heller ikke medtatt i beslutningsgrunnlaget som førte til vedtaket om å legge ned Andøya flystasjon.

Bladet Vesterålen spurte derfor Bakke-Jensen om han er enig i at dette er et nytt moment i Andøya/Evenes-debatten.

– Ja, det er slik prosessen er, sa han – uten å ville gå mer i detalj.

Bakke-Jensen svarte unnvikende på hva regjeringa faktisk utreder og anbefaler, og viste til at dette ses på i sammenheng med Konseptvalgutredninga (KVU) for Evenes.

– Samtidig må vi ha med oss at det skjer ting i NATO. Det har jo blant annet kommet en nyhet fra Rygge nylig, sa han.

Forsvarsministeren siktet da til at det før jul ble kjent at Rygge flystasjon i Østfold står oppført i den amerikanske kongressens 2018-budsjett med 10,3 millioner dollar. USA vil som Bladet Vesterålen tidligere har omtalt bruke 90 millioner kroner på å gjøre Rygge flyplass i stand til amerikanske kampfly. Ifølge prosjektbeskrivelsen ønsker USA at Rygge kan huse inntil fire F-22 Raptor kampfly ved behov.

Andøy-ordfører Jonni Solsvik (H) betegner Bakke-Jensens opplysning som meget interessant.

– At vurdering av behov knyttet til alliert mottakskapasitet og bruk av andre baser enn Evenes kommer i en egen sak er meget interessant. Det er en helt ny vinkling for meg. Vi vil på et tidspunkt få vite mer om dette behovet, og fram til vi får dette framlagt vil jeg ikke si mer om det, sa Solsvik til Bladet Vesterålen tirsdag kveld.»

Svar:

Norsk sikkerhetspolitikk må forholde seg til nye omgivelser, som aktualiserer behovet for å legge til rette for forsterkning fra allierte styrker. Det økte allierte engasjementet vi opplever i Norge har vært en ønsket utvikling siden midten av 1990-tallet, og ble ytterligere tydeliggjort i Stoltenberg II-regjeringens Nærområdeinitiativ i NATO i 2008. NATOs fokus på kollektivt forsvar av egne områder er en sentral allianseoppgave, og oppmerksomheten mot dette er nå styrket etter tiår med vektlegging av operasjoner utenfor allianseområdet.

Stortinget ble i Prop 151 S (2015-2016) informert om at regjeringens forslag til endringer i base- og støttestrukturen også innebar behov for å oppdatere planene for både nasjonal og alliert utnyttelse av militær basestruktur og sivil infrastruktur i krise og væpnet konflikt. Dette arbeidet omfatter også planverk for mottak av allierte styrker, og avtaleverk for alliert trening i Norge. Som en del av dette arbeidet har Forsvaret blant annet fått i oppdrag av Forsvarsdepartementet å utarbeide et helhetlig luftmilitært basekonsept, i tråd med det Stortinget ble orientert om i langtidsplanen. Dette vil blant annet beskrive hvordan Forsvarets basestruktur og sivil infrastruktur kan anvendes for mottak av allierte styrker i fremtiden og i lys av endringer bl.a. i NATO og allierte forsterkingsplaner.

Forsvarsdepartementet anmoder ofte om fagmilitære utredninger for å sikre gode beslutningsgrunnlag. Forsvarsdepartementet gir også nå Forsvaret i oppdrag i løpet av de nærmeste månedene å vurdere helhetlig Norges evne til, og behov for, å ta imot og understøtte alliert forsterkning i land- og sjødomenet.

SPØRSMÅL NR. 753**Innlevert 22. januar 2018 av stortingsrepresentant Geir Pollestad****Besvart 29. januar 2018 av landbruks- og matminister Jon Georg Dale****Spørsmål:**

«Vil regjeringa legge til grunn Stortinget sin jordbrukspolitikk slik den er nedfelt i Innst. 251 S (2016-2017) for sin jordbrukspolitikk eller vil ein berre leggje til grunn politikken som H, FrP, V og KrF står bak?»

GRUNNGJEVING:

I regjeringsplattformen vert det berre peika på den semja som H, FrP, V og KrF hadde i innstillinga. Innstillinga inneheld ei rekkje fleirtalsmerknader med kryssande fleirtal med det hovudtrekk at det er fleire merknader der H og FrP ikkje står bak.

For å få oppklara dette vart det gjort eit forsøk i spørjetimen 17.01.18 på å få statsråden til å avklare dette. Eg merka meg at statsråden ga eit svar som er meir eigna til å forvirra enn til å oppklara:

«Utsegna om at statsråden ikkje har tenkt å følgje opp Stortingets vedtak heile tida, er det ikkje grunnlag for. Tvert imot seier vi jo i denne regjeringsplattforma at vi vil basere hovudlinene i landbrukspolitikken på den forståinga som dei fire ikkje-sosialistiske partia stilte seg bak. Dei partia har framleis fleirtal.»

Eg vil ha ei avklaring på om ein legg til grunn fleirtalets politikk i innstillinga utan omsyn til kven som står bak. Så er det skjedd ei politisk endring etter at meldinga vart vedteken nemleg at H, Frp, V ikkje lengre har fleirtal i stortinget.

Svar:

I stortingsperioden 2013-2017 har Landbruks- og matdepartementet levert ei rekke saker til Stortinget. Desse er primært gjort opp blant dei fire partia som hadde fleirtal og som samarbeidde med basis i ein samarbeidsavtale. Høgre, Framstegspartiet, Venstre og Kristeleg folkeparti.

Ved valet hausten 2017 fekk desse fire partia på nytt fleirtal. Etter at Venstre, gjennom framlegginga av regjeringa si politiske plattform, no kjem inn i regjeringa, styrker dette regjeringa sitt parlamentariske grunnlag. Likevel er regjeringa framleis avhengig av støtte frå minst eitt parti for å etablere fleirtal på saker som skal handsamast i Stortinget.

Regjeringa si politiske plattform baserer seg derfor på det politiske fleirtalet som desse fire partia framleis har. Regjeringa vil naturlegvis likevel følgje med på utviklinga i næringa framover, og ved behov fremme saker for Stortinget som svarer på utfordringar som næringa står ovanfor. Eg vil også kome attende til Stortinget med svar på bestillingar som Stortinget har gjort i perioden vi har bak oss.

Etter valet har Senterpartiet, etter det eg har registrert, varsla at dei vil vere eit konstruktivt opposisjonsparti som vil søke gjennomslag. Eg vonar difor at Senterpartiet i likskap med andre parti på Stortinget, er opne for forslag som løyser utfordringar for landets matprodusentar.

SPØRSMÅL NR. 754**Innlevert 22. januar 2018 av stortingsrepresentant Geir Pollestad****Besvart 30. januar 2018 av næringsminister Torbjørn Røe Isaksen****Spørsmål:**

«Hva er status for oppfølgingen av Stortingets enstemmige vedtak av 21. juni 2017 knyttet til en utredning av Norges handlingsrom knyttet til å kunne stille krav til norske lønns- og arbeidsvilkår i norske farvann og på norsk sokkel?»

BEGRUNNELSE:

Stortinget har behandlet spørsmålet knyttet til en utredning av vårt nasjonale handlingsrom til å kunne stille krav til norske lønns- og arbeidsvilkår i våre havområder og på norsk kontinentalsokkel to ganger det siste året. Dette etter forslag fra Sp, Ap og SV.

Første gang forslaget ble brakt til avstemming den 13. desember 2016 fikk forslaget kun tilslutning fra forslags-tillerne og falt. Forslaget ble fremmet på nytt i forbindelse med behandlingen av revidert nasjonalbudsjett 21. juni 2017, og fikk da enstemmig tilslutning.

Det vedtatte forslaget var som følger;

Stortinget ber regjeringen utrede muligheten for å stille krav om norske lønns- og arbeidsvilkår i norske farvann og på norsk sokkel. Utredningen skal blant annet klargjøre kyststatens handlingsrom i norske farvann og på norsk sokkel uten å komme i konflikt med flaggstatsprinsippet.

Det må være en grunnleggende målsetning og ambisjon for dette viktige utredningsarbeidet at det sikres tillit og legitimitet fra de involverte partene i tillegg til hos samfunnet for øvrig.

En bredt forankret utredning der saken blir belyst bredt og uavhengig må følgelig være en rettesnor for arbeidet. God involvering fra både academia og partene i arbeidslivet, samt myndighetene bør ligge til grunn for arbeidet. En utredning som både ser på dagens lovverk og virkemidler, men ikke minst hvilke nye lover og virkemidler som kan være aktuelle og hensiktsmessige i fremtiden.

Norge som nasjon har som ambisjon å skape tusenvis av nye arbeidsplasser knyttet til havet og havrommet. Vi må selvsagt ha som ambisjon at dette er arbeidsplasser og norske arbeidstakere kan konkurrere om. Frykten er at dette arbeidet settes ut til et fagmiljø som ikke har den beste kompetansen på alle de fagområder som disse spørsmålene berører.

Svar:

Jeg ønsker å ha en god og åpen dialog med både arbeidstaker- og arbeidsgiversiden i utredningsprosessen. Dette vil sikre at saken blir godt opplyst. Min vurdering er at

det vil være hensiktsmessig å be om en ekstern utredning som omhandler tre hovedtemaer. For det første må utredningen klargjøre det juridiske handlingsrommet i saken. I dette ligger at det må vurderes hvilke muligheter Norge har til å stille krav om norske lønns- og arbeidsvilkår i lys av våre internasjonale forpliktelser, herunder flaggstatsprinsippet. For det andre, og gitt at det foreligger et juridisk handlingsrom, vil utredningen måtte vurdere hvilke tiltak som kan iverksettes. For det tredje må utredningen inneholde en vurdering av konsekvensene av å eventuelt stille krav om norske lønns- og arbeidsvilkår.

Det har hittil vært avholdt to møter med arbeidsgiver- og arbeidstakersiden, hhv.

26. september 2017 og 11. januar 2018. På sistnevnte møte ble utkast til mandat diskutert og mange innspill ble fremmet. Disse er til vurdering. Jeg vil nå utarbeide et endelig mandat og innlede prosessen med å innhente en faglig utredning. I det videre arbeidet vil jeg sørge for at partene blir involvert. Partenes faglige innspill er nødvendig for å få et solid faglig grunnlag for den politiske diskusjonen i etterkant av at utredningen er ferdig. Jeg vil bl.a. sørge for at partene gis anledning til å spille inn sine synspunkter og vurderinger til utrederen så snart denne er valgt.

Norge er en maritim stormakt og har lange skipsfartspolitiske tradisjoner for å fremme markedsadgang og internasjonal handel. Den maritime næringen er global og innovativ. Jeg vil legge til rette for at vilkår og rammebetingelser utformes på en måte som effektivt stimulerer til utvikling og verdiskaping i den maritime næringen. Jeg vil fortsette arbeidet for at næringen også i fremtiden skal være en av våre viktigste bærebjelker for norsk verdiskaping og sysselsetting. Norske sjøfolk er et viktig element for at den maritime næringen skal lykkes.

SPØRSMÅL NR. 755

Innlevert 22. januar 2018 av stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand

Besvart 31. januar 2018 av klima- og miljøminister Ola Elvestuen

Spørsmål:

«Stortinget er i ferd med å behandle Meld. St. 45 "Avfallsmeldingen". Her kommer det fram lite fram om gjenvinning av plast.

Hva vil statsråden gjøre for å bedre de økonomiske rammevilkårene og øke gjenvinningen av plast?»

Svar:

Det er viktig å utnytte ressursene i avfallet, og det er særlig viktig å rette inn innsatsen mot de avfallstypene som har størst potensial for materialgjenvinning. Flere avfallstyper har høy grad av materialgjenvinning og etablerte markeder for utnyttelse av den sekundære/materialgjenvunne råvaren. Dette gjelder for eksempel en rekke metal-

ler. For andre avfallstyper er det behov for større innsats fra myndighetene. Plast er en slik avfallstype. Ifølge Miljødirektoratet materialgjenvinnes om lag i overkant av 20 % av plasten fra husholdningene, og i underkant av 40 % fra næringslivet. De har også beregnet at materialgjenvinningsnivået, med ytterligere tiltak, kan øke betydelig framover, opp mot 65 % i 2030. Det aller viktigste tiltaket for å øke materialgjenvinning er å sørge for at plast sorteres ut.

Miljødirektoratet har derfor fått i oppdrag å utrede krav om utsortering og materialgjenvinning av utvalgte typer plast og våtorganisk avfall fra husholdninger og deler av næringslivet. Denne utredningen foreligger til sommeren og vil være sentral i oppfølgingen av Jælyaplattformens punkt om å stille krav til utsortering og materialgjenvinning av disse fraksjonene. Et slikt krav vil

gi forutsigbar tilgang til materialgjenvunnet råvare inn i markedet, og på den måten støtte opp om både gjenvinningsbedrifter og gjøre det enklere for bedrifter å benytte denne såkalt sekundære råvaren i sin produksjon.

Det er mange ulike typer plast med ulike bruksområder. Flere plasttyper inneholder også miljøgifter som bør tas ut av sirkulasjon. Det er derfor behov for å fastsette krav til kvalitet til og informasjon om den materialgjenvunne plasten. Dette bør i første rekke skje i samarbeid med næringslivet, og på europeisk nivå. Jeg er derfor svært fornøyd med at EU-kommisjonen i sin plaststrategi som nylig ble lagt fram, blant flere tiltak også vil initiere utvikling av kvalitetsstandarder for sortert plastavfall og materialgjenvunnet plast. Dette er et arbeid både norske myndigheter og norsk næringsliv bør bidra i.

SPØRSMÅL NR. 756

Innlevert 22. januar 2018 av stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand

Besvart 26. januar 2018 av kunnskaps- og integreringsminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

«I Innstilling 12 S (2017-2018) samlet flertallet i Utdannings- og forskningskomiteen seg om følgende vedrørende friluftslivsfag ved Knut Hamsun Vgs i Nordland: «(...) vil understreke betydningen av at departementet bidrar til at forsøket kan videreføres fram til læreplanen er endelig godkjent» Det nærmer seg nå tid for søkning for neste skoleår.

Hvordan vil departementet følge opp flertallsmerkna-den slik at tilbudet videreføres?»

Svar:

Høsten 2012 fikk Nordland fylkeskommune innvilget forsøk med utdanningsprogram for idrettsfag og friluftsfag, programområde for friluftsfag, med varighet på fem år frem til skoleåret 2017/2018. Etter søknad fra fylkeskommunen ble forsøksperioden forlenget med skoleåret 2018/2019. Forsøket skal evalueres med en rapport i 2018 og en sluttrapport for hele forsøket skal foreligge i 2020.

Jeg vil ivareta flertallets merknad i Innst. 12 S (2017-2018) ved å sørge for at forsøket kan videreføres inntil beslutning om utdanningsprogrammet skal tas. Departementet vil informere Utdanningsdirektoratet om flertallsmerkna-den i Innst. 12 S (2017-2018) og videreføring av forsøket. Så vil jeg, når resultatene fra evalueringen

foreligger, beslutte om forsøket ved Knut Hamsun vgs bør inngå i den nasjonale tilbudsstrukturen.

Jeg minner også om det nylig nedsatte Lied-utvalget som skal vurdere hele opplæringstilbudet i videregående skole. Utvalget skal vurdere strukturen og innholdet i dagens videregående opplæring, og foreslå konkrete endringer i strukturen/organiseringen og fagsammensetning. Utvalget leverer en delutredning høsten 2018 og en hovedutredning høsten 2019. Jeg mener det vil være naturlig å vurdere forsøket i sammenheng med disse utredningene.

SPØRSMÅL NR. 757**Innlevert 22. januar 2018 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe****Besvart 31. januar 2018 av eldre- og folkehelseminister Åse Michaelsen****Spørsmål:**

«Hva vil regjeringen gjøre for å stoppe økningen av snusbruk i Norge, og vil regjeringen fremlegge en ny nasjonal tobakksstrategi?»

BEGRUNNELSE:

Nye tall fra statistisk sentralbyrå viser at 12 prosent av befolkningen bruker snus daglig. For første gang er det flere som snuser daglig enn det er som røyker daglig i Norge. Nesten 3 av 10 menn under 34 år snuser daglig, mens det er om lag 1 av 10 kvinner i samme aldersgruppe som snuser daglig.

I innstilling fra Helse- og omsorgskomiteen om bevilgninger på statsbudsjettet for 2018, kapitler under Helse- og omsorgsdepartementet, Prop. 1 S (2017-2018), Innst.11S(2017-2018), står en flertallsmerknad fra partiene H, Ap, Sp, SV KrF og V om at dette flertallet ser positivt på at det blir utarbeidet en ny nasjonal tobakksstrategi, og at det er svært viktig med tobakksforebyggende tiltak. Flertallet viser til at tobakksbruk er den enkeltfaktoren som bidrar mest til for tidlig død og sosiale forskjeller i befolkningen. Flertallet skriver i innstillingen at det trengs tydelig mål og tiltak som bidrar til å redusere daglig røykende i befolkningen og som kan bidra til at barn og ungdom i Norge ikke starter med tobakksbruk.

Nasjonal tobakksstrategi(2013-2017) gikk ut i 2017. Det vil si at Norge ikke har en gjeldende strategi for det tobakksforebyggende arbeidet.

Svar:

Jeg er glad for at vi har oppnådd en kraftig nedgang i røyking blant unge, og at vi nå er svært nær ved å innfri regjeringens målsetning om en tobakksfri ungdomsgenerasjon når det gjelder røyking. Det er også svært positivt at målsetningen om redusert røyking blant gravide er oppnådd. Det gjenstår imidlertid fortsatt arbeid med å hjelpe dem som ønsker å slutte å røyke og med å redusere unges snusbruk.

Den tidligere strategien hvilte på fire innsatsområder; bruk av avgifter, lovreguleringer for å gjøre tobakksvarer mindre attraktive for unge, massemediakampanjer for å informere om helserisiko og hjelp til tobakksavvenning.

Mitt arbeid som folkehelseminister vil basere seg på regjeringsplattformen. Denne sier at vi skal arbeide for god helse for alle, uavhengig av sosial tilhørighet. Videre er det fremhevet at regjeringen vil sikre tidlig innsats og styrke det forebyggende helsearbeidet.

Røyking er som kjent en av hovedårsakene til for tidlig død og sykdom i Norge, og til sosiale helseforskjeller. Over 6200 personer dør hvert år av røykerelaterte sykdommer, noe som utgjør ca. 15 prosent av alle dødsfall i Norge. Også snusbruk innebærer risiko for alvorlige helsekonsekvenser og jeg er særlig bekymret for at snusbruken har økt så kraftig blant unge, særlig unge kvinner. Dette er bekymringsfullt da snusbruk under svangerskap blant annet kan føre til for tidlig fødsel, redusert fødselsvekt og dødfødsel.

Jeg vil derfor videreføre en sterk satsing på tobakksforebygging. Fordelen er at vi har god kunnskap om hvilke tiltak som virker på dette feltet og det er mange ulike virkemidler å velge mellom. Jeg er spesielt opptatt av å beskytte barn og unge mot tobakksavhengighet, med de alvorlige helserisikoer dette medfører. På dette området opplever jeg at det er tverrpolitisk enighet, da ingen ønsker at deres barn skal begynne med tobakk. Videre har jeg stor forståelse for at det kan være vanskelig å kvitte seg med en avhengighet, og jeg mener at det er viktig at alle som ønsker hjelp til å slutte med tobakk får god støtte til dette. Utover dette støtter jeg helse- og omsorgsministerens tilnærming med å heller regulere selve tobakksproduktene og tobakksindustrien, enn å regulere voksnes menneskers atferd.

Departementet startet i 2017 et forarbeid med en ny tobakksstrategi og har innhentet oppdatert kunnskap på ulike spørsmål. Dette gir meg et godt grunnlag for å vurdere ulike innsatsområder og avklare de politiske rammene for en ny strategi. Jeg tar sikte på at en ny tobakksstrategi kan ferdigstilles i løpet av året.

SPØRSMÅL NR. 758**Innlevert 19. januar 2018 av stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes****Besvart 29. januar 2018 av kunnskaps- og integreringsminister Jan Tore Sanner****Spørsmål:**

«Statsråden henviser til avslag basert på grunnleggende nasjonale interesser eller utenrikspolitiske hensyn i henhold til statsborgerloven §7 andre ledd i svar på spørsmål 648.

Hvilken begrunnelse gis det til søkeren som får avslag basert på den begrunnelsen, hvilke klagemuligheter har avviste søkere, hvor mange avslag har Justis- og beredskapsdepartementet gitt siden 2013, og hvor mange klager har myndighetene behandlet siden 2013, og kan svaret på spørsmål 648 forstås som at EOS-utvalget ikke kan gripe inn i disse sakene?»

Svar:

Dersom det skal gis avslag på søknad om statsborgerskap fordi det foreligger forhold som nevnt i statsborgerloven § 7 annet ledd må det gis en individuell begrunnelse til

søkeren. Det må fremgå av begrunnelsen hvorfor det foreligger grunnleggende nasjonale interesser eller utenrikspolitiske hensyn i vedkommende sin sak. Statsborgerloven § 27 første ledd og tredje ledd fastsetter at det er UDI som fatter vedtak i søknader om statsborgerskap og at UNE er klageinstans. I saker hvor departementet har brukt sin instruksjonsadgang etter statsborgerloven § 28 annet ledd er det Kongen i statsråd, og ikke UNE, som er klageinstans. EOS-utvalget har ingen beslutningsmyndighet etter statsborgerloven.

UDI har fattet fire avslag i perioden 2013-2017 der vilkåret i statsborgerloven § 7 annet ledd er registrert som ikke oppfylt. Departementet har kun ved en anledning brukt sin instruksjonsadgang etter statsborgerloven § 28 annet ledd i denne perioden. Alle vedtakene UDI har fattet er påklaget, og tre av klagen er ferdigbehandlet i UNE, mens en klage er til behandling i UDI. Ett av avslagene er omgjort av UNE, mens to er opprettholdt.

SPØRSMÅL NR. 759**Innlevert 19. januar 2018 av stortingsrepresentant Nicholas Wilkinson****Besvart 29. januar 2018 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Flertallet på Stortinget, mot SVs stemmer, har fortsatt arbeidet med å planlegge en 3. rullebane på Gardermoen. Det er grunn til å tro at det vil føre til store økninger i flytrafikken, som er ødeleggende for klimaet og målene Norge og regjeringen har satt for klimagasskutt innen 2030.

Mener statsråden bygging av en tredje rullebane på Gardermoen vil skape utfordringer med å nå klimamålene, og har statsråden et anslag for antall ekstra tonn klimagasser byggingen vil føre til?»

Svar:

Luftfartsnæringen bidrar til å løse en viktig del av transportbehovet i vårt land. Gjennom et bredt nett av lufthavner og flyruter kobles innbyggere og næringsliv tettere sammen rundt i landet. Regjeringen er opptatt av å satse på norsk luftfartsnæring samtidig som vi skal redusere

støy- og miljøforurensing. En bred satsing på ny flyteknologi, miljøvennlig drivstoff og bedre infrastruktur vil bidra til å nå disse målene. Gardermoen er et viktig nav i vår infrastruktur, og det er viktig at flyplassen kan utvikles på en best mulig måte.

Kapasitetsbehovet på OSL henger sammen med at lufthavna har mye innenlandstrafikk med toppbelastning morgen og ettermiddag, samt behov for snørydding. Avinor mener at Oslo lufthavn (OSL) vil nå sin kapasitetsgrense rundt 2030, og at det da blir behov for en tredje rullebane. Avinor har gjennomført flere analyser av prosjektet og mener at prosjektet er både samfunnsøkonomisk og bedriftsøkonomisk lønnsomt.

Det er usikkert når behovet for en tredje rullebane eventuelt oppstår og regjeringen har ikke tatt stilling til spørsmålet om utbygging. Når Avinor mener behovet oppstår, må selskapet søke konsesjon etter luftfartsloven.

Konsesjonssøknaden vil da bli behandlet av Samferdselsdepartementet.

Det skjer en svært positiv utvikling innen miljøvennlig teknologi for flybransjen. Det er derfor store usikkerhetsmoment hva gjelder framskrivinger av utslipp. Der som vi legger til grunn begrenset teknologiutvikling, vil utslippene øke. Men med forventninger til økt bruk av elektrisitet i luftfarten, slik Avinor nylig har kommunisert om visjoner for 2040, kan vi forvente en kraftig nedgang i utslipp.

Ifølge en analyse fra Transportøkonomisk institutt, hvor det bare er begrenset utslippsreduksjon fra flyene, vil en situasjon med en tredje rullebane på OSL gi åtte prosent høyere klimagassutslipp i 2050 enn en situasjon uten en tredje rullebane. Uten tredje rullebane er det anslått at klimagassutslippene fra OSL-basert luftfart reduseres med to pst. fra 2030 til 2050, mens de vil øke med anslagsvis seks prosent i samme periode med en tredje rullebane. Differansen er anslått å være 177 000 tonn CO₂. I beregningene er det lagt til grunn en energieffektivisering på 1,5 pst per år.

Omsetningskravet til bærekraftig biodrivstoff i fly, som regjeringen varsler i Meld. St. 33 (2016-2017) Nasjonal transportplan, vil redusere utslippseffekten av en trafikkøkning. Transportøkonomisk institutt har også sett på en situasjon med innfasing av biodrivstoff. Med 20 pst. biodrivstoff i 2030 (som er lavere enn regjeringens ambi-

sjon om 30 pst. innblanding) og 25 pst. fra 2040, vil utslippene ligge omtrent på 2014-nivå i 2050 ved utbygging av rullebane 3. Uten rullebane 3 vil utslippet fremdeles være 8 pst. lavere i 2050, men dette tilsvarer nå 129 000 tonn CO₂.

Tar man hensyn til at el-fly sannsynligvis vil være i bruk etter 2030, blir den absolutte differansen i utslipp enda mindre. Det er stor optimisme blant aktørene i luftfartsmarkedet når det gjelder elektriske fly. Den globale flyprodusenten Airbus har som mål å utvikle el-fly for inntil 100 passasjerer innen 2030, og Avinor mener at innenriks luftfart kan være elektrisk innen 2040. En slik utvikling vil endre luftfartens miljøegenskaper dramatisk. Avinor arbeider allerede for at elektriske fly skal kunne benytte selskapets lufthavner når de kommer på markedet, og i tråd med regjeringens politiske plattform vil selskapet få i oppdrag å utvikle et program for å legge til rette for introduksjon av elektriske fly i kommersiell luftfart.

I Meld. St. 30 (2016-2017) Verksemda til Avinor AS legger regjeringen opp til at Avinor kan fortsette planleggingen av en tredje rullebane ved OSL. Inntektene fra OSL er svært viktige for at Avinor skal kunne utføre sitt samfunnsoppdrag og opprettholde en spredt lufthavnstruktur. OSL er det klart største navet i det norske lufthavnet og den viktigste porten mot utlandet. Avinor ønsker derfor å videreutvikle Oslo lufthavn som et nasjonalt og internasjonalt knutepunkt.

SPØRSMÅL NR. 760

Innlevert 19. januar 2018 av stortingsrepresentant Nicholas Wilkinson

Besvart 30. januar 2018 av helseminister Bent Høie

Spørsmål:

«Rundt 60 årsverk kuttes fra distriktpsikiatrisk senter (DPS) på Sikta og på Blakstad. 70 sengeplasser i sykehuspsykiatrien og på DPS-området kuttes i Vestre Viken. Blakstad og Lier mister 22 senger. Høyresiden stemte ned SVs forslag om flere brukerstyrte plasser i statsbudsjettet for 2018.

Mener statsråden kuttene i det psykiske helsetilbudet stemmer overens med statsrådets påståtte ønske om større vekst i rus og psykiatri, og hvis ikke, hva vil statsråden gjøre for å stoppe kuttene?»

Svar:

Psykisk helse er markert som et viktig satsingsområde i den nye regjeringsplattformen. Dette har også vært et prioritert område i forrige stortingsperiode. Det første vi gjorde da vi inntok regjeringskontorene i 2013 var å gjeninnføre regelen om at psykisk helse og rus-området skal prioriteres høyere enn somatisk sektor, målt i ressursbruk, ventetider, aktivitet og personell. Denne prioriteringsregelen er videreført med mindre justeringer. Erfaringen viser at det i praksis kan være utfordrende for de regionale helseforetakene å prioritere de svake områdene tilstrekkelig, noe som bekrefter behovet for en tydelig politikk som denne regelen nettopp er uttrykk for.

Å skape gode tjenester handler imidlertid om langt mer enn hva prioriteringsregelen fanger opp, selv om sær-

lig ventetider er et viktig kvalitetsmål i seg selv. Vel så mye handler det om hvordan ressursene brukes, det vil si om organisering av tjenestene, om evnen til medinnflytelse for brukere og pasienter, om tilgjengelighet, om samarbeid mellom statlige, kommunale og private tjenester – og ikke minst om tjenestenes evne til å utvikle og ta i bruk anerkjent kunnskap.

De regionale helseforetakene har ansvar for å sørge for forsvarlige helsetjenester til befolkningen. Helse Sør-Øst opplyser følgende i tilknytning til den konkrete saken:

"Psykisk helsevern er et prioritert område i Helse Sør-Øst RHF. De siste årene har det pågått en betydelig omstilling innen psykisk helsevern, i tråd med den faglige utviklingen og helsepolitiske føringer. Over flere år har det vært arbeidet med å styrke tjenestetilbudet for å fremme god kvalitet, tilgjengelighet og helhetlige forløp tilpasset den enkelte og pårørendes behov. Et utviklingstrekk er at det etableres ambulante og polikliniske, fleksible og spesialiserte tjenestetilbud som bedre møter brukernes behov. Det skjer samtidig en reduksjon av sengeplasser der kapasiteten er for stor.

Helse Sør-Øst RHF har lagt vekt på at det skal være tilstrekkelig kapasitet for døgnbehandling og behandling i sykehus når

brukernes behov tilsier det. Vestre Viken HF er blant helseforetakene i Helse Sør-Øst som har hatt høyere sengekapasitet enn gjennomsnittet. Vestre Viken HF har de siste fire år registrert en beleggprosent på mellom 62 % og 65 % når det gjelder sengeplassene i distriktpsykiatriske sentra (DPS). Med bakgrunn i en faglig og ressursmessig vurdering bør beleggprosenten i DPSe-ne være mellom 80 % og 85 %. Reduksjonen av sengeplasser i Vestre Viken HF er således uttrykk for en faglig og ressursmessig riktig utvikling. Vestre Viken HF har styrket sitt polikliniske tjenestetilbud, bl.a. gjennom økt poliklinisk aktivitet og etablering av såkalte «FACT-team» («Flexible Assertive Community Treatment»), et tilbud til personer med psykoselidelse utenfor sykehus).

Basert på en fersk redegjørelse fra Vestre Viken HF vurderer Helse Sør-Øst RHF det slik at den pågående omstillingen i helseforetaket er i tråd med faglige og helsepolitiske føringer."

Jeg legger til grunn at Helse Sør-Øst RHF og Vestre Viken HF vektlegger de statlige føringene i arbeidet med å utvikle de psykiske spesialisthelsetjenestene. På bakgrunn av erfaringene de siste årene kan jeg imidlertid love at jeg vil følge nøye med på hvordan prioriteringsregelen følges opp i de regionale helseforetakene.

SPØRSMÅL NR. 761

Innlevert 19. januar 2018 av stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen

Besvart 29. januar 2018 av justis-, beredskaps- og innvandringsminister Sylvi Listhaug

Spørsmål:

«Sentralarresten ved Hønefoss politistasjon er bestemt nedlagt som en følge av politireformen og organiseringen av Sør-Øst politidistrikt. Dette innebærer at lokalt politi må bruke over to timer på rene transportoppdrag, i stedet for å kunne ha tilstedeværelse der de skal være.

Er statsråden enig med politimesteren i Sør-Øst politidistrikt som har bestemt å legge ned sentralarresten ved Hønefoss politistasjon, og vil statsråden ev. instruere politimesteren i Sør-Øst politidistrikt om å opprette denne sentralarresten?»

Svar:

Innledningsvis vil jeg presisere at beslutninger for omgjøring og lokalisering av politiarrester er en oppgave som tilligger politimesteren i det enkelte politidistrikt basert på lokale forhold. Vurderingen av behovet for politiarrester i det enkelte politidistrikt må gjøres ut fra en avveining av flere hensyn, herunder ressurser vedrørende transport om hvor mange som erfaringsmessig settes i arrest og be-

manning av arrestene. Kriminalitetsbildet vil også være en viktig faktor for vurderingen. Det er ikke min oppgave å instruere hvor politiarrestene skal være lokalisert.

Videre vil jeg gjøre oppmerksom på at tidligere justisminister Per-Willy Amundsen 22. august 2017 besvarte tilsvarende skriftlig spørsmål fra stortingsrepresentant Lundteigen vedrørende arreststruktur i Sør-Øst politidistrikt. Som det også ble understreket i dette svaret, må politidistriktene planlegge bemanning og tjenesteordningene slik at man best mulig utnytter ressursene med basis i lokale forhold, oppdragsantall, oppdragstyper, geografiske avstander og antall innsettelse. I enkelte tilfeller vil det derfor være nødvendig å endre arreststrukturen for frigjøre ressurser.

Politidirektoratet opplyser at de fire døgnbemannede politiarrestene i Sør-Øst politidistrikt skal reduseres til tre, herunder lokalisert i Skien, Tønsberg og Drammen. Videre opplyser direktoratet at arresten i Hønefoss vil være døgnbemannet frem til etableringen av ny operasjonssentral i Tønsberg.

Politimesteren i Sør-Øst politidistrikt har opplyst til Politidirektoratet at antall innsettelse i Hønefoss er for lavt til å videreføre en døgnbemannet arrest, men at arresten i Hønefoss vil bli benyttet ved behov, eksempelvis ved større arrangementer og hendelser. Videre har politimesteren opplyst at operasjonssentralen i Tønsberg styrer transportene og vil i det enkelte tilfelle benytte den mest

hensiktsmessige patrulje til å transportere arrestanter. Det innebærer å benytte ressursene fleksibelt i hele Sør-Øst politidistrikt.

Jeg legger til grunn at Sør-Øst politidistrikt organiserer arrestene i politidistriktet på en effektiv og hensiktsmessig måte som er med på å gi publikum gode polititjenester.

SPØRSMÅL NR. 762

Innlevert 19. januar 2018 av stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen

Besvart 25. januar 2018 av finansminister Siv Jensen

Spørsmål:

«Kan statsråden redegjøre for hvilke regler som gjelder for tildeling av D-nummer / personnummer for sjølstendig næringsdrivende herunder også personer som ikke er registrert bosatt i Norge?»

Svar:

Alle som ønsker å drive næringsvirksomhet i Norge må registrere et foretak i Brønnøysundregistrene. Vedkommende må da ha et norsk identifikasjonsnummer, enten i form av et fødselsnummer eller et d-nummer. Det norske identifikasjonsnummeret tildeles i forbindelse med registrering av vedkommende i Folkeregisteret (personnummer er en tidligere benevnelse på de siste fem sifrene i fødsels- eller d-nummeret).

En person som er bosatt eller født i Norge, tildeles et fødselsnummer ved første gangs registrering i Folkeregisteret. En utlending som har gyldig arbeids-/oppholdstillatelse i Norge (unntak for nordiske borgere som ikke trenger arbeids- og oppholdstillatelse), eller som er EØS-borger med registreringsbevis, og som skal oppholde seg i Norge i 6 måneder eller mer, må melde flytting til Norge. Når flyttingen er registrert, vil personen anses som bosatt i Norge og få tildelt et norsk fødselsnummer. For å melde flytting til Norge må vedkommende personlig møte opp på et av 42 utvalgte skattekontor for å legitimere seg og melde slik flytting.

D-nummer tildeles person som ikke fyller vilkårene for å få tildelt fødselsnummer, men som har en tilknytning til Norge som gjør at vedkommende har behov for et identifikasjonsnummer her. Bakgrunnen for at en person behøver et d-nummer, kan være at vedkommende skal inneha posisjon i juridiske enheter eller av andre årsaker registreres i Foretaksregisteret eller Løsøreregisteret. Det

kan også være fordi vedkommende skal jobbe i Norge og derfor vil være skatte- eller avgiftspliktig til Norge. Videre vil en person trenge et d-nummer for å ha et kundeforhold med en norsk bank, motta trygdeytelser fra eller eie fast eiendom i Norge.

Personer som har behov for d-nummer må henvende seg til en godkjent rekviert for at rekvierten skal søke om d-nummer på vegne av personen. Godkjent rekviert er ulike offentlige etater, blant annet skattekontoret, NAV, Brønnøysundregistrene og Kartverket, og finansforetak. Hvilken rekviert som skal benyttes er avhengig av bakgrunnen for rekvisisjonen. Rekvierten avgjør om vedkommende personlig skal møte på skattekontoret for identitetskontroll eller om innsending av dokumentasjon som bekrefter identiteten er tilstrekkelig. Skatteetaten krever (med noen unntak) personlig oppmøte og id-kontroll for tildeling av d-nummer ved utstedelse av skattekort. D-nummer tildeles av skattekontoret på grunnlag av rekvisisjonen. Det registreres i Folkeregisteret om det er foretatt identitetskontroll i forbindelse med d-nummer-tildelingen.

SPØRSMÅL NR. 763**Innlevert 22. januar 2018 av stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland****Besvart 30. januar 2018 av helseminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Hvilke konsekvenser får flertallsmerknaden om at Helfo sine arbeidsplasser er «viktige statlige arbeidsplasser som ikke må sentraliseres»?»

BEGRUNNELSE:

Helfo er i gang med å utarbeide forslag til ny kontorstruktur. I forbindelse med helse- og omsorgskomiteens behandling av statsbudsjettet ble det imidlertid dannet flertall fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Kristelig Folkeparti for følgende merknad:

«Komiteens flertall (...) viser til at Helfo, på oppdrag fra Helsedirektoratet og Helse- og omsorgsdepartementet, har utarbeidet en anbefaling om ny kontorstruktur. I anbefalingen foreslås disse kontorstedene nedlagt: Kirkenes, Lenvik, Harstad, Beiarn, Nærøy, Verdal, Gloppen, Bergen, Voss, Kristiansand, Risør, Kongsberg, Eidsvoll, Vågå og Oslo. Kontorstedene i Mo i Rana, Ørsta, Sola, Tønsberg og Fredrikstad blir videreført. Det samme gjelder Orkdal og Brumunddal, men disse skal vurderes på nytt i 2020. Flertallet mener dette er viktige statlige arbeidsplasser som ikke må sentraliseres.»

Svar:

Den 20. desember oversendte Helsedirektoratet sin tilråding til Helse- og omsorgsdepartementet om oppfølging av Helfo sin utredningsrapport om fremtidig kontorstruktur.

Dagens kontorstruktur er primært et resultat av historien som en del av trykdeetaten og Helfo sin vurdering er at strukturen ikke er egnet for å utvikle gode og effektive tjenester for fremtiden.

Helfo har i sin utredning vurdert 4 alternative løsningsforslag opp mot kriteriene for valg av ny kontorstruktur og i forhold til fremtidig risiko. Kriteriene for valg av kontorsstruktur er:

- Sikre rett kompetanse
- Effektiv ressursutnyttelse
- Sikre omstillings- og utviklingsdyktighet
- Ivareta formålet om regional fordeling av statlige arbeidsplasser

Helsedirektoratet støtter Helfo sitt forslag til 5 kontorsteder: Mo i Rana, Ørsta, Sola, Tønsberg og Fredrikstad. For å sikre gjennomføring og håndtere risiko på legemiddelområdet anbefaler Helsedirektoratet at kontorene i Brumunddal og Orkdal opprettholdes i en omstillingspe-

riode på inntil 3 år. En ny kontorstruktur er planlagt etablert over en fem års periode.

Helsedirektoratets vurdering er at størst risiko er knyttet til 0-alternativet. Fortsatt drift på 22 kontorsteder og 25 lokasjoner er ikke en fremtidsrettet struktur som legger til rette for effektiv drift og kvalitativt gode tjenester til brukerne.

Når det gjelder Helfo er det viktig å være klar over at etablering av nye digitale tjenester i etaten, i kombinasjon med at behandlere i stadig økende grad sender inn sine refusjonskrav elektronisk, vil redusere omfanget på manuelle arbeidsprosesser i virksomheten. Denne utvikling vil påvirke bemanningen i Helfo, og fordelingen av antall ansatte på de ulike kontorene. Helfo har også en høy andel seniormedarbeidere. Svært mange medarbeidere vil passere 67 år i løpet av femårsperioden for etablering av ny kontorstruktur.

Forslaget fra Helsedirektoratet og Helfo innebærer at kontorene i Oslo, Bergen og Kristiansand blir nedlagt. Tilrådingen innebærer samtidig en utflytting av statlige arbeidsplasser fra Oslo, og samling av ansatte i Helfo på fem regionkontorer.

Det er viktig at Helfo i fremtiden kan rekruttere riktig fagkompetanse, som dekker alle fagområder i virksomheten. Tilrådingen fra Helfo og Helsedirektoratet baserer seg på at fremtidig rekruttering av medarbeidere for å kunne levere gode tjenester og for å sikre effektiv drift, best kan oppnås når personer med ulik fagkompetanse arbeider i et fysisk fellesskap, fordelt på langt færre kontorsteder. Helfo har opplyst at i de siste 6 årene har etaten kun foretatt nyrekruttering på 5 av sine 22 kontorsteder.

Fremtidig kontorstruktur skal godkjennes av regjeringen, etter behandling i Helse- og omsorgsdepartementet og Kommunal- og moderniseringsdepartementet. Statlige retningslinjer for lokalisering av statlige arbeidsplasser legges til grunn for vurderingene.

Helse- og omsorgskomiteens innstilling til statsbudsjettet for 2018 vil inngå i vurderingen av fremtidig kontorstruktur. Forslaget om ikke å gå videre med Helfos anbefaling om ny kontorstruktur, fikk ikke flertall. Departementets foreløpige vurdering er at det er nødvendig med en omfattende omlegning av Helfo sin kontorstruktur.

SPØRSMÅL NR. 764**Innlevert 22. januar 2018 av stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland****Besvart 30. januar 2018 av helseminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Hvordan er det samlede avrusningstilbudet tenkt løst innen Helse Sør-Øst RHF, og kan statsråden garantere for at man ikke vil få et dårligere tilbud med færre avrusningsplasser etter det nye anbudet?»

BEGRUNNELSE:

I 2015 sa Blå Kors Borgestadklinikken opp den løpende avtalen med Helse Sør-Øst RHF. Avtalen var da på 129 døgnplasser. Helse Sør-Øst lyste ut nytt anbud, og ved tildelingen valgte helseforetaket å kjøpe 100 døgnplasser.

Borgestadklinikken hadde 20 plasser for avrusning før anbudet. Ingen av disse blir videreført i den nye avtalen. Helse Sør-Øst RHF opplyser at man ved sykehuset i Telemark vil opprette 10 avrusningsplasser. Dette vil i så fall ikke kompensere tilstrekkelig for bortfallet av plasser ved Borgestadklinikken.

Svar:

Det er riktig som representanten Tellef Inge Mørland viser til at Blå Kors Borgestadklinikken selv valgte å si opp den avtalen de hadde med Helse Sør-Øst RHF.

Det ligger til de regionale helseforetakene sitt sørge for ansvar å tilby befolkningen i egen helseregion de spesialisthelsetjenester innbyggerne i helseregionen har behov for – i dette tilfellet helsetjenester innen TSB.

Jeg er blitt orientert av Helse Sør-Øst RHF i sakens anledning. Når Helse Sør-Øst RHF skal vurdere det samlede tilbudet om abstinens- og avrusningsbehandling blir denne vurderingen ifølge Helse Sør-Øst RHF foretatt blant annet på grunnlag av Helsedirektoratet sin nasjonale faglige retningslinje på dette området (Nasjonale faglige retningslinje for avrusning fra rusmidler og vanedannende legemidler (IS-nummer 2211)).

Av Helse Sør-Øst RHF sin orientering fremgår det at alle helseforetak i regionen skal ha tilbud om avrusning i døgnavdeling med høy medisinsk faglig kompetanse, med tilgang til medisinske støttetjenester og spesialistkompetanse innen somatikk og psykiatri. Slike døgnavdelinger skal være en av basistjenestene i helseforetakenes tilbud. Helse Sør-Øst RHF opplyser videre at alle helseforetak i helseregionen, med unntak av Sykehuset Telemark HF, har frem til i dag hatt egne slike avrusningsenheter. Sykehuset Telemark HF har fått i oppdrag å bygge opp en avrusningsenhet i tilknytning til dagens eksisterende akutt-plasser og akuttambulante team. Avdelingen skal åpne 1. mars 2018, noe som ifølge Helse Sør-Øst RHF vil styr-

ke den akuttmedisinske kjeden og forsterke tilbudet om tverrfaglig spesialisert rusbehandling for befolkningen i denne delen av regionen.

I følge Helse Sør-Øst RHF har Borgestadklinikken frem til 1.4. 2018 avtale med Helse Sør-Øst RHF om å drive 18 avrusningsplasser, 9 i Skien og 9 i Drammen (Bragernes). Plassene som bortfaller i Skien erstattes av tilbudet som etableres ved Sykehuset Telemark HF, Skien. Plassene i Drammen representerte i følge Helse Sør-Øst RHF ikke et avrusningstilbud med like høy medisinsk faglig kompetanse som Borgestads avrusningsenhet i Skien.

Helse Sør-Øst RHF opplyser videre at de fleste pasienter som skal innlegges i døgnenhet opplever ikke behov for avrusning i døgnavdeling med høy medisinsk faglig kompetanse, men kan likevel ha behov for enklere behandling for abstinensplager. Helse Sør-Øst RHF har derfor, som en del av den aktuelle anbudskonkurransen, stilt krav om at tilbyderne skal kunne gi slik abstinensbehandling i forbindelse med avrusning i alle behandlingsforløpene. Dette er et tilbud flere private avtalepartnere gir i dag og som Helse Sør-Øst RHF og brukerne har god erfaring med.

Etter Helse Sør-Øst RHF sin vurdering er en slik modell avgjørende for en god ivaretagelse av brukere og pasienter. Helhetlige forløp er viktig bl.a. for å redusere frafall ved at man unngår venting mellom avrusning og videre behandling, men også fordi man unngår merbelastninger for pasienter og brukere i forbindelse med overføring til en ny institusjon. Alle tilbydere i den aktuelle anskaffelsen har i følge Helse Sør-Øst RHF beskrevet enklere avrusnings- og abstinensbehandling i sine tilbud, slik at denne tjenesten nå ivaretas i et helhetlig behandlingsforløp.

Helse Sør-Øst RHF opplyser også at Vestre Viken HF har 13 avrusningsplasser på sykehuset i Drammen og 13 plasser på sykehuset i Bærum. I følge Helse Sør-Øst RHF arbeider Vestre Viken HF nå med å videreutvikle disse plassene for å øke kvaliteten og kapasiteten på avrusningstilbudet i denne delen av regionen.

Det er Helse Sør-Øst RHF sin vurdering at avrusningskapasiteten ved helseforetakene i regionen og enklere avrusning- og abstinensbehandling i døgninstitusjonene til sammen vil dekke behovet for både enklere og mer komplisert avrusning. Helse Sør-Øst RHF opplyser også at ventetiden på all rusbehandling i regionen har gått betydelig ned de siste årene, og er lavere enn innen andre virksomhetsområder.

Det er Helse Sør-Øst RHF sin vurdering at tilbudet innen tverrfaglig spesialisert rusbehandling i regionen er i

tråd med den faglige utviklingen i feltet, og at avrusningskapasiteten i regionen samlet sett vil bli styrket.

SPØRSMÅL NR. 765

Innlevert 22. januar 2018 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken

Besvart 26. januar 2018 av fiskeriminister Per Sandberg

Spørsmål:

«Fiskarlaget slår alarm etter krepsedød ved 7 oppdrettsanlegg. Alle 7 har brukt to legemidler (deltametrin og azametifos) enten sammen eller i kort tid etter hverandre til avlusning av laks. 22. januar 2016 frarådet Fiskeridirektoratet bruk av disse midlene i kombinasjon med hverandre, noe statsråden ikke tok hensyn til.

Vil statsråden på bakgrunn av funnene fra Fiskarlaget gjennomgå sine vurderinger på nytt og vil han stanse bruk av disse i kombinasjon med hverandre til nye undersøkelser er gjort?»

Svar:

Etter det jeg kjenner til, ligger de tilfellene som Fiskarlaget viser til av krilldød knyttet til bruk av to legemidler (deltametrin og azametifos), tilbake til 2015 og 2016. Hendelsen er altså ikke av ny dato.

I november 2015 ba Nærings- og fiskeridepartementet, på bakgrunn i en økende bekymring om miljøeffektene av en stadig større medikamentbruk (herunder de hendelser som representanten Haltbrekken viser til), Fiskeridirektoratet og Mattilsynet om forslag til tiltak for å motvirke negative miljøeffekter av lakselusbehandlinger. Dette resulterte i en høring av forslag til nye tiltak i juni 2016.

Under arbeidet med forslag til nye regler ble kombinasjonsbruk av lusemidler grundig drøftet. Det ble også vurdert å innføre forbud mot slik bruk. Etter en samlet vurdering, hvor det også inngikk at jeg ønsket å se resultatet av den tilsynskampanjen som er omtalt nedenfor, kom jeg til å ikke foreslå et forbud mot verken de aktuelle legemidlene eller å benytte legemidler i kombinasjon.

På bakgrunn av ovennevnte prosess og etter en bred høring, fastsatte jeg nye regler i februar 2017:

- Det er innført forbudssoner for tømning av behandlingsvann med lusemidler. Tømning av vann med lusemidler skal ikke skje innenfor en avstand på minimum 500 meter fra reke- og gytefelt. Tømning fra brønnbåt

skal skje under fart for å sikre en enda bedre fortynning og at lusemidler ikke når større dyp.

- Det er innført restriksjoner på bruk av kitinsyntesehemmere (flubenzuroner) gitt gjennom føret. Det skal gå minimum 6 måneder mellom hver behandling for å hindre akkumulering av disse legemidlene i miljøet, og avstand til rekefelt skal være minimum 1000 meter, da forpartikler kan spres fra anlegget.
- Oppdretterne er nå pålagt å gjøre en vurdering av de lokale forhold som har betydning for spredningen av lusemidler i det omkringliggende miljø og beskrive organismer i området som kan påvirkes negativt av slike stoffer. I tillegg skal det beskrives tiltak som kan iverksettes for å redusere negativ miljøpåvirkning av slike stoff.

Parallelt med arbeidet med endringer av regelverket, initierte Mattilsynet en tilsynskampanje om forsvarlig legemiddelbruk. I tilsynskampanjen har Mattilsynet bl.a. sett på hvilke miljøvurderinger som gjøres av fiskehel-sepersonell i forbindelse med legemiddelbehandlinger. Sluttrapporten med forslag til tiltak kommer før påske.

Siden dette arbeidet startet i 2015 har bruken av lusemidler mot lakselus endret seg vesentlig. Det har vært en nedgang på 41 % i antall behandlinger med lusemidler i 2016 fra året før. Antall kombinasjonsbehandlinger er redusert med 60 % fra 2015 til 2016. Når det gjelder forbruket av azametifos og deltametrin i kg aktiv substans gikk det ned med henholdsvis 67 og 63 % fra 2015 til 2016. Antall behandlinger med hydrogenperoksid er halvert og antall behandlinger i før med kitinsyntesehemmere (flubenzuroner) er redusert med 14 %. Trendene ser ut til å ha fortsatt i 2017, men jeg har ikke oppdaterte tall enda.

Den nedgangen vi ser i bruk av lusemidler betyr at miljøbelastningen blir mindre. Sammen med et strengere rammeverk rundt lusemiddelbruken, mener jeg vi ikke får uakseptable miljøeffekter av legemidler brukt til behandling mot lakselus.

Dagens kunnskap tilsier at negative miljøeffekter av tømning av badebehandlingsvann med lusemidler vil være kortvarige og i hovedsak gjelde et begrenset område, grunnet rask fortykning, nedbrytning og inaktivering. Når det gjelder kitinsyntesehemmere (flubenzuroner) som gis gjennom føret i 7 dager, samtidig som de er tungt nedbrytbare, er det en risiko for negative virkninger på krepsdyr under skallskifte først og fremst i nærheten av lokaliteten over tid. Derfor ble det, som omtalt tidligere, innført restriksjoner på bruk av disse stoffene.

På samme tid er det åpenbart at midler mot lakselus også gir effekt på ulike marine organismer, spesielt kreps-

dyr. Men risiko for langsiktige eller irreversible skader synes liten for de legemidlene som brukes til badebehandling mot lakselus og som inngår i kombinasjonsbehandling.

Skulle vi få ny kunnskap på bordet som viser et endret risikobilde, vil jeg selvfølgelig vurdere nye tiltak. Dessuten vil jeg vurdere de tiltak som Mattilsynet vil foreslå i rapporten fra tilsynskampanjen på forsvarlig legemiddelbruk. Jeg vil også minne om at forskningen på miljøeffekter fortsetter, og at dette vil kunne få konsekvenser for fremtidig regulering.

SPØRSMÅL NR. 766

Innlevert 22. januar 2018 av stortingsrepresentant Anniken Huitfeldt

Besvart 30. januar 2018 av utenriksminister Ine M. Eriksen Søreide

Spørsmål:

«Hvilke konkrete produkter utgjorde eksporten av forsvarsmateriell fra Norge til Saudi-Arabia i 2017, ifølge SSB til en samlet verdi av 41,5 millioner kroner?»

BEGRUNNELSE:

Statistisk sentralbyrå presenterte 22. januar statistikken «Eksport av militærutstyr etter bestemmelsesland, 2013-2017».

Svar:

Utenriksdepartementet har siden 1996 fremlagt årlige meldinger til Stortinget om eksporten av forsvarsmateriell. Verdien av denne eksporten i 2017 vil foreligge i neste stortingsmelding om eksport av forsvarsmateriell fra Norge i 2017, eksportkontroll og internasjonalt ikke-spredningsarbeid. Meldingen planlegges fremlagt for Stortinget i løpet av første halvår 2018, så sant det er praktisk mulig.

Det er Regjeringens ønske å vise størst mulig åpenhet om eksporten. Samtidig må dette skje innenfor rammen av den lovpålagte taushetsplikten som følger av eksportkontrollloven.

SSBs tall er ikke direkte sammenlignbare med tallmaterialet som presenteres i Stortingsmeldingen, bl.a. fordi det legges ulike varekategorier til grunn og fordi tallmaterialet baseres på ulike kilder. Stortingsmeldingens tallmateriale inkluderer statistikk over eksport av varer, tjenester og reparasjoner, samt flerbruksvarer, avslag og

forsvarsmyndighetenes utførsel av eget materiell. Det er derfor ikke naturlig å kommentere på tall fra SSB i denne sammenheng.

Tallene i stortingsmeldingen er basert på rapporter fra eksportørene med utgangspunkt i innvilgede eksportlisenser. Som betingelse for utførselslisens for forsvarsmateriell, settes vilkår om at bedriften rapporterer kvartalsvis til Utenriksdepartementet om den faktiske eksporten som har funnet sted basert på den enkelte lisens. Rapportene inneholder omfattende og bedriftssensitive data, og det kreves betydelig arbeid og kvalitetssikring i departementet før de endelige oversikter og tabeller kan fremstilles.

Eksportørenes rapporter sendes inn gjennom E-lisens. Det er et sikkert elektronisk saksbehandlingssystem, som blant annet bidrar til god kvalitetssikring av materialet som inngår i meldingen. Stortingsmeldingen vil i tråd med praksis gi en oversikt over den faktiske eksporten av forsvarsmateriell, basert på verdien av utførsel ved salg av varer, teknologi og tjenester som omfattes av Liste I. Det er for øvrig naturlig å påpeke at verdien av utførsel av forsvarsmateriell varierer fra år til år, siden dette vil avhenge av når større leveranser faktisk gjennomføres.

Meldingen informerer om utførsel av relatert teknologi, tjenester for militære formål, overføring av produksjonsrettigheter og formidling. Meldingen gir også innsyn i avslag på søknader om eksportlisens, utførsel av sivile håndvåpen fra Norge og forsvarsmyndighetens bruk av eget materiell i utlandet, samt om utførsel av flerbruksva-

rer til militære sluttbrukere og utførsel av utstyr for bruk i humanitære mineryddingsaksjoner.

De årlige meldingene behandles på vanlig måte i Stortinget. Dette sikrer offentlig og parlamentarisk innsyn i

praktiseringen av Stortingets vedtak og vurderingskriterier nedfelt i retningslinjene for Utenriksdepartementets behandling av søknader om eksport av forsvarsmateriell, tilhørende teknologi og tjenester for militære formål.

SPØRSMÅL NR. 767

Innlevert 22. januar 2018 av stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand

Besvart 26. januar 2018 av olje- og energiminister Terje Søviknes

Spørsmål:

«Øystre Slidre kommune har søknad om utbygging av vannkraftverk i elva Vinda til behandling hos Olje- og energidepartementet for endelig beslutning.

Vil statsråden følge opp Venstres valgkampsak om ikke å bygge ut Vinda?»

Jeg ber derfor om forståelse for at jeg ikke kan uttale meg nærmere om utfallet av denne saken så lenge den lovbestemte konsesjonsbehandlingen pågår.

BEGRUNNELSE:

Konsesjonssaken er omstridt, og var en viktig sak i valgkampen i Øystre Slidre. Faglig ble det avdekket mangler ved konsekvensutredningen som er gjort i forkant, og usikkerhet knyttet til lønnsomheten ved prosjektet. Argumentene som lå til grunn, gjorde at flere, Venstre inkludert, gikk imot utbygging. Konklusjon i saken lar vente på seg. Når Venstre nå har statsrådposten, er det grunn til å vente at saken blir avgjort.

Svar:

En søknad om vannkraftutbygging skal behandles innenfor de rammer lovverket fastsetter. Søknaden fra Skagerak Kraft AS om konsesjon til utbygging av Vinda kraftverk ligger nå til sluttbehandling i Olje- og energidepartementet.

Etter at NVE oversendte innstilling i saken, har departementet foretatt befaring og avholdt møter i Øystre Slidre. Øystre Slidre kommune har også vært i møte i departementet og gjort rede for de vedtak og de synspunkter som gjør seg gjeldende i denne utbyggingen. Departementet har også avholdt møte med representanter for miljøbevegelsen, og mottatt en rekke innspill og synspunkter fra aktører som ikke ønsker utbygging av Vinda.

Jeg viser til at vassdragsmyndigheten etter vassdragsreguleringsloven skal foreta en samlet avveining av alle konsekvenser en utbygging kan medføre før det tas endelig standpunkt til om konsesjon kan gis ved kongelig resolusjon.

SPØRSMÅL NR. 768**Innlevert 22. januar 2018 av stortingsrepresentant Siv Henriette Jacobsen****Besvart 30. januar 2018 av klima- og miljøminister Ola Elvestuen****Spørsmål:**

«Når vil regjeringen følge opp Stortingets vedtak av 23. mai 2016 om å fremme en sak med sikte på å forby mikroplast i kroppsspleieprodukter?»

BEGRUNNELSE:

Som følge av et privat forslag fremmet av blant annet Representanten Elvestuen vedtok et samlet Storting følgende forslag 23. mai 2016:

- I. Stortinget ber regjeringen fremme forslag med sikte på å forby mikroplast i kroppsspleieprodukter.
- II. Stortinget ber regjeringen fremme en handlingsplan mot mikroplast etter at tiltaksanalysen er gjennomført.

Stadig flere land innfører nå forbud mot mikroplast. Det siste eksemplet på dette er Storbritannia der et forbud mot produksjon trådte i kraft 09.01.18. Fra og med juli vil også salg av slike produkter bli forbudt i landet. Regjeringen har til nå ikke fulgt opp Stortingets vedtak men henviser til at det er ønskelig å jobbe for et internasjonalt/Europeisk forbud og at en vil avvende det arbeidet som skjer i Sverige på dette området. Et internasjonalt samarbeid om innsats mot marin forurensning er ikke til hinder for å følge opp Stortingets vedtak. Snarere tvert i mot. Det gir Norge flere modeller og muligheter for hvordan et forbud kan utformes.

Et norsk forbud vil både bidra til å sette en standard og være en motivasjon for andre.

Regjeringen plikter å følge opp Stortingets vedtak.

Svar:

Mikroplast i kroppsspleieprodukter er en relativt liten kilde til spredning av mikroplast fra norske kilder. Norge har få produsenter av kosmetikk og liten markedsandel. Samtidig er dette et område hvor det er kjente alternativer, og norske myndigheter har derfor primært ønsket en internasjonal regulering. Norge har både alene og sammen med de andre nordiske miljøvernministrene spilt inn behovet for en regulering på EU/EØS-nivå på dette området.

EU-kommisjonen har nylig lagt frem en plaststrategi. Denne inneholder som ventet tiltak for å begrense mikroplast. I strategien vises det til at det er satt i gang en prosess under kjemikalierregelverket REACH for å begrense innhold av tilsatt mikroplast i produkter slik som f.eks. kroppsspleieprodukter. En regulering av mikroplast på EU-nivå vil gjelde for Norge gjennom EØS-avtalen. En fremtidig regulering under REACH vil tas inn i REACH-forskriften som er gitt i medhold av produktkontrollloven og krever ikke lovendring.

I forbindelse med utarbeidelse av et restriksjonsforslag vil det europeiske kjemikaliebyrået (ECHA) foreta en risikovurdering. Arbeidet med forslaget vil følge de vanlige prosedyrene under REACH og Norge som EØS-land vil aktivt søke å påvirke prosessen.

Jeg er godt kjent med at enkelte land i Europa, som Storbritannia og Sverige, henholdsvis har innført og arbeider for å innføre et forbud mot mikroplast i kroppsspleieprodukter. I lys av fremdriften i EU vil jeg vurdere om det er nødvendig med et eget forbud i Norge, og komme tilbake til Stortinget på egnet måte med dette.

SPØRSMÅL NR. 769**Innlevert 22. januar 2018 av stortingsrepresentant Arne Nævra****Besvart 30. januar 2018 av statsminister Erna Solberg****Spørsmål:**

«I en pressemelding fra Regjeringen den 17.1.18 går det fram at man vil overføre forvaltningen av "høstbare viltressurser" fra KLD til LMD.

Hvorfor vil regjeringen gjennomføre denne klare endringen fra en økologisk helhetsforvaltning til en mer gammeldags "høstforvaltning," og hva defineres som "høstbare viltressurser"?»

BEGRUNNELSE:

I pressemeldingen fra regjeringen står det:

”Ansvaret for forvaltningen av høstbare viltressurser (som feks. elg, hjort og rådyr) overføres fra Klima- og miljødepartementet til Landbruks- og matdepartementet, og statsråd Jon Georg Dale overtar ansvaret for dette fagfeltet i Klima- og miljødepartementet i overgangsperioden.”

Denne endringen har skapt stor uro og bekymring hos alle som er opptatt av moderne natur- og viltforvaltning. Det gjelder ikke bare de som er knyttet til naturvernorganisasjonene, men også i forvaltningen selv.

På mange vis vil en slik endring sette klokka tilbake til før 1972 da vi fikk Miljøverndepartementet opprettet. Naturfaglige, økologiske tenkemåter skulle fra da av ligge til grunn for forvaltningen av natur og arter, selvsagt også jaktbare arter. Bekymringen nå gjelder også hvordan ”høstbare viltressurser” defineres og avgrenses. Flere spør seg nå om nære arter som dobbeltbekkasin skal ligge under Elvestuen, mens enkeltbekkasin skal ligge under Dale.

Like alvorlig er spørsmålet om fagetatens rolle.

Flere undrer seg over om Miljødirektoratets folk på dette feltet nå skal forholde seg til to departementer. Man funderer over om regjeringen har som alternativ å overføre de aktuelle fagmiljøene i Miljødirektoratet til Landbruk. I så fall er dette faglig sett enda alvorligere, og svært

lite i tråd med moderne internasjonale forvaltningsregimer tuftet på økologisk helhetsforståelse av naturen.

Svar:

Overføring av ansvaret for høstbare viltressurser ble besluttet ved kongelig resolusjon 17. januar 2018. Landbruks- og matdepartementet vil få ansvaret for den delen av forvaltningen som omhandler høstbare viltressurser, vil fortsatt ligge i Klima- og miljødepartementet.

Bakgrunnen for endringen er at det ligger et utviklingspotensial i aktiv og bærekraftig utmarksforvaltning, der en høster av naturens overskudd. Jeg mener derfor det er gode grunner til å se forvaltningen av høstbare viltressurser i sammenheng med øvrige oppgaver som i dag ligger til landbruksforvaltningen.

Endringen i oppgavefordelingen mellom departementene endrer ikke på målene for naturforvaltningen. Forvaltningen vil fortsatt være basert på at viltet og viltets leveområder skal forvaltes i samsvar med naturmangfoldloven og slik at naturens produktivitet og artsrikdom bevares, og at viltproduksjonen innenfor denne rammen kan høstes til gode for landbruksnæring og friluftsliv, jf. viltloven § 1. Gjennom samarbeid mellom departementene vil helheten i naturforvaltningen opprettholdes.

SPØRSMÅL NR. 770

Innlevert 22. januar 2018 av stortingsrepresentant Nicholas Wilkinson

Besvart 30. januar 2018 av helseminister Bent Høie

Spørsmål:

«Jeg spurte statsråden om avklaringer for at diabetikere skal få tilgang på flash glucose measurer som FreeStyle Libre for å få en enklere og bedre hverdag. Spørsmål 669. Statsråden svarer at det er flere juridiske og prinsipielle spørsmål som må avklares, men skriver ikke hvilke avklaringer som mangler.

Hvilke prinsipielle og juridiske spørsmål må avklares før det offentlige kan finansiere og sikre tilgang på FGM-målere for diabetikere?»

Svar:

De prinsipielle og juridiske problemstillingene er blant annet knyttet til hvem som har finansierings- og behandlingsansvar for ulike typer medisinsk utstyr til bruk uten-

for sykehus, samt avklaringer knyttet til ivaretagelse av personvern hensyn når slikt medisinsk utstyr tas i bruk.

Når det gjelder konkrete offentlige anskaffelser av medisinsk utstyr i spesialisthelsetjenesten, er det de regionale helseforetakene som har ansvar for anskaffelsene og for at personvernreglene etterleves.

SPØRSMÅL NR. 771**Innlevert 22. januar 2018 av stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum****Besvart 1. februar 2018 av helseminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Hva er de faktiske kostnadene Helse Sør-Øst RHF har i dag ved sin lokasjon i Oslo, antall ansatte, driftskostnader – og hvor er foretaksledelsen lokalisert i sitt daglige virke?»

BEGRUNNELSE:

Da Helse Sør-Øst RHF ble etablert i 2007, ble det bestemt at hovedkontoret skulle ligge på Hamar og ha et administrasjonssted i Skien.

I spørsmål nummer 167 i 2016 svarte helse- og omsorgsministeren på spørsmål fra daværende stortingsrepresentant Anne Tingelstad Wøien om at det per 1. oktober var 157 fast ansatte i administrasjonen i Helse Sør-Øst, der blant annet 71 hadde arbeidssted i Hamar, 63 ansatte i Oslo og 13 i Skien.

Svar:

Jeg har vært i kontakt med Helse Sør-Øst RHF som opplyser følgende vedrørende spørsmålet fra stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum:

”De faktiske kostnadene ved Helse Sør-Øst RHF sin lokasjon i Oslo er i 2017 totalt 7,2 millioner kroner, hvorav husleie utgjør 6,9 millioner kroner.

Antall fast ansatte ved lokasjonen i Oslo er per nå totalt 70, i Hamar 71 og i Skien/Tønsberg 20.

Foretaksledelsen i Helse Sør-Øst RHF har sine ledermøter på Hamar, men har vesentlig mer møteaktivitet i Oslo enn på Hamar. Hovedkontoret er på Hamar. Helse Sør-Øst RHF er opptatt av rekruttering fra hele regionen og har derfor møte- og kontorlokaler i Oslo, i Skien og i Tønsberg, i tillegg til hovedkontoret på Hamar. I ledergruppen er 2 bosatt i Hamar-området med kontorplass på Hamar, en bor i Skien og har kontorplass i Skien og 5 bor i Oslo og har kontorplass der.”

SPØRSMÅL NR. 772**Innlevert 22. januar 2018 av stortingsrepresentant Martin Henriksen****Besvart 2. februar 2018 av forsvarsminister Frank Bakke-Jensen****Spørsmål:**

«Vil forsvarsministeren vurdere å stille avhending av Åsegarden i bero til dette tallmaterialet er vurdert?»

BEGRUNNELSE:

Norges Offisersforbund uttaler til NRK Troms 19.01.18 at Forsvaret kan spare over en milliard kroner i investeringer i Indre-Troms dersom Stortinget omgjør vedtaket om å legge ned Alliert treningssenter i Åsegarden i Harstad.

Det vil i følge NOF påløpe store beløp i å få gjort klar anlegg i Indre Troms, og det er uklart når dette kan ferdigstilles. Åsegarden kan motta allierte og norske soldater til trening, og anlegget kan moderniseres uten høye kostnader. Harstad Kommune har også gjort det klart at de har ønske om å arbeide med andre aktører for å sikre drift av

anlegget i Åsegarden, og slik sikre alliert trening i regionen.

Svar:

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 22. januar 2018 med spørsmål fra stortingsrepresentant Martin Henriksen om forsvarsministeren vil vurdere å stille avhendingen av Åsegarden i bero.

I tråd med Stortingets vedtak vil regjeringen legge til rette for alliert trening og øving i Norge, og at den i større grad gjennomføres sammen med norske styrker ved lokasjoner tilknyttet Forsvarets avdelinger. Dette vil gjøre treningen både for de allierte og våre styrker mer relevant. Det er videre også en økt interesse fra våre nærmeste allierte for mer øving og trening i Norge og i en tettere interaksjon med våre styrker.

I langtidsplanen er det besluttet at Åsegarden skal utrangeres innen utgangen av 2019. Begrunnelsen for å flytte alliert trening og øving er militærfaglig, og at Åsegarden ville hatt behov for betydelige investeringer dersom den skulle blitt videreført. I arbeidet med langtidsplanen fremkom det at Åsegarden har et fornyelsesbehov på om lag 700 mill. 2015- kroner og at de totale kostnadene for å videreføre Åsegarden ble beregnet til om lag 1, 1 mrd.

kroner i et 20-års perspektiv. Dette er en prioritering som Stortingets flertall sluttet seg til.

Det pågår nå en bred detaljkartlegging for den fremtidige ivaretagelsen av alliert trening og øving, inkludert ressursmessige vurderinger. Dette arbeidet pågår både nasjonalt og opp mot våre allierte. Det er ikke vurdert som nødvendig å utsette den planlagte utrangeringen av det allierte treningssenteret i Åsegarden.

SPØRSMÅL NR. 773

Innlevert 23. januar 2018 av stortingsrepresentant Arne Nævra

Besvart 30. januar 2018 av helseminister Bent Høie

Spørsmål:

«Etter en åpen anbudsrunde innen TSB har Helse Sør-Øst fordelt 100 behandlingss plasser på fire private, ideelle institusjoner. Borgestadts avdeling på Bragernes i Drammen, var ikke en av dem og må legges ned etter 41 års sammenhengende drift.

Ser statsråden at anbudskonkurranser, der institusjoner konkurrerer om pasientgrupper, kan ødelegge viktige fagmiljøer og lokalt tilbud, og hvordan skal han f.eks. skaffe spesialtilbud til poliklinisk behandling for pårørende og til spillavhengige i Buskerud nå?»

BEGRUNNELSE:

Etter at Borgestadklinikken sa opp sin avtale med Helse Sør-Øst 1. april 2016 på grunn av svært vanskelige økonomiske rammer, har det vært fortatt ny anbudsutsettelse.

Helse Sør-Øst RHF har gitt fire private ideelle virksomheter tilbud om avtale innen tverrfaglig spesialisert rusbehandling (TSB). Den totale rammen for anskaffelsen er på 257 millioner kroner. I tillegg etableres det 10 nye avrusingsplasser ved Sykehuset Telemark.

Borgestadklinikken avdeling i Drammen (og Vennesla) nådde ikke opp konkurransen. Dette etter 41 år sammenhengende drift og svært gode resultater. Gjennomføringsprosent for inneliggende pasienter var i gjennomsnitt 83 prosent, og gjennomføringsprosent for polikliniske pasienter var 89 prosent.

Klinikken i Drammen har gjort seg bemerket på mange felt. Den har blant annet bygd opp god ekspertise på spillavhengighet og vært et etterlengtet sted for poliklinisk behandling og støtte til pårørende av rusavhengige.

Helse Sør-Øst opplyser at nye, kommersielle aktører har kommet inn og bidratt til en «overproduksjon» av tjenester på dette feltet: De skriver:

«Det siste halve året har også tre nye kommersielle virksomheter innen rusfeltet blitt godkjent for ordningen «fritt behandlingsvalg» i den sørlige delen av regionen, deriblant fem plasser for avrusning. Sammen med redusert innsøking til døgnbehandling innen TSB, ser man at flere av institusjonene som har avtale med Helse Sør-Øst RHF nå sliter med å oppnå fullt belegg, noe som indikerer god kapasitet. Det gjelder primært langtids døgnbehandling».

Dette gjelder altså ikke for Bragernesklinikken. De kan opplyse at det jevnt over har vært fullt belegg og ventelister til sine ganske unike behandlingstilbud.

Det er vanskelig å se at Buskerud kan få dekket sitt behov på dette feltet med de tildelinger som er gitt. Det er et stort skritt for mange rusavhengige å banke på institusjonenes dør. Enda vanskeligere blir det om en må sette seg på et tog, eller en buss og kjøre over lange avstander for å få et sårt tiltrengt tilbud.

Svar:

Det ligger til de regionale helseforetakene sitt sørge for-ansvar å tilby befolkningen i egen helseregion de spesialisthelsetjenester innbyggerne i helseregionen har behov for - i dette tilfellet helsetjenester innen TSB.

Jeg er orientert av Helse Sør-Øst RHF i sakens anledning. Her fremgår det at den anbudskonkurransen innen tverrfaglig spesialisert rusbehandling (TSB) de nå har gjennomført, baserer seg på en analyse av det samlede behandlingsbehovet for pasienter med rus og/eller avhengighetsproblematikk i helseregionen. Helse Sør-Øst RHF opplyser videre at tilbud for pårørende er vektlagt

anbudet og at tilbud til pårørende er et godt etablert poliklinisk tilbud i hele regionen.

Når det gjelder tilbudene til pårørende oppgir Helse Sør-Øst RHF at det i grunnlagsdokumentene for alle de fem delytelsene Helse Sør-Øst RHF la ut på anbud,

fremgikk at pårørende skulle involveres i pasientenes behandling, at pårørende skulle ivaretas, også barn som pårørende og pasientens søsken. I tillegg ble det også omtalt i grunnlagsdokumentene at det skulle gis pasient- og pårørendeopplæring og pårørendeinformasjon. Helse Sør-Øst RHF opplyser videre at pårørende uten et eget rusproblem, men som på grunn av belastninger knyttet til sin livssituasjon trenger helsehjelp i spesialisthelsetjenesten, også vil kunne henvises til psykisk helsevern eller tverrfaglig spesialisert rusbehandling. Pårørende som har et eget rusproblem vil kunne henvises til tverrfaglig spesialisert rusbehandling og vil kunne få selvstendig pasientstatus i et slikt program.

Helse Sør-Øst RHF viser videre til at det eksisterer egne ruspoliklinikker i Vestre Viken HF som er organisert som en del av de distriktpsikiatriske sentrene (DPS). Personer i Buskerud som har behov for behandling i spesi-

alisthelsetjenesten for problemer som pårørende til person med et rusproblem kan henvises til det lokale DPSet i Vestre Viken HF.

Når det gjelder tilbud til spillavhengige opplyser Helse Sør-Øst RHF at de ikke anbefaler at pasienter med spilleproblematikk innlegges i døgntil behandling hvis de ikke samtidig har avhengighet knyttet til bruk av rusmidler.

Helse Sør-Øst RHF viser videre til at det finnes egne veletablerte behandlingsmetoder for spillavhengige og som er tilgjengelig over hele landet knyttet til DPS og/eller ruspoliklinikker. Ifølge Helse Sør-Øst RHF kan personer i Buskerud som søker behandling i spesialisthelsetjenesten for problemer knyttet til spilleavhengighet, henvises til det lokale DPS i Vestre Viken HF for vurdering. På grunnlag av en slik vurdering kan det være aktuelt med behandling ved ruspoliklinikken ved dette DPSet, men det kan også være aktuelt å få behandling ved andre poliklinikker i denne delen av regionen. Helse Sør-Øst RHF opplyser avslutningsvis at noen poliklinikker og enkelte privatpraktiserende psykologer har spesialisert seg på spilleavhengige og er oppført på en egen ressursliste. Ruspoliklinikken i Drammen DPS står på denne listen.

SPØRSMÅL NR. 774

Innlevert 23. januar 2018 av stortingsrepresentant Freddy André Øvstegård

Besvart 31. januar 2018 av barne- og likestillingsminister Linda C. Hofstad Helleland

Spørsmål:

«Det er et stort behov for flere fosterhjem, siste måling utført av Bufdir viser at 357 barn og unge ventet på plass. Samtidig er det mange likekjønnede par med ønske om å gi omsorg til barn. I Regjeringens fosterhjemsmelding Meld. St. 17 (2015-2016) fremheves en rekke grupper som det skal rekrutteres fosterforeldre fra, men likekjønnede par nevnes ikke.

Hvorfor vil ikke regjeringen fremheve homofile som er viktig gruppe for rekruttering, og hva gjør regjeringen eventuelt for å rekruttere homofile fosterforeldre?»

BEGRUNNELSE:

357 barn og unge ventet på plass i et fosterhjem ved siste måling hos Baren-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir), og direktoratet mener det trengs omtrent 1000 nye fosterhjem hvert år. Samtidig er det en gruppe som gjerne vil bidra til å gi omsorg for barn, nemlig likekjønnede par.

I Stortingsmeldingen Meld. St. 17 (2015–2016) Trygghet og omsorg — Fosterhjem til barns beste fremheves rekruttering til slektsfosterhjem, nasjonale og andre etniske minoriteter og rekruttering av hjem til barn og unge med omfattende hjelpebehov og funksjonsnedsettelse. Rekruttering av homofile par blir derimot ikke fremhevet, og likekjønnede par blir ikke nevnt i det hele tatt i meldingen utover i gjengivelsen av et høringsinnspill.

Svar:

Regjeringens mål er at det skal rekrutteres nok fosterhjem til at behovet dekkes. Ved valg av fosterhjem skal det legges avgjørende vekt på barnets beste. Barn har ulike behov. Det betyr at det er nødvendig med flere fosterhjem å velge mellom.

Kommunene har en viktig rolle i å se om det er familier i barnets nettverk som kan egne seg som fosterforeldre. Alle typer familier kan rekrutteres fra barnets nettverk. Både gifte, samboere, enslige og likekjønnede part kan være egnet som fosterhjem. Alle må imidlertid bli god-

kjent for det enkelte barn, slik at man i hvert enkelt tilfelle får forsikret seg om at fosterhjemmet er godt tilpasset barnets behov.

Det statlige barnevernet har bistandsplikt når kommunen ber om et fosterhjem. Staten er dermed gitt et ansvar for å rekruttere fosterhjem. Det er en utfordring å rekruttere nok fosterhjem, slik at etterspørselen fra kommunene dekkes. Derfor er det nødvendig å rekruttere bredt.

I rekrutteringsarbeidet legges det vekt på å nå frem til alle typer familier, slik at vi får fosterhjem som gjenspeiler befolkningens mangfold. Likekjønnede par er blant disse familiene. I bildebanken som brukes i de generelle rekrutteringsaktivitetene, er det for eksempel bilder av likekjønnede par. Filmen og annonsen om Sabrina som bor i

fosterhjem hos et likekjønnet par, er et annet eksempel. Det annonseres også på flere arenaer. Det har blant annet blitt annonsert etter fosterhjem på nettsidene Gaysir og BLIKK, og temaet har fått redaksjonell oppmerksomhet flere ganger.

Rekruttering av lhbt-personer omtales også spesifikt i regjeringens handlingsplan Trygghet, mangfold, åpenhet - mot diskriminering på grunn av seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk for 2017-2020. Her vises det til at Bufdir har hatt flere kampanjetiltak rettet mot å rekruttere lhbt-personer som fosterhjem. Ett av tiltakene i handlingsplanen er å videreføre arbeidet med å rekruttere lhbt-personer som fosterforeldre. Et annet tiltak er at det skal utvikles kunnskap om hvor mange lhbt-personer som er fosterforeldre.

SPØRSMÅL NR. 775

Innlevert 23. januar 2018 av stortingsrepresentant Ruth Grung

Besvart 31. januar 2018 av klima- og miljøminister Ola Elvestuen

Spørsmål:

«I budsjettforliket for 2018 fikk Venstre inn at "Stortinget ber regjeringen sikre at Enovas mandat omfatter utbygging av landstrøm for cruiseskip i kommunal eller privat regi". Enova har nå utlyst ny søknadsrunde uten å ta med disse føringene.

Vil ministeren sørge for å endre utlysningen til Enova, slik at budsjettforliket og Stortingets vilje blir fulgt opp?»

Svar:

Regjeringen er opptatt av å legge til rette for landstrøm i flere norske havner. Dette kan både bidra til reduserte klimagassutslipp og bedre luftkvalitet lokalt. For få år siden var det kun enkelte havner som hadde landstrøm tilgjengelig. Siden 2016 har Enova gjennomført fire søknadsrunder og tildelt over 370 mill. kroner i støtte til totalt 60 landstrømprosjekter.

Regjeringen vil sikre Enova som et viktig virkemiddel i klimapolitikken og videreføre Enovas mulighet til å støtte omstilling til lavutslippsteknologi i alle sektorer. I avtalen med Enova er det tatt inn særlige vilkår om at Enova skal bidra til utvikling av drivstoffinfrastruktur for utslippsfri land- og sjøtransport, herunder elektrisitet og hydrogen. Departementet har dermed sikret at Enova har mandat som omfatter landstrøm for cruiseskip i kommunal og privat regi.

Enova har fulgt opp avtalen med departementet ved å utlyse konkurranse om utbygging av landstrøm. Konkurranse som virkemiddel sikrer at de prosjektene som har størst reduksjon i klimagassutslipp per støttekrone blir prioritert. Denne tilnærmingen gjør at vi får størst mulig klimakutt per støttekrone, og at det går kortest mulig tid før det blir vanlig å koble skip til landstrøm når de ligger i havn. Gjennom konkurransemodellen kan Enova også gi høyere støtteandel enn ved søknadsbaserte programmer. Innehavere av cruiseskiphavner kan delta i konkurransen på linje med andre aktører.

Vedtaket representanten Grung viser til ble fattet i Stortinget rett før jul. Ansvar for Enova ble flyttet over til Klima- og miljøministeren for en uke siden. I den videre oppfølgingen vil jeg forholde meg til Stortingets vedtak. Dette vil skje innenfor rammene for Enovas mandat.

SPØRSMÅL NR. 776**Innlevert 23. januar 2018 av stortingsrepresentant Ruth Grung****Besvart 1. februar 2018 av justis-, beredskaps- og innvandringsminister Sylvi Listhaug****Spørsmål:**

«For å vurdere tre varslinger i 2016 valgte Kriminalomsorg direktoratet (KDI) å sende ut oppdraget på konkurranse til tre advokatfirmaer med en kostnadsramme på 500.000 kr. Men uten ny utlysning endte totalregningen på 5.152.119 kr. Forsker ved NHH mener dette er en ulovlig direkte anskaffelse.

Mener ministeren at KDI har fulgt reglene for offentlige anskaffelser og er det fornuftig bruk av fellesskapets midler?»

BEGRUNNELSE:

Viser til Bergensavisen 22.januar. I følge dokumenter som avisen har fått innsyn i ble kostnadsrammen sprenget allerede da den første regningen fra advokatfirmaet Deloitte kom.

Malin Arve er forsker ved NHH og ekspert på offentlige anskaffelser og viser til at det offentlige når de skal skaffe seg varer eller tjenester, må følge et omfattende regelverk for å unngå sløsing og sikre at våre skattepenger blir forvaltet på en fornuftig måte. Hun viser til at det ikke er lov å underestimere kostnadene med vilje. Hun har aldri tidligere sett en kontrakt som går så mye over som den-

ne. Dersom KDI mente det var en vesentlig endring skulle oppdraget blitt lyst ut på nytt.

John Sannes Ramsvik i klagenemdssekretariatet uttaler på generelt grunnlag at oppdragsgiver må gjøre en forsvarlig vurdering av hva oppdraget vil koste. dersom det blir høyere kostnader enn estimert, vil det kunne være en plikt til å kunngjøre en åpen konkurranse, selv om kontrakt er avtalt.

Svar:

Spørsmålet gjelder et sakskompleks som i utgangspunktet var mindre enn ved avslutning av oppdraget. Kriminalomsorgsdirektoratet (KDI) har opplyst at kostnaden ved undersøkelsen totalt sett ble vesentlig høyere enn direktoratet opprinnelig vurderte den til, og mener det er vanskelig å hevde at intensjonen i det relevante forskriftsverket er fulgt. Ved vurderingen av prosessen la KDI størst vekt på hensynet til å få saken best mulig opplyst, uten unødig forsinkelse.

Jeg legger til grunn at alle statlige etater skal følge reglene for offentlige anskaffelser. Disse reglene er vesentlige ikke minst for å sikre at det offentlige får mest mulig for pengene. Vi skal ha mest mulig for pengene også i kriminalomsorgen. Dette vil bli innskjerpet i styringsdialogen med KDI.

SPØRSMÅL NR. 777**Innlevert 23. januar 2018 av stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik****Besvart 30. januar 2018 av finansminister Siv Jensen****Spørsmål:**

«Bitcoin-fenomenet bekymrer stadig flere, blant annet innen finans, politi og politikk. I neste uke skal Sør-Korea ifølge Dagens Næringsliv (23. januar) innføre et system der handel med kryptovaluta blir registrert og mulig å spore.

Vurderer statsråden tiltak i Norge, eller er hun komfortabel med risikoen ved å la bitcoin-fenomenet utvikle seg ukontrollert?»

BEGRUNNELSE:

Nordea har forbudt alle sine 31 000 ansatte å handle med bitcoin (Dagens Næringsliv, 22. januar). Begrunnelsen er at kryptovaluta ikke er regulert eller underlagt offentlig tilsyn og at handel med slik valuta kan være forbundet med risiko og kriminalitet. Når et privat selskap ser seg nødt til å gå til et slikt skritt er det grunn til å stille spørsmål ved om man fra myndighetshold har vært for treg i sin oppfølging.

Bitcoin ble lansert allerede i 2009, men fikk først i fjor omfattende medieomtale. Det finnes etter min kjennskap ingen oversikt over i hvor stort omfang nordmenn eier bitcoin, men det er grunn til å tro at omfanget ikke lenger er ubetydelig. Bitcoin reiser en rekke problemstillinger, blant annet kan det være et egnet verktøy i forbindelse med terrorfinansiering, skatteunndragelse, hvitvasking og annen kriminell virksomhet samt elektronisk krigføring. Det har også potensiale til å utfordre nasjonalstatenes kontroll over det finansielle systemet og dets stabilitet, noe som også har sikkerhetspolitiske implikasjoner. Det er grunn til å tro at vanlige lovlidige borgere har alt å tape dersom dette får utvikle seg. Bitcoin-fenomenet minner dessuten fra norske småspareres ståsted om et pyramidespill.

Man kan ikke utelukke at den seinere tids betydelige medieoppmerksomhet rundt bitcoin kan ha ansporet spekulasjon på en måte som kan resultere i økonomisk ruin for enkeltpersoner og familier.

Det mangler ikke på holdepunkter for at statsråden burde se meget nøye på saken.

Svar:

Jeg følger utviklingen i bitcoin og andre kryptovalutaer fortløpende. Problemstillingene knyttet til manglende sporbarhet og muligheter for anonymitet er kjente. Dette er det også vist til i mitt svar 20. desember 2017 på skriftlig spørsmål nr. 536 fra representant Torstein Tvedt Solberg.

Bitcoin og andre kryptovalutaer omsettes i stor grad uavhengig av landegrenser. Effektive tiltak bør derfor først og fremst treffes internasjonalt, for eksempel i EU. Jeg har også registrert at det vil bli tatt et initiativ både fra tyske og franske myndigheter knyttet til mulige reguleringer av kryptovaluta på det neste G20-møtet.

I EU har det siden juli 2016 vært forhandlet om endringer i fjerde hvitvaskingsdirektiv fra mai 2015. Det ble i desember 2017 enighet om å gjøre endringer i direktivet, blant annet når det gjelder virtuell valuta. Endringene innebærer at vekslere mellom virtuell valuta og alminnelig valuta, og tilbydere av oppbevaringstjenester for virtuell valuta, skal underlegges hvitvaskingsregelverket. Disse tjenestetilbyderne skal også registreres.

Hvitvaskingsregelverket er EØS-relevant, og Finansdepartementet forbereder gjennomføring av fjerde hvitvaskingsdirektiv i norsk rett. Gjennomføringen har vært utredet av Hvitvaskingslovutvalget, som anbefalte å vente med å ta stilling til behandlingen av vekslerne og oppbevaringstjenestene til det var avklart hvilke fremtidige EØS-rettslige forpliktelser som ville oppstå ved revisjonen av direktivet. Utvalget foreslo derfor i NOU 2016: 27 en forskriftshjemmel for eventuelt å kunne la disse tjenestetilbyderne bli omfattet av hvitvaskingsloven. Dette spørsmålet vil bli fulgt opp i forbindelse med forslag til ny

hvitvaskingslov, som regjeringen tar sikte på å fremme for Stortinget senere i år.

I svaret på spørsmål nr. 536 redegjorde jeg for den skatte- og avgiftsmessige behandlingen av privat digital valuta, som bitcoin:

«Når det gjelder den skatte- og avgiftsmessige behandlingen av privat digital valuta, legger Skattedirektoratet til grunn at tjenester knyttet til veksling av digital valuta, slik som bitcoin, er omfattet av unntaket for finansielle tjenester i merverdiavgiftsloven.

I Skatteetatens praksis er det videre lagt til grunn at bitcoin og annen digital valuta er formuesobjekter i skatterettslig forstand og at det er de alminnelige reglene i skatteloven som gjelder. Det vil si at gevinster ved salg er skattepliktige og at tap er fradragsberettiget. Informasjon om formue, kjøp og salg av privat digital valuta blir ikke direkte rapportert til Skatteetaten. Skattyter er derfor selv ansvarlig for å oppgi slik formue og gevinst/tap i skattemeldingen.»

Jeg kan til slutt forsikre representanten Gjelsvik at norske myndigheter følger utviklingen i kryptovalutaer nøye. Finansdepartementet har en løpende dialog med Norges Bank og Finanstilsynet om aktuelle spørsmål og problemstillinger. Finanstilsynet bidrar med informasjon og veiledning, og har blant annet publisert en advarsel mot investering i såkalte «Initial Coin Offerings» (ICO-er) og lignende, hvor et selskap utsteder en privat digital valuta for å hente inn kapital.

SPØRSMÅL NR. 778**Innlevert 23. januar 2018 av stortingsrepresentant Nils Kristen Sandtrøen****Besvart 29. januar 2018 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Hvilke grep mener samferdselsministeren vil være de beste nå etter ordførerens orientering med departementet om problemet med Skarnes stasjon, og når tror samferdselsministeren dermed at arbeidet på stasjonen vil starte?»

BEGRUNNELSE:

Viser til sak fra Glåmdalens nettutgave 10.januar med ordfører i Sør-Odal etter positivt møte i samferdselsdepartementet for å få åpnet Skarnes sentrum. Området er ferdig regulert fra kommunens side og det er klart for å sette i gang med bygging av undergang.

Svar:

Jeg viser til mitt brev av 14. desember 2017 med svar på spørsmål 498. Som jeg skrev i mitt forrige svar har Jernbanedirektoratet orientert meg om situasjonen på Skarnes stasjon. Sentrumspassasjen inngår i en større ombygging av Skarnes stasjon, med nye plattformer og noe justert linjeføring. Prosjektet er planlagt gjennomført i 2019-20, etter en bestemt prosjektrekkefølge på Kongsvingerbanen. Som nevnt i mitt forrige svar har Jernbanedirektoratet opplyst at arbeidene som skal gjennomføres på Skarnes ikke kan settes i gang før det pågående ombyggingsarbeidet på Sørumsand stasjon er ferdig.

Jeg har stor forståelse for ønsket om å komme i gang med arbeidet på Skarnes. Samferdselsdepartementet inviterte ordføreren i Sør-Odal kommune til et møte første uka i januar. I møtet ble planene for ombygging av Skarnes stasjon og de lokale utfordringene som har oppstått

etter at tre planoverganger er erstattet med en ny undergang mellom Saga brygge og Odal innkjøpslag diskutert. Kommunen trakk spesielt frem sikkerhetsutfordringer som følger av etableringen av det som oppfattes som en lite brukervennlig undergang. Det er uheldig at gjennomføringen av et sikkerhetstiltak har medført flere uønskede hendelser med personer i sporet som følge av ulovlig kryssing av jernbanen.

Den midlertidige etableringen av en betydelig barriere i sentrum har ifølge kommunen også ført til en overføring av trafikk fra gange og sykling til bil. En slik utvikling er uheldig, særlig i områder der det i utgangspunktet er godt tilrettelagt for at korte og mellomlange personreiser kan gjennomføres ved gåing og sykling.

Videre er vår vurdering at rekkefølgen på og tidsplanen for gjennomføringen av tiltakene ved Skarnes stasjon påfører både reisende og øvrige trafikanter i sentrum en ulempe som ideelt sett burde vært unngått gjennom bedre koordinering av tiltakene på stasjonen og mot øvrige tiltak på Kongsvingerbanen.

Det er ikke aktuelt å reetablere planovergangen på Skarnes, jf. målsetningen i Nasjonal transportplan 2018-2029 om å redusere antall ulykker ved planoverganger og prioriteringen av målrettede tiltak for å redusere slike ulykker. Jeg har imidlertid bedt om at Jernbanedirektoratet i samråd med kommunen og Bane NOR SF søker å finne løsninger som kan redusere ulempene for de reisende frem til ny stasjon står ferdig. Tiltak som letter adkomst fra kulvert til plattform på vestsiden av stasjonen, tiltak for pendlerparkering, tydeligere skilting og midlertidig bruk av vegtunellen i Glomvegen for gående og syklende er blant tiltakene som bør vurderes.

SPØRSMÅL NR. 779**Innlevert 23. januar 2018 av stortingsrepresentant Hadia Tajik****Besvart 31. januar 2018 av næringsminister Torbjørn Røe Isaksen****Spørsmål:**

«Kvifor er ei arbeidsgruppe som skulle sjå på vilkåra til verksemder som til dømes SFO, barnehage og kulturhus,

lagt til næringsdepartementet - er det slik å forstå at regjeringa meiner at næringsinteressene til desse

verksemda er større enn de offentlege, felles interessene dei representerer?»

GRUNNGJEVING:

Viser til arbeidsgrupperapporten «Like konkurransevilkår for offentlige og private aktører», som vart lagt fram 23.01.18. Arbeidsgruppa er sett ned av Nærings- og fiskeridepartementet, ikkje til dømes Kommunaldepartementet eller Finansdepartementet.

Svar:

Regjeringa sette sommaren 2016 ned ei ekstern arbeidsgruppe for å sikre ei grundig utgreiing av tiltak for å betre konkurransetilhøva mellom offentlege og private verksemdar, samstundes som offentlege oppgåver vert skjerma.

I mandatet vart dette uttrykt slik:

”Formålet med utredningen er å gi norske myndigheter et godt grunnlag for å iverksette tiltak som skal sørge for at reguleringen av økonomisk aktivitet utøvd av staten, fylkeskommuner, kommuner, regionale helseforetak og helseforetak, er i tråd med EØS-avtalens regler om offentlig støtte, og at offentlige og private aktører har like konkurransevilkår. Samtidig er det viktig å sikre at det

offentlige er i stand til å løse sine oppgaver på en god og effektiv måte.”

Regjeringa fann at Nærings- og fiskeridepartementet skulle leie arbeidet med å sette ned gruppa. Nærings- og fiskeridepartementet har ansvaret for lovgjeving og rammevilkår innanfor konkurranseområdet.

I saker om offentlig stønad som overvakingsorganet ESA har sett i verk mot Noreg, er det Nærings- og fiskeridepartementet si oppgåve å koordinere arbeidet mellom departementa.

Ein sentral del av mandatet for arbeidsgruppa var å drøfte problemstillingar i lys av reglane om offentlig stønad i EØS-avtala.

Finansdepartementet, Kommunal- og moderniseringsdepartementet og Helse- og omsorgsdepartementet vil ha heilt sentrale roller i det vidare arbeidet med forslaga i rapporten.

At Nærings- og fiskeridepartementet sette ned ei arbeidsgruppe som vurderte like konkurransevilkår for offentlege og private verksemdar, er difor ikkje eit uttrykk for at regjeringa er meir opptatt av næringsinteressene innanfor velferdstenester enn dei er av dei offentlege, felles interessene desse tenestene representerer.

Det går fram av rapporten at offentlig finansierte velferdstenester ikkje er omfatta av tiltaka arbeidsgruppa sette fram.

SPØRSMÅL NR. 780

Innlevert 23. januar 2018 av stortingsrepresentant Gina Barstad

Besvart 26. januar 2018 av justis-, beredskaps- og innvandringsminister Sylvi Listhaug

Spørsmål:

«Vil statsråden se på muligheten for å kjøpe fengslet for å ivareta dette viktige og gode tilbudet i kriminalomsorgen, og eventuelt be om bevilgninger til dette?»

BEGRUNNELSE:

I Bergensavisen (22.01) kan man lese at Kriminaldirektoratet ønsker å legge ned fengselet på Ulvsnesøy. Fengselet ligger på Ulvsnesøy som eies av Stiftelsen Ulvnesøy skolehjem, som har ønsket å selge øyen til staten slik at fengselet fortsatt kan drives. Ifølge BA har Justisdepartementet gitt beskjed om at de ikke ønsker å kjøpe. Ulvsnesøy fengsel har gode tall å vise til. De innsatte får skole, kompetanse og kan komme tilbake til samfunnet som borgere. Håpet har vært at dette på sikt kan bli et rent kvinnefengsel,

da soningsplasser for kvinner er mangelvare i Norge. Med en nedleggelse mister Norge et svært viktig tilbud.

Svar:

Prognoser for behovet for fengselsplasser tilsier at vi har overkapasitet på plasser med lavere sikkerhetsnivå. Videre vil fortsatt fengselsdrift ved Bergen fengsel Osterøy avdeling kreve betydelige investeringer i oppgradering og vedlikehold.

På denne bakgrunn anbefaler Kriminalomsorgsdirektoratet (KDI) at staten ikke kjøper eiendommen og at fengselsdriften avvikles. Basert på behovet for fengselskapasitet og den klare tilrådingen fra direktoratet, er det ikke naturlig å ta initiativ til statlig kjøp av eiendommen til fengselsformål.

SPØRSMÅL NR. 781**Innlevert 23. januar 2018 av stortingsrepresentant Geir Jørgen Bekkevold****Besvart 31. januar 2018 av barne- og likestillingsminister Linda C. Hofstad Helleland****Spørsmål:**

«Hvilke konkrete tiltak vil regjeringen sette inn for å hindre den problematiske situasjonen med dobbeltroller og habilitetskonflikter som oppstår når barnevernansatte selger private barnevernstjenester i samme kommune hvor de jobber?»

BEGRUNNELSE:

Statsråd Horne har tidligere gitt klart uttrykk for at slike dobbeltroller i barnevernet ikke er akseptert. Likevel kom VG nylig med avsløringer om at dette er en praksis som fortsatt pågår.

Buudir melder at de ikke får lov til å opprette et register som kan gi bedre oversikt over ansattes bierverv, grunnet personvern hensyn. KrF mener denne problematiske praksisen må slås ned på og avvikles, og siden statsråden har uttrykt det samme ved tidligere anledninger, etter spør vi hvilke tiltak regjeringen vil sette inn for å oppnå dette.

Svar:

Jeg vil innledningsvis understreke at private aktører er viktige bidragsytere i barnevernet. Det er en styrke at vi på barnevernområdet har private aktører som bidrar til mangfold og gode tjenester og tiltak til det enkelte barn.

Barnevernets hovedoppgave er å sikre at barn og unge som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling, får nødvendig hjelp og omsorg til rett tid. For å ivareta denne oppgaven er barnevernet avhengig av tillit. Det er ikke noe i veien for at barnevernansatte samtidig har tilknytning til en privat aktør som yter tjenester eller tiltak i barnevernet, men det er et problem dersom en person har egeninteresser i saken. Det er alvorlig dersom det skapes tvil om hvorvidt barnevernets avgjørelser er basert på barnevernfaglige vurderinger og hensynet til det enkelte barnet, eller om det er tatt utenforliggende eller usaklige hensyn. Både den enkelte og samfunnet skal kunne ha tillit til at barnevernet opptrer objektivt, saklig og nøytralt og helt uten at ansatte har profittmotiverte egeninteresser.

Forvaltningsloven kapittel II inneholder regler om inhabilitet som er sentralt i denne sammenhengen. Inhabilitet innebærer at man verken kan være med på å tilrettelegge grunnlaget for en avgjørelse eller treffe avgjørelse i en forvaltningssak.

En offentlig tjenestemann er inhabil dersom vedkommende selv er "part" i saken eller har en nærmere beskre-

vet tilknytning til en part, jf. forvaltningsloven § 6 første ledd. Vedkommende er også inhabil dersom det foreligger "andre særegne forhold" som er egnet til å svekke tilliten til hans upartiskhet, jf. § 6 annet ledd. Det er presisert i bestemmelsen at det blant annet skal legges vekt på om avgjørelsen i saken kan innebære

"særlig fordel, tap eller ulempe for ham selv eller noen som han har nær personlig tilknytning til".

Den enkelte ansatte har et selvstendig ansvar for å vurdere sin habilitet. Samtidig har også den enkelte arbeidsgiver et ansvar for at ansatte ikke har bindinger eller egeninteresser som kan føre til interesse- eller lojalitetskonflikt. Når det gjelder ansatte i det statlige barnevernet har direktoratet utformet egne interne retningslinjer som supplerer de etiske retningslinjene for statstjenesten. Det fremgår klart av disse retningslinjene at ansatte i etaten ikke skal ha bistillinger eller lønnede oppdrag i strid med etatens legitime interesser, eller som er egnet til å svekke tilliten til etaten. Det er også presisert at de ansatte har plikt til å opplyse om alle stillinger eller verv de måtte ha.

Jeg har nå hatt et møte med Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet om hvordan de følger opp problemstillinger knyttet til habilitet og bierverv med vekt på ansatte i det statlige barnevernet. Direktoratet viste til flere tiltak de siste årene knyttet til opplæring og informasjon om regelverk og interne retningslinjer, og i forbindelse med lederutvikling og rekruttering. Direktoratet kartlegger nå om ansatte i det statlige barnevernet kan være inhabile på grunn av bierverv. Eventuelle enkelttilfeller vil bli fulgt opp av direktoratet.

Departementet sendte i oktober i fjor et brev til direktoratet om kommunenes bruk av private aktører på barnevernområdet, der de ble bedt om å følge opp avklaringene i brevet overfor kommunene og fylkesmennene. Brevet ble også sendt i kopi til kommunene og fylkesmennene. Departementet understreket i brevet at kommunene må være oppmerksomme på problemstillinger knyttet til bierverv og habilitet. Jeg forventer derfor at også kommunene følger opp denne problemstillingen opp mot ansatte i det kommunale barnevernet. Jeg har også oppfattet at KS er opptatt av spørsmål knyttet til habilitet, bierverv og barnevernets behov for tillit, og vil derfor invitere dem til et møte.

Fylkesmannen har ansvar for å føre tilsyn med kommunens oppfyllelse av sine lovpålagte oppgaver etter barnevernloven, jf. barnevernloven §§ 2-3 og 2-3 b. Det fremgår av barnevernloven § 6-1 at forvaltningsloven gjelder med de særregler som er fastsatt i barnevernloven. I tillegg

skal fylkesmannen sørge for at kommunene får råd og veiledning, jf. barnevernloven § 2-3. Jeg forutsetter derfor at fylkesmannen vil vurdere spørsmål knyttet til habilitet og bierverv både i tilsynssammenheng og i forbindelse med råd og veiledning til kommunene.

Når det gjelder registrering av ansattes bierverv, vil jeg vise til at Kommunal- og moderniseringsdepartementet nettopp har hatt forslag til veiledende retningslinjer for registreringsordning for statsansattes økonomiske interesser på høring. Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet gir i høringen uttrykk for at de er positive til at det foreslås veiledende sentrale retningslinjer, og at de mener

dette vil være et godt og effektivt virkemiddel. Direktoratet gir også uttrykk for at de er enige i at det er viktig med åpenhet rundt ansattes økonomiske interesser, og viser til at dette bidrar til å styrke tilliten til den enkelte etat og til statsforvaltningen for øvrig. Jeg legger til grunn at dersom slike veiledende retningslinjer kommer på plass, vil direktoratet vurdere hvilke muligheter dette gir.

Jeg vil avslutningsvis understreke at det er bred enighet om at det ikke skal være tvil om motivene for barnevernets faglige vurderinger og beslutninger og om betydningen av tilliten til barnevernet.

SPØRSMÅL NR. 782

Innlevert 23. januar 2018 av stortingsrepresentant Anette Trettebergstuen

Besvart 31. januar 2018 av kulturminister Trine Skei Grande

Spørsmål:

«Hva vil statsråden gjøre for å sørge for at kvinnerepresentasjonen i filmbransjen går opp og vedtaket fra filmmeldingen blir fulgt opp av konkret handling?»

BEGRUNNELSE:

Da Stortinget behandlet Filmmeldingen ble det etter forslag fra Arbeiderpartiet, med venstres støtte, vedtatt at man igjen skal ha som målsetting at det minst skal være 40 % kvinner i sentrale posisjoner foran og bak kamera i norsk filmproduksjon. Da man i filmmeldingen Veiviseren i 2007 for første gang satte seg et slikt mål så man at det fungerte, kvinneandelen gikk opp i årene som fulgte. Tilsvarende har andelen gått ned under Solbergregjeringen, da daværende kulturminister Widvey fjernet bedre kjønnsbalanse som mål i filmpolitikken. Det har etter undertegnendes mening vært for svak oppfølging fra forhenværende kulturminister Helleland sin side av Ap og Venstres vedtak om å gjeninnføre målet om kjønnsbalanse. Arbeiderpartiet mener forøvrig at det er på tide å stille strengere krav til bransjen, og det om 50-50 kjønnsbalanse.

Svar:

Jeg vil selvsagt arbeide for at filmforliket og Stortingets vedtak når det gjelder målet om bedre kjønnsbalanse i norsk film følges opp. Norsk filminstitutt har på oppdrag fra Kulturdepartementet gjennomgått sitt eksisterende

virkemiddelapparat og la i 2016 fram en handlingsplan for kjønnsbalanse i norsk film. Denne ble utformet i samråd med bransjen. For å oppnå en god kjønnsbalanse er det nødvendig med en helhetlig tilnærming hvor flere virkemidler tas i bruk, og som kan gi effekt på både kort og lang sikt. Vi må sørge for å videreføre satsingen på områder der kjønnsbalansen er god, som i dokumentarfilm – selv om det også her er store variasjoner fra år til år. Men for å bedre kjønnsbalansen i bransjen som helhet, må det også tas mer kontroversielle grep, som at Norsk filminstitutt fra 2017 utvidet sin bruk av moderat kjønnskvolterering til også å gjelde markedsordningen. Dette er en tilskuddsordning der det tradisjonelt har vært svært lav kvinneandel. Selv om dette har vært et omdiskutert tiltak, har det hatt positiv effekt på kjønnsbalansen, og det gir et tydelig signal til bransjen om at det lønner seg å satse på kvinner i nøkkelposisjoner som manus, produsent, regi og hovedrolle.

Departementets forventning til Norsk filminstitutt når det gjelder arbeidet for en jevnere kjønnsbalanse i norsk filmproduksjon reflekteres også i det årlige tildelingsbrevet. I tildelingsbrevet for 2017 ba vi Norsk filminstitutt om å videreføre dagens praksis med moderat kjønnskvolterering, og å vurdere ytterligere tiltak innenfor sine ordninger som kan bidra til en jevnere kjønnsbalanse. For 2018 ber vi Norsk filminstitutt om å videreføre arbeidet for en jevnere kjønnsbalanse i norsk filmproduksjon, jf. Norsk filminstitutts handlingsplan for kjønnsbalanse i norsk film fra 2016.

Det at flere kvinnelige filmskapere slipper til, er i seg selv positivt både for mangfold og kvalitet i norsk film.

Dersom bare halvparten av befolkningen skal stå for mes-teparten av filmene som lages i Norge, gjenspeiler ikke dette befolkningen. Det er også viktig med den langsiktige satsingen, og at det tenkes på kjønnsbalanse også i rekrut-tering og talentutvikling i filmbransjen. Bevissthet, kom-munikasjon og kunnskap er også viktig her. Det er viktig å understreke at bransjen selv har et ansvar for å sørge for

en bedre kjønnsbalanse i norsk film. Men så lenge film-bransjen selv ikke makter å oppnå en jevnere kjønnsba-lanse, mener jeg tiltak som moderat kjønnskvoltering vil være nødvendig for å få til dette. Jeg støtter Norsk filmin-stitutt i deres arbeid for full likestilling i norsk filmbransje. Deres målsetting er 50/50 innen 2020.

SPØRSMÅL NR. 783

Innlevert 23. januar 2018 av stortingsrepresentant Anette Trettebergstuen

Besvart 30. januar 2018 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«På hvilken måte i den videre prosessen "jobber" nå Regje-ringen for at den østlige traseen skal bli valgt?»

BEGRUNNELSE:

I valgkampen lovte Statsministeren og samferdselsmi-nisteren at regjeringen skulle "jobbe for" at den såkalte "øst-traseen" skal velges for IC gjennom Hamar by. Siden regjeringens medlemmer troppet opp på brygga i Hamar med dette løftet, er saken blitt utsatt i tid, og en løsning ser ut til å ligge flere år frem i tid. I sitt svar på spørsmål fra undertegnede før jul, redegjør statsråden for den videre saksgangen.

Svar:

Utbyggingen av jernbanen på IC-strekningene på Østlan-det er et omfattende prosjekt. Det vil gi betydelige forbe-dringer i mobiliteten for regionens innbyggere og derved skape større bo- og arbeidsmarkeder. Samtidig har det store konsekvenser for byene som berøres av utbyggin-gen. Beslutningene om lokalisering av stasjoner og for-tetting i områdene rundt må derfor ha svært langsiktige perspektiver.

Det pågår nå et utredningsarbeid som skal gi oss det grunnlaget vi trenger for å kunne velge den beste traséen gjennom Hamar. Den videre prosessen med å fastsette kommunedelplan er skissert i et brev fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet fra 1. september 2017. I brevet heter det bl.a.:

"Kommunal- og moderniseringsdepartementet er positiv til alternativ Øst. Kommunedelplanen for dobbeltspor Sørli - Brumunddal gjennom Hamar kommune kan ikke godkjennes nå. Alternativene må utredes videre slik at alternativ Øst og al-

ternativ Vest har et likeverdig nivå, som grunnlag for reviderte gjennomførings- og kostnadsanslag."

I brevet heter det videre:

"Mulighetene for kostnadsreducerende tiltak er viktig å ha med i vurderingene. Bane NOR har en viktig oppgave i å synlig-gjøre kostnadene ved de ulike løsningene og bidra til at prosjek-tet ikke blir dyrere enn nødvendig."

I et brev fra 14. september 2017 har Samferdselsde-partementet presisert at det skal utarbeides to likeverdige alternative kommunedelplanforslag for alternativ Øst og alternativ Vest. For begge alternativene skal det utarbeides en samfunnsøkonomisk kost-/nytteanalyse. Valgene som skal tas må sikre lave kostnader og høy nytte. For å kunne gjennomføre hele IC-prosjektet, er det viktig at man har streng kostnadskontroll, slik at dyre valg noen steder ikke medfører at andre deler av prosjektet må skrinlegges.

Det er planprogrammet for den videre planprosessen som skal fastlegge hvilke alternativer som skal utredes og hvilken prosess som skal gjennomføres frem mot beslut-ning av kommunedelplan (inkl. valg av alternativ). Det er Hamar kommune, i samråd med Bane NOR og berørte fa-getater, som er ansvarlig for å fastlegge planprogrammet. Jernbanedirektoratet har opplyst at Hamar kommune har tatt initiativ til et oppstartmøte for dette planprogram-met nå i månedsskiftet januar/februar.

Trasé for Dovrebanen gjennom Hamar er et viktig valg som har stor betydning for den fremtidige utviklin-gen av byen. Jeg er derfor opptatt av at vi gjør et skikkelig utredningsarbeid slik at vi kan ta kloke og fornuftige be-slutninger basert på et godt faglig grunnlag. Jeg er først og fremst opptatt av at vi velger den riktige traseen, uavhen-gig av hvilke trasé det er.

SPØRSMÅL NR. 784**Innlevert 24. januar 2018 av stortingsrepresentant Masud Gharahkhani****Besvart 5. februar 2018 av helseminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Vil helseministeren ta initiativ til tilleggsbevilgning, eller tilleggsanbud for å opprettholde rusbehandlingstilbudet ved Borgestadklinikken i Drammen (Blå kors)?»

BEGRUNNELSE:

Det er tragisk at et anerkjent rusbehandlingstilbud som har eksistert i 41 år nå må legges ned. Borgestadklinikken i Drammen har et sterkt fagmiljø med gode resultater å vise til. Vi må bygge opp, ikke bygge ned rusbehandling i Norge. For Drammen, Buskerud og hele landet vil rusomsorgen bli fattigere ved at dette tilbudet nå kan bli borte, dersom helseministeren ikke snarest viser handlekraft og tar grep.

Helseminister Bent Høie har selv anerkjent behovet for tilbud for de som sliter med alkohol og medikamentmisbruk.

23. januar besøkte jeg klinikken og fikk møte brukere og tidligere pasienter. Det gjorde sterkt inntrykk på meg, og hensynet til kvinnerspektiv i rustilbudet i Drammen er unikt. Tilbudet i Drammen har reddet liv og gitt mange en ny sjanse i livet. Uten dette flotte tilbudet ville mange ikke ha oppsøkt hjelp, til stor tragedie for den enkelte og familien, men også for hele samfunnet. I dag jobber mange av dem som fikk behandling som frivillige for å gi gode ettervernstilbud.

Som stortingsrepresentant fra Buskerud mener jeg at helseministeren nå må ta grep. Tilbudet i Drammen må bestå. Jeg registrerer også at lokale Høyre-representanter er enig med meg.

Saken handler om politisk vilje. Helseministeren kan ta følgende grep: Sikre tilleggsbevilgning eller tilleggsanbud som kan sørge for at Borgestadklinikken får en ny sjanse.

Denne saken viser også behovet for at offentlige spiller på lag med de ideelle. Det bør ikke være konkurranse men samspill til det beste for pasientene. Vi kan ikke rive ned fagmiljøer, for så å bygge opp igjen. Det betyr dårligere helsetilbud, og dårlig samfunnsøkonomi.

Jeg forventer at helseministeren ikke overlater svaret til byråkratiet men tar politisk ansvar.

Svar:

Jeg vil først få minne om at denne anskaffelsen først og fremst handler om tilbudet til rusavhengige i regionen, og at disse nå får et utvidet tilbud ved at man har fått på plass en avtale med flere private tilbydere. Det er også verdt å

merke seg at Helse Sør-Øst RHF har avsatt en større økonomisk ramme til dette tilbudet enn tidligere. Borgestadklinikken var tidligere eneleverandør, mens det nå er inne fire ulike leverandører for å tilby de tjenestene som ble etterspurt. Foruten Borgestadklinikken er det tildelt avtale til Tyrilistiftelsen, Manifestsenteret og Skjelfoss psykiatriske senter. Alle disse er private ideelle leverandører.

Det ligger til de regionale helseforetakene sitt sørge for-ansvar å tilby befolkningen i egen helseregion de spesialisthelsetjenestene innbyggerne har behov for, herunder å vurdere eventuell bruk av private tjenesteytere. Dette må selvfølgelig skje innenfor de økonomiske rammene som Stortinget stiller til rådighet.

Helse Sør-Øst RHF har orientert meg om at de i forbindelse med denne konkrete anskaffelsen innen tverrfaglig spesialisert rusbehandling har gjennomført en analyse av det samlede behandlingsbehovet for pasienter med rus- og/eller avhengighetsproblematikk i helseregionen. På grunnlag av dette gjennomførte de en konkurranse, hvor de delte inn i fem ulike delytelser. Alle disse delytelsene forutsatte at avrusning, utredning og behandling skulle integreres i den enkelte ytelse. Dette medfører at man får utnyttet kapasiteten bedre. Den økte økonomiske rammen åpner også for en styrket kompetanse i tilbudene. Det totale tilbudet er kvalitativt vesentlig styrket og tilpasset dagens faglige krav. Kapasiteten på avrusning og behandling er i følge Helse Sør-Øst RHF opprettholdt.

Kjøp av helsetjenester er som kjent underlagt regelverket for offentlige anskaffelser, og Helse Sør-Øst har ikke anledning til å gjøre en direkteanskaffelse fra Borgestadklinikken. Borgestadklinikken har i konkurranse med 11 andre tilbydere gitt sitt tilbud, hvor de har beskrevet de tjenester de ønsker å tilby med tilhørende priser. De har blitt tildelt omfattende kontrakter både volummessig og økonomisk.

Det er Helse Sør-Øst som har ansvaret for denne anskaffelsen og de tilhørende vurderinger, både konkret og i forhold til helheten. Jeg har ikke oppfattet at noen av tilbyderne har bestridt prosessen eller tildelingen rettslig.

SPØRSMÅL NR. 785

Innlevert 24. januar 2018 av stortingsrepresentant Morten Stordalen

Besvart 9. februar 2018 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Hvor stor andel av veikontraktene er gått til norske og utenlandske aktører i 2017, og hvordan har utviklingen vært sammenlignet med tidligere år?»

BEGRUNNELSE:

Det kommer stadig påstander via media om at dagens veikontrakter er så store at ikke norske selskaper når opp i konkurransen. Opposisjonen på Stortinget fremhever også budskapet om at norske selskaper taper kampen om veikontrakter mot de utenlandske selskapene. Det ville være en fordel for alle aktører dersom det kunne fremskaffes en oversikt over de senere års utvikling, og da av hvor stor andel av veikontraktene som går til norske og utenlandske selskaper.

Svar:

Regjeringen er opptatt av både å bygge landet og samtidig utvikle næringslivet, bygge kompetanse og sikre sysselsetting. I tabellen nedenfor gis en oversikt over andelen

utbyggingskontrakter over 10 mill. 2017-kr i vegsektoren som er vunnet av utenlandske entreprenører i perioden 2011-2017. For 2016 og 2017 inkluderer dette Nye Veier AS i tillegg til Statens vegvesen. La meg understreke at enkelte av kontraktene som sorteres under "utenlandske" er vunnet av arbeidsfellesskap/samarbeid som også inkluderer norske entreprenører. I 2017 regnes for eksempel joint venture mellom Metostav og Bertelsen Garpestad som utenlandsk, selv om den ene aktøren er norsk. Dersom halvparten av denne kontraktens verdi ble regnet som norsk, ville utenlandsandelen gå ned fra ca 8 pst. til ca 5,5 pst.

Tabellen viser at andelen som er vunnet av utenlandske entreprenører varierer fra år til år. Det er imidlertid ikke noe som tilsier at norske entreprenører ikke når opp i konkurransen med utenlandske, snarere tvert imot

År	Antall utbyggingskontrakter > 10 mill. kr			Verdi av utbyggingskontrakter > 10 mill. kr		
	Antall kontrakter totalt	Antall kontrakter vunnet av utenlandske firma	Andel vunnet av utenlandske firma (pst.)	Verdi av kontraktene totalt (mrd. kr)	Verdi av kontrakter vunnet av utenlandske firma (mrd. kr)	Andel vunnet av utenlandske firma (pst.)
2011	177	7	4	12,7	0,7	6
2012	173	8	5	13,6	4,4	32
2013	207	10	5	20,9	5,1	24
2014	180	3	2	15,1	1,1	7
2015	156	2	1	16,6	0,5	3
2016	181	9	5	17,0	2,5	15
2017	162	5	3	15,6	1,2	8

I de drøye to årene Nye Veier AS har vært i virksomhet har alle selskapets konkurranser om veiutbygging blitt vunnet av norske tilbydere. Kontraktene inngått i 2016

hadde en samlet verdi på 3 286 mill. kr. I 2017 inngikk selskapet utbyggingskontrakter for til sammen 6 742,5 mill. kr.

SPØRSMÅL NR. 786

Innlevert 24. januar 2018 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken

Besvart 1. februar 2018 av klima- og miljøminister Ola Elvestuen

Spørsmål:

«Fremtidige mål for bruk av biodrivstoff kan være ødeleggende for regnskogene, med mindre man unngår å fylle palmeolje på tanken. Det viser en fersk rapport fra Regnskogfondet. 2. juni 2017 gjorde Stortinget en rekke vedtak for å stanse bruken av palmeolje i biodrivstoff. Bla ble det bedt om at det ble utarbeidet en forskrift til offentlige anskaffelser, som stiller krav om at det ikke skal benyttes biodrivstoff basert på palmeolje eller biprodukter av palmeolje.

Når kommer denne forskriften?»

BEGRUNNELSE:

2. juni 2017 gjorde Stortinget en rekke vedtak for å kutte ut bruken av palmeoljebasert biodrivstoff. Disse vedtakene var:

Vedtak 749: Stortinget ber regjeringen raskest mulig gjennomføre prosess med ESA for å avklare om det er rom for Norge til å gjøre gjeldende EUs bærekraftskrav for alt biodrivstoff som omsettes i Norge, eventuelt endringer som kan gjøres fra Norges side med sikte på å gjøre EUs bærekraftskrav gjeldende for alt biodrivstoff som omsettes i Norge så raskt som mulig.

Vedtak 750 (2016-2017): Stortinget ber regjeringen undersøke om de nylige løfter fra bensinbransjen og positive uttalelser fra de største bensinstasjonskjedene kan videreutvikles til en bransjeavtale eller liknende, om at alt salg av biodrivstoff skal være palmeoljefritt og ha høyere klimaeffekt enn EUs minstekrav.

Vedtak 751 (2016-2017): Stortinget ber regjeringen vurdere handlingsrommet for ulike virkemidler, herunder avgifter og regelverk, for å fremme bruk av avansert bærekraftig biodrivstoff, og komme tilbake til Stortinget i egnet form.

Vedtak 753 (2016-2017): Stortinget ber regjeringen gjennom forskrift til lov om offentlige anskaffelser stille krav om at det ikke skal benyttes biodrivstoff basert på palmeolje eller biprodukter av palmeolje. Forskriftsendringen skal tre i kraft så snart som mulig.

Økt bruk av biodrivstoff uten å samtidig sikre at man ikke bruker palmeolje eller rester fra palmeolje for å produsere biodrivstoff kan føre til at man øker klimagassutslippene istedet for å redusere dem. I 2016 gikk norske utslipp marginalt ned, mye av nedgangen er forklart med økt innblanding av biodrivstoff.

39 % av biodrivstoffet som ble omsatt i Norge i 2016 var basert på palmeolje eller biprodukt fra palmeoljeproduksjon. beregninger SV gjorde og som regnskogfondet kvalitetssjekket viser at de reduserte utslippene i Norge ble mer enn oppveid av økte utslipp globalt. Daværende Klima og miljøminister Vidar Helgesen skrev også følgende om utslippsreduksjonen fra bruk av biodrivstoff på departementets hjemmesider:

«den globale utslippseffekten av biodrivstoff vil imidlertid være annerledes enn i det norske regnskapet».

For å unngå at økt bruk av biodrivstoff i Norge ødelegger regnskog og øker utslippene er det viktig med en rask gjennomføring av Stortingets vedtak av 2. juni 2017.

Svar:

Jeg er svært opptatt av at biodrivstoffet som omsettes i Norge er så bærekraftig som mulig. I juni 2017 fattet Stortinget en rekke vedtak for å sikre god klimaeffekt av bruken av biodrivstoff i Norge. Stortinget ba regjeringen om å gjennomføre en prosess med ESA for å avklare om det er rom for Norge til å gjøre gjeldende EUs bærekraftskrav for alt biodrivstoff som omsettes i Norge. Videre ble regjeringen bedt om å undersøke om det er mulig å etablere en bransjeavtale eller liknende om at alt salg av biodrivstoff

skal være palmeoljefritt og ha høyere klimaeffekt enn EUs minstekrav. Det ble også gjort vedtak om å be regjeringen vurdere handlingsrommet for ulike virkemidler for å fremme bruk av avansert bærekraftig biodrivstoff. Det siste anmodningsvedtaket gjelder spørsmålet om å stille krav gjennom forskrift til lov om offentlige anskaffelser om at det ikke skal benyttes biodrivstoff basert på palmeolje eller biprodukter av palmeolje. Klima- og miljødepartementet jobber med oppfølgingen av alle de fire anmodningsvedtakene fra 2. juni 2017 og vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte. Jeg er oppfatt av at oppfølgingen vedtakene sees i sammenheng for å sikre en god og helhetlig tilnærming til disse spørsmålene.

Representanten Haltbrekken spør når det kommer på plass en forskrift til offentlige anskaffelser som stiller krav om at det ikke skal benyttes biodrivstoff basert på palmeolje eller biprodukter av palmeolje. Norges forpliktelser etter EØS-avtalen og internasjonalt handelsregelverk setter rammer for myndighetenes adgang til å begrense handelen gjennom lov, forskrift eller på annen måte. Dette gjelder også vår adgang til å stille miljøkrav i offentlige innkjøp. Det er viktig at vår oppfølging av Stortingets anmodningsvedtak er i tråd med våre WTO- og EØS-rettslige forpliktelser. Klima- og miljødepartementet har derfor lyst ut et oppdrag og inngått kontrakt med juridisk konsulent for å klargjøre det nasjonale handlingsrommet. Konsulenten vil etter det jeg er kjent med om kort tid sende departementet sin endelige rapport. Jeg vil deretter så raskt som mulig ta stilling til videre prosess og oppfølging i denne saken, og vil holde Stortinget orientert.

Ut over oppfølgingen av disse anmodningsvedtakene jobber norske myndigheter hovedsakelig på tre måter for

å fremme bruk av bærekraftig biodrivstoff med god og sikker klimaeffekt.

For det første jobber norske myndigheter aktivt for å påvirke EU-regelverket, slik at bærekraftskriteriene for biodrivstoff videreutvikles. I forbindelse med høringen av revidert fornybardirektiv spilte Norge inn at estimatene for indirekte arealbruksendringer burde telle med ved vurdering av oppfyllelse av EUs bærekraftskriterier. Jeg har videre merket meg at Europaparlamentet nylig har foreslått at biodiesel utvunnet av palmeolje ikke skal telle inn i fornybardirektivet fra 2021. Kommisjonen, Rådet og Europaparlamentet starter nå triologforhandlinger om forslaget. En endring som foreslått av parlamentet vil i praksis medføre en reduksjon i bruk av biodrivstoff basert på palmeolje, også i offentlige innkjøp. Hvorvidt det vil skje er svært usikkert, og det vil uansett ta tid.

For det andre inneholder det norske regelverket to ulike mekanismer som fremmer avansert biodrivstoff produsert fra avfall og rester. For det første er det innført et delkrav som sikrer at en viss andel av biodrivstoffet som omsettes innenfor omsetningskravet er avansert biodrivstoff. I tillegg dobbeltelles avansert biodrivstoff ved oppfyllelse av det generelle omsetningskravet. Dette betyr at 1 liter avansert biodrivstoff telles som 2 liter for drivstoffomsetternes oppfyllelse av omsetningskravet. Dette gir omsetterne av drivstoff et sterkt insentiv til å velge å omsette avansert biodrivstoff heller enn biodrivstoff produsert fra matvekster, for eksempel palmeolje.

For det tredje samarbeider Norge gjennom klima- og skoginitiativet med andre lands myndigheter og med selskaper og organisasjoner for å oppnå en landbruksproduksjon som ikke fører til avskoging.

SPØRSMÅL NR. 787

Innlevert 24. januar 2018 av stortingsrepresentant Zaineb Al-Samarai

Besvart 1. februar 2018 av forsvarsminister Frank Bakke-Jensen

Spørsmål:

«Hvilke rutiner har Forsvaret per i dag for sikkerhetsklaring av vernepliktige og hva vil forsvarsministeren gjøre for å hindre at den lange saksbehandlingstiden for klaring av vernepliktige med tilknytning til andre land ikke i praksis blir en utelukking fra tjenestegjøring i Forsvaret for disse unge menneskene?»

BEGRUNNELSE:

Magasinet Soldatnytt skrev i fjor høst under overskriften «Forsvarslivet på vent» om norske ungdommer med tilknytning til andre land som har opplevd svært lang behandlingstid i prosessen for å bli sikkerhetsklarert.

Svar:

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 24. januar 2018 med spørsmål fra stortingsrepresentant Zaineb

Al-Samarai om hvilke rutiner Forsvaret har for klarering av vernepliktige, og særskilt om klarering av vernepliktige med tilknytning til andre land.

Sikkerhetsklarering av vernepliktige er hjemlet i lov om forebyggende sikkerhetstjeneste (sikkerhetsloven) og forskrift om personellsikkerhet. Klarering av vernepliktige er en prioritert oppgave for klareringsmyndigheten i Forsvaret.

Normalt starter klareringsprosessen ved oppmøte til førstegangstjeneste. Ved Kjevik sesjonssenter pågår det en ordning hvor de vernepliktige klareres før de møter til tjeneste. Dette har gitt gode resultater, og ordningen ønskes iverksatt ved alle sesjonssentrene. En utvidelse av ordningen krever imidlertid en digitalisering av klareringsprosessen. Dette arbeidet er igangsatt i Forsvaret.

For vernepliktige med tilknytning til andre stater skal klareringsprosessen starte ved sesjon.

Denne type saker er tidkrevende da det kan være behov for omfattende informasjonsinnhenting hvor en rekke forhold skal vurderes. Ved å starte klareringsprosessen tidlig skal klareringssaken være avgjort før vedkommende møter til tjeneste. Forsvaret erkjenner imidlertid at denne rutinen ikke alltid er fulgt. Dette gjelder sakene til de to ungdommene som er omtalt i Soldatnytt. Forsvaret ser det beklagelige i dette og vil skjerpe etterlevelsen av rutinen.

De aller fleste vernepliktige med tilknytning til andre stater blir klarert. Det vil kun være enkelte tilfeller hvor hensynet til sikkerhet begrenser muligheten til å inneha en klarering.

Forsvaret har et stort behov for personell med ulik bakgrunn for å løse et bredt spekter av oppgaver. Kompetansemangfold blant våre soldater er viktig, og Forsvaret skal representere den befolkningen det er satt til å verne.

SPØRSMÅL NR. 788

Innlevert 24. januar 2018 av stortingsrepresentant Tore Storehaug

Besvart 31. januar 2018 av forsknings- og høyere utdanningsminister Iselin Nybø

Spørsmål:

«Meiner statsråden at det nye namnet på HiOA, "OsloMet - Storbyuniversitetet" er eit godt namn?»

GRUNNGJEVING:

HiOA har med knapt fleirtal i styret vedteke å byte namn til "OsloMet - Storbyuniversitetet". Språkrådet har uttalt seg kritisk til namnet fordi det ikkje følgjer norske skrivereglar. I Jeløya-erklæringa slår regjeringa fast at dei vil sikre gode bruks- og opplæringsvilkår for dei offisielle språka i Noreg og dei to likestilte målformene i norsk. Dette står i kontrast til at ein medvite let ein av dei leiane utdanningsinstitusjonane nytte eit namn som ikkje følgjer skrivereglane til dei offisielle språka vi har i landet.

Svar:

Spørsmålet er retta til kunnskapsministeren. På grunn av ansvarsdelinga mellom statsrådene i Kunnskapsdepartementet svarar forsknings- og høyere utdanningsministeren på spørsmålet.

Namnet OsloMet – storbyuniversitetet vart fastsett av Kongen i statsråd før det vart gjort endringar i regjeringa 17. januar 2018. Dette vedtaket ligg til grunn og eg meiner

at det no er viktig å legge til rette for at universitetet kan utvikle seg vidare og halde høg kvalitet som kan gjere det attraktivt som studiestad og arbeidsplass for både norske og utanlandske studentar og forskarar. Eg viser for øvrig til svar på spørsmål nr. 622 og nr. 704 frå stortingsrepresentant Stefan Heggelund.

Regjeringa vil sikre gode bruks- og opplæringsvilkår for dei offisielle språka i Noreg og dei to likestilte målformene i norsk. Samstundes som høgare utdanningsinstitusjonar skal kunne ha ein internasjonal profil, spelar norske universitet og høgskular ei viktig rolle for norsk språkkultur, og det er lovfesta at universitet og høgskular har ansvar for vedlikehald og vidareutvikling av norsk fagspråk. Det er viktig for meg å understreka dette ansvaret.

SPØRSMÅL NR. 789**Innlevert 24. januar 2018 av stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski****Besvart 30. januar 2018 av klima- og miljøminister Ola Elvestuen****Spørsmål:**

«I prop. 1 S (2016-207) skriver regjeringen: «Verneforslag for Lofotodden vil etter planen bli sendt over til departementet fra Miljødirektoratet i 2017 med sikte på vedtak i løpet av 2017. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte». Nå skriver vi 2018.

Når opprettes Lofotodden nasjonalpark?»

BEGRUNNELSE:

I behandlingen av Meld. St 14 Natur for livet, vedtok Stortinget: "Stortinget ber regjeringen så raskt som mulig fatte vedtak i sakene om nasjonalparkene Jomfruland, Raet, vurdere vernevedtaket knyttet til Lofotodden og varsle Stortinget om dette på egnet måte." I prop. 1 S (2016-207) skriver regjeringen: «Verneforslag for Lofotodden vil etter planen bli sendt over til departementet fra Miljødirektoratet i 2017 med sikte på vedtak i løpet av 2017. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte». Nå

skriver vi 2018 og det er fortsatt ikke gjort noe vedtak om opprettelse av Lofotodden nasjonalpark.

Svar:

Klima- og miljødepartementet mottok tilråding fra Miljødirektoratet om opprettelse av Lofotodden nasjonalpark 2. mai 2017. Direktoratet tilrår opprettelsen av nasjonalparken, og følger i all hovedsak Fylkesmannen i Nordland sin tilråding i saken. Verneplanen har vært på høring, og fylkesmannen mottok 56 skriftlige innspill. Det er også kommet innspill på folkemøter og i egne møter med grunneiere.

Saken er nå til behandling i departementet, og den blir behandlet her på vanlig måte før regjeringen tar endelig stilling i saken. Saksbehandlingstiden i slike vernesaker varierer fra sak til sak, avhengig av kompleksiteten, og i denne saken er det mange innspill som skal tas med i den nærmere vurderingen. Jeg legger opp til vedtak første halvår 2018.

SPØRSMÅL NR. 790**Innlevert 24. januar 2018 av stortingsrepresentant Jorunn Gleditsch Lossius****Besvart 5. februar 2018 av næringsminister Torbjørn Røe Isaksen****Spørsmål:**

«Vil statsråden vurdere å endre regelverket knyttet til bruk av småbåter og fritidsbåter, og hva som i den sammenheng skal defineres som næringsvirksomhet, slik at skoler og frivillige organisasjoner ikke pålegges krav til båt og båtfører som oppleves som urimelige og uvesentlige for sikkerheten til sjøs?»

BEGRUNNELSE:

Mange skoler og frivillige organisasjoner bruker småbåter og fritidsbåter til opplæring av barn og unge i sjøveit og sikker ferdsel til sjøs. På Lillesand ungdomsskole har de hatt skolebåt i mange år, men det er nå skapt usikkerhet om båten kommer inn under et reglement som gjør at

verken båt eller båtfører innfrir kravene slik regelverket nå fortolkes.

Lovverket på sjøen skiller mellom næringsvirksomhet og fritidsbruk, og dersom opplæring og båtbruk i regi av skoler eller frivillige organisasjoner defineres som næring vil kravene til båt og båtfører kunne bli såpass omfattende at flere skoler og frivillige organisasjoner må vurderes å sette båtene på land.

Sikkerhet på sjøen er svært viktig. Det er viktig å finne riktig balanse i regelverket. Hva som er næringsvirksomhet, og hva som er fritidsbruk av båt må utformes slik at sikkerheten ivaretas, samtidig som skoler og frivillige organisasjoner tas hensyn til. Disse må fortsatt kunne bruke småbåter og fritidsbåter i sitt arbeid med barn og unge uten at kravene blir urimelig strenge.

Svar:

Det overordnede hensynet for meg er å trygge liv og helse, miljø og materielle verdier på sjøen. Jeg opplever det som særlig viktig å sørge for at barn og unge i en opplærings-situasjon er trygge.

I dagens regelverk er det et etablert skille mellom fritidsaktivitet, som reguleres i småbåtloven, og næringsvirksomhet som reguleres i skipssikkerhetsloven. Også skoler og frivillige organisasjoner som driver ikke-kommersiell virksomhet vil i utgangspunktet være omfattet av skipssikkerhetsloven.

Jeg er en tilhenger av aktivitet på sjøen, og ønsker at elever og andre skal lære om livet i havet og sjøveit. Selv

om skoler og frivillige organisasjoner er underlagt skips-sikkerhetsloven betyr ikke det at det stilles urimelige eller uvesentlige sikkerhetskrav. Regelverket er fleksibelt og gir adgang for dispensasjoner. Sjøfartsdirektoratet vurderer konkret hva som er et forsvarlig sikkerhetsnivå avhengig av hva fartøyet skal brukes til. Jeg vil oppfordre skoler, frivillige organisasjoner og andre som har spørsmål om å kontakte Sjøfartsdirektoratet. Direktoratet er opptatt av å gi veiledning og å finne løsninger som ivaretar sikkerheten på en god måte.

Jeg er trygg på at Sjøfartsdirektoratet ivaretar sikkerheten, samtidig som det tas hensyn til at skoler og frivillige organisasjoner kan drive med aktiviteter på sjøen.

SPØRSMÅL NR. 791

Innlevert 24. januar 2018 av stortingsrepresentant Per Espen Stoknes

Besvart 30. januar 2018 av olje- og energiminister Terje Søviknes

Spørsmål:

«De siste årene har det gått inflasjon i at OED benytter unntaksregelen og gir oljeselskapene lov til å inngå kontrakter for nye felt før Stortinget har godkjent PUD. Skattereglene fører til at mesteparten av kostnadene ved kontraktsbrudd faller på Staten og skattebetalerne, og ikke selskapene. Dermed er det vanskelig for Stortinget å endre PUD.

Mener OED likevel at Stortinget har god demokratisk kontroll med oljeutbygginger og har reell mulighet til å endre PUD?»

Svar:

Aktiviteten i petroleumsnæringen skjer innenfor de rammer Stortinget og regjeringen fastsetter, blant annet gjennom å vedta lover, fastsette forskrifter og gi konsesjoner. Saker av prinsipiell eller politisk viktighet, herunder alle større utbyggingssaker, fremlegges for Stortinget. Petroleumpolitikken er forankret i det folkevalgte Stortinget, det samme er beslutninger i enkeltsaker som store nye feltutbygginger.

Myndighetene regulerer sektoren ved å sette helhetlige, klare og forutsigbare rammer. Disse rammene er utformet og operasjonalisert for å legge til rette for å nå målene for petroleumpolitikken. Innenfor disse rammene er det de kommersielle selskapene som driver petroleumsvirksomhet i Norge, herunder tar beslutninger om leting, utbygging, drift og avslutning. Det å være rettighetshaver

i en utvinningstillatelse medfører både plikter og rettigheter for selskapene, herunder enerett til utvinning av petroleumforekomster på området som omfattes av tillatelsen.

For å legge best til rette for å gjennomføre industriprosjektet som en utbygging er innenfor budsjett og timeplan, vil det ofte være viktig for utbygger å kunne inngå vesentlige kontraktsmessige forpliktelser før plan for utbygging og drift (PUD) er godkjent. I henhold til petroleumsløven må vesentlige kontraktsmessige forpliktelser ikke inngås eller byggearbeider påbegynnes før PUD er godkjent, med mindre departementet samtykker i dette. Et eventuelt samtykke til å inngå kontraktsmessige forpliktelser påvirker ikke myndighetenes behandling av en PUD. Myndighetene vurderer planen uavhengig av de kontraktsmessige forpliktelser som måtte være inngått. Rettighetshaverne har ansvaret for den økonomiske risiko som inngåelse av kontraktene medfører, herunder at myndighetene kan endre eller unnlate å godkjenne PUD. Den økonomiske risikoen for selskapene begrenses ved at alle slike kontrakter skal ha kanselleringsklausuler.

Samtykke til å inngå vesentlige kontraktsmessige forpliktelser før PUD er godkjent gis kun dersom det er godtgjort at det er viktig for å sikre en god prosjektgjennomføring og en effektiv feltutbygging. Jeg viser for øvrig til mitt svar på Dokument nr. 15:690 (2017-2018).

Petroleumsvirksomheten er Norges største næring målt i verdiskaping, statlige inntekter, investeringer og eksportverdi. Petroleumsskattesystemet er utformet med

tanke på å sikre staten en stor andel av overskuddet fra utvinningsvirksomheten som gjennomføres av oljeselskapene, og samtidig legge til rette for høy verdiskaping ved at det legger til rette for at de lønnsomme ressursene blir hentet opp. Petroleumsskattesystemet er utformet

slik at en beslutning (om leting, utbygging eller drift) som er lønnsom for en investor på beslutningstidspunktet før skatt, også skal være det etter skatt. Dette legger til rette for gode beslutninger om leting, utbygging og drift i de ulike rettighetshavergruppene på norsk sokkel.

SPØRSMÅL NR. 792

Innlevert 24. januar 2018 av stortingsrepresentant Kristian Torve

Besvart 1. februar 2018 av forsknings- og høyere utdanningsminister Iselin Nybø

Spørsmål:

«På regjeringskonferansen den 16. juni 2016 sa regjeringen ja til et kombinert bygg for NTNU og Studentsamskipnaden i Gjøvik, Ålesund og Trondheim (Sit) i Elgesetergate 10-14.

Kan statsråden redegjøre for om prosjektet kommer i gang i løpet av sommeren 2018, jamfør fremdriftsplanene hos NTNU og Sit?»

BEGRUNNELSE:

Elgesetergate 10 er et kombinert bygg for NTNU og Studentsamskipnaden i Gjøvik, Ålesund og Trondheim, og skal være et undervisnings- og forskningsbygg, idrettsbygg og en sosial arena for studentene i Trondheim. Bygget vil være med på å skape et attraktivt, inspirerende og levende campus, i tråd med NTNUs campusvisjon.

Manglende bevilgninger over statsbudsjettet vil føre til at prosjektet forsinkes, noe som får store konsekvenser for NTNU, Sit og studentene. Det vil føre til en økt belastning på treningssentre hvor kapasiteten allerede er sprengt, flere korttidsleieavtaler må inngås og studentene som nå holder til på Tungasletta må studere under ugunstige forhold lengre enn nødvendig. Fagmiljøene vil heller ikke dra nytte av fusjonen før de er lokalisert på samme sted som resten av helseutdanningene på Øya. Dette bygget er derfor svært viktig både for studentenes velferdstilbud, og for kvaliteten ved helseutdanningene ved NTNU.

Det er viktig å presisere at dette bygget ikke er en del av campusprosjektet ved NTNU, og at dette er et bygg som har vært planlagt i mange år ved daværende Høgskolen i Sør-Trøndelag.

Elgesetergate 10 ligger inne som et premiss for campusprosjektet som et allerede eksisterende bygg, og det er derfor viktig at dette prosjektet blir realisert.

Svar:

Kunnskapsdepartementet har fulgt det aktuelle byggeprosjektet tett gjennom departementets ledelse av prosjekttrådet, hvor også NTNU og Sit er representert. Forprosjektet er nå inne i en såkalt bearbeidelsesfase under ledelse av Statsbygg, med sikte på noen nødvendige avklaringer rundt prosjektet. Dette arbeidet forventes avsluttet i april 2018. Det foreligger videre et forslag til styrings- og kostnadsramme fra Statsbygg for de to delene av prosjektet, henholdsvis idretts- og velferdsdelen for studentsamskipnaden og den delen som skal dekke behovene for fakultet for helse- og sosialvitenskap ved NTNU.

Jeg er godt kjent med at prosjektet er høyt prioritert og etterspurt både hos studentsamskipnaden og NTNU. Jeg kjenner også til den ønskede framdriftsplanen hos de to institusjonene. Før prosjektet kan igangsettes er det nødvendig med en startbevilgning fra Stortinget. Spørsmål om startbevilgning vil bli et tema for kommende budsjettprosesser.

SPØRSMÅL NR. 793**Innlevert 25. januar 2018 av stortingsrepresentant Ivar Odnes****Besvart 31. januar 2018 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Vil statsråden innføre restriksjonar eller vurdere endringar i vegtrafikkloven som inneber krav til transportør om å sørge for at avrenning av den typen ein slit med på Fv 714 ikkje skjer?»

GRUNNGJEVING:

13.01.18 meldte NRK Trøndelag at det i frå Trøndelag fylkeskommune vert uttrykt stor frustrasjon over at det ikkje kan innførast restriksjonar for å hindre avrenning av smeltevatn frå vogntog som fraktar laks på Fv 714 frå lakseoppdrettssanlegga på Hitra og Frøya. Det går over 100 vogntog i døgnet på denne vegen og det skapar trafikkfarlege situasjonar der vatnet renn ut på vegbana og frys til is.

Svar:

Eg viser til at gjeldande reglar sett krav til sikring av last. Krava om å sikre lasta, slik at til dømes avrenning av smel-

tevatn ikkje skjer, er omfatta av dei alminnelige reglane i forskrift om bruk av køyretøy § 3-2. Lasta skal vere sikra slik at den ikkje er ein trussel for helse, eigedom eller miljøet. Vidare skal lasta vere sikra slik at det ikkje fell av køyretøyet eller sleper på vegen. Det skal òg sikrast slik at det ikkje er til hinder for sikker køyring, både for føraren og andre trafikantar. Avrenning av smeltevatn som frys til is på vegen er trafikkfarleg og derfor klart i strid med desse føresegnene.

Slik køyring er òg i strid med vegtrafikklova § 3, som seier at ein kvar skal ferdast så aktsamt at det ikkje oppstår fare eller at ein gjer skade.

Det er transportørane som er ansvarlege for å sikre lasta i tråd med reglane. Eg forventar at dei tek dette ansvaret på alvor, av omsyn til trafikktryggleiken for alle som ferdast på vegen. Statens vegvesen sine kontrollørar er klar over problemstillinga og vil følgje situasjonen i tida framover.

SPØRSMÅL NR. 794**Innlevert 25. januar 2018 av stortingsrepresentant Marit Arnstad****Besvart 2. februar 2018 av helseminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Babcock Scandinavian Air Ambulance skal ta over luftambulansetjenester i Norge sommeren 2019. Dette er omstridt, ikke minst blant pilotenes organisasjoner, fordi forventede dårligere arbeidsvilkår vil kunne true rekrutteringen av kvalifiserte piloter til det nye selskapet. Søknadsfristen for pilotstillingene gikk ut 15.01.18.

Er statsråden trygg på at rekrutteringen vil være vellykket og at man vil få nok kvalifiserte piloter til dette høyt spesialiserte oppdraget?»

BEGRUNNELSE:

Babcock Scandinavian Air Ambulance AB (BSAA) har vunnet anbudet om flyambulansetjenesten fra 01.07.19.

Selskapet Lufttransport mister dermed kontrakten med Helseforetaket Luftambulansetjenesten.

Dette har skapt stor uro i Norsk Flygerforbund og blant de pilotene som i dag arbeider i flyambulansetjenesten. Forbundet mener at overgangen fra Selskapet Lufttransport til BSAA må løses med en selskapsoverdragelse.

Den viktigste grunnen til at en selskapsoverdragelse er den klokkeste måten å løse dette på, er at det er stort underskudd på piloter i det europeiske markedet. I en situasjon hvor Lufttransports piloter må søke jobb i BSAA er det fare for at flere kan søke seg bort fra flyambulansetjenesten fordi de trolig får dårligere lønns- og arbeidsvilkår enn de har nå.

BSAA mener å kunne drive tjenesten 300 millioner billigere i seks år, og det er vanskelig å se for seg at dette

skal kunne skje uten at det får konsekvenser for de ansattes lønns- og arbeidsvilkår.

Leder Yngve Carlsen i Flygerforbundet beskriver i Fri fagbevegelse 27.11.2017 flyambulansetjenesten som «kritisk for bosettingsmønsteret vi har i Norge». Han sier videre:

«– Per i dag er svært mange på utkikk etter nye jobber, og andre jobber er det flust av for tiden. Det er nemlig en betydelig pilotmangel i Europa i dag og derfor veldig mange jobber tilgjengelig. Hvis man samtidig skal gå inn i en ny tjeneste der man har vunnet på en mye lavere pris, blir det problematisk å finne piloter til denne prisen, når det samtidig rekrutteres over hele Europa. Selskapet har heller ingen erfaring med så krevende flyoperasjoner som kreves i dette området. Det er helt spesielle krav til flygerne som flyr denne tjenesten, både i form av erfaring i området og til å fly på så korte baner. Det vi kan risikere er at pilotene forsvinner allerede før det svenske selskapet overtar. Da vil denne samfunnskritiske tjenesten bryte sammen på et langt tidligere tidspunkt enn 1. juli 2019 når de skal overta [...]»

Svar:

Når en kontrakt inngås basert på en utlyst anskaffelseskonkurranse, så må både tilbyderen og kjøperen vurdere

prissetting og risiko for at tjenesten kan leveres som avtalt. I denne konkrete saken innebærer det blant annet en vurdering av om overføringen av driften fra Lufttransport AS til Babcock Scandinavian Air Ambulance AB kan gjøres uten opphold og til avtalt kvalitet.

Babcock Scandinavian Air Ambulance AB, Lufttransport AS og Luftambulansetjeneste HF er alle selvstendige virksomheter. Disse aktørene er nå i dialog og har satt i gang prosesser som skal sikre en trygg overføring av oppdraget fra nåværende til ny tilbyder av flyambulansetjenester. For eksempel stilles det i kontraktene krav til leverandørene om piloters erfaring fra kortbane. Jeg oppfatter det også slik at disse kravene er til dels skjerpet i forhold til dagens kontrakt.

Det er Babcock Scandinavian Air Ambulance AB som har ansvaret for rekruttering av kvalifiserte piloter til sitt selskap. I følge Luftambulansen HF har selskapet opplyst at det var et betydelig antall søkere til de utlyste stillingene ved søknadsfristen 15. januar i år. Luftambulansetjenesten HF opplyser at de derfor ikke på nåværende tidspunkt ser grunn til å forvente noe annet enn at selskapet vil levere tjenester i tråd med kontrakten som er inngått ved oppstarten som er satt til 1. juli neste år.

SPØRSMÅL NR. 795

Innlevert 25. januar 2018 av stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes

Besvart 5. februar 2018 av olje- og energiminister Terje Søviknes

Spørsmål:

«To virkemidler som diskuteres i EU i forbindelse med EUs energiunion er å låse bruk av flaskehalsinntekter fra utenlandsforbindelser til vedlikehold og bygging av nye kabler/linjer (ref. Kommisjonens Vinterpakke), og å sette en øvre grense for prisdifferanser som skal utløse krav om bygging av mer overføringskapasitet (ref. Kommisjonens ekspertgruppe for grensekryssende handel med elkraft).

Mener statsråden at slike tiltak ikke vil redusere den nasjonale kontrollen over energipolitikken?»

BEGRUNNELSE:

Regjeringen foreslår for Stortinget at Norge skal tilslutte seg EUs energiunion og EUs energibyrå, Acer. I denne saken er det flere forhold som ikke er tilstrekkelig opplyst. En ting er om strømprisen vil øke, og i så fall hvor mye, samt konsekvensene dette har for forbrukere og norsk kraftkrevende industri. Et annet forhold er hvilken suverenitet vi gir til EU ved en tilslutning, og om Acer kan påleg-

ge Norge å bruke overskudd fra eksisterende kraftkabler til å bygge ut flere utenlandskabler.

Statnett tjener i dag på eksport og import av kraft gjennom de eksisterende utenlandskablene, fire til Danmark og en til Nederland. Disse pengene brukes i dag til å redusere nettleia. I Regjeringens forslag til hvordan EUs tredje energipakke skal innarbeides i norske lover og regelverk (St prop. 4 S (2017-2018)), inngår forordning 714/2009 som regulerer grensekryssende handel med elkraft. Her pålegges myndighetene å samarbeide om en politikk som får «det frie» markedet til å fungere. En sentral bestemmelse er artikkel 16.6, der det heter (oversatt fra den danske utgaven)

«Inntekter fra tildeling av overføringskapasitet skal brukes til:

- a. Sikring av at den tildelte kapasitet opprettholdes, og / eller
- b. At overføringskapasiteten opprettholdes eller økes gjennom investeringer i nettet, og da først og fremst i nye overføringslinjer.»

Artikkel 16.6 inneholder også bokstavene c) og d) med bestemmelser om hva inntektene kan brukes til, dersom de ikke kan utnyttes effektivt til formålene nevnt i a) og b). Der åpnes der for at inntekter delvis kan brukes til å holde nettleien nede, og delvis må settes på en egen konto for senere bruk til formålene nevnt i a) og b).

Dersom denne bestemmelsen holdes opp mot den foreslåtte målsettingen om at prisforskjellene innen en region ikke skal overstige 2 øre/kwh, kan konsekvensen bli at Norge pålegges å bruke inntektene fra kraftkablene til å bygge ytterligere kraftkabler.

EU-kommisjonen fremmet i 2016 et forslag til revidering av forordningen om grensekryssende handel. Her foreslår man at åpningen for å bruke flaskehalsinntekter til å redusere nettleien skal fjernes. Pengene skal utelukkende kunne brukes til vedlikehold av eksisterende overføringslinjer/kabler og bygging av nye. Denne revideringen er enda ikke vedtatt.

Målet med EUs energiunion er å knytte nettene i landene sammen, slik at overskudd på energi i et område kan utligne underskudd i et annet. I så fall vil konsekvensene bli at også prisforskjellene utlignes. I november 2017 presenterte EU-kommisjonens ekspertgruppe på mål for elkraftoverføring en rapport. I rapporten heter det blant annet at

«... Siden den grunnleggende verdien i overføringslinjene kommer fra deres evne til å utnytte og redusere prisforskjeller, har Ekspertgruppen sett et potensiale for ytterligere integrasjon. ... Ekspertgruppen anser at en prisforskjell på €2/MWh er en passende grense for når det er et klart behov for å bygge ut ytterligere overføringskapasitet og slik hente ut gevinstene fra markedsintegrasjonen.»

Foreløpig er dette en anbefaling til EU-kommisjonen, men det følger av energiunionens logikk at det svært sannsynlig kan bli bindende politikk i løpet av de nærmeste årene. For Norge betyr det, dersom vi er en del av energiunionen, at den overføringskapasiteten som er tilgjengelig skal utnyttes (og om nødvendig utvides) inntil vi er nede i en prisforskjell mellom det norske og utenlandske markedet på under 2 øre/kwh – nok et tiltak som vil redusere den nasjonale kontrollen over energipolitikken.

Svar:

Energiforsyningen er EUs største kilde til utslipp av klimagasser. I tillegg er de fleste EU-land avhengige av å importere energi. EU arbeider derfor for å redusere utslippene fra energiforsyningen og legge til rette for sikker, rimelig og klimavennlig energi. Mange av hovedgrepene som nå gjøres i EU er sammenfallende med prinsippene som ligger bak organiseringen av vår egen kraftsektor.

EUs arbeid med å videreutvikle et mer velfungerende indre energimarked er del av denne innsatsen, og er noe av bakgrunnen for de to virkemidlene som representanten peker på i sitt spørsmål.

I henhold til forordningen om grensekryssende krafthandel (forordning 714/2009), som inngår i den tredje energimarkedspakken, skal flaskehalsinntekter i hovedsak benyttes til å garantere og/eller opprettholde tildelt kapasitet eller opprettholde/øke kapasitet på utlandsforbindelser gjennom nettinvesteringer. Flaskehalsinntektene kan også benyttes til å redusere nettariiffene.

I Kommisjonens forslag til elektrisitetsforordning, som ble fremlagt i 2016 til erstatning for forordningen om grensekryssende krafthandel, ble det foreslått at flaskehalsinntekter ikke lenger skal kunne gå til å redusere nettariiffer. Forordningen behandles fremdeles i EU og er ikke vedtatt. Norge har arbeidet aktivt for at regelen om at flaskehalsinntekter kan brukes til å redusere nettariiffer videreføres, slik som i tredje energimarkedspakke. Andre land har også vært opptatt av dette spørsmålet. Slik det Europeiske Råds posisjon ser ut nå, vil det fortsatt være mulig å benytte flaskehalsinntekter til å redusere tariffer.

Når kullkraftverk og kjernekraftverk skal erstattes med fornybar energi som solkraft og vindkraft, krever dette nettutbygging i og mellom land for å sikre at det er strøm der husholdningene og industrien trenger den. Dette er noe vi kjenner igjen fra det norske kraftsystemet med vannkraft.

Med mål om å forbedre den europeiske infrastrukturen for kraftoverføring, nedsatte Kommisjonen i 2016 en rådgivende ekspertgruppe. Gruppen anbefalte blant annet at nye utenlandsforbindelser skal vurderes dersom en av tre ulike terskelverdier overstiges: Gruppen foreslo en indikativ terskelverdi knyttet til prisforskjeller på 2 €/MWh mellom relevante land, regioner eller budområder. De andre foreslåtte tersklene er utvekslingskapasitet som andel av henholdsvis maksimalt forbruk og installert produksjonskapasitet. Ekspertgruppen har imidlertid forutsatt at hver utenlandsforbindelse skal bli gjenstand for en samfunnsøkonomisk lønnsomhetsanalyse og kun bygges ut dersom nytten overstiger kostnadene.

I etterkant har Kommisjonen gitt en meddelelse om elektrisitetsinfrastruktur, hvor terskelverdiene også omtales. I tillegg er terskelverdiene noe Europaparlamentet og Rådet drøfter i forbindelse med forslagene til styringsystemet for energiunionen, som ble lagt frem i den såkalte vinterpakken høsten 2016. Både Parlamentet og Rådet har påpekt at kost-nytteanalyser skal gjennomføres for utenlandsforbindelser.

Hverken i utkastene til styringssystem eller elektrisitetsforordning er det foreslått å gi EUs organer myndighet til å pålegge medlemsland å bygge utenlandsforbindelser.

De grunnleggende elementene i norsk energipolitikk ligger fast. Norske myndigheter vil fremdeles ha kontroll med utviklingen av det norske kraftsystemet, blant annet gjennom konsesjonsbehandling av de enkelte utbyggingene.

SPØRSMÅL NR. 796**Innlevert 25. januar 2018 av stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes****Besvart 2. februar 2018 av utenriksminister Ine M. Eriksen Søreide****Spørsmål:**

«Tyrkia har siden 20. januar gjennomført en folkerettsstridig invasjon av regionen Afrin i nordvest Syria. De bomber landsbyer, og angriper med tanks, sammen med opprørsgrupper. Hverken Afrin, eller andre områder i Nord-Syria har angrepet eller truet Tyrkia. Tyrkias angrep er folkerettsstridige og går hard utover sivilbefolkningen, det innebærer fare for krigsforbrytelser.

Vil utenriksministeren melde fra til Tyrkia, som åpenbart bryter folkeretten om at det er uakseptabelt å angripe et annet land, og be de trekke seg tilbake?»

Svar:

Jeg er bekymret over eskaleringen av konflikten den siste måneden i den nord-vestlige delen av Syria. Ifølge FN har

nesten 250.000 mennesker flyktet siden midten av desember. Jeg er også svært bekymret over at sykehus og skoler er angrepet i Syria. Dette har vi fra utenriksdepartementets side også uttrykt offentlig. Det er viktig at alle parter som er involvert i Syria-konflikten arbeider for politiske løsninger og støtter opp om forhandlingene i FN-regi.

NATO og Norge erkjenner at Tyrkia etter forholdene kan ha legitime sikkerhetsinteresser i grenseområdene mot Syria. Vi forutsetter samtidig at Tyrkia og andre aktører i området holder seg innenfor folkerettens rammer.

Norge mener at konflikter skal løses politisk og ikke med militære midler. Dette syn fremholdes av Regjeringen i bilaterale og multilaterale sammenhenger, også overfor representanter for tyrkiske myndigheter.

SPØRSMÅL NR. 797**Innlevert 25. januar 2018 av stortingsrepresentant Kristian Torve****Besvart 2. februar 2018 av barne- og likestillingsminister Linda C. Hofstad Helleland****Spørsmål:**

«Kontantstøtteleven trådte i kraft 1. August 1998.

Hvor mye har kontantstøtteordningen år for år og til sammen kostet fellesskapet de siste tjue årene?»

Svar:

Regjeringen er opptatt av å sikre barnefamilier fleksibilitet og valgfrihet. Vi ønsker å tilby et større mangfold av løsninger for barnefamiliene. Med kontantstøtte kan foreldre velge de løsningene som passer best for seg og sitt barn, og dette er en verdi i seg selv.

Nedenfor er det gitt en oversikt over hvor mye som er utbetalt i kontantstøtte siden 1998. Det er imidlertid viktig å understreke at kontantstøtteordningen har bidratt til at behovet for barnehageplasser har vært mindre enn det ellers ville vært. I forbindelse med spørsmål til statsbudsjettet for 2018 anslo Kunnskapsdepartementet at en avvikling av kontantstøtten ville økt etterspørselen etter barnehageplasser med nesten 4 400 plasser. Dersom man

skulle dekket denne etterspørselen, ville dette gitt merutgifter på i overkant av 980 mill. kroner på årsbasis.

Vi har ikke tall for hvert enkelt år siden 1998 for hvor mye etterspørselen etter barnehageplasser ville økt ved avvikling av kontantstøtten. I perioden da man hadde lavere barnehagedekning, og kontantstøtteordningen også omfattet to-åringer, var den beregnede etterspørselseffekten imidlertid betydelig større. Dette har sammenheng med at mange flere foreldre som egentlig ønsket barnehageplass mottok kontantstøtte. I denne perioden ville utgiftene for å dekke økt etterspørsel etter barnehageplasser vært større (og til dels betydelig større) enn det som ble utbetalt i kontantstøtte.

I oversikten over hvor mye som er utbetalt i kontantstøtte er det tatt utgangspunkt i regnskapstall fra 1998 til 2016. 2017 er ikke tatt med i besvarelsen da de endelige regnskapstallene for dette året ikke er tilgjengelig. Siste anslag på kontantstøtteutgiftene for 2017 er på 1,6 milliarder kroner.

Tabellen nedenfor viser år for år hvor mye som er utbetalt i kontantstøtte og hvor mye som er utbetalt omreg-

net til 2016-kroner. Fra 1998 til 2016 er det, i 2016-kroner, utbetalt i underkant av 47,5 mrd. i kontantstøtte.

(i 1000 kroner)

År	Utbetalt i kontantstøtte	Omregnet til 2016-kroner
1998	773 126	1 120 222
1999	2 347 536	3 322 469
2000	3 016 645	4 139 396
2001	3 003 356	4 004 475
2002	2 927 179	3 853 313
2003	2 992 145	3 841 217
2004	3 124 763	3 996 610
2005	2 942 727	3 704 332
2006	2 289 726	2 817 288
2007	1 975 747	2 413 766
2008	1 690 236	1 989 869
2009	1 514 046	1 744 774
2010	1 401 455	1 576 447
2011	1 347 393	1 496 141
2012	1 264 615	1 395 251
2013	1 210 693	1 307 902
2014	1 382 312	1 462 794
2015	1 640 026	1 699 067
2016	1 568 291	1 568 291
Sum		47 453 624

SPØRSMÅL NR. 798

Innlevert 25. januar 2018 av stortingsrepresentant Terje Aasland

Besvart 2. februar 2018 av fiskeriminister Per Sandberg

Spørsmål:

«Hvordan vil utbetalinger fra havbruksfondet fordele seg per kommune, gitt at samtlige etablerte aktører i grønne områder benytter seg av tilbudet om 2 % vekst, at oppdrettere som er omfattet av unntaksreglene benytter seg av tilbudet om 6 % vekst og at resterende kapasitet tildeles på auksjon til pris på 120.000 kroner per tonn?»

BEGRUNNELSE:

Ber om at det synliggjøres hva som følger av at de med eksisterende tillatelser takker ja til tilbud om vekst og hva som følger av auksjon.

Svar:

Representanten etterspør en kommunevis oversikt over utbetalinger gjennom havbruksfondet i forbindelse med tildelingsrunden 2017/2018. Det spesifiseres at beregningene skal gjøres under forutsetning om at all vekst som kan tildeles kjøpes, og at det realiserte vederlaget blir 120 000 kr per tonn MTB. Jeg gjør oppmerksom på at det foreløpig ikke er klart hvilke lokaliteter som kvalifiserer til å være omfattet av unntaksreglene. Det går dermed ikke an å si hvor store inntekter tildeling av økt kapasitet til oppdrettere omfattet av unntaksreglene vil medføre. I det videre ser jeg derfor bort fra ev. lokaliteter som kan tildeles vekst basert på unntaksreglene. Under disse forutsetninger vil det tildeles ny produksjonskapasitet tilsvarende om lag i

underkant av 24 000 tonn MTB i denne tildelingsrunden. Med de prisantagelser representanten legger til grunn, vil dette innebære inntekter på omtrent 2,9 mrd. kr.

Stortinget har besluttet at 20 pst. av inntektene fra tildeling av ny kapasitet i oppdrettsnæringen tilfaller staten, og at det resterende skal fordeles mellom kommuner og fylkeskommuner gjennom havbruksfondet. En andel tilsvarende 70 pst. av de samlede inntektene tilfaller kommunene, mens 10 pst. tilfaller fylkeskommunene. Lokalitets-MTB (maksimal tillatt biomasse) for alminnelige matfisktillatelser og tillatelser til særlige formål benyttes som fordelingsnøkkel. Den største andelen av midlene fordeles basert på andelen oppdrettsvirksomhet som foregår i den enkelte kommune- og fylkeskommune. En andel av kommunenes midler, som tilsvarer 10 pst. av de samlede inntektene, skal fordeles blant kommuner som har klarert ny lokalitets-MTB innenfor siste toårsperiode. Denne andelen skal utbetales annethvert år, neste gang i 2019.

Jeg nevner i denne sammenheng at fristen på tilbudet om 2 pst. vekst gikk ut 31. januar, og at det har kommet inn søknader om vekst for nær sagt all tilbudt kapasitet. Det er innbetalt vederlag for til sammen 7897 tonn kapasitetsøkning, i alt 947 640 000 kr. Av dette utgjør kommunal sektors andel over 750 mill. kr. I tillegg kommer den ev. veksten som kan tildeles på lokaliteter som tilfredsstillende unntakskravene, men omfanget av dette er foreløpig uavklart. I tillegg er det uklart hvilke inntekter den forestående auksjonstildelingen vil medføre. Etter at om lag 1/3 av veksten som skal tilbys i tildelingsrunden 2017/2018 nå er tildelt, til de priser representanten legger til grunn, konstaterer jeg likevel at det så langt er generert inntekter i tråd med forutsetningene representanten legger til grunn.

Slik havbruksfondet er innrettet avhenger fordelingen mellom kommunene og fylkeskommunene av den nasjonale lokalitetsstrukturen per 1. september det enkelte utbetalingsår, og det kan derfor ikke gis detaljert informasjon om konsekvensene for den enkelte kommune. Fiskeridirektoratet gjennomførte imidlertid første utbetaling gjennom havbruksfondet i 2017, og jeg viser i denne sammenheng til denne. Selv om den nasjonale lokalitetsstrukturen trolig vil endre seg noe innen 1. september 2018, er det grunn til å tro at den andelsmessige fordelingen av lokalitetskapasitet mellom kommuner og fylkeskommuner et gitt år vil være relativt lik sammenlignet med det foregående året. Jeg vil derfor illustrere hvor mye dette kan innebære for kommuner og fylkeskommuner ved hjelp av noen eksempler.

Om tildelingsrunden 2017/2018 genererer inntekter på i alt 2,9 mrd. kr, innebærer dette at ca. 2,3 mrd. kr tilfaller kommunene og fylkeskommunene. Av dette vil 290 mill. kr tilfalle fylkeskommunene. I 2017 kvalifiserte 11 fylkeskommuner til å motta midler fra havbruksfondet. Om det samme blir tilfellet i 2018, vil hver fylkeskommune i snitt motta 26 mill. kr. Videre vil ca. 2 mrd. kr tilfalle

kommunene. 164 kommuner kvalifiserte til å motta inntekter fra havbruksfondet i 2017. Om samme antall kommuner mottar inntekter i 2018, vil gjennomsnittskommunen sin andel av lokalitetskapasiteten være 0,61 pst., og gjennomsnittskommunen vil dermed motta ca. 10,5 mill. kr. Overføringene vil imidlertid fordele seg ujevnt, ettersom lokalitetskapasiteten fordeler seg ujevnt mellom kommunene.

I 2017 hadde den kommunen med lavest andel 0,02 pst. av kapasiteten, mens kommunen med høyest andel hadde 4,35 pst. av kapasiteten. Med samme andeler i 2018, vil disse kommunene i dette eksempelet motta henholdsvis 350 000 kr og 76 mill. kr. I tillegg vil 290 millioner holdes av til 2019, for å fordeles mellom kommuner som har fått klarert ny lokalitetsbiomasse i den foregående toårsperioden.

Slik havbruksfondet er innrettet, fordeles inntektene uavhengig av hvilket veksttilbud de stammer fra. Dermed vil det være slik at forholdet mellom hvilke inntekter som følger av at de med eksisterende tillatelser takker ja til tilbud om vekst og hvilke inntekter som følger av auksjon vil være det samme for hver kommune og fylkeskommune. Med de forutsetningene som er lagt til grunn i det ovenstående regneeksempelet, vil dermed 1/3 av inntektene stamme fra vekst på eksisterende tillatelser (tilsvarende 2 prosentpoeng av et tilbud om 6 pst. vekst), mens de resterende 2/3 kommer fra auksjon (tilsvarende 4 prosentpoeng av et tilbud om 6 pst. vekst).

Jeg gjør for øvrig oppmerksom på at det i forbindelse med utbetalingen fra havbruksfondet i 2017 ble benyttet feil forholdstall da kommunenes andel av midlene skal fordeles mellom all lokalitetsbiomasse og den andelen lokalitetsbiomasse som var nylig klarert. Feilen innebar at andelen av midlene som skulle tilfalle kommuner med ny lokalitetsbiomasse ble for lav, og at andelen som fordeles på kommuner basert på all lokalitetsbiomasse ble tilsvarende for høy. Feilen er relativt liten, og vil rettes opp i forbindelse med årets utbetaling fra havbruksfondet.

SPØRSMÅL NR. 799**Innlevert 26. januar 2018 av stortingsrepresentant Nicholas Wilkinson****Besvart 5. februar 2018 av kunnskaps- og integreringsminister Jan Tore Sanner****Spørsmål:**

«Kan statsråden gi en oversikt over hvor mange privatskoler som har fått tillatelse til oppstart fra valget i 2013 til i dag, totalt, og fordelt på fylker, og hvor mange offentlige skoler har blitt lagt ned, totalt, i tidsrommet 2013 til i dag?»

Svar:

Fra regjeringen Solberg tiltrådte 16. oktober 2013 og frem til i dag er det totalt godkjent 116 skoler etter friskoleloven. Disse fordeler seg slik på fylkene: Akershus 16, Aust-Agder 2, Buskerud 7, Finnmark 2, Hedmark 7, Hordaland 12, Møre og Romsdal 5, Nordland 10, Oppland 6, Oslo 7, Rogaland 11, Sogn og Fjordane 3, Telemark 4, Troms 5, Trøndelag 10, Vest-Agder 5 og Østfold 4.

Under regjeringen Stoltenberg (17. oktober 2005 – 16. oktober 2013) ble det totalt godkjent 103 skoler etter daværende privatskolelov. Disse fordeler seg slik på fylkene: Akershus 2,

Aust-Agder 1, Buskerud 6, Finnmark 1, Hedmark 6, Hordaland 10, Møre og Romsdal 11,

Nordland 9, Oppland 6, Oslo 4, Rogaland 5, Sogn og Fjordane 3, Telemark 8, Troms 8, Trøndelag 8, Vest-Agder 4, Vestfold 5, Østfold 4 og utlandet 2.

Det følger av friskoleloven at en skole må starte opp i løpet av tre år etter at den er godkjent, jf. § 2-1 femte ledd. Det samme gjaldt etter tidligere privatskolelov.

Det er både lagt ned og opprettet offentlige skoler i perioden fra 2013 til i dag. I skoleåret 2013-2014 var det totalt 2 713 offentlige grunnskoler, mens det i skoleåret 2017-2018 er 2 605 offentlige grunnskoler. 149 offentlige grunnskoler som var i aktive, dvs. i drift, i 2013-2014, er ikke i drift i skoleåret 2017-2018. 41 offentlige grunnskoler skoler som er i drift i 2017-2018, var ikke i drift i 2013-2014.

Også i foregående perioder har det blitt lagt ned og opprettet offentlige skoler:

I skoleåret 2005-2006 var det totalt 3088 offentlige grunnskoler, mens det i skoleåret 2009-2010 var 2907 offentlige grunnskoler. 230 offentlige grunnskoler som var i drift i 2005-2006, var ikke i drift i skoleåret 2009-2010. 49 offentlige grunnskoler skoler som er i drift i 2009-2010, var ikke i drift i 2005-2006. Tilsvarende var det 245 grunnskoler i drift i 2009-2010, som ikke var i drift i 2013-2014, og det var 50 skoler i drift i 2013-2014, som ikke var i drift i 2009-2010.

Tabellen nedenfor viser antall nedlagte og opprettede grunnskoler i de tre siste stortingsperiodene:

Periode	Nedlagte offentlige grunnskoler	Nye offentlige grunnskoler
2005-2009	230	49
2009-2013	245	50
2013-2017	149	41

For offentlige videregående skoler foreligger det ennå ikke tall for skoleåret 2017-2018. Det vil bli publisert i løpet av februar 2018. De nyeste tilgjengelige tallene er fra skoleåret 2016-2017. Skoleåret 2013-2014 var det 342 offentlige videregående skoler, mens det i skoleåret 2016-2017 var 328 offentlige videregående skoler. 25 offentlige videregående skoler som var i drift skoleåret 2013-2014, er ikke i drift skoleåret 2016-2017. 11 skoler som er i drift

i 2016-2017, var ikke i drift i 2013-2014. I 2005 var det 384 offentlige videregående skoler. Det vil si at det var 42 færre skoler i 2013 enn i 2005, og det var 14 færre i 2016 enn i 2013. Tallene fra 2005 er imidlertid ikke direkte sammenliknbare da disse også inneholder skoler med kun voksne deltakere, noe som ikke er inkludert i rapporteringen av de nyere tallene.

SPØRSMÅL NR. 800**Innlevert 26. januar 2018 av stortingsrepresentant Knut Arild Hareide****Besvart 2. februar 2018 av utenriksminister Ine M. Eriksen Søreide****Spørsmål:**

«Kan utviklingsministeren sei kva Norge har gjort og skal gjere for å løyse den kritiske situasjonen for flyktningar på dei greske øyene i Egeahavet, og for einslege mindreårige spesielt?»

GRUNNGJEVING:

22. desember 2017 gav UNHCR sin talsperson Cécile Pouilly uttrykk for ei djup bekymring for situasjonen for migrantar og flyktningar på dei greske øyane i Egeahavet. Det er over 10 000 asylsøkarar i mottakssentra som vart bygd for halvparten så mange menneske. Situasjonen på øyane vart meir spent då talet på nyankomne tiltok sommaren 2017. I desember kom det over 1700 nye personar til øyane.

Sommaren og hausten 2017 tok greske styresmakter over ansvaret for infrastruktur og tenester på mottakssentra frå ulike NGOar. I eit felles skriv frå ei rekke NGOar, datert desember 2017, skriv dei at ansvarsoverføringa skjer utan ein plan og at dei ikkje har nokon å overlevere arbeidet til. Dei melder at situasjonen på mottakssentra er den mest dramatiske sidan 2015, og at dette er starten på ei humanitær krise.

Einslege mindreårige, i følgje organisasjonane, er den gruppa som lir mest av den systemsvikten på dei greske øyane. Styresmaktene manglar eit rammeverk for oppnemning av verge og sikre borna tilgang på tenester dei har rett på. Ein aktor kan i dag ha ansvaret for fleire hundre einslege mindreårige, som i praksis betyr at borna er utan beskytting.

Den manglande beskyttinga frå styresmaktene gjer at born blir feilaktig identifisert som vaksne og sendt inn i flyktningleirane utan naudsynt oppfølging. Det er eigne mottaksheimar for einslege mindreårige på øyane. Nokre er greske styresmakter ansvarlege for og nokre er drivne av ulike NGOar. Kapasiteten på desse mottaksheimane er sprengt og det står born i venteliste for å få plass.

Då greske styresmakter overtok ansvaret for finansieringa av mottaksheimane vart finansieringa særskilt usikker. SOS-barnebyar i Hellas driv 3 mottaksheimar på øyane, men desse mottaksheimane er som mange andre, utan full finansiering i 2018. SOS-barnebyar er bekymra for at viss dei må stenge mottaksheimane så vil det føre til at born endar opp hos politiet, i farlege mottakssenter eller på gata.

Det er liten tvil om at situasjonen for flyktningane på dei greske øyane i Egeahavet er uholdbar, og spesielt for einslege mindreårige.

Svar:

Hellas har store utfordringar knytt til handteringa av det store talet flyktningar og migrantar som har kome til landet dei seinaste åra. Mykje er gjort for å styrke det greske asylsystemet. Mellom anna er mottakskapasiteten auka og klageorgan etablert. Søkjarane skal ha tilgang til fritt rettsråd i klageprosessen. Dei regionale asylkontora er utbetra. Fleire er rekruttert for å auke kapasiteten på sakshandsaminga. Europakommisjonen som har ansvaret for å overvake situasjonen meiner det er gjort strukturelle og institusjonelle utbetringar. I seinare tid er det vesentleg færre asylantar som kjem til Hellas, mellom anna grunna semja mellom EU og Tyrkia frå mars 2016.

Rapportar om utviklinga på øyane gir likevel grunn til uro. Regjeringa meiner at både EU, Noreg og internasjonale organisasjonar har eit ansvar for å bidra til å løyse den fastlåste situasjonen for asylsøklarane. Men det finnes korkje raske eller enkle løysingar.

Noreg har ytt vesentleg innsats på fleire områder. Vi deltar i EUs mekanisme for omlokalisering på friviljug grunnlag, sender ekspertar til operasjonar i regi av det europeiske asylbyåret (EASO) og bidrag gjennom EØS-midla.

I september 2015 vedtok EU å flytte asylsøklarar frå Hellas og Italia. Dei blei fordelt på EU-landa etter ein avgjort fordelingsnøkkel. Stortinget avgjorde i desember 2015 at Noreg skulle ta i mot 1 500 asylsøklarar som var i Hellas og Italia. Til saman 693 asylsøklarar kom til landet frå Hellas i perioden oktober 2016 til august 2017. Av desse var 27 einslege mindreårige. Noreg ser behovet for å søkje felles løysingar på felles utfordringar.

EU diskuterer forslag til å revidere asylregelverket (Common European Asylum System, CEAS), og freistar å vinne semje om ein meir permanent mekanisme for fordeling av asylsøklarar innan Europa. Noreg tek ikkje del i desse forhandlingane, men vi har gitt uttrykk for vårt syn til EUs organ. Regjeringa støttar europeiske løysingar, basert på enkle, føreseielege og effektive rettsreglar. Vi er positive til vidare deltaking i eit framtidig europeisk system som fastset ansvaret for asylsøklarar (Dublin-samarbeidet). Vi støttar ein reform som sikrar jamnare fordeling av asylsøklarar i Europa. I framtida vil dette avlaste land som Hellas.

Noreg er tilslutta EASO og har i fleire år bidrege med ekspertar til Hellas. I 2017 bidrog vi med seks ekspertar frå norske utlendingsstyresmakter. Norske ekspertar på Lesbos hjelper til dømes særskilt med å vurdere sårbarheita hos asylsøklarar. Norske bidrag har styrka kapasiteten til

greske asylstyresmakter, kartlagt utfordringar og bidrege til å ta interessene til einslege mindreårige asylsøkjarrar betre i vare. Noreg søker å sende ekspertar gjennom EASO til Hellas også i år, inkludert til oppdrag på dei greske øyane.

Gjennom EØS-midla har Noreg gitt vesentlege bidrag til oppbygging av ein sivil asyladministrasjon i Hellas og til kapasitetsbygging av det greske mottaksapparatet for flyktningar og migrantar. Det er særleg fokus på vern og omsorg for einslege mindreårige og andre sårbare grupper. EØS-midla (2009-2014) dekkar m.a. driftskostnadene til eit av to mottakssentre på Moria/Lesvos. Flyktninghjelpa får også pengar gjennom EØS-midla og har styrka drifta av mottakssentre. EØS-midla går også til UNHCR, IOM og

greske sivilsamfunnsorganisasjonar. I førre finansieringsperiode bidrog Noreg med totalt 24,2 millionar euro til desse formåla (som svarar til 237 millionar kroner etter dagens kurs).

Det er sett av 33 millionar euro (tilsvarande 316 millionar kroner) til å vidareføre og utvikle denne satsinga framover. Asylprogrammet rettar seg spesielt mot einslege mindreårige og andre sårbare grupper.

Noreg er ein av dei største bidragsytarane av ikkje-øyremerka støtte til FNs høgkommissær for flyktningar (UNHCR) med 350 millionar kroner årleg. UNHCR er den viktigaste aktøren i FN-systemet for vern av og hjelp til flyktningar. Det gjeld også internasjonal hjelpeinnsats i Hellas.

SPØRSMÅL NR. 801

Innlevert 26. januar 2018 av stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik

Besvart 6. februar 2018 av kommunal- og moderniseringsminister Monica Mæland

Spørsmål:

«Mener statsråden det vil være forenlig med det nasjonale jordvernmålet om kommuner gis anledning til å bygge ned dyrka mark når alternativer foreligger, slik som Eidsvoll kommune gjør når de nå søker omregulering for å bygge ny barneskole på Tynsåkjordet, og hvilke tiltak vil regjeringen gjennomføre og foreslå for at jordvernmålet kan nås?»

BEGRUNNELSE:

Det planlegges ny barneskole i Eidsvoll sentrum. Flertallet i kommunestyret ønsker å bygge på dyrket mark utenfor sentrum. Fylkesmannen har fremmet innsigelse, mekling har ikke ført frem og saken ligger nå i kommunal- og moderniseringsdepartementet.

Arealet som kommunen ønsker å bygge ned er på 40 dekar dyrket mark og det er en del av et større sammenhengende jordbruksområde. Både Rådmannen og et mindretall i kommunestyret har i hele sakens historie påpekt at det finnes flere andre alternativer, gjennom utbygging på eksisterende tomt, bygging på en annen ferdigregulert skoletomt i nærheten eller samarbeid om tomt på området til Eidsvoll videregående skole.

Stortinget har vedtatt at det for Norge samlet ikke skal bygges ned mer enn 4000 dekar årlig innen 2020. Så langt er det lite som tyder på at dette målet blir nådd. I 2016 ble mer enn 6000 dekar omdisponert i Norge.

Akershus er allerede det fylket der nest mest matjord blir bygd ned og utviklingen går i feil retning. I følge Landbruksdirektoratet ble det i 2016 omdisponert 848 dekar dyrka mark, tilsvarende ca. 120 fotballbaner, i Akershus – mer enn en dobling fra året før og det høyeste tallet på ti år. Samlet sett ble 1561 dekar dyrka og dyrkbar jord omdisponert i Akershus i 2016 – også dette det høyeste nivået på ti år.

Mye arealer går tapt til store samferdselsprosjekter, dermed må alle andre tiltak hvor det finnes alternativer tas vekk fra dyrket mark.

Lokalt selvstyre er viktig, og kommunestyrene kjenner lokale forhold best, men matjord er en ikke-fornybar ressurs som må forvaltes nasjonalt. Det er de konkrete sakene som utgjør den samla nedbyggingen. Dette er det kun staten som kan ta ansvar for ved å håndheve jordvernet strengt.

Verdens befolkning øker, klimaendringene truer global matforsyning og det er en mer usikker sikkerhetssituasjon i verden, mye peker mot at Norge må ta ansvar for egen matsikkerhet og beredskap og å være med å bidra med sin andel i verdens matforsyning. Da må matjorda tas vare på og det offentlige må gå foran som gode eksempler.

Svar:

Jeg mener det er forenlig med det nasjonale jordvernmålet at kommunene er planmyndighet, i tråd med det systemet som er etablert. Kommunene må forholde seg

til nasjonale føringer i Statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging og Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging. Plan- og bygningsloven har også et innsigelsessystem som skal sikre at føringene ivaretas.

Den konkrete saken om ny barneskole i Eidsvoll kommune er til behandling i Kommunal- og moderniseringsdepartementet etter en innsigelse fra Fylkesmannen i Oslo og Akershus, hvor partene ikke har kommet til

enighet. Jeg kan derfor ikke kommentere denne konkrete saken nærmere.

Regjeringen legger stor vekt på at jordvernmålet skal følges opp i alle relevante sektorer. For øvrig viser jeg til Innst. 112 S (2017-2018) hvor næringskomiteen har fremmet forslag om styrket beredskap gjennom et sterkere jordvern og beredskapslagring av matkorn, og ber regjeringen legge fram en oppdatert jordvernstrategi. Foreløpig dato for behandling i Stortinget er 6. februar 2018.

SPØRSMÅL NR. 802

Innlevert 26. januar 2018 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe

Besvart 7. februar 2018 av helseminister Bent Høie

Spørsmål:

«Vil statsråden gi helseforetakene instruks om ikke å benytte innleid arbeidskraft for faste oppgaver i sykehusene?»

BEGRUNNELSE:

Ifølge Aftenposten 25.01.18 har norske sykehus brukt 4,3 milliarder kroner på å leie inn leger, sykepleiere og annet helsepersonell siden 2012. Det brukes 900 millioner årlig. Det fremgår at det leies inn arbeidskraft for å utføre sykehusets ordinære oppgaver, noe det gis tillatelse til i Arbeidsmiljøloven etter avtale med tillitsvalgte. §14.12 (2)

«I virksomhet som er bundet av tariffavtale kan arbeidsgiver og tillitsvalgte som til sammen representerer et flertall av den arbeidstakerkategori innleien gjelder, inngå skriftlig avtale om tidsbegrenset innleie uten hinder av det som er bestemt i første ledd. Virksomheten skal på forespørsel fra Arbeidstilsynet fremlegge dokumentasjon på at den er bundet av tariffavtale og at det er inngått avtale med de tillitsvalgte som nevnt i første punktum.»

Hovedregelen i Arbeidsmiljøloven er likevel at slik innleie skal skje for å dekke midlertidige, og ikke faste, behov, jf. § 14.9. Praksisen i helseforetakene viser at mulighetene i Arbeidsmiljøloven tøytes svært langt. Staten kan som sykehusenes eier i henhold til loven bestemme hvilke praksis helseforetakene skal følge.

Hyppig og utstrakt vikarbruk utfordrer pasientsikkerheten, effektiviteten og fagutviklingen i sykehusene. Det gjør det langt mer utfordrende å skape gode arbeidsmiljøer og en delings- og varslingskultur, når mange som arbei-

der på sykehuset bare er der midlertidig. Statssekretæren svarer på vegne av regjeringen, Aftenposten 25.01.18, at den arbeider for å redusere bruken av midlertidige stillinger og at flest mulig ansatte i hele faste stillinger øker kvaliteten i pasientbehandlingen. Undertegnede mener statsråden for å nå regjeringens oppgitte mål kan be helseforetakene avslutte praksisen med midlertidig innleie for faste oppgaver og behov.

Vanskeligheter med å rekruttere bestemte personellgrupper bør ikke løses med innleie, slik det fremgår av Aftenposten. Det at det finnes personell å leie inn viser at personellet finnes og da må det tilbys faste stillinger i helseforetakene. Til midlertidige oppgaver og behov kan sykehusene leie inn personell slik Arbeidsmiljøloven åpner for.

Svar:

Flest mulig ansatte i hele faste stillinger i sykehusene øker kvaliteten og kontinuiteten i pasientbehandlingen. Fast ansettelse er hovedregelen i sykehusene, og sykehusene arbeider for å redusere bruken av vikarer, midlertidige ansettelser og bruk av deltid. Jeg har tillit til at sykehusene i størst mulig grad bruker fast ansatte, og at de arbeider systematisk for å redusere bruken av vikarer.

De regionale helseforetakene har informert departementet om at sykehusene i hovedsak benytter innleid helsepersonell ved avvikling av ferie for egne medarbeidere, og ved akutt ikke-planlagt fravær der sykehusene selv ikke har mulighet for å omdisponere egne ressurser for å dekke opp fraværet. I enkelte helseforetak har de utfordringer med rekruttering av noen legespesialister. Da benytter helseforetakene i hovedsak de samme vikarene som ved fravær frem til de får ansatt egne medarbeidere. Totalt ut-

gjør dette om lag 0,5 – 0,8 pst. av alle vakter i landets helseforetak.

Helsepersonell er en av de største innsatsfaktorene i sykehusene. Budsjettet for spesialisthelsetjenesten i 2017 var på mer enn 140 mrd. kroner, og lønnskostnadene utgjør mellom 65 og 70 pst. av driftskostnadene. Opplysninger jeg har hentet inn viser at spesialisthelsetjenesten bruker 1,4 mrd. kroner på vikarer. De regionale helseforetakene har informert departementet om at det har vært en nedgang i antall timer utført av vikarer fra 2013 til tredje kvartal 2017. Samlet sett har nedgangen i antall timer utført av vikarer ifølge de regionale helseforetakene vært på 47,4 pst. for leger, 13,5 pst. for sykepleiere og 27,2 pst. for annet helsepersonell. I samme periode har kostnadene økt med om lag 14 pst. Dette skyldes økte lønnskostnader, reisekostnader med mer.

Sykehusinnkjøp har på vegne av de regionale helseforetakene inngått nasjonale rammeavtaler med vikarbyrå for bruk av innleid helsepersonell. Dette er et helt nødvendig tiltak for å regulere bruken av innleie, og sikre kvalitet i alle deler av prosessene rundt bruk av innleid helsepersonell. Rammeavtalen stiller strenge krav til at alle leverandører har kvalitetssikringssystemer som ivaretar kvaliteten på leverte tjenester. Dette gjør også at de totale kostnadene øker. Rammeavtalen forutsetter likebehandling av lønn for innleid helsepersonell og fast ansatte. Dette er en av årsakene til at det har vært en vekst i omsetning i kroner. I tillegg har det vært en økning i reisekostnader og andre kostnader for vikarleverandørene.

De regionale helseforetakene og helseforetakene arbeider med å videreutvikle kunnskapsgrunnlaget på dette området. Flere helseforetak har etablert egne interne bemanningssentre som i stor grad håndterer fravær. Dette er

en god løsning der en har utviklet strategier for å tilby nyutdannede sykepleiere hele traineestillinger. Disse jobber ved flere enheter, og opparbeider seg en god kunnskap og erfaring. De er attraktive, og mange som ønsker å få en fast tilknytning til en bestemt seksjon lykkes ofte raskt med det i de aktuelle helseforetakene.

Jeg har de seneste årene i foretaksmøtene i de regionale helseforetakene stilt særlige krav på bemanningsområdet. I foretaksmøtet i januar 2016 stilte jeg krav om at vikarbruken bør reduseres der det er mulig, og at det er et ledelsesansvar å sikre en riktig og forsvarlig bemanning. I foretaksmøtet i januar i år viste jeg til tidligere stilte krav, og ba de regionale helseforetakene om å arbeide systematisk med strategisk bemannings- og kompetanseplanlegging, og ha et målrettet arbeid med å utdanne, rekruttere, beholde og utvikle medarbeidere. Dette følges opp med jevnlig rapportering til departementet.

De fire regionale helseforetakene har gjennom de senere årene samarbeidet godt på bemanningsområdet. De har lyktes i å redusere bruken av deltid, midlertidig ansatte og bruk av vikarer. Det er imidlertid fremdeles rom for forbedring. Jeg tror ikke at et forbud mot bruk av vikarer kan løse disse utfordringene, snarere kan det gi oss andre utfordringer knyttet til å opprettholde et ønsket tjenestetilbud til befolkningen.

Det er forventninger til at helseforetakene baserer seg på egne faste medarbeidere i fulle stillinger, men vi kan ikke sette til side ordinære virkemidler for å yte god pasientbehandling også når egne medarbeidere har ferie eller det oppstår akutt sykdom. Jeg forutsetter og legger til grunn at tillitsvalgte og vernetjenesten er godt orientert om utviklingen, og at bruk av innleid helsepersonell blir drøftet i tråd med lov og avtaleverk.

SPØRSMÅL NR. 803

Innlevert 26. januar 2018 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe

Besvart 8. februar 2018 av helseminister Bent Høie

Spørsmål:

«Morgendagens omsorg, Meld. St. 29 (2012-2013), ble behandlet i Stortinget 17.06.2013. Da vedtok man å utrede om kravene i ordningen for investeringstilskudd til sykehjem og omsorgsboliger kan tilpasses for å gi rom for utbygging av trygghetsboliger.

Hva er status på den vedtatte utredningen angående trygghetsboliger?»

BEGRUNNELSE:

Viser også til merknad i Innst. 477 S (2012-2013):

«Komiteen mener det er fornuftig og ønskelig at ordningen vurderes utvidet til å omhandle utbygging av trygghetsboliger og ikke bare tilbud for heldøgns omsorgstjenester.»

I Meld. St. 29 står det:

«Dagens ordning med investeringstilskudd er forbeholdt personer med behov for heldøgns omsorgstjenester. Mange

har imidlertid behov for et tilrettelagt botilbud uten å trenge tjenester hele døgnet. Trygghetsboliger kan fylle dette behovet, og gi beboerne trygghet, fellesskap, praktisk hjelp og ulike aktivitetstilbud. Utbygging av trygghetsboliger vil være i tråd med samhandlingsreformens intensjoner om tidlig innsats og forebygging, og kan bidra til å utsette eller forebygge innleggelse i sykehjem.»

Svar:

Morgendagens omsorg, Meld. St. 29 (2012-2013) ble lagt fram av Stoltenberg II-regjeringen og inneholdt mange gode forslag som er fulgt opp. Da denne regjeringen til-

trådte la vi vekt på å øke tilskuddssatsen i investerings-tilskuddet til heldøgns omsorgsplasser fra i snitt 35 pst. til i snitt 50 pst. Dette gjorde vi for å få kommunene til å søke om flere tilsagn. Så har skjedd de siste fire årene og tilsagnsrammen er utnyttet mer eller mindre i sin helhet. Dette har gitt oss oppgraderte og flere heldøgns omsorgsplasser.

I regjeringsplattformen fra Jeløya sier vi at vi vil styrke både kommunal og privat utbygging av trygghetsboliger, sykehjemsplasser, hospice, demenslandsbyer og private bofellesskap. Jeg vil komme tilbake til Stortinget med forslag til hvordan dette kan gjøres.

SPØRSMÅL NR. 804

Innlevert 29. januar 2018 av stortingsrepresentant Kirsti Leirtrø

Besvart 1. februar 2018 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Vil samferdselsministeren nå vurdere å holde sine egne valgløfter og komme i gang med elektrifisering av togene i Trøndelag?»

BEGRUNNELSE:

En flokk borgerlige trønderpolitikere kunne i passende tid før stortingsvalget i fjor røpe at det var lagt inn 2,945 milliarder kroner til elektrifisering av Trønderbanen og Meråkerbanen i første fireårsperiode av Nasjonal transportplan for 2018-2029. - En gledens dag, sa stortingskandidatene fra Høyre og Frp til Adresseavisen. Overskriften var «I 2021 går Trønderbanen på strøm». Noen uker etter valget ble statsbudsjettet lagt fram av den gjenvälte regjeringen med totalt null kroner til elektriske tog i Trøndelag. Bane NOR har nå lagt fram nye planer for å gjennomføre elektrifiseringen med 600 millioner i lavere kostnader, og venter nå på klarsignal.

Svar:

Jeg kan bekrefte at jeg ikke bare vurdere å holde egne valgløfter, men faktisk jobber hver dag for å gjennomføre valgløftene. I en handlekraftig regjering har samferdselsbudsjettet økt kraftig, inkludert satsingen på jernbane. Det gjør det mulig å realisere en rekke prosjekter som en rekke politikere har omtalt og ønsket seg i mange tiår.

Vi skal styrke jernbanen i Trøndelag. Flere grep er allerede gjort, som har gitt flere avganger og flere reisende.

Enda mer skal gjøres. Samtidig er det viktig at vi håndterer skattebetalernes penger på en mest mulig effektiv og nyttig måte. Derfor er kostnadskontroll og nytteøkning viktige punkter å jobbe med. Jeg er uenig i en tilnærming hvor kostnadsøkninger skal løses gjennom økt skattlegging av innbyggerne.

Jernbanedirektoratet meldte i budsjettprosessen for 2018 at prosjektet elektrifisering av Trønderbanen og Meråkerbanen hadde en betydelig kostnadsøkning sammenliknet med anslaget i Nasjonal transportplan 2018-2029. For å kunne prioritere prosjektet videre, var det nødvendig å forsikre seg om at Bane NOR på ny gjennomgikk mulighetene for å redusere kostnadene. Dette er årsaken til at prosjektet ikke ble prioritert med oppstart i 2018. Jeg merket meg for øvrig at Arbeiderpartiet omtalte sitt ønske om raskt å starte prosjektet til tross for kostnadsøkningene, men konstaterer at dette langt fra ble tilgodesett med tilstrekkelige midler i APs alternative statsbudsjett for 2018.

Jeg er kjent med at Bane NOR har sendt Jernbanedirektoratet sin rapport hvor de på nytt har gått gjennom kostnadene i prosjektet. Saken er dog enda ikke sendt over til Samferdselsdepartementet. Når Jernbanedirektoratet har foretatt sine vurderinger og gitt sin tilrådning til departementet, vil jeg vurdere den videre oppfølgingen av saken.

Lokalt har jeg oppfattet en ambisjon om å utvikle togtilbudet på Trønderbanen under stikkordene "oftere", "raskere" og "renere". Disse ambisjonene deler jeg. Det er derfor viktig at Jernbanedirektoratet bidrar med vurde-

ring om hvordan vi best kan få konkrete resultater for de

reisende og hvordan elektrifiseringsprosjektet særskilt bidrar til å nå disse målene.

SPØRSMÅL NR. 805

Innlevert 29. januar 2018 av stortingsrepresentant Ingalill Olsen

Besvart 5. februar 2018 av fiskeriminister Per Sandberg

Spørsmål:

«Vil fiskeriministeren flytte oppstartsdato fra 1.mai til 1. juni for Nordkynkvota, for å få mest mulig nytte av denne kvota for landanleggene, og vil fiskeriministeren flytte refordelingsdato for Nordkynkvota fra 1.oktober til 1. september, slik at den minste flåten i større grad kan nyttiggjøre seg en eventuell refordeling, og vil fiskeriministeren stille krav til bearbeiding av denne kvota?»

BEGRUNNELSE:

Distriktskvota tildelt Nordkyn ved kommunene Gamvik og Lebesby har som hensikt å øke bearbeidingsgraden på land, samt at verdiskapinga øker i disse to kommunene. Det har vært ulike syn på kvota, men dette spørsmålet omhandler muligheten til å få denne ressursen til å treffe best mulig i disse to kommunene.

Dersom fisken skal taes opp før 1.mai så kan det bety en forlengelse av vårtorskefisket, noe som ikke er nødvendig, da det er god tilgang på fisk. Starten bør derfor forskyves til 1.juni, da anleggene ikke har bruk for denne fisken i mai fordi tilgangen på fisk fortsatt er god. En forskyving av starten hadde kunnet stimulere til linefisket på høsten, noe som ville være positivt for landanleggene.

Videre bør refordelinga av de 3000 tonnene skje allerede 1.september, ikke 1.oktober. Dette for at også den minste flåten skal kunne nyttiggjøre seg de tonnene som gjenstår.

Svar:

Distriktskvoten på 3000 tonn torsk er tilgodesett bedrifter i Gamvik og Lebesby kommune.

Formålet med distriktskvoten er å sikre mer råstoff utenom hovedsesongen til bedrifter i det aktuelle området. I bestemmelsen som regulerer distriktskvoteordningen, § 31 i forskrift av 21. desember 2017 om reglering av fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62° N i 2018, er det satt krav til bedrifter som skal kunne kjøpe råstoff under ordningen med distriktskvote. Det vises i denne forbin-

delse til departementets brev til Fiskeridirektoratet 6. oktober 2017 hvor det er presisert at fisk som kjøpes under denne ordningen skal bearbeides.

Jeg vil på denne bakgrunn endre forskriften, slik at kravet om bearbeiding av råstoff kjøpt under distriktskvoteordningen tydelig fremkommer av forskriften.

Oppstartstidspunktet 1. mai er satt for at kvoten skal kunne fiskes også av mindre kystfiskefartøy i Finnmark, blant annet fartøy i åpen gruppe. For disse fartøyene vil fisken trolig være mindre tilgjengelig om høsten. Sameetinget ønsket en tidligere start enn departementets opprinnelige forslag, og etter reguleringsmøtet ble forslag om oppstart 1. mai besluttet. Det er ulike hensyn som gjør seg gjeldende her, men alt i alt mener jeg fortsatt at oppstartsdato 1. mai innebærer en god avveining av de forskjellige ønskene i dette spørsmålet.

Det spørres videre om jeg vil "flytte refordelingsdato for Nordkynkvota fra 1. oktober til 1. september". Jeg antar at det siktes til følgende bestemmelse i forskriften: "Dersom fartøyet ikke har levert fangst på distriktskvoteordningen innen 1. oktober 2018, mister fartøyet retten til å delta i ordningen ut kvoteåret."

Dette er ikke en regel om første tidspunkt for når refordeling kan vurderes, men en regel for siste oppstartsdato for når fartøy som har meldt seg på ordningen må ha startet fiske på distriktskvoten.

Hvorvidt det er mulig å foreta en refordeling, vil ikke være avhengig av bare antall fartøy som deltar, men også av fisketakten. Det innebærer at det kan bli vurdert som nødvendig eller mulig å foreta refordeling før denne datoen, men det kan også være at fisket blir stanset før datoen dersom avsetningen til distriktskvoteordningen på 3000 tonn er fisket opp. Kvotene til de fartøyene som melder seg på vil bli tildelt som maksimalkvoter, hvilket innebærer at fartøyene uansett ikke vil ha noen garanti for å få fisket det kvantumet som er tildelt som maksimalkvote.

Det er altså ikke bestemt om, og eventuelt når, en refordeling vil skje.

SPØRSMÅL NR. 806**Innlevert 29. januar 2018 av stortingsrepresentant Terje Aasland****Besvart 6. februar 2018 av klima- og miljøminister Ola Elvestuen****Spørsmål:**

«Hvordan mener statsråden at departementets avslag på innsyn i saksdokumenter harmonerer med tidligere løfter om åpenhet rundt behandlingen av mulig nytt avfallsdeponi i Brevik?»

BEGRUNNELSE:

NOAH AS ønsker å etablere deponi for uorganisk farlig avfall i Dalen gruver i Brevik. Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD) oppnevnte 11. januar 2017 Klima- og miljødepartementet (KLD) som ansvarlig myndighet for fastsettelse av planprogram. Porsgrunn kommune ble med det fratatt sin myndighet, men ble ikke konsultert slik som foreskrevet i KU-forskriften § 15 og beslutningen var ikke begrunnet.

For å undersøke om vilkårene for beslutningen er oppfylt, begjærte Porsgrunn kommune 3. januar 2018 innsyn i seks dokumenter fra KLD og to fra KMD. KLD ga 9. januar avslag på innsyn i fire av dokumentene og KMD ga 12. januar avslag på innsyn i ett dokument.

Saken om mulig etablering av deponi for farlig avfall i Brevik er av stor samfunnsmessig betydning og berører svært mange i Grenlands-regionen. Saken reiser særlige problemstillinger ved at staten gjør endringer i myndighetsforholdene til fordel for en større, privat næringsaktør. Dette underbygger behovet for åpenhet og transparens i saksbehandlingen, noe også representantene fra KLD understreket at de ville bidra til under folkemøtet i Brevik 10. januar 2018.

Svar:

Det skal være åpenhet rundt behandlingen av mulig nytt avfallsdeponi i Brevik. Det innebærer at departementet skal være åpne om prosessen, beslutningsgrunnlaget for beslutninger som tas, og at berørte parter i saken skal høres. I den aktuelle saken har departementet i flere brev, som ikke er unntatt offentlighet, redegjort for saksgangen og det rettslige grunnlaget for prosessen. Det er mulig å ha en åpen og ryddig prosess samtidig som enkelte dokumenter unntas offentlighet.

Etter offentleglova er de aller fleste dokumenter offentlige og åpne for innsyn. Etter offentleglova § 14 første ledd heter det likevel at "Eit organ kan gjere unntak frå innsyn for dokument som organet har utarbeidd for si eiga interne saksførebuing." Etter merinnsynsbestemmelsen i offentleglova § 11 skal det vurderes å gi helt eller delvis innsyn også i tilfeller hvor dokumentet kan unntas fra innsyn. Etter bestemmelsen bør forvaltningsorganet gi merinnsyn dersom hensynet til offentlig innsyn veier tynge enn behovet for unntak.

Hensynet til å kunne ha fortrolig kommunikasjon internt i departementet ble ansett som mer tungtveiende enn hensynet til offentlighetens innsyn når det gjelder de aktuelle dokumentene. Det ble derfor ikke gitt innsyn.

For øvrig viser jeg til at vedtaket om å gi avslag på de aktuelle saksdokumentene er påklaget til Kongen i statsråd, og at klagesaken er til behandling.

SPØRSMÅL NR. 807**Innlevert 29. januar 2018 av stortingsrepresentant Karin Andersen****Besvart 31. januar 2018 av justis-, beredskaps- og innvandringsminister Sylvi Listhaug****Spørsmål:**

«En 5 år gammel gutt som er født i Norge av foreldre som har søkt asyl har alvorlig autisme. Han har bodd i Sogndal hele sitt liv og får god faglig oppfølging der. Foreldrene har ikke fått asyl, men kan heller ikke returneres i Eritrea. Nå

skal mottaket legges ned og gutten flyttes vekk fra et vel-fungerende hjelpeapparat, noe som vanskelig kan være til barnets beste.

Vil statsråden sørge for en praktisk løsning slik at familien får bli boende i Sogndal så lenge de er i Norge?»

BEGRUNNELSE:

Det er ikke plikt til å bo på mottak. Den praktiske løsningen på denne saken der det åpenbart er til barnets beste å få fortsette med den faglig gode oppfølgingen han får i Sogndal, ville være at det inngås en avtale med kommunen om å kunne bo der selv om mottaket legges ned og at det tas hensyn til at flytting av dette funksjonshemmede barnet til et mottak og en kommune som ikke kjenner gutten og har fagkompetanse kan unngås.

Svar:

I både 2016 og 2017 har vi hatt overkapasitet i mottakssystemet, og det har som en følge av dette vært helt nødvendig å redusere mottakskapasiteten kraftig. Det operative ansvaret for opprettelse, drift og nedleggelse av asylmottak er delegert fra Justis- og beredskapsdepartementet til

Utlendingsdirektoratet (UDI). I dette ligger ansvar for å tilpasse mottakskapasiteten til det behovet som til enhver tid eksisterer.

Når asylmottak avvikles, vil det som regel oppstå behov for å flytte beboere til andre mottak. Jeg har stor forståelse for at dette kan oppleves krevende for den enkelte beboer. Tilsvarende skaper mottaksnedleggelsene utfordringer både for driftsoperatørene, de ansatte og kommuner som har bygget opp et tjenesteapparat i tilknytning til mottaksdriften. Det er likevel ikke samfunnsøkonomisk forsvarlig å ha en vesentlig større mottakskapasitet enn det er behov for.

De operative vurderingene av hvor asylsøkere skal bo gjøres av UDI, uten involvering eller overprøving fra departementets side. Ved flyttinger vil alltid UDI søke å ta hensyn til beboernes behov.

SPØRSMÅL NR. 808

Innlevert 29. januar 2018 av stortingsrepresentant Hårek Elvenes

Besvart 7. februar 2018 av forsvarsminister Frank Bakke-Jensen

Spørsmål:

«Kan statsråden redegjøre for de operative betraktningene knyttet til betydningen av luftvern som ble lagt til grunn for valget av enebase på Evenes?»

BEGRUNNELSE:

I høringen i Utenriks- og forsvarskomiteen 16. januar, sa generalmajor Odd-Harald Hagen, sjef avdeling for Forsvarspolitik og langtidspanlegging, at:

”I en fredssituasjon isolert sett kan man argumentere for at man ikke trenger luftvern.”

Samtidig refererer både statsråden og generalmajoren til økonomiske betraktninger, og en basevurdering og en KVU som ennå ikke er fullført. Det kan derfor fremstå som om de operative vurderingene som lå til grunn for enebase Evenes ikke har vært tungtveiende.

Svar:

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 30. januar 2018 med spørsmål fra stortingsrepresentant Hårek Elvenes om de operative betraktningene knyttet til betydningen av luftvern som ble lagt til grunn for valget av enebase på Evenes.

Moderne langtrekkende presisjonsvåpen utgjør en reell trussel. Kritisk norsk infrastruktur, både sivil og militær, er innenfor rekkevidden til missilsystemer med høy presisjon. Varslingstidene er korte.

Kampfly og maritime patruljefly er strategiske kapasiteter som vil spille svært viktige roller i fred, krise og væpnet konflikt, også før allierte forsterkninger ankommer Norge. Kampflyene skal kunne håndheve norsk suverenitet og sikre luftkontroll for at andre militære styrker skal kunne operere fritt. Maritime patruljefly skal drive maritim overvåkning i nord og bidra til anti ubåtoperasjoner og nasjonal og alliert maritim situasjonsforståelse i nord.

Evnen til å drive luftoperasjoner med F-35 og maritime patruljefly må understøttes og beskyttes fra baser. Kampfly og maritime patruljefly er sårbare når de står på bakken. Luftvern er et aktivt beskyttelsestiltak mot luftangrep også fra langtrekkende presisjonsvåpen. Luftvern er således viktig for Forsvarets evne til å drive luftoperasjoner i krise og væpnet konflikt.

Spredning av luftressursene til flere baser er et passivt styrkebeskyttelsestiltak. Det er gjort egne vurderinger rundt effekten av spredning. Flybaser er statiske, og lokaliseringen vil være godt kjent på forhånd av en potensiell motstander. Med treffsikkerheten og rekkevidden til moderne, langtrekkende presisjonsvåpen vil ikke spredning

alene gi tilstrekkelig beskyttelse. Beskyttede baser er derfor å foretrekke. Å beskytte baser mot aktuelle trusler er meget kostbart. Ved å beskytte flere baser, vil kostnadene øke betraktelig, uten at det nødvendigvis vil gi tilsvarende økning i vår totale nasjonale forsvarsevne.

Regjeringen vil også styrke beskyttelsen av mottaksområder for alliert støtte og annen viktig infrastruktur. Ofoten-området er viktig for mottak av allierte styrker og fremrykningsaksen nordover. I tillegg er flere viktige forsvarsressurser lokalisert i området. Stortingets beslutning

om enebase på Evenes medfører konsentrasjon av luftvernressursene i et område hvor de kan gi beskyttelse av flere viktige elementer og infrastruktur.

En delt baseløsning mellom Andøya og Evenes, med luftvern kun på Evenes, ble vurdert i langtidsplanen. Denne løsningen ble ikke valgt. Årsakene er at den ikke ble vurdert som en like god operativ løsning, og at den ville medføre økte årlige kostnader for Forsvaret til drift, i tillegg til økte totale investeringskostnader.

SPØRSMÅL NR. 809

Innlevert 29. januar 2018 av stortingsrepresentant Hårek Elvenes

Besvart 7. februar 2018 av forsvarsminister Frank Bakke-Jensen

Spørsmål:

«Kan statsråden redegjøre for hvorvidt det vil være tilstrekkelig kapasitet til mottak av allierte forsterkninger på Evenes etter samlingen av kampfly og maritime overvåkningsfly?»

BEGRUNNELSE:

Det har den siste tiden fremkommet en rekke argumenter fra ulike hold, senest i høringen i Utenriks- og forsvarskomiteen 16. januar, der det hevdes at enkeltelementer som drivstoffkapasitet og plassbegrensninger gjør at det ikke vil være tilstrekkelig kapasitet for alliert mottak på Evenes. Det fremstår som uklart om argumentene stemmer, om det eventuelt er tatt høyde for forbedringer eller tiltak i grunnlaget for vedtaket, og til slutt om det vil være nødvendig kapasitet til å ta i mot allierte forsterkninger på Evenes.

Svar:

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 30. januar 2018 med spørsmål fra stortingsrepresentant Hårek Elvenes om det vil være tilstrekkelig kapasitet til mottak av allierte forsterkninger på Evenes etter samlingen av kampfly og maritime overvåkningsfly.

Endringene i base- og støttestrukturen som følger av langtidsplanen, gir nye forutsetninger knyttet både til alliert trening, forhåndslagring og mottak. Som varslet i langtidsplanen, vil planverket for nasjonal og alliert utnyttelse av både militær basestruktur og sivil infrastruktur bli oppdatert i lys av tiltakene i langtidsplanen og i dialog med

NATO og våre nærmeste allierte. Denne oppdateringen er nå pågående.

Kapasiteten for mottak av allierte styrker på Evenes vil opprettholdes på dagens nivå. Evenes flyplass har i dag beskyttet garasje i 36 sheltere for to til tre kampflyskvadroner, avhengig av størrelsen på kampflyskvadronene. Lokalisering av NATOs kampflyberedskap (QRA) til Evenes vil legge beslag på fire shelter i en lavintensitetssituasjon. Videre er det flyoperative flater til å kunne parkere ytterligere kampfly, men da uten eller med begrenset beskyttelse for vær og eventuelle virkninger av våpen brukt mot Evenes.

I tillegg kommer ny kapasitet tilknyttet nasjonal P 8-infrastruktur. Det vil også være mulighet for oppstilling av mindre, besøkende fly, samt ved sivil terminal hvis en konflikt eskaleres til et slikt nivå at sivil flytrafikk på Evenes opphører. Jeg er også kjent med at det er potensial for å skalere opp de flyoperative flatene ved behov på Evenes.

SPØRSMÅL NR. 810**Innlevert 29. januar 2018 av stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski****Besvart 5. februar 2018 av finansminister Siv Jensen****Spørsmål:**

«Hvor lenge vil regjeringen videreføre den såkalte ABE-reformen, hvor statlige virksomheter får årlige budsjettkutt, har regjeringen vurdert andre virkemidler for å gjennomføre effektivisering i offentlig virksomhet og i hvilken grad har virksomheter som har fått budsjettkutt fått flere og utvidede oppdrag og oppgaver samtidig som budsjettene har blitt kuttet?»

BEGRUNNELSE:

Dagsavisen viser den 29. januar 2018 en gjennomgang av statlige virksomheter som har fått budsjettkutt som følge av den såkalte ABE-reformen. Mange av virksomhetene oppgir at de kan bli nødt til å gjøre en dårligere jobb hvis kuttene videreføres og vedvarer. Blant annet sier direktør i Statens helsetilsyn at ytterligere budsjettkutt kan innebære at noen tilsynsoppgaver må nedprioriteres, noe som igjen innebærer at pasienter og brukere ikke får de tjenestene de har krav på eller at tjenestene er så gode som de burde være. Andre virksomheter slår fast at budsjettkuttene ikke har ført til mer effektivisering, men snarere det motsatte, som mer byråkrati og administrasjon.

Så langt summerer budsjettkuttene seg til nærmere 9 milliarder.

Svar:

Regjeringen har gjennom flere år styrket viktige områder som kunnskap, forsvar, helse og samferdsel. Det har over en tiårsperiode vært en sterk økning i driftsutgiftene i den offentlige forvaltningen. Det er derfor viktig at vi fortsetter arbeidet med å redusere byråkrati og effektiviserer staten. Slik får vi en bedre mulighet til å omprioritere til viktige satsinger.

Som det fremgår av Prop. 1 S Gul bok for budsjettåret 2015, vil Regjeringen bygge sin politikk på en effektiv bruk av fellesskapets ressurser. Regjeringen varslet der at ABE-reformen vil inngå som en fast del av budsjettar-

beidet framover. Dette er i tråd med anbefalinger gitt av OECD. Reformen vil derfor videreføres også i de kommende årene.

Som i næringslivet, er det også i offentlig forvaltning en årlig vekst i produktiviteten. I de fleste offentlige virksomheter gjennomføres et betydelig arbeid for å effektivisere og øke produktiviteten, bl.a. gjennom økt bruk av IKT og programmer for kontinuerlig forbedring. Regjeringen forventer at virksomhetene selv driver et systematisk effektiviseringsarbeid, samtidig som den understøtter arbeidet blant annet gjennom å prioritere satsinger på IKT-utvikling i staten. Det er ikke urimelig at deler av produktivetsgevinstene kan bli gjenstand for omprioriteringer gjennom statsbudsjettet, slik ABE-reformen innebærer. Så lenge innhenting av gevinstene fra produktivetsveksten skjer på systematisk og forutsigbar måte, kan ulike virksomheter planlegge effektiviseringsarbeidet over flere år. For virksomheter som driver et systematisk effektiviseringsarbeid, er det ikke urealistisk med gevinster som overstiger det som hentes inn gjennom ABE-formen. Dette er gevinster som virksomhetene beholder til å bedre virksomhetens oppgaveløsning.

Som omtalt i Prop. 1 S Gul bok for budsjettåret 2015 omfatter reformen også sektorer som er politisk prioritert. Det er ikke mindre viktig å sikre effektiv ressursbruk i prioriterte sektorer. Også virksomheter og sektorer som pålegges nye tiltak eller får nye oppgaver omfattes altså av reformen. I den grad statlige virksomheter får nye oppdrag og oppgaver av vesentlig omfang, vil virksomhetene få tilført ressurser slik at de skal være i stand til å gjennomføre de nye oppgavene.

For å skape rom for økte bevilgninger til høyere prioriterte områder, omprioriterer regjeringen i stort omfang i de årlige budsjettforslagene. Når det gjennomføres reformer eller større strukturendringer for å effektivisere forvaltningen, vil en i tillegg ofte forutsette konkrete innsparinger (gevinstrealisering). Dette kommer i tillegg til effektene av ABE-reformen.

SPØRSMÅL NR. 811

«Spørsmålet ble trukket»

SPØRSMÅL NR. 812**Innlevert 30. januar 2018 av stortingsrepresentant Nicholas Wilkinson****Besvart 7. februar 2018 av helseminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Endringene i innslagspunkt 14 i trygdeordningen for tannhelse har blitt så omfattende at Tannlegeforeningen melder at svært få pasienter nå vil kunne få stønad etter dette punktet. Det kan bety at mange flere pasienter enn dem med odontofobi som skal få et bedre tilbud gjennom TOO-ordningen kuttes.

Vil helseministeren påse at ingen pasienter får et dårligere tilbud etter omleggingene av punkt 14, og vil han klargjøre hvem som skal dekkes av punktet?»

BEGRUNNELSE:

SV støttet regjeringens forslag om å styrke det offentlige TOO-tilbudet for pasienter med odontofobi i statsbudsjettet. Vi støttet å flytte midler fra den private refusjonsordningen fordi vi mente det var viktig at de fikk bedre oppfølging av et større hjelpeapparat. Men vi er nå bekymret over hvordan stortingets vedtak følges opp og ønsker avklaringer.

Helsedirektoratet ved avdeling legemidler og tannhelserefusjon sendte 23. januar et brev til tannlegeforeningen med en avklaring av hvordan punkt 14 skal tolkes.

Avklaringen avklarer ikke situasjonen melder tannlegene. Formuleringen om at pasienten må ha bistand fra andre personer for å utføre det daglige munnstell/kroppstell er fortsatt uklar. Hva innebærer det å måtte ha bistand? Må de ha en annen person som pusser tennene? Eller holder det med at en annen person støtter dem og påser at de pusser tenner? Er det nok at lege eller psykolog vurderer at pasienten egentlig burde hatt bistand selv om de ikke får det? Trolig er få som får hjelp/tilsyn til daglig munnstell, og de som får det har allerede rett til fri behandling i den offentlige tannhelsetjenesten.

SV støttet flytting av noen midler til oppbygging av et sterkere offentlig tilbud med bredere helsehjelp.

Om endringer og andre innstramminger nå gjør at midlene som gjenstår i punkt 14 ikke brukes opp, men i stedet blir stående på bok, fordi flere pasienter som tidligere hadde rett til tannbehandlingsrefusjon etter den gamle formuleringen ikke lenger har en slik rettighet, er det et brudd med politikken SV ønsker å støtte.

Svar:

De endringer som er gjort i folketrygdens stønadsordning til tannbehandling pkt. 14 som følge av Stortingets budsjettvedtak, gjeldende fra 1. januar 2018, innebærer en presisering av vilkårene for stønad. Presiseringene inne-

bærer ingen materiell endring i det som har vært formålet med stønadsordningen og vilkårene for stønad slik de framkommer i forarbeidene til forskrift og regelverk som trådte i kraft 1. januar 2008.

Folketrygdens stønadsordning etter pkt. 14 har eksistert i mange år. Vilårene for stønad har vært begrenset. Stønadsordningen ble fra 1. januar 2008 endret fra å være en stønad under folketrygdloven § 5-22 (bidragsordningen) til en stønad etter § 5-6. Endringen innebar at dekning av utgifter til tannbehandling ikke lenger var avhengig av forhåndsgodkjenning av det organ som forvaltet folketrygdens stønadsordning. I forbindelse med denne endringen ble det gitt eksempler på varige tilstander som omfattes av ordningen, slik som lammelse, revmatisme, hjerneskode og alvorlig psykisk lidelse.

Det er ikke riktig som Tannlegeforeningen hevder at det er svært få pasienter som vil kunne få stønad etter dette punktet. Stønadsordningen gjelder for personer med varige sykdommer eller varig nedsatt funksjonsevne og med sterkt nedsatt evne til selv å ivareta munnstell/kroppstell, og som ikke har rettigheter etter tannhelsetjenesteloven. Dette er personer som for eksempel pleies av nærmeste pårørende, personer som mottar brukerstyrt personlig assistanse (BPA) og personer som mottar kommunale hjemmetjenester som ikke omfatter hjemmesykepleie minst én gang per uke. Folketrygdens utbetaling av stønad de første årene etter omleggingen fra 2008 viser at stønadsordningen ble brukt av flere i henhold til formålet og vilkårene.

Representanten antar at de presiseringer som er gjort i regelverket kan innebære at andre personer enn dem som har odontofobi, og som fram til nå har fått dekket utgifter til tannbehandling gjennom tannlegenes innsendte krav, ikke lenger vil få dekket sine utgifter etter pkt. 14. Helfo/Helsedirektoratet har gjennom de innsendte krav fra tannlegene ingen opplysninger om hvilke varige sykdommer eller varig nedsatt funksjonsevne disse personene har. Slike opplysninger skal blant annet framgå i erklæring fra relevant lege eller psykolog, og inngår i pasientens journal.

Når det gjelder eventuelle uklarheter i regelverket og i tolkningen av dette har jeg bedt Helsedirektoratet gjennomgå regelverket mv. sammen med Tannlegeforeningen. Siktemålet er at presiseringene og tolkningen av disse skal være avklarende for tannlegene. Dette arbeidet er startet.

Stortingets budsjettbevilgning på Helse- og omsorgsdepartementets budsjett, Programområde 30 Helsetjenester, folketrygden, praktiseres som såkalte overslagsbe-

vilgninger, der utgiftsbehovet følger av regelverk fastsatt av Stortinget.

Beregningsgruppen for folketrygden utarbeider bl.a. anslag for refusjon for tannbehandling fra folketrygden basert på gjeldende regelverk. Bevilningene blir justert i løpet av budsjettåret gjennom Stortingets budsjettvedtak dersom anslagene fra Beregningsgruppen tilsier det eller regelverket endres av Stortinget. En eventuell stønadsordning for personer som fram til nå har fått utbetalt stønad etter pkt. 14 basert på tannlegenes innsendte krav, men som ikke fyller vilkårene i regelverket for stønad, måtte i tilfelle fremmes som en ny budsjettsak for Stortinget. Forslaget måtte være basert på anslag over antall personer ordning antas vil gjelde for, samt kostnadsanslag. I tillegg

må det fastsettes eget regelverk som på nødvendig detaljert måte beskriver vilkårene for stønad.

Eventuelle nye stønadsordninger til tannbehandling fra folketrygden bør etter min vurdering være basert på forslag som er vurdert ut fra prinsipper for prioritering av offentlig finansierte helsetjenester. Stortinget har lagt til grunn at regjeringens oppnevnte utvalg som skal utrede prioriteringer i de kommunale helse- og omsorgstjenester også skal ha som mandat å utrede prioritering av offentlig finansierte tannhelsetjenester. Utvalget skal levere sin innstilling innen utgangen av 2018. Jeg mener det er naturlig at spørsmålet om eventuelle utvidelser eller større endringer i folketrygdens stønadsordninger til tannbehandling først vurderes av dette utvalget.

SPØRSMÅL NR. 813

Innlevert 30. januar 2018 av stortingsrepresentant Emilie Enger Mehl

Besvart 7. februar 2018 av justis-, beredskaps- og innvandringsminister Sylvi Listhaug

Spørsmål:

«Vil statsministeren kalle pedofile overgripere for «monstre», og synes hun at dette er en anstendig språkbruk som er greit for en justisminister i hennes regjering å bruke i det offentlige ordskiftet?»

BEGRUNNELSE:

På sin første dag som statsråd i ny regjering varslet justis- og innvandringsminister Sylvi Listhaug kamp mot barneovergrep. Samtidig refererte hun til overgripere som «monstre». Det er veldig bra at statsråden ønsker å prioritere overgrep. Overgrep mot barn er blant de mest grusomme forbrytelsene vi kan tenke oss. Det er likevel fullt mulig å støtte denne saken, men samtidig å ta avstand fra justisministerens monster-retorikk, som degraderer saken.

Listhaug har senere gjentatt monster-omtalen flere ganger på sin offisielle Facebook-side, blant annet ved å skrive at [overgripere] er «monstre som må tas». 24. januar la Fremskrittspartiet ut et bilde på sin offisielle Instagram-konto med teksten «Pedofile monstre skal tas. Enig?». 25. januar var ordbruken tema på Debatten, hvor stortingsrepresentant Helge André Njåstad forsvarte retorikken til justisministeren. 26. januar forsvarte Listhaug selv ordbruken på Dagsnytt 18. I etterkant skrev hun et nytt innlegg på sin offentlige Facebookside med innhol-

det: «Nå får jeg kritikk for å ha kalt pedofile overgripere for monstre. Pedofile er ikke ofre. De er monstre!»

Justisministeren har fått kritikk for ordbruken fra flere hold. En grunnleggende verdi i rettsstaten Norge er et offentlig, humant og prinsipielt strafferettsystem som ikke styres av følelser og frykt. Listhaugs dehumaniserende retorikk er ikke egnet til å representere dette på øverste politiske nivå. Stigmatisering kan virke mot sin hensikt i kampen mot overgrep. Mange overgrep skjer i tillitsforhold av personer som barnet selv oppfatter som noe annet enn et monster. Det er ofte snakk om alminnelige mennesker som fungerer normalt i samfunnet, og overgrep kan være vanskeligere å oppdage hvis det skapes et bilde av at alle overgripere fremstår som noe unormalt eller umenneskelig. Til sist kan stigmatisering også være en hindring for å forebygge overgrep ved å oppfordre pedofile til å søke hjelp for å forhindre at de begår overgrep, og det vanskeliggjør reintegrering av dømte i samfunnet etter endt soning som igjen er viktig for å forhindre tilbakefall.

Svar:

Det vises til spørsmål fra representanten Emilie Enger Mehl til statsministeren som hun har bedt meg svare på.

Politiet har de senere årene avdekket omfattende sakskomplekser vedrørende overgrep som omfatter barn både i Norge og i utlandet. Vold og overgrep, særlig mot

barn, er blant de mest alvorlige forbrytelsene og representerer et stort samfunnsproblem. Slike forbrytelser kan ødelegge et barn for resten av livet, forringe livskvaliteten til dets nærmeste og representere betydelige samfunnsmessige kostnader.

Det er derfor viktig at vi står opp for barna og retter oppmerksomheten mot det alvorlige samfunnsproble-

met denne kriminaliteten representerer. Vi bør ikke ta kelegge slike problemer med uklare språkbruk.

Mine uttalelser er et tydelig signal til alle som tenker på å misbruke barn, at vi skal øke innsatsen. Det skal bli langt vanskeligere framover å begå slik kriminalitet, og det er et signal til overgripere om at politiet vil prioritere disse sakene.

SPØRSMÅL NR. 814

Innlevert 30. januar 2018 av stortingsrepresentant Karin Andersen

Besvart 7. februar 2018 av justis-, beredskaps- og innvandringsminister Sylvi Listhaug

Spørsmål:

«De som skal søke familiegjennforening må møte opp på norsk utenriksstasjon samlet innen tidsfrist for å levere nødvendige papirer. I en sak jeg har fått tilsendt er en mor med flere barn blitt arrestert på grensen til Etiopia og vært fengslet slik at fristen ble oversittet. Fordi 2 av barna rømte fra situasjonen og kom til ambassaden alene, fikk de heller ikke levere søknad.

Vil det bli ta initiativ til endring slik at slike forhold som beskrevet ikke gjør det umulig å få familien forene?»

BEGRUNNELSE:

En mindreårig asylsøker som har fått opphold i Norge sendte søknad om familiegjennforening med mor og søsken før han fylte 18 år. Familien skulle melde seg i ambassaden i Addis Abeba i Etiopia for å levere alle papirer for en ferdigstilling av søknad. Moren og fem av barna ble fengslet på grensen og satt fengslet en måned. Ett av barna, født i 2000 unnslopp og kom seg til Etiopia. Og ett av barna også født i 2000 er i Sudan og begge meldte seg i ambassaden.

På grunn av fengslingen kom de seg ikke til ambassaden innen fristen og blir nektet familiegjennforening fordi de ikke møtte som avtalt. To søsken kom til ambassaden hver for seg, men uten mor. De får derfor heller ikke familiegjennforening.

Dette er forhold søkerne ikke kan lastes for. Et slikt resultat er urimelig og det er behov for å få vite om det bli tatt initiativ til endringer som gjør at slike årsaker til oversittelse av frister eller forhold som gjør det umulig for familien å møte samlet ikke hindrer familiegjennforening.

Svar:

Som representanten sikkert er kjent med, fremgår det av utlendingsloven at det er Utlendingsdirektoratet (UDI) og Utlendingsnemnda (UNE) som behandler og avgjør enkeltsaker etter loven. Jeg finner derfor ikke grunn til å uttale meg nærmere om den konkrete saken det vises til, og jeg vil forsøke å svare mer generelt om regelverket selv om spørsmålet er tett knyttet opp mot faktaopplysninger i en enkeltsak.

Foreldre til et barn som er under 18 år og som har fått opphold i Norge som flyktning (kalt referansepersonen), og dennes søsken under 18 år, har som hovedregel rett til familiegjennforening med referanseperson. Det er en forutsetning at både referansepersonen og eventuelle søsken var under 18 år når søknaden med alle opplysninger og vedlegg som er nødvendige for å avgjøre den, ble fremsatt for utlendingsmyndighetene. Dersom forhold utenfor søkerens kontroll fører til at nødvendige opplysninger og vedlegg blir fremsatt etter at barnet nylig har fylt 18 år, kan utlendingsmyndighetene ut fra en konkret vurdering likevel gi oppholdstillatelse dersom sterke menneskelige hensyn tilsier det.

Det er uklart hvilken «tidsfrist» representanten viser til. Retten til familieinnvandring til Norge gjelder, såfremt vilkårene ellers er oppfylt, uavhengig av hvilket tidspunkt søknaden fremsettes. I saker der referansepersonen har fått flyktningstatus kan det gjøres unntak fra underholdskravet innen visse tidsfrister. I saker der referansepersonen er et barn under 18 år gjøres det imidlertid unntak fra underholdskravet uavhengig av disse tidsfristene.

Jeg har tillit til at norske utenriksstasjoner, UDI og UNE foretar en forsvarlig behandling av alle søknader om familieinnvandring i tråd med norsk regelverk og våre internasjonale forpliktelser. Jeg ser på denne bakgrunn ikke behov for endringer i regelverket.

SPØRSMÅL NR. 815**Innlevert 30. januar 2018 av stortingsrepresentant Liv Gustavsen****Besvart 2. februar 2018 av justis-, beredskaps- og innvandringsminister Sylvi Listhaug****Spørsmål:**

«At norske ledere er aktive i samfunnsdebatten, er i utgangspunktet en god ting. Samtidig skal ikke offentlig ansatte drive politikk – eller motarbeide politiske føringer.

Hvordan vil statsråden sikre at prosessen med å etablere en ny politihøgskole er basert på objektive kriterier når sentrale politiledere har forhåndskonkludert med at den må ligge i Oslo?»

BEGRUNNELSE:

For kort tid tilbake var det et debattinnlegg i Aftenposten, hvor rektoren på Politihøgskolen og politimesteren i Oslo gikk aktivt ut og synliggjorde sine egne synspunkter med hensyn til bygging av ny politiskole (PHS). Etter deres mening må en ny PHS ligge innenfor Oslos kommunegrense. De to topplederne oppfordret oss politikere til «å puste med magen» og følge utredningsprosessen.

Det er problematisk at politiets toppledere ber oss om å være avventende når de selv gjennomfører utredningene for Justisdepartementet. Parallelt med utredningene kjenner vi til at PHS har hatt samtaler med Oslo kommu-

ne om alternative lokaliseringer i Oslo. Vi tør minne om regjeringspartienes merknad til justisbudsjettet der det skrives at Politihøgskolen skal ut av Oslo.

Svar:

I regjeringserklæringen er det nedfelt at regjeringen vil vurdere å plassere en ny politihøgskole utenfor Oslo sentrum. Jeg har mottatt mange henvendelser og innspill vedrørende plasseringen av en ny politihøgskole - blant annet fra flere kommuner. Noen politiledere har gitt sine faglige vurderinger for hvor lokaliseringen bør skje. Jeg lytter til faglige råd også de som ytres i det offentlige rom. Slike ytringer rokker ikke ved de politiske beslutninger som til slutt skal fattes.

En eventuell omlokalisering av Politihøgskolens virksomhet vil skje i tråd med retningslinjene for lokalisering av statlige arbeidsplasser, og må bygge på en solid vurdering av politiets fremtidige behov. Jeg er opptatt av å sikre en god prosess der de formelle reglene blir fulgt i arbeidet med å vurdere hvor en mulig ny politihøgskole skal plasseres. Stortinget vil også bli invitert inn i denne vurderingen på egnet måte.

SPØRSMÅL NR. 816**Innlevert 30. januar 2018 av stortingsrepresentant Liv Gustavsen****Besvart 2. februar 2018 av justis-, beredskaps- og innvandringsminister Sylvi Listhaug****Spørsmål:**

«Regjeringen har siden stortingsmelding 18 om «Berekraftige byar og sterke distrikt» vært tydelige på at de vil vurdere å flytte Politihøgskolen ut av Oslo.

Er den nye blå-grønne regjeringen av samme oppfatning?»

BEGRUNNELSE:

I vedlegget til Stortingsmelding 18 om «Berekraftige byar og sterke distrikt» kunngjorde regjeringen sammen med Venstre at Justis- og beredskapsdepartementet skulle sette i gang en utredning av å omlokalisere Politihøgskolens

virksomhet i Oslo, som en del av en større utlokalisering. De to regjeringspartiene (H og FrP) tydeliggjorde sitt standpunkt i en merknad til justisbudsjettet (innst. 6 S – 2017-2018) hvor de understreket av en ny moderne PHS skal lokaliseres utenfor Oslo.

Den nye regjeringsplattformen for den blå-grønne regjeringen skriver at de vil «vurdere å plassere en ny politihøgskole utenfor Oslo sentrum». Det fremstår uklart hva regjeringen har som målsetting.

Svar:

Det er nedfelt i regjeringens plattform at regjeringen vil "vurdere å plassere en ny politihøgskole utenfor Oslo sentrum" (kap. 4 Justis og beredskap s. 16).

Lokalisering av Politihøgskolen må ses i sammenheng med det fremtidige kapasitets- og kompetansebehovet i

etaten. Departementet har nylig mottatt rapporten "politi- og lensmannsetatens kapasitets og kompetansebehov de kommende tiårene" av Politidirektoratet og vi vurderer videre oppfølging.

Jeg vil invitere Stortinget inn i prosessen knyttet til lokalisering og dimensjonering av Politihøgskolen på egnet måte slik at vi får en grundig politisk behandling.

SPØRSMÅL NR. 817

Innlevert 30. januar 2018 av stortingsrepresentant Hans Fredrik Grøvan

Besvart 8. februar 2018 av arbeids- og sosialminister Anniken Hauglie

Spørsmål:

«NAV's beslutning om at lærerstudenter ikke lengre får overgangsstønnad hindrer aleneforsørgende studenter å ta lærerutdanning. Det at NAV først godkjente søknader for å så snu noen måneder seinere gir liten forutsigbarhet.

Hva vil statsråden gjøre for å sikre at denne gruppen som fikk godkjent overgangsstønnad for å ta lærerutdanning, men som nå må slutte pga. NAV's endrede praksis, kan fullføre utdanningen?»

BEGRUNNELSE:

Aleneforsørgende som ønsker å studere har for noen typer studier rett på overgangsstønnad fra NAV som bidrar til at de har mulighet til å studere fulltid og forsørge barn. Fram til nylig har lærerutdanningen kvalifisert til slik overgangsstønnad, men etter at utdanningen ble femårig faller lærerutdanningen utenfor kriteriene til NAV. Ved semesterstart i 2017 fikk flere aleneforsørgere som tar lærerutdanning godkjent sine søknader som overgangsstønnad. Noen måneder seinere får de samme studentene beskjed fra NAV om at utdannelsen deres ikke anses som "hensiktsmessig eller nødvendig" og at overgangsstønnad ikke gjelder for lengre utdanningsløp som lærerutdanningen nå har blitt. Dette vedtaket kommer altså måneder etter at studentene fikk godkjent stønaden på tross av at endringene i utdanningsløpet burde vært godt kjent for NAV allerede da.

Jeg er kjent med at det er nedsatt et ekspertutvalg som bl.a. skal se på denne problemstillingen, men for studentene dette gjelder vil det arbeidet ta for lang tid. Dette skiftet i praksis fra NAV får store konsekvenser for studentene det gjelder og fører til at mange må slutte på utdanningen for å kunne forsørge barna sine. I en tid hvor vi har behov for betydelig flere kvalifiserte og motiverte lærere bør vi

alle ha interesse av at disse studentene kan fullføre utdanningen.

Svar:

For å ha rett til overgangsstønnad etter at barnet har fylt ett år, må man være i yrkesrettet aktivitet. Utdanning som Arbeids- og velferdsetaten anser som nødvendig og hensiktsmessig for å komme i arbeid, er en slik aktivitet (folketrygdloven § 15-6 første ledd bokstav c). I forskriften om overgangsstønnad er det presisert at det normalt ikke anses nødvendig med utdanning dersom stønadmottaker allerede har en yrkeskompetanse, med mindre denne er utdatert eller ikke er forenlig med eneomsorg for små barn. Etter langvarig praksis legges det til grunn at det normalt ikke anses nødvendig med utdanning på høyere nivå enn bachelorgrad. Dette er uttrykkelig presisert i Prop. 115 L (2014-2015), som gjaldt en rekke endringer i overgangsstønaden, herunder innføring av krav om at utdanning som yrkesrettet aktivitet skal vurderes nødvendig og hensiktsmessig også ut ifra en arbeidsmarkedsmessig vurdering.

Fra og med høsten 2017 er lærerutdanningen endret til en femårig utdanning med integrert master. Det innebærer at Arbeids- og velferdsetaten må vurdere denne utdanningen med utgangspunkt i den føringen som ligger i tidligere praksis om at utdanning ut over et visst nivå, som regel ikke anses "nødvendig" for å komme ut i arbeid. Vurderingen i det enkelte stønadstilfellet gjøres imidlertid individuelt. Det vil dermed kunne være tilfeller der deler av et masterstudium etter en samlet vurdering kan anses nødvendig. De som er uenige i de vurderingene som er lagt til grunn for avslag om overgangsstønnad i forbindelse med lærerutdanning, bør benytte adgangen til å klage over vedtaket. Arbeids- og velferdsdirektoratet har opplyst at etatens rundskriv nå er oppdatert og gir bedre

retningslinjer for vurderingen som skal gjøres i forkant av vedtak om overgangsstønad og utdanning. Departementet vil i tillegg vurdere behovet for å gi ytterligere retningslinjer om hva som regnes som "nødvendig og hensiktsmessig" i forskrift.

I saken som representanten viser til, var det uheldig at Arbeids- og velferdsetaten omgjorde vedtaket om innvilget overgangsstønad i forbindelse med grunnskolelærerutdanning med oppstart sist høst. Etaten har opplyst at vedtaket i den konkrete saken er vurdert på nytt, og stønad er innvilget. Jeg har tillit til at Arbeids- og velferdse-

taten vurderer eventuelle lignende saker etter gjeldende regelverk og i overensstemmelse med de presiseringene som nå er gjort i etatens egne retningslinjer.

Avslutningsvis vil jeg understreke at utdanning som hovedregel finansieres ved egne midler eller gjennom utdanningsstøtte fra Statens lånekasse for utdanning. Trygdeytelsene skal bare i en viss utstrekning kunne bidra til å finansiere utdanning, og derfor er muligheten til å ta utdanning samtidig som man mottar ytelser etter folketrygdloven, begrenset. Dette gjelder også for overgangsstønnen i folketrygdloven kap. 15.

SPØRSMÅL NR. 818

Innlevert 30. januar 2018 av stortingsrepresentant Geir Adelsten Iversen

Besvart 7. februar 2018 av utenriksminister Ine M. Eriksen Søreide

Spørsmål:

«Hvilke tiltak vil statsråden foreta seg for å sikre at tilskudsaktiviteten gjennom Barentssekretariatet kan gjenopptas snarlig og ikke må reduseres?»

BEGRUNNELSE:

Barentssekretariatet i Kirkenes har i 25 år vært finansiert av departementet, og gir støtte til rundt 200 samarbeidsprosjekter i året mellom nordmenn og russere i nord. Det betyr felles sportsturneringer, kulturarrangement, nettverk for norske og russiske journalister, skoleutvekslinger og et bredt spekter aktiviteter som knytter nabofolk sammen på tvers av grensen.

Barentssekretariatet har vært en forutsigbar mekanisme som utvikler samarbeid, bygger tillit og skaper godt naboskap på tross av eventuelle politiske uenigheter på nasjonalt nivå. Ordningen er internasjonalt anerkjent, og til Kirkenes kommer det rundt 150 delegasjoner fra inn og utland årlig for å se på hvordan Norge i 25 år, og med økt aktivitet siden 2014, har bevart et aktivt samarbeid med Russland i nord.

Nå er prosjektstøtten fra Utenriksdepartementet midlertidig stoppet fram til 30. juni. Prosjektstøtten er for første gang på 25 år satt på pause.

Svar:

Med bred støtte i Stortinget vier regjeringen mye oppmerksomhet og gir betydelige økonomiske bevilgninger til samarbeidet med Russland i nord. Barentssekretariatet

forvalter en del av disse pengene. De øvrige går blant annet til prosjektsamarbeid med Russland om miljø, helse og utdanning samt støtte til forskning, menneskerettigheter og næringsfremme.

Barentssekretariatet har fram til årsskiftet fått sine bevilgninger fra Utenriksdepartementet gjennom treårige kombinerte drifts- og tilskudsavtaler. Bevilgningene til Barentssekretariatet er hverken stanset eller redusert. Ved inngangen til 2018 hadde Barentssekretariatet ikke utbetalt en stor andel av sine tilskuddsmidler. Derfor ble avtalen i fjor høst (15.10.17) forlenget til og med juni 2018 slik at alle utbetalingene kan gjennomføres og prosjektene avsluttes.

Nye tilskuddsmidler vil være på plass så snart Barentssekretariatet har fullført gjeldende avtale. I påvente av dette samarbeider Utenriksdepartementet med Barentssekretariatet om å legge til rette for en best mulig overgang mellom gammel og ny ordning. Den nye ordningen innebærer at tilskuddsmidlene og Barentssekretariatets driftsmidler fra i år bevilges i separate avtaler. Ny treårig avtale (2018-2020) om driften av sekretariatet er allerede signert, mens avtale om nye tilskuddsmidler vil avløse gjeldende avtale senest fra 1. juli 2018.

I overgangsperioden nå i vinter vil Barentssekretariatet ha begrensede muligheter til å behandle nye søknader. Driften av sekretariatet er imidlertid allerede sikret, og over tid vil tilskuddsmidlene til Barentssekretariatet opprettholdes på omtrent samme nivå som tidligere år. Gjeldende avtale som omfatter både drift og tilskudd er på 142,9 millioner kroner.

Barentssekretariatet er en god samarbeidspartner for Utenriksdepartementet og vil fortsette å spille en betydelig rolle i det grensenære samarbeidet med Russland.

SPØRSMÅL NR. 819

Innlevert 30. januar 2018 av stortingsrepresentant Kari Henriksen

Besvart 5. februar 2018 av barne- og likestillingsminister Linda C. Hofstad Helleland

Spørsmål:

«Klassekampen skriver lørdag 28.1.18 om at en ny vurderingsmetode er innført i store deler av barnevernet uten at fagdirektoratet har kvalitetssikret metoden.

Hva er de faglige vurderinger, har innføringen av denne metoden sammenheng med at ansatte ikke har tid til å ivareta det enkelte barn i tråd med lovens formål og hva har ministeren gjort for å sikre at effektiviseringstiltak ikke har gått ut over mulighetene til å oppfylle at tiltak skal være tilpasset det enkelte barn og barnets beste?»

BEGRUNNELSE:

I budsjettet ble ikke det kommunale barnevernet kompensert fullt ut med lønns- og prisstigning, samtidig som regjeringen fortsetter å kutte budsjettene i barnevernet i forbindelse med effektiviseringskravene til offentlig sektor. Antall byråkrater har vokst og det er ikke noe overordnet oppfølging av konsekvensene av ABE-reformen.

Svar:

Klassekampen skriver lørdag 28.1.18 om at en ny vurderingsmetode er innført i store deler av barnevernet uten at fagdirektoratet har kvalitetssikret metoden. Hva er de faglige vurderinger, har innføringen av denne metoden sammenheng med at ansatte ikke har tid til å ivareta det enkelte barn i tråd med lovens formål og hva har ministeren gjort for å sikre at effektiviseringstiltak ikke har gått ut over mulighetene til å oppfylle at tiltak skal være tilpasset det enkelte barn og barnets beste?

Oppslaget representanten viser til handler om barnevernstjenestenes bruk av sjekklister/kartleggingsmaler utviklet av professor Øyvind Kvellø ved NTNU - den såkalte Kvellømalen. Innholdet i malen ble utviklet i 2007 og ble tatt i bruk av mange kommuner relativt raskt. Malen er senere revidert i dialog med brukerne av malen.

Jeg vil understreke at barnevernet må ha en systematisk tilnærming i sine undersøkelser, som et grunnlag for

å fatte gode beslutninger om hva som er godt tilpasset hjelp. Krevende vurderinger kan ikke alene bli overlatt til den enkelte saksbehandlers personlige forutsetninger. Kartleggingsverktøy og utredningsmaler skal være et hjelpemiddel for at skjønnsutøvelsen skal bli best mulig. Bruken av faglige verktøy, som Kvellømalen, må derfor kombineres med klokskap og faglighet. I barnevernet er dette av særlig stor betydning siden skjønnsstemaene ofte er omfattende og komplekse, med vurderinger som kan føre til vidtrekkende og inngripende beslutninger for dem det gjelder.

Undersøkelser i barnevernet

Barnevernsloven pålegger barnevernstjenesten å undersøke en melding til tjenesten nærmere hvis meldingen tilsier at det er grunnlag for å gi tiltak fra barnevernet. Undersøkelsen kan føre til at saken henlegges, eller at barnevernstjenesten går inn med tiltak. Det er i denne fasen mange kommuner bruker Kvellømalen.

Barnevernstjenesten er blant annet kritisert for at for mange undersøkelser henlegges i tilfeller der situasjonen er alvorlig, at arbeidet med undersøkelsene er for usystematisk og ikke godt nok dokumentert, og for at barn ikke medvirker i tilstrekkelig grad. Det gir en risiko for at barn og familier ikke får riktig hjelp, eller at barn i alvorlig risiko ikke får hjelp eller får for dårlig tilpasset hjelp. For å gjennomføre gode beslutninger i denne fasen har barnevernet behov for å systematisere innhenting av informasjon og behandlingen av den. Maler som tilbyr en god faglig støtte og systematikk i denne fasen er av stor betydning for å sikre at alle relevante forhold er med og for å kunne avveie ulike forhold opp mot hverandre på en god måte. Evalueringer, tilsyn og utredninger viser at det er behov for økt kompetanse og mer systematisk tilnærming i barnevernets utredninger.

Dagens bruk av kartleggingsverktøy/maler

Den store utbredelsen av Kvellomalen viser at den har møtt et behov ansatte i barnevernstjenestene har for å systematisere arbeidet i en undersøkelsesfase. Det er godt dokumentert at bruk av kvalitetssystemer som bidrar til økt systematikk fører til at mer informasjon blir innhentet, at barnets behov får større oppmerksomhet, og at det i større grad er dialog med barnet i løpet av undersøkelsen.

Bruken av Kvellomalen i norsk barnevern har skjedd på kommunenes eget initiativ og er den mest utbredte malen i bruk; 58 % av barnevernstjenestene benytter Kvellomalen, mens 36 % benytter egenutviklede maler. Utbredelsen av ulike maler og verktøy peker på et behov i barnevernet for mer faglig strukturert støtte til ulike arbeidsprosesser. Hele 85 % av barnevernlederne er positive til undersøkelsesmaler og mener dette bidrar til bedre saksbehandling og beslutningsgrunnlag. Det er imidlertid et mangfold av maler i bruk hvorav noen er godt dokumenterte, andre ikke. Også den praktiske bruken av, og erfaringene med ulike maler varierer. Det er for eksempel en svakhet at Kvellomalen mangler en fast struktur for opplæring, vedlikehold og oppfølging av bruken i praksis.

Nytt kvalitetssystem

Arbeidet på nasjonalt nivå med å styrke kvaliteten i barnevernets utredninger gjennom utvikling av faglige verktøy og maler er godt i gang. Dette er en del av regjeringens kvalitets- og kompetanseløft for det kommunale barnevernet.

Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet arbeider nå systematisk og kunnskapsbasert med å utvikle et nasjonalt rammeverk for undersøkelsesarbeid og beslutningstaking. Tilsvarende rammeverk finnes i andre land, bl.a. Sverige og Danmark. Arbeidet ser hen til utviklingen i våre naboland, men tar samtidig høyde for norsk barnevernspraksis, slik at kvalitetssystemet tilpasses norske forhold. Arbeidet gjøres i tett samarbeid med praktikere, barn og unge, fagfolk og forskere. I forbindelse med utviklingen av kvalitetssystemet har direktoratet blant annet bestilt mer kunnskap om hvordan Kvellomalen benyttes i kommunene. Sammen med kunnskap vi allerede har, vil dette være nyttig i det pågående utviklingsarbeidet. Det innhentes også kunnskap og erfaring om hva som kreves av opplæring for å legge til rette for hensiktsmessig bruk av kvalitetssystemet.

Et kvalitetssystem vil aldri kunne erstatte barnevernsarbeiderens faglige skjønnsutøvelse, og vil aldri kunne erstatte barns medvirkning eller annet relasjonsarbeid i barnevernet. Et kvalitetssystem skal være til hjelp når barnevernsarbeideren utfører sitt arbeid, slik at arbeidet blir mer systematisk lagt opp. Dette er nødvendig for å sikre

god faglig bredde, god skjønnsutøvelse og god involvering og brukermedvirkning i arbeidet.

Som ledd i regjeringens kompetansesatsing i barnevernet, ble det i fjor høst startet et omfattende program for tjenesteopplæring. Viktige elementer er vurderinger og beslutninger i undersøkelsesarbeidet, i arbeidet med hjelpetiltak og i samarbeidet med barn og foreldre. Så langt har 40 kommuner deltatt i programmet, og alle kommuner vil få mulighet til å delta i løpet av de neste årene. Regjeringens kompetansestrategi for barnevernet inneholder også flere tiltak for å styrke den faglige skjønnsutøvelsen i utredninger. For å styrke ansattes faglige trygghet i krevende saker, blir det fra høsten av startet opp tre nye videreutdanninger, i henholdsvis "Vurderinger av barnets beste", "Relasjonskompetanse og samarbeid med barn og foreldre" og "Juss i barnevernfaglig arbeid".

Faglige verktøy er ikke effektiviseringstiltak

Representanten spør også om effektiviseringstiltak går ut over mulighetene for å tilpasse tiltak til det enkelte barn og barnets beste. Jeg vil understreke at faglige verktøy skal bidra til at barnevernet gjennomfører undersøkelsene kvalitativt bedre. Slike verktøy er ikke ment å være effektiviseringsverktøy ut fra et ønske om å redusere behovet for antall ansatte. En sammenstilling av forskning viser tvert i mot at undersøkelsesarbeidet blir mer omfattende og tidkrevende ved bruk av slike verktøy. Når det nå tas nasjonale grep for å bidra til utvikling og implementering av kvalitetssystem, er målet å gi bedre hjelp til det enkelte barn og familie.

Representanten begrunner sitt spørsmål i følgende:

"I budsjettet ble ikke det kommunale barnevernet kompensert fullt ut med lønns- og prisstigning, samtidig som regjeringen fortsetter å kutte budsjettene i barnevernet i forbindelse med effektiviseringskravene til offentlig sektor. Antall byråkrater har vokst og det er ikke noe overordnet oppfølging av konsekvensene i ABE reformen."

Effektiviseringskravene det vises til her, er rettet mot statlig virksomhet. Ansvaret for å gjennomføre undersøkelser i barnevernet er imidlertid lagt til kommunene. Kommunene har vært et prioritert område i barnevernet over lengre tid. Antallet stillinger i det kommunale barnevernet økt med 19 prosent (932 stillinger) i perioden 2013 til 2017. Den øremerkede satsingen ble styrket ytterligere med 29 millioner kroner i 2018. I tillegg er 200 millioner kroner av veksten i kommunenes frie inntekter i 2018 begrunnet med behovet for å styrke det forebyggende arbeidet overfor utsatte barn og familier i kommunene. Å gjennomføre kvalitativt gode undersøkelser i barnevernet, for å treffe riktige beslutninger om hvilken hjelp barnet og familien har behov for, er et ledd i godt forebyggende arbeid.⁶

SPØRSMÅL NR. 820

Innlevert 30. januar 2018 av stortingsrepresentant Freddy André Øvstegård

Besvart 5. februar 2018 av barne- og likestillingsminister Linda C. Hofstad Helleland

Spørsmål:

«Deler barne- og likestillingsministeren forskernes bekymringer for hvilke negative konsekvenser bruken av Kvellomalen kan få for det enkelte barn og deres familie, at den kan svekke barnevernets arbeid for individuell tilpasset oppfølging (skreddersøm), og hvordan vil i tilfelle barne- og likestillingsministeren følge opp denne bekymringen?»

BEGRUNNELSE:

På oppdrag fra Bufdir har Regionalt kunnskapssenter for barn og unges psykiske helse Nord (RKBU Nord) evaluert Kvellomalen. Evalueringen viser at det er behov for en bedre implementerings- og oppfølgingsstruktur. 58 prosent av landets kommunale barnevernstjenester bruker i dag denne malen for hvordan de skal ta inn og vurdere en bekymringsmelding. Risikoen er at de skreddersyde løsningene går tapt, mener forskere fra NTNU.

Forskerne bak evakueringen har i en kronikk i *Forskning.no* uttrykt sterk bekymring til bruken av Kvellomalen. Der skriver de blant annet:

"Standardisering og måling er blitt stadig mer omsegripende og viktig for hvordan vi beskriver verden rundt oss. I en forskningsstudie har vi sett nærmere på hvordan dette påvirker det kommunale barnevernets arbeid. Troen på det evidensbaserte og målbare synes å rette fokuset i større grad mot korrekt saksbehandling, enn mot de barn og familier som en sak omhandler. Denne trenden fører ikke nødvendigvis til et bedre system for de barna eller familiene som omfattes av den, ei heller nødvendigvis verre, men den bidrar utvilsomt til å endre en av samfunnets viktigste profesjoner.

Vår studie viser at mange saksbehandlere setter pris på Kvello-malen. Det synes å være flere grunner til at de gjør det. Generelt sett synes en skjerpet standardisering å styrke barnevernets identitet og synlighet. Implementering og bruk av Kvello-malen bidrar videre til å synliggjøre kontroll, orden og konformitet. I møte med Fylkesmannens tilsyn oppleves dette som særlig fordelaktig.

Ved siden av saksbehandlernes begrunnelser for å omfavne standardisering og måling, viser vår studie at flere også har kritiske motforestillinger. Disse handler om mange utfordringer. De kan være knyttet til profesjonsutøverens uavhengige skjønnsutøvelse. Noen frykter at de støtter seg for mye på maler og sjekkklister som i utgangspunktet ikke er barnevernsfaglige, eller at fokuset på rammebetingelser og helhetsblikk svekkes.

Andre mener at tilnærmingen til barna og familiene blir mer mekanisk og problemorientert gjennom telling av risikofaktorer. Og noen mener at det å kjenne mindre ansvar kan gjøre barnevernsarbeidet mer overfladisk og at det gjør barn og familier til standardiserte objekter hvor man underkommuniserer deres egenart. Saksbehandlere uttrykker med andre ord bekymringer for at det de anser som viktige kvaliteter i barnevernsfaglig tenkning og praksis vil gå tapt, i det deres arbeid i økende grad defineres av standardiserte verktøy som kan bringe «objektive sannheter».

Svar:

I likhet med representant Øvstegård er jeg opptatt av at barn og familier i barnevernet skal få tilpasset hjelp. Jeg vil understreke at barnevernet må ha en systematisk tilnærming i sine undersøkelser, som et grunnlag for å fatte gode beslutninger om hva som er godt tilpasset hjelp. Krevende vurderinger kan ikke alene bli overlatt til den enkelte saksbehandlers personlige forutsetninger. Kartleggingsverktøy og utredningsmaler skal være et hjelpemiddel for at skjønnsutøvelsen skal bli best mulig. Bruken av faglige verktøy, som Kvellomalen, må derfor kombineres med klokskap og faglighet. I barnevernet er dette av særlig stor betydning siden skjønnsstemaene ofte er omfattende og komplekse, med vurderinger som kan føre til vidtrekkende og inngripende beslutninger for dem det gjelder.

Barnevernets undersøkelser er kritisert

Barnevernstjenesten er blant annet kritisert for at for mange undersøkelser henlegges i tilfeller der situasjonen er alvorlig, at arbeidet med undersøkelsene er for usystematisk og ikke godt nok dokumentert, og for at barn ikke medvirker i tilstrekkelig grad. Det gir en risiko for at barn og familier ikke får riktig hjelp, eller at barn i alvorlig risiko ikke får hjelp eller får for dårlig tilpasset hjelp. Evalueringer, tilsyn og utredninger viser at det er behov for økt kompetanse og mer systematisk tilnærming i barnevernets utredninger.¹

Dagens bruk av kartleggingsverktøy/maler

Bruken av Kvellomalen i norsk barnevern har skjedd på kommunenes eget initiativ og er den mest utbredte malen i bruk; 58 % av barneverntjenestene benytter

¹ Se blant annet NOU 2017: 12: *Svikt og svik – Gjennomgang av saker hvor barn har vært utsatt for vold, seksuelle overgrep og omsorgssvikt*, Statens helsetilsyn (2012): *Oppsummering av landsomfattende tilsyn med kommunalt barnevern 2011 – undersøkelse og evaluering*, Rapport 2/2012, og Deloitte (2012): *Barnevernet i små kommuner – status og utfordringer*, Oslo: rapport av Deloitte og KS FoU

Kvellomalen, mens 36 % benytter egenutviklede maler. Utbredelsen av ulike maler og verktøy peker på et behov i barnevernet for mer faglig strukturert støtte til ulike arbeidsprosesser. Hele 85 % av barnevernslederne er positive til undersøkelsesmaler og mener dette bidrar til bedre saksbehandling og beslutningsgrunnlag². Det er imidlertid et mangfold av maler i bruk, hvorav noen er godt dokumenterte, andre ikke. Også den praktiske bruken og erfaringene med ulike maler varierer. Det er for eksempel en svakhet at Kvellomalen mangler en fast struktur for opplæring, vedlikehold og oppfølging av bruken i praksis³.

Nytt kvalitetssystem

Arbeidet på nasjonalt nivå med å styrke kvaliteten i barnevernets utredninger gjennom utvikling av faglige verktøy og maler er godt i gang. Dette er en del av regjeringens kvalitets- og kompetanseløft for det kommunale barnevernet.

Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet arbeider nå systematisk og kunnskapsbasert med å utvikle et nasjonalt rammeverk for undersøkelsesarbeid og beslutningstaking. Tilsvarende rammeverk finnes i andre land, bl.a. Sverige og Danmark. Arbeidet ser hen til utviklingen i våre naboland, men tar samtidig høyde for norsk barnevernpraksis, slik at kvalitetssystemet tilpasses norske forhold. Arbeidet gjøres i tett samarbeid med praktikere, barn og unge, fagfolk og forskere. I forbindelse med utviklingen av kvalitetssystemet har direktoratet blant annet bestilt mer

kunnskap om hvordan Kvellomalen benyttes i kommunene. Sammen med kunnskap vi allerede har, vil dette være nyttig i det pågående utviklingsarbeidet. Det innhentes også kunnskap og erfaring om hva som kreves av opplæring for å legge til rette for hensiktsmessig bruk av kvalitetssystemet.

Et kvalitetssystem vil aldri kunne erstatte barnevernsarbeiderens faglige skjønnsutøvelse, og vil aldri kunne erstatte barns medvirkning eller annet relasjonsarbeid i barnevernet. Et kvalitetssystem skal være til hjelp når barnevernsarbeideren utfører sitt arbeid, slik at arbeidet blir mer systematisk lagt opp. Dette er nødvendig for å sikre god faglig bredde, god skjønnsutøvelse og god involvering og brukermedvirkning i arbeidet.

Som ledd i regjeringens kompetansesatsing i barnevernet, ble det i fjor høst startet et omfattende program for tjenesteopplæring. Viktige elementer er vurderinger og beslutninger i undersøkelsesarbeidet, i arbeidet med hjelpetiltak og i samarbeidet med barn og foreldre. Så langt har 40 kommuner deltatt i programmet, og alle kommuner vil få mulighet til å delta i løpet av de neste årene. Regjeringens kompetansestrategi for barnevernet inneholder også flere tiltak for å styrke den faglige skjønnsutøvelsen i utredninger. For å styrke ansattes faglige trygghet i krevende saker, blir det fra høsten av startet opp tre nye videreutdanninger, i henholdsvis "Vurderinger av barnets beste", "Relasjonskompetanse og samarbeid med barn og foreldre" og "Juss i barnevernfaglig arbeid".

SPØRSMÅL NR. 821

Innlevert 31. januar 2018 av stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum

Besvart 7. februar 2018 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Vil statsråden sørge for at Statens vegvesen er ferdig med handlingsprogrammet innen februar 2018 og vil statsråden bidra til at problemene med manglende gang- og sykkelvei prioriteres av Statens vegvesen?»

BEGRUNNELSE:

I et brev fra Samferdselsdepartementet datert 5. september 2017 om gang- og sykkelvei på Kvikne skriver departementet blant annet følgende: «Samferdselsdepartementet kjenner til utfordringene for gående og syklende på kvikne, og at Statens vegvesen undersøker mulighetene for å gjøre noe med dette».

I samme brev skriver departementet at «Statens vegvesen har ansvar for å bygge gang- og sykkelanlegg langs

² Vis m.fl. (2015): *Statusrapport om barnevernets undersøkelsesarbeid*

³ Lauritzen m. fl. (2017): *Evalueringsrapport om Kvellomalen*

riksveg. Derfor lager Statens vegvesen nå et handlingsprogram som grunnlag for å prioritere hva som skal bygges fra 2018 til 2023».

Samferdselsdepartementet understreker i samme brev at Statens vegvesen skal være ferdig med dette handlingsprogrammet i februar 2018.

SPØRSMÅL NR. 822

**Innlevert 31. januar 2018 av stortingsrepresentant Stein Erik Lauvås
Besvart 9. februar 2018 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen**

Spørsmål:

«Hvilke grep vil statsråden ta for å rette opp i disse problemene slik at Østfoldbanen sine passasjerer kan ivaretas på lik linje med øvrige passasjerer?»

BEGRUNNELSE:

I Aftenposten 31. januar 2018 kan vi lese at Bane Nor helt bevisst velger å prioritere vekk trafikk på Østfoldbanen når det oppstår problemer med togavviklingen ved Oslo S. Bane Nor velger å prioritere Vestfold, Drammen og Kongsbergtogene. I samme artikkel kan vi lese at informasjonsflyten ut til passasjerene svikter.

Svar:

Det er ikke riktig at Østfoldbanen blir systematisk nedprioritert, slik avisartikkelen Lauvås refererer til gir inntrykk av. Jeg er derfor glad Lauvås tar opp dette spørsmålet. Det gir meg en mulighet til å rydde opp i misforståelsen om hvordan Bane NOR prioriterer mellom togavganger når det oppstår avvik. Når det skjer avvik, må Bane NOR i noen tilfeller innstille avganger. Bane NOR og togselskapene har i fellesskap definert hvilke tog som skal innstilles ved ulike avvikssituasjoner, slik at de togene som faktisk kjører blir minst mulig berørt. På denne måten kommer flest mulig passasjerer fram med minst mulig forsinkelser.

Ordningen med forhåndsdefinerte planer for toggangen ved avvik kalles aksjonskort. Ordningen med aksjonskort gir etter Bane NORs og togselskapenes oppfatning det beste alternative tilbudet for de reisende når det oppstår store driftsavvik. Bane NOR opplyser at rendyrkingen

Svar:

Statens vegvesen arbeider fortsatt for at Handlingsprogrammet for perioden 2018-2023(2029) skal være klart i løpet av februar 2018.

Regjeringen har i NTP 2018-2029 prioritert til sammen 36,9 mrd. kr i planperioden til programområde-tiltak. Disse midlene skal blant annet benyttes til målrettede tiltak for gående og syklende. Som oppfølging av NTP skal programområde-tiltakene konkretiseres i Statens vegvesens Handlingsprogram for 2018-2023.

av aksjonskort kan føre til at enkelte togavganger innstilles helt eller delvis, men at punktligheten på de togene som faktisk kjører er mye bedre. Dette medfører også at ordinær togdrift normaliseres raskere, ved at togavganger innstilles under avvikssituasjonen.

Jeg ønsker også å gjøre oppmerksom på at avisartikkelen Lauvås viser til kun gir et eksempel på hvordan og hvorfor en prioritering mellom togavganger kan og bør gjennomføres. Eksemplet illustrerer hvordan Bane NOR prioriterer, dersom det oppstår et driftsavvik i Oslotunnelen som fører til at kun ett av sporene kan benyttes. I et slikt tilfelle er det ikke plass til alle togene gjennom tunnelen. For å ivareta de reisende på best mulig måte, kjøres ikke alle togene gjennom Oslotunnelen. Dette påvirker flere toglinjer og ikke bare togene på Østfoldbanen. Eksempelet gjelder helt konkret driftsavvik som medfører enkeltsporet drift på strekningen mellom Oslo S og Skøyen. Da snur togene som trafikkerer Ski-Skøyen og Moss-Stabekk på Oslo S. På Oslo S kan passasjerene få overgang til et tog som går gjennom tunnelen.

Det er selvsagt mye bedre med et direktetog enn å måtte stige om til et nytt tog på Oslo S, og det er ikke en ønskelig situasjon at det oppstår avvik. Når avvikssituasjoner likevel inntreffer, mener jeg likevel det er riktig å velge alternativ som er til det beste for de reisende. Når det er enkeltsporet drift mellom Oslo S og Skøyen, har de reisende fra Østfoldbanen i utgangspunktet det samme togtilbudet gjennom Oslotunnelen som andre reisende, selv om de må bytte tog på Oslo S. På denne måten opprettholdes togtrafikk uten forsinkelser på ytterstrekningene, inkludert Østfoldbanen, samt at returnerende avganger til Østfoldbanen kjøres fra Oslo S i rute. Ved driftsforstyrrel-

ser på selve Østfoldbanen følges et eget opplegg for Østfoldbanen, på samme måte som på øvrige strekninger.

Når det gjelder svakheter i informasjonsflyten til passasjerene, har Bane NOR orientert Samferdselsdepartementet om at foretaket i perioder har hatt problemer med å gi fullverdig informasjon ved avvik. Dette skyldes at

Bane NOR er midt i en innføringsperiode av nytt informasjonssystem. Bane NOR må oppdatere det gamle manuelle systemet på noen få stasjoner, samtidig som det nye systemet benyttes. Implementeringen er i sluttfasen, og Bane NOR mener informasjonsflyten vil bli god når nytt system er ferdig testet og i full drift.

SPØRSMÅL NR. 823

Innlevert 31. januar 2018 av stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes

Besvart 5. februar 2018 av fiskeriminister Per Sandberg

Spørsmål:

«Det nye trafikklssystemet for oppdrettsnæringen ble behandlet i Stortinget i forbindelse med st.meld. 16 (2014-2015). Her ble det brukt andre formuleringer rundt konsekvenser for lakselus enn i høringsnotatet som ble sendt ut i november 2014.

Mener statsråden det er vesentlig forskjell på formuleringene «andel av populasjonen som har økt sannsynlighet for dødelighet pga. lus» og «andel av populasjonen som dør pga. lus», og ble Stortinget gjort oppmerksom på endringen?»

BEGRUNNELSE:

En sentral dimensjon ved det nye trafikklssystemet for oppdrettsnæringen er hvordan oppdrettsnæringen påvirker villaksen. Rømt oppdrettslaks og lakselus truer villaksen, og det er vesentlig at dette blir ryddet opp i. Stortinget må legge opp til at oppdrettsnæringen driver på bærekraftig vis.

Derfor er det grunn til å se nærmere på hva som har skjedd når det nå har blitt påpekt hvordan formuleringene rundt akkurat dette ble endret fra forslaget om trafikklssystemet ble sendt på høring til forslaget ble behandlet i Stortinget. Mens høringsinstansene uttalte seg om et forslag som ved gult lys ville gi «økt sannsynlighet for dødelighet» for 10-30 pst av populasjonen, fikk Stortinget til behandling et forslag som ved gult lys ville gjøre det «sannsynlig at 10-30 pst av populasjonen dør pga. luseinfeksjon». Det er uklart om denne endringen, med betydelig forskjell i innhold, ble opplyst om til Stortinget.

Svar:

Grenseverdiene i trafikklssystemet er tilsvarende grenseverdiene for påvirkning fra lakselus som er satt i Kongelig

resolusjonen om kvalitetsnorm for villaks. Den kongelige resolusjonen bruker begrepet "estimert bestandsreduksjon ut fra luseindeks", mens Stortinget har vedtatt et trafikklssystem der en formuleringen er "sannsynlig at ...% av populasjonen dør pga. lakselusinfeksjon". Selv om det er en språkmessig forskjell, vil jeg hevde at meningen er den samme.

Spørsmålet fra representanten Fylkesnes kan tyde på at han mener Stortinget er ført bak lyset, fordi en formulering ble endret fra departementet hørte utkast til meldingen og til meldingen ble oversendt fra Regjeringen til Stortinget. Det viktige i denne saken er hva Stortinget har fått seg forelagt og lagt til grunn i sin behandling, herunder i den åpne høringen som næringskomiteen gjennomførte, samt til slutt hva Stortinget har bestemt. Jeg har vært lojal til Stortingets beslutning og bedt en bred sammensatt gruppe av eksperter gjøre sine vurderinger av lakselus-situasjonen med utgangspunkt i Stortingets vedtak.

Dette vedtaket er nå fulgt opp, og sikrer en miljømessig forsvarlig vekst i havbruksnæringen, i tråd med Stortingets vedtak.

SPØRSMÅL NR. 824**Innlevert 31. januar 2018 av stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes****Besvart 12. februar 2018 av næringsminister Torbjørn Røe Isaksen****Spørsmål:**

«SIVA skal bidra til å fremme vekstkraften i distriktene. Det har oppstått en meget alvorlig konflikt mellom Tromsø-bedriften Nordic Pharma og SIVA. SIVA krever svært høy husleie, langt over markedspris, ifølge Nordic Pharma. Mange mener det høye avkastningskravet på SIVAs eiendomsportefølje er grunnen til dette. Konsekvensen kan være at Nord-Norges største satsing innen bioteknologisk prosessindustri legges ned, som har vært en statlig storsatsing over mange år.

Hva vil statsråden foreta seg i saken?»

BEGRUNNELSE:

SIVA kjøpte den nedlagte rekefabrikken i Kaldfjord i 2010, og tre år senere flyttet Nordic Pharma inn.

Nordic Pharma har sitt utspring i knoppskyting ved forskningsmiljøer i Tromsø. Og regnes som et vellykket eksempel på kommersialisering av marin bioteknologi.

Selskapet raffinerer fiskeoljer til Omega 3, og eksporten går for tiden i sin helhet til det amerikanske markedet.

Nordic Pharma har i en årrekke betalt 540.000 kroner i husleie til SIVA, en sum de selv mener ikke er reell markedsverdi. For å redusere kostnadene ønsker bedriften å kjøpe bygget i Kaldfjord, men hevder at de må betale et beløp til SIVA som ligger hele 14 millioner kroner over markedspris.

At konflikten nå er satt på spissen, er alvorlig.

Det dreier seg om Nord-Norges største satsing innen bioteknologisk prosessindustri. I verste fall kan saken

ende med at høyteknologiske arbeidsplasser og investeringer for 275 millioner kroner går tapt, skriver direktør Joar Opheim i et brev til SIVA.

Svar:

Siva er et statsforetak med et eget styre som er ansvarlig for å gjøre prioriteringer og ta beslutninger innenfor de rammer og mål som er satt for selskapet. Sivas eiendomsinvesteringer skal følge markedsmessige prinsipper og skal ikke innebære noen form for statsstøtte. Avkastningskravet til eiendomsporteføljen er satt først og fremst for å sikre at kravene i statsstøtteregulverket overholdes slik at virksomheten ikke kan beskyldes for ulovlig statsstøtte.

I investeringer for enkeltbedrifter, som i Kaldfjord, tilpasser Siva anlegget til leietakers spesifikasjoner og leiepris beregnes ut fra totale investeringer. Verdien på anlegget tilsvarende i utgangspunktet de investeringene som er gjort. Dette gjør det mulig for Siva å foreta investeringer i komplekse anlegg, der det ikke finnes et reelt eiendomsmarked eller en markedsmessig husleie.

Eierdepartementet overprøver ikke styrets vurdering av enkeltsaker. I denne saken har vi lyttet til begge parter og oppfordret til ny dialog.

Jeg er glad for at partene onsdag 7. februar kom frem til en avtale om at Nordic Pharma kjøper produksjonslokalene i Kaldfjord. Dette sikrer private arbeidsplasser i nord og at Nordic Pharma kan videreutvikle sin virksomhet med basis i Tromsø.

SPØRSMÅL NR. 825**Innlevert 31. januar 2018 av stortingsrepresentant Kari-Anne Opsal****Besvart 8. februar 2018 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Vil og kan statsråden medvirke til at Harstadpakken andel av handlingsprogrammet økes, eller at det statlige bidraget til spleiselaget økes på annen måte?»

BEGRUNNELSE:

Harstadpakken ble vedtatt av Stortinget i 2014 med en økonomisk ramme på 1,55 mrd.kr. Pakken inneholdt tiltak både på riks-, fylkes- og kommunale veier. Porteføljen er delt inn i 4 tiltaksområder; tunnel, tiltak langs Rv. 83,

tiltak for gående og syklende og kollektivtiltak. Pakken er porteføljestyrt og tunnelen er gitt prioritet.

Samfunnsmålene for pakken er:

- Harstad sentrum skal i 2040 ha et transportsystem som gir et godt bomiljø og gjør det trivelig å gå, sykle og oppholde seg i sentrum
- Innfartsåren fra sør skal i 2040 ha et transportsystem som binder sammen bebyggelse og virksomheter på langs og tvers på en god måte for alle trafikantgrupper

I likhet med mange andre bypakker og veiprosjekter har pakken en underdekning, og i løpet av 2016 ble det klart at underdekning utgjorde 1 mrd. kr. Årsakene er sammensatte, blant annet for dårlig anslag på prosjekt-kostnader i forkant, generell prisstigning, endring av omfang på delprosjekter og økte kostnader enn beregnet ved å gjennomføre tiltak i by. Mange av de tiltakene som ikke blir gjennomført hvis det ikke vedtas en tilleggsfinansiering, er de tiltakene som gjorde at lokale politikere i sin tid sa ja til bompengepakken. Det er også en oppfatning om at samfunnsmålene i pakken ikke blir oppfylt hvis man stopper opp nå.

Statens vegvesen utarbeidet etter anmodning fra Harstad kommunestyre, og i samarbeid med Troms fylke og Harstad kommune, en anbefalt tilleggsfinansieringsmodell. Modellen ble vedtatt både av Harstad kommunestyre og Troms fylkesting. Som en del av spleiselaget skulle det komme et økt statlig bidrag på kr. 180 millioner, ikke gjennom økt bevilgning over NTP, men via handlingsprogrammet til Statens vegvesen. Løftet var tydelig kommunisert fra regionledelsen i Statens vegvesen, og medvirket klart til at det ble fattet vedtak om tilleggsfinansiering.

Skuffelsen var stor lokalt og regionalt da utkast til Statens vegvesens handlingsprogram 2018-2023 kom på høring. Bidraget til Harstadpakken var redusert fra 180 til 80 millioner kroner. En viktig forutsetning for tilleggsfinansieringspakken var falt bort. Lokalt og regionalt har man valget om å stoppe helt opp, redusere pakken tilsvarende, eller velte mer av utgiftene over på bilistene.

Svar:

Jeg vil vise til Stortingets behandling av utbygging og finansiering av Vegpakke Harstad, jf. Prop. 119 S (2013-2014) og Innst. 308 S (2013-2014). Her har Stortinget lagt til grunn at pakken forutsettes gjennomført som et porteføljestyrt prosjekt med flere delprosjekt innenfor fem ulike tiltaksområder. Som for andre porteføljestyrt tiltakspakker er det forutsatt at utbyggingen tilpasses den økonomiske rammen. Det betyr igjen at dersom kostnadene for noen av tiltakene øker, er det andre tiltak som ikke vil bli gjennomført.

Jeg er kjent med at kostnadene for de ulike tiltakene som inngår i Harstadpakken har økt vesentlig etter hvert

som planleggingen har kommet lenger. Jeg er også kjent med at regionale og lokale myndigheter har tatt initiativ til å dekke kostnadsøkningene, slik at alle de opprinnelige tiltakene i vegpakken kan realiseres. De samme myndigheter har bedt om at staten forplikter seg til å bidra med 180 mill. kr utover forpliktelsen som følger av Stortingets vedtak, jf. Prop. 119 S (2013-2014) og Innst. 308 S (2013-2014).

Statens vegvesen har i utkastet til handlingsprogrammet for Nasjonal transportplan (NTP) 2018-2029 som har vært på høring, foreslått 80 mill. kr til Harstadpakken, utover de 400 mill. kr som følger av statens forpliktelser gjennom ovennevnte vedtak i Stortinget.

Porteføljestyling betyr at man må ha sterk fokus på kostnadskontroll, kostnadseffektive løsninger og reell prioritering blant mange gode formål.

Jeg mener i utgangspunktet at forutsetningene og de økonomiske rammene Stortinget har lagt til grunn for gjennomføringen av pakken må gjelde. Når Stortinget har lagt til grunn at bypakken skal styres gjennom porteføljestyling, innebærer det at prosjektet må ha sterk fokus på kostnadskontroll, kostnadseffektive løsninger og reell prioritering blant mange gode formål.

Jeg legger samtidig til grunn at det statlige bidraget til Harstadpakken i den første seksårsperioden i NTP 2018-2029 avklares gjennom Statens vegvesens handlingsprogram, som ferdigstilles i disse dager. Jeg ønsker ikke å gå nærmere i detalj om fordelingen av midler til enkeltprosjekter i handlingsprogrammet nå, men vil vise til det endelige programmet når dette foreligger.

SPØRSMÅL NR. 826**Innlevert 31. januar 2018 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken****Besvart 8. februar 2018 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«I forbindelse med at Stortinget behandlet "Meld. St. 27 (2016–2017) Industrien – grønnere, smartere og mer nyskapende", våren 2017 fikk SV flertall for følgende: "Stortinget ber regjeringen utarbeide krav i forskrift til lov om offentlige anskaffelser om at alle nye ferger og rutebåter benytter lav- eller nullutslippsteknologi når situasjonen tilsier at det er mulig."

Når kommer forskriften?»

BEGRUNNELSE:

Hvert fergeanbud som lyses ut kan vare i 10 år framover, låser vi oss potensielt inne i fossil teknologi og infrastruktur. Derfor haster det med å få på plass forskriften.

Svar:

Jeg viser til samferdselsdepartementets budsjettproposisjon Prop. 1 S (2017–2018) side 234, der jeg redegjør for regjeringens oppfølging av Stortingsvedtak 957 av 27. juni 2017, som ble truffet ved behandlingen av Meld. St. 27 (2016–2017) Industrien – grønnere, smartere og nyskapende, jf. Innst. 453 S (2016–2017).

Jeg understreker at det er viktig at vi har en langsiktig tilnærming slik at vi får redusert utslipp på en kostnads-effektiv måte totalt sett. Som det framgår i redegjørelsen har regjeringen allerede igangsatt et bredt spekter av virkemidler som vil gi reduserte utslipp av klimagasser fra

nye ferger og rutebåter. I Meld. St. 41 (2016–2017) fremgår det blant annet at regjeringen vil evaluere tilskuddsordningen for heving av fylkeskommunal miljøkompetanse for bedre innkjøp av ferge- og hurtigbåttjenester. Dersom ordningen vurderes å ha god effekt, vil regjeringen videreføre og eventuelt styrke denne.

Jeg vil blant annet nevne at i regelverket som trådte i kraft 1. januar 2017, er det i anskaffelsesloven flere bestemmelser som pålegger offentlige innkjøpere å ta hensyn til miljø, arbeidsforhold og sosiale forhold ved gjennomføringen av sine anskaffelser. Det går fram av lovens § 5 første ledd at statlige, fylkeskommunale og kommunale myndigheter og offentligrettslige organer skal innrette sin anskaffelsespraksis slik at den bidrar til å redusere skadelig miljøpåvirkning og fremme klimavennlige løsninger der dette er relevant. Dette innebærer at oppdragsgiver må ta hensyn til miljøbelastningene. Drift av ferjer og rutebåter vil typisk kunne innebære en vesentlig miljøbelastning, slik at det kan være relevant å stille miljøkrav etter denne bestemmelsen.

Jeg vil videre vise til regjeringens politiske plattform der det framgår at regjeringen vil "stille krav om utslippsfrie eller fornybare løsninger i alle offentlige fergeanbud, både fra stat, fylkeskommuner og kommuner, der det ligger til rette for dette". Regjeringen vil vurdere om det er hensiktsmessig med ytterligere regulering i forskrift til lov om offentlige anskaffelser og komme tilbake til Stortinget på et egnet tidspunkt.

SPØRSMÅL NR. 827**Innlevert 31. januar 2018 av stortingsrepresentant Ruth Grung****Besvart 7. februar 2018 av justis-, beredskaps- og innvandringsminister Sylvi Listhaug****Spørsmål:**

«Norge har siden 2009 hatt et prøveprosjekt for innsatte mellom 15 og 18 år. Ungdomsenheten ved Bjørgvin fengsel er nå blitt permanent og et landsdekkende tilbud til mindreårige som representerer høyest sikkerhetsrisiko for seg selv og samfunnet og er de mest skadde ungdommene. Det er bygget opp en tverrfaglig kompetanse for å

ivareta straffegjennomføring for mindreårige. Helsehjelpen er svært ressurskrevende.

Vil ministeren vurdere å etablere en nasjonal enhet for barn og ungers sikkerhetsavdeling?»

BEGRUNNELSE:

Det har vært en økning i antall mindreårige som soner for alvorlige forbrytelser og de er blant de mest skadete ungdommene. Straffen skal gjennomføres på en måte som tar hensyn til formålet med straffen, motvirke nye straffbare handlinger og være betryggende for samfunnet. Gjennomføringen skal også ta hensyn til barnekonvensjonen.

Flere av de unge innsatte har store helsemessige utfordringer: forekomst av fysiske, psykiske, emosjonelle og seksuelle overgrep, traumehistorikk og lavt kognitivt fungeringsnivå. Helse-Bergen har siden oppstart av prøveprosjektet vært en viktig del av det tverrfaglige basisteamet rundt de unge innsatte og bygget opp solid kompetanse. Ressursinnsatsen er krevende og tilbudet er landsdekkende. Det bør derfor vurderes å etablere en egen nasjonal funksjon for barn og ungers sikkerhetsavdeling.

Svar:

Å sette barn i fengsel skal være en siste utvei. Derfor ble det i 2014 innført to nye straffereaksjoner for barn; ung-

domsstraff og ungdomsoppfølging. Det er nå svært få barn i fengsel. De barna som settes i fengsel, har ofte sammensatte problemer og et omfattende hjelpebehov. For å kunne ivareta mindreårige i fengsel på en best mulig måte, er det opprettet to ungdomsenheter. Den første åpnet i 2009 i Bergen, den andre i 2016 på Eidsvoll.

I ungdomsenhetene er det etablert tverrfaglige team som skal bidra til en koordinert oppfølging av de mindreårige innsatte, og legge til rette for at relevante forvaltnings-myndigheter kan følge dem opp både under og etter straffegjennomføring.

Innsattes pasientrettigheter ivaretas av helsemyndighetene. I noen tilfeller blir innsatte ved Ungdomsenhet vest overført til Helse Bergens psykiatriske klinikk i Sandviken. Ungdomsenhetene, med til sammen 8 plasser, har normalt kapasitet til å ta imot de mindreårige som skal innsettes i fengsel. For tiden foreligger det ikke planer om å åpne flere landsdekkende ungdomsenheter.

SPØRSMÅL NR. 828

Innlevert 31. januar 2018 av stortingsrepresentant Ruth Grung

Besvart 6. februar 2018 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Det har vært en del saker på grov overfakturering av havneavgifter som bryter med selvkostprinsippet. Redere etterlyser transparens. Det antydes at havneavgifter blir brukt til signalbygg det ikke er behov for, at cruisetrafikken blir favorisert på bekostning av annen skipsfart, og lite tilsyn fra Kystverket.

Hvordan sikrer ministeren at havneavgiftene følger selvkostprinsippet, er transparent og med et avgiftsnivå som oppfattes som rimelig?»

Svar:

Representanten Grung stiller spørsmål om havneavgifter. I dagligtale brukes begrepet "havneavgift" ofte om både sjøtransportens betaling til havn for bruk av tjenester og infrastruktur og om anløpsavgift til kommunen for dekning av dens kostnader til farvannsforvaltning. Det gjelder imidlertid forskjellige rettslige rammer for betaling til havnen og innkreving av anløpsavgift til kommunen.

Betaling til kommunale havner for bruk av dens tjenester og infrastruktur skjedde tidligere gjennom havneavgifter. Ved ikrafttreddelsen av gjeldene havne- og farvannsløv 1. januar 2010 avviklet man imidlertid ordningen med lov- og forskriftsregulerte havneavgifter for bruk av infrastruktur i kommunale havner. Ordningen etter gjeldende lov, er at kommunale havner, på linje med private aktører, kan kreve betaling på privatrettslig basis for bruk av tjenester og infrastruktur i havnen. Det er altså i gjeldende lov ikke generell hjemmel for kommunale havneavgifter, slik det var tidligere. Det er heller ikke fastsatt krav om at betalingen for bruk av tjenester og infrastruktur i havnene skal følge et selvkostprinsipp. Kystverket har derfor heller ikke myndighet til å føre tilsyn med at priser for bruk av tjenester og infrastruktur i havnene følger et selvkostprinsipp eller er på et bestemt nivå.

Det rettslige grunnlaget for havnenes krav om betaling fra sjøtransporten for tjenester og bruk av infrastruktur i havnen er eiendomsretten og avtaleretten. Rammene for prisfastsettelsen reguleres av konkurranse- og privatrettslige regler som konkurranseloven, pristiltaksloven

og avtaleloven. Dette er regelverk som retter seg både mot urimelige og diskriminerende priser. Påstand om brudd på dette regelverket kan bringes inn for Konkurransetilsynet eller domstolene. For kommunale havner kan også den ulovfestede myndighetsmisbrukslæren komme til anvendelse. Den innebærer at en beslutning om urimelige priser, vilkårlig prisfastsettelse og prisfastsettelse som innebærer usaklig forskjellsbehandling kan bringes inn for domstolene.

For å gi sjøtransporten oversikt over priser i havner, er det bestemt i forskrift med hjemmel i havne- og farvannsloven at den som tilbyr havne- og transporttjenester skal publisere oversikt over prisene. Dette kravet gjelder både for kommunale havner og for private havner som tilbyr tjenester til sjøtransporten. Gjennom denne forskriften er det dermed lagt til rette for transparens om priser i den enkelte havn og for at sjøtransporten kan sammenligne priser mellom havner.

Når det gjelder anløpsavgiften, er dette en avgift som er hjemlet i havne- og farvannsloven. Som nevnt innledningsvis er dette en avgift til kommunen. Avgiften kan kreves for fartøy som anløper offentlig eller privat havn

i kommunen, men den er ikke en havneavgift. Anløpsavgiften skal derimot bare dekke kommunens kostnader til farvannsforvaltning, dvs. kostnader som kommunen har for å legge til rette for sikkerhet og framkommelighet i det farvannet den har ansvar for etter havne- og farvannsloven. Avgiften kan også dekke kommunens kostnader til myndighetsutøvelse med hjemmel i havne- og farvannsloven. Kommunen kan altså ikke kreve anløpsavgift fra sjøtransporten i kommunen for å dekke den kommunale havnens infrastrukturkostnader og tjenesteyting. Det ville i så fall innebære konkurransefordel for den kommunale havnen.

For å sikre at kommunenes beregning og innkreving av anløpsavgift er i tråd med bestemmelsene, er Kystverket gitt myndighet til å føre tilsyn med kommunenes oppfølging av regelverket. I Kystverkets tilsyn er det bl.a. avdekket at anløpsavgiften er benyttet til å dekke en kommunal havns kostnader, og det er gitt pålegg om retting av forholdet. Det er altså både etablert et regelverk om at anløpsavgiften skal være en selvkostavgift til kommunene og det er etablert statlig tilsyn med at dette følges opp av kommunene.

SPØRSMÅL NR. 829

Innlevert 1. februar 2018 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe

Besvart 12. februar 2018 av eldre- og folkehelseminister Åse Michaelsen

Spørsmål:

«Kan statsråden liste opp kva som er eldre- og folkehelseminister sitt konstitusjonelle ansvar i regjeringa?»

GRUNNGJEVING:

Det er uklart kva den nye eldre- og helseministeren har som ansvarsområde i regjeringa. på tross av at stortinget har spurt eldre- og folkehelseministeren direkte. Har til dømes eldreministeren fått ansvar for heile kommunehelsetenesta, eller berre det som har med eldreomsorg å gjere. Kor går i tilfelle denne grensa. Har eldreministeren ansvar for fastlegeordninga, eller er det helseministeren som har det. Mange andre liknande spørsmål kan ein også stille. Ber om ei opplisting av det konstitusjonelle ansvaret.

Svar:

Jeg viser til beslutningen i statsråd 17. januar i år om endringer i regjeringens sammensetning der jeg ble utnevnt til statsråd for eldre- og folkehelseområdet i Helse- og omsorgsdepartementet med ansvar for den kommunale omsorgstjenesten og for folkehelseområdet.

Jeg overtok ansvaret for de oppgaver som lå under Seksjon for omsorg i Kommunehelsetjenesteavdelingen. Dette innebærer blant annet ansvar for den kommunale omsorgstjenesten, blant annet sykehjem og omsorgsboliger, hjemmesykepleie og praktisk bistand, og helsetjenester i sykehjem.

I tillegg har jeg ansvar for folkehelsearbeidet som blir forvaltet av Folkehelseavdelingen, blant annet ansvaret for Folkehelseinstituttet og Statens Strålevern, med unntak for legemiddelarbeidet og arbeidet knyttet til rusreformen.

Det vil bli fremmet en kongelig resolusjon om ansvarsområder. Resolusjonen vil inneholde en liste over hvilke lover jeg har konstitusjonelt ansvar for.

SPØRSMÅL NR. 830**Innlevert 1. februar 2018 av stortingsrepresentant Ole André Myhrvold****Besvart 8. februar 2018 av forsvarsminister Frank Bakke-Jensen****Spørsmål:**

«Når regner statsråden med at utredningen er klar og vil statsråden sørge for at utredningen offentliggjøres når den er det?»

BEGRUNNELSE:

I skriftlig svar til Stortinget 16.02.2016 på spørsmål om hva som var status i arbeidet med en modernisert form for krigspensjon og om aktuelle interesse- og fagorganisasjoner ville bli involvert i denne prosessen, svarte daværende forsvarsminister blant annet følgende:

«I samarbeid med Arbeids- og sosialdepartementet gjennomgår og vurderer Forsvarsdepartementet derfor utformingen av gjeldende erstatnings- og pensjonsordninger som veteranene er omfattet av. Arbeidet er godt i gang, og veteran- og personellorganisasjoner vil på egnet måte bli involvert i prosessen. Veteran- og personellorganisasjonene er viktige medspillere for oss i utformingen av vår veteranpolitikk. De besitter viktig kunnskap og erfaringer som det er viktig å lytte til for å gjøre hverdagen til våre veteraner bedre».

Svar:

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 1. februar 2018 med spørsmål fra stortingsrepresentant Ole André

Myhrvold om status i arbeidet med gjennomgangen av gjeldende erstatnings- og pensjonsytelser for veteraner.

Forsvarsdepartementet har i samråd med Arbeids- og sosialdepartementet sett nærmere på behovet for andre eller endrede erstatnings- og pensjonsytelser for veteraner. Den regjeringsinterne gjennomgangen viser at erstatningsordningene for skadet personell som har tjenestegjort i internasjonale operasjoner er meget gode, og at det derfor ikke er behov for nye ytelser.

Jeg hadde 12. januar i år et møte med veteranorganisasjonene. Her var også erstatnings- og pensjonsytelser et tema. Det er viktig for meg å lytte til veteranorganisasjonene før jeg tar stilling i en sak som berører mange veteraner. Som en oppfølging av møtet, vil jeg om kort tid sende et brev til veteranorganisasjonene hvor det bes om innspill til diskusjonene fra det ovennevnte møtet. Selv om rapporten er regjeringsintern og således unntatt offentlighet, vil jeg i brevet til veteranorganisasjonene redegjøre for de viktigste vurderingene i arbeidet. Jeg vil på bakgrunn av gjennomgangen og innspillene ta stilling den videre behandlingen av saken. En versjon av rapporten vil da bli gjort offentlig tilgjengelig.

Veteranorganisasjonene er viktige premissleverandører innenfor veteranpolitikken. Jeg vil vurdere alle innspill grundig før jeg konkluderer i spørsmålet om erstatnings- og pensjonsytelser for veteraner.

SPØRSMÅL NR. 831**Innlevert 1. februar 2018 av stortingsrepresentant Freddy André Øvstegård****Besvart 9. februar 2018 av helseminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Vil statsråden arbeide for å finne både en kortsiktig og langsiktig løsning, slik at det arrangeres Landskonferanse for Downs Syndrom både i 2018 og om to år igjen?»

BEGRUNNELSE:

Landskonferansen om Downs Syndrom er et viktig tilbud for foreldre til og barn og ungdom med downs syndrom, med nødvendig opplæring og relevant og faglig informa-

sjon. Det finnes ikke et kompetansesenter for down syndrom, det er for det meste ivrige foreldre som deler kompetanse.

Nylig ble det bestemt at reisekostnader for deltakelse på konferansen ikke dekkes gjennom pasientreiseordningen, og dermed er arrangørene tvunget til å avlyse konferansen.

NNDS har i en lengre periode arbeidet med Pasientreisekontorene i Helseregionene for å få aksept for at

Landskonferansen om Down Syndrom er et opplærings-tilbud som skal dekkes gjennom Pasientreiseordningen

Årsaken til at Pasientreisekontorene ikke aksepterer å dekke reisekostnadene ved deltakelse på Landskonferansen er at Spesialisthelsetjenesten ikke vil ta ansvar for gjennomføring av Landskonferansen(e).

Departementet presiserte høsten 2017 i et rundskriv til Helseforetakene at Spesialisthelsetjenesten i Helseforetakene har ansvar for opplæring til alle pasienter og pårørende, og at Helseforetakene ikke kan definere diagnoser bort fra dette ansvaret.

Spesialisthelsetjenesten har sett bort fra dette ansvaret og har unnlatt å planlegge og gjennomføre et opplæringstilbud som NNDS og medlemmene i NNDS mener er nødvendig og lovpålagt arrangement for opplæring til alle pasienter og pårørende, og at Helseforetakene ikke kan definere diagnoser bort fra dette ansvaret.

Likevel vil det nå gå fire år uten konferanser, som betyr at mange ikke vil få tilbudet de trenger.

Svar:

Pårørende er en viktig ressurs for å oppnå regjeringens mål om å skape pasientens helsetjeneste. Involvering og bruk av pårørendes ressurser blir ikke alltid tilstrekkelig ivare tatt i helsetjenestene. Regjeringen ønsker å sikre at pårørende blir anerkjent som en ressurs og at pårørendes kunnskap og erfaringer blir benyttet i sykehus og kommuner. Regjeringen vil derfor legge frem en egen pårørende-strategi.

Både kommunen og sykehusene har et opplærings-ansvar. Kommunen skal i tråd med helse- og omsorgstjenesteloven ha tilbud om praktisk bistand og opplæring til pasienter og brukere som har behov for det. Med opplæring menes opplæring i dagliglivets gjøremål. Formålet

med opplæringen skal være å bidra til å gjøre den enkelte mest mulig selvhjulpne i dagliglivet.

Det følger av spesialisthelsetjenesteloven at opplæring av pasient og pårørende er en av sykehusenes hovedoppgaver. Det er særlig viktig med opplæringstilbud til personer med kroniske sykdommer og nedsatt funksjonsevne. Tilbudet må også omfatte barn, unge og deres familier. Evne til mestring er avhengig av opplæring. God opplæring vil også kunne bidra til å redusere komplikasjoner og til å forbedre livskvaliteten for den enkelte. Opplæringen kan ivaretas på ulike måter, for eksempel av sykehusenes lærings- og mestringssentre. Sykehusene kan også gjennomføre opplæring i samarbeid med pasientforeninger o.l.

Representanten spør om jeg vil arbeide for å finne både en kortsiktig og langsiktig løsning, slik at det arrangeres landskonferanse for Down syndrom både i 2018 og om to år igjen. Det vil ikke være riktig av meg å gripe inn i hvordan sykehusene organiserer sin opplærings-virksomhet, og jeg vil derfor ikke pålegge helseforetakene å ta ansvar for gjennomføringen av konkrete opplæringstilbud, som for eksempel Landskonferansen for Down syndrom.

Men det som er viktig for meg å understreke, er at når helseforetakene utarbeider lærings- og mestringstilbud for pasienter og pårørende er det helt nødvendig med involvering av de det gjelder. Her vil pasient- og pårørende-organisasjoner og andre typer nettverk være viktige. Lærings- og mestringstilbud skal legge til rette for at personer som har langvarige helseutfordringer, og deres pårørende, tilegner seg kunnskap som kan bidra til styrket mestring og bedre livskvalitet. Og det er disse som kjenner sine behov best.

Til orientering har Norsk nettverk for Down syndrom vært i kontakt med politisk ledelse i Helse- og omsorgsdepartementet, og det er avtalt et møte i sakens anledning.

SPØRSMÅL NR. 832

Innlevert 1. februar 2018 av stortingsrepresentant Morten Stordalen

Besvart 7. februar 2018 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«K
an statsråden informere om hvordan det digitale klasse-skillet har utviklet seg siden 2013, herunder hvordan utvikling i bredbåndsdekning og statlig støtte har vært i de dårligst stilte fylkene og hvilke endringer i fordeling som

er gjort for å sikre mobil- og bredbåndsutbygging i distriktene?»

BEGRUNNELSE:

Senterpartiet hevder det digitale geografiske klasses skillet øker, og det vises her særlig til Oppland og Sogn og Fjordane som eksempel.

Svar:

Det digitale klasses skillet er blitt kraftig redusert de siste fire årene.

Norge har i dag svært god mobil- og bredbåndsdekning i internasjonal målestokk og er blant de landene i verden som har kommet lengst på digitalisering. Bredbåndsdekningen har også økt markant de siste årene, blant annet er mobilnettene vesentlig oppgradert med mer bredbåndskapasitet som en følge av den storstilte 4G utbyggingen. Ifølge den siste dekningsundersøkelsen som er gjennomført på oppdrag fra Nasjonal kommunikasjonsmyndighet hadde 99,9 prosent av norske husstander i 2017 tilbud om bredbånd med minst 4 Mbit/s mens tilsvarende tall i 2013 var 95,8 prosent. Dette vil si at nær 90

000 husstander var uten bredbåndsdekning på 4 Mbit/s da Senterpartiet gikk ut av regjering i 2013. Dette tallet er nå redusert til ca 2 000 husstander. I 2017 hadde 84 prosent av husstandene tilbud om minst 30 Mbit/s mot ca. 72 prosent i 2013. Når det gjelder 100 Mbit/s, er det beregnet at 80 prosent av landets husstander hadde tilbud om dette i 2017, opp fra 63 prosent i 2013.

Det er særlig positivt at dekingen har økt relativt sett mer i mange av de fylkene som i utgangspunktet hadde dårligst deking da denne regjeringen tiltrådte. I fylkene Finnmark, Sogn og Fjordane og Oppland, som var de som lå lavest på statistikken i 2013, har dekingen for 100 Mbit/s økt fra 7 prosent, 23, prosent og 31 prosent til henholdsvis 82 prosent, 56 prosent og 56 prosent i 2017. Finnmark har med andre ord gått fra å ha desidert dårligst deking for høyhastighetsbredbånd i 2013 til å ha bedre deking enn landsgjennomsnittet i 2017. I tabellen under vises fylkesvis deking for 100 Mbit/s i henholdsvis 2013 og 2017.

	Tilbud om 100 Mbit/s	
	2013	2017
Finnmark	7	82
Sogn og Fjordane	23	56
Oppland	31	56
Møre og Romsdal	34	65
Hedmark	39	56
Hordaland	51	84
Nordland	52	69
Aust-Agder	53	74
Troms	54	74
Nord-Trøndelag	55	70
Vest-Agder	58	78
Buskerud	60	79
Østfold	62	77
Telemark	67	80
Akershus	68	86
Sør-Trøndelag	69	78
Vestfold	73	83
Rogaland	82	88
Oslo	95	98
Hele Norge	63	80

Forvaltningen av de statlige tilskuddene har blitt endret under denne regjeringen. I perioden 2007-2013 ble midler til bredbåndsutbygging fordelt til fylkeskommunene etter en bestemt fordelingsnøkkel. Denne fordelingsnøkkel var basert på vektning av antall innbyggere innenfor ulike soner i det distriktpolitiske virkeområdet og derfor ikke direkte relatert til behovet for bredbåndstilskudd. Under denne regjeringen har måten midlene tildeles på blitt endret til en søknadsbasert ordning hvor kommuner har kunnet søke utfra et dokumentert behov og hvor de beste prosjektene har fått støtte. Dette har ført til mer målrettet støtte og mer bredbånd til de fylkene som har mobilisert egeninnsats, lokale bidrag og effek-

tive løsninger. Den samlede statlige støtten til bredbånd har vært nokså lik i perioden 2014-2017 som i perioden 2010-2013, men endret tilskuddsmodell har ført til at noen fylker har fått betydelig økt støtte, mens andre har fått redusert støtte. Eksempelvis har statlig støtte til bredbånd i perioden 2014-2017 blitt nesten doblet i Hedmark (95 prosent) og økt med 276 prosent i Sogn og Fjordane sammenliknet med perioden 2010-2013. På grunn av mer målrettet forvaltning mener jeg vi samlet sett har fått mer ut av hver krone i støtte under denne regjeringen. Tabellen under viser statlige tilskudd i de to periodene i de seks dårligst stilte fylkene.¹

	Tilskudd 2010-2013	Tilskudd 2014-2017
Finnmark	40,9 mill. kr.	10,3 mill. kr.
Sogn og Fjordane	30,0 mill. kr.	112,4 mill. kr.
Oppland	24,4 mill. kr.	42,0 mill. kr.
Møre og Romsdal	42,2 mill. kr.	18,3 mill. kr.
Hedmark	24,4 mill. kr.	47,7 mill. kr.
Hordaland	24,9 mill. kr.	27,4 mill. kr.

Selv om de statlige tilskuddene har kommet godt med, er det viktig å huske på at denne støtten kun utgjør en svært liten andel av de samlede investeringene i bredbånd i Norge. Disse investeringene er langt mer avhengige av gode rammebetingelser enn av statlige midler. De samlede investeringene i utbygging av digital infrastruktur er betydelig høyere nå enn under den forrige regjeringen. Utbyggerne investerer nå årlig over tre milliarder kroner mer enn da vi overtok. Markedsinvesteringene i elektroniske kommunikasjonstjenester og nett har økt fra 7,6 milliarder kroner i 2013 til 10,7 milliarder kroner i 2016. Det tyder på at bransjen mener rammebetingelsene spiller på lag med næringen. Vi har blant annet tildelt nytt frekvensspektrum som er en viktig forutsetning for at bredbåndstilbudet gjennom mobilnettene er blitt vesentlig bedre for veldig mange. I tillegg har regjeringen lagt til rette for lavere gravekostnader for de som skal bygge ut høyhastighetsbredbånd. Med de nye gravereglene har landets største bredbåndstilbyder, Telenor, uttalt at selskapet kan effektivisere 15-25 prosent på enkeltprosjekter og vil nå vurdere utbygging av tidligere ulønnsomme prosjekter. Behovet for enklere gravereglene har vært kjent lenge, men vi gjorde noe med det gjennom fastsetting av ledningsforskriften, noe den rødgrønne regjeringen ikke maktet å få til.

Konklusjonen er at det digitale klasseskillet er blitt kraftig redusert de fire siste årene og den sittende regjeringen har lagt til rette for dette.

¹ Dekning for 100 Mbit/s i 2013 er brukt som grunnlag for rangering

SPØRSMÅL NR. 833**Innlevert 1. februar 2018 av stortingsrepresentant Mona Fagerås****Besvart 14. februar 2018 av kunnskaps- og integreringsminister Jan Tore Sanner****Spørsmål:**

«Ifølge bladet "Utdanning" (12.01.18) ble 28 ansatte i skole og barnehage siktet, tiltalt eller dømt for overgrep i 2017. Dette tallet er for stort og spørsmålet om overgrepssdomte burde ha adgang til å jobbe i skolen, herunder barnehage, grunnskole og videregående, er betimelig.

Kunnskapsministeren svarte i desember 2016 at dette var noe regjeringen ville vurdere.

Er saken fulgt opp, og hva er gjort siden sist og vil regjeringen komme med et konkret lovforslag i sakens anledning?»

BEGRUNNELSE:

I opplæringsloven er det krav om at ansatte i skole og barnehage må fremvise politiattest, og personer som har overgrepssaker på rullebladet, får ikke jobbe i barnehage og grunnskole. Men i videregående kan personer med overgrepssdommer få jobb.

SV stilte kunnskapsministeren spørsmål om dette i desember 2016. Kunnskapsministeren svarte da at kunnskapsministeren ville "vurdere å stramme inn det eksisterende regelverket om politiattester".

Svar:

Innledningsvis vil jeg på det sterkeste fordømme slike handlinger som bladet "Utdanning" peker på. Opplysningene som fremkommer av bladet er både urovekkende og av en slik karakter og et slikt omfang at jeg vil ta initiativ til en ny gjennomgang av regelverket for å vurdere om endringer bør gjøres i dette.

Regelverket i dag - opplæringsloven § 10-9 – er slik at personer som er dømt for seksuelle overgrep mot mindreårige, ikke kan ansettes fast eller midlertidig i grunnskolen. Det samme gjelder i musikk- og kulturskolen, i skolefritidsordningen, i leksehjelpordninger og i skolelignende aktivitetstilbud i regi av skoleeieren. Her gjelder altså et absolutt yrkesforbud.

I videregående opplæring derimot gjelder ikke et yrkesforbud for overgrepssdomte. Her må skoleeieren i hvert enkelt tilfelle vurdere om og i så fall hvilke konsekvenser merknader på politiattesten skal få. Dette er opplysninger som skoleeieren får tilgang til gjennom fremlagt politiattest i selve ansettelsesprosessen.

Den nevnte forskjellen i regelverket mellom grunnskole og videregående opplæring kan forklares med at elever i videregående opplæring er eldre og ikke på langt nær like sårbare som barn i grunnskolen. Det er et vanskelig spørsmål å ta stilling til om man også i videregående opplæring skal nedlegge et fullstendig yrkesforbud for overgrepssdomte, eller om man fortsatt skal la skoleeier vurdere dette i hvert enkelt tilfelle. Et totalt yrkesforbud strider mot et grunnleggende prinsipp om at straffedømte etter soning skal få en ny sjanse i arbeidslivet.

Som utgangspunkt mener jeg at skoleeieren selv må ha stor handlefrihet og også har kompetanse til selv å vurdere konsekvensene av merknader på en politiattest i konkrete ansettelsessaker. Så får en fornyet gjennomgang av regelverket eventuelt vise om det skal legges strengere vurderinger til grunn på dette området i videregående opplæring.

SPØRSMÅL NR. 834**Innlevert 1. februar 2018 av stortingsrepresentant Jorunn Gleditsch Lossius****Besvart 7. februar 2018 av justis-, beredskaps- og innvandringsminister Sylvi Listhaug****Spørsmål:**

«I statsbudsjettet for 2018 ble det bevilget midler til ansettelse av politihøgskolestudentene som ble ferdig utdannet sommeren 2017 med en bevilgning på 166,4 mill. kroner.

KrF fikk i tillegg gjennomslag i budsjettforhandlingen for at det skulle øremerkes midler til å ansette studenter fra PHS våren 2018, med en bevilgning på 131 mill. kroner.

Hvor stor andel av de som er ferdig utdannet på PHS våren 2017 har fått jobb, og hva gjør statsråden for å sikre at de som ikke har fått jobb får jobb i politiet?»

Svar:

Det er riktig at det er bevilget midler til ansettelse av 2017- og 2018-kullet ved Politihøgskolen (PHS) i budsjettet for 2018. For ansettelse av 2017-kullet utgjør 166,4 mill. kroner helårsvirkningen som kommer i tillegg til satsingen i 2017.

Politidirektoratet opplyser at om lag 95 prosent av politistudentene i kullene fra 2013 til 2016 har fått jobb i politiet. Videre opplyser direktoratet at 72,3 prosent av politistudentene som har bestått alle eksamener ved Po-

litihøgskolen fra 2017-kullet har fått jobb i politiet per 31. desember 2017.

Dette viser at politistudentene får jobb i politiet, men at det tar noe tid fra de er uteksaminert fra PHS til de blir ansatt i politiet. Jeg vil minne om at politiet er midt i et krevende reformarbeid. Politidirektoratet opplyser at personalløpet gjennomføres våren 2018, og at alle tolv politidistrikt vil ha komplett organisasjon på plass innen 1. juni 2018.

Avslutningsvis vil jeg presisere at departementet gir føringer og tildelinger til Politidirektoratet, og at Politidirektoratet har etatsstyringsansvaret for politidistriktene. Jeg legger derfor til grunn av Politidirektoratet følger opp at ansettelse av politistudentene fra 2017- og 2018-kullet skjer i samsvar med de politiske føringer.

SPØRSMÅL NR. 835

Innlevert 1. februar 2018 av stortingsrepresentant Kristoffer Robin Haug

Besvart 8. februar 2018 av klima- og miljøminister Ola Elvestuen

Spørsmål:

«Som kjent er Groruddalen belastet med giftige stoffer i bakken etter industri og dårlig regulering av farlig avfall før Forurensningsloven 1981. I 1997 ble problemet løftet i Stortinget, men er fortsatt ikke tilstrekkelig utbedret. Håndtering av giften er i følge Aftenposten estimert til 245 millioner kr, noe en ikke kan forvente at Oslo kommune skal kunne håndtere uten bistand.

Vil statsråden bevilge Oslo kommune de nødvendige midlene for opprydding i grunnforholdene i Groruddalen?»

Svar:

Lokaliteter med kjent eller mistenkt forurenset grunn registreres i Miljødirektoratets database for forurenset grunn. I Groruddalen er det registrert sju lokaliteter med forurenset grunn der det er behov for tiltak. Av disse følges fem opp av Oslo kommune som bygge- og gravesaker. De to andre (Kjelsrudfyllingen 1 og 2) følges opp av Miljødirektoratet. Ifølge informasjon fra Miljødirektoratet er det der laget en ny områdeplan for området og det forventes at denne blir lagt ut på høring i løpet av en måneds tid. Reguleringsplanen vil være avgjørende for videre oppfølging av disse sakene.

I Groruddalen er det videre registrert 34 lokaliteter med mistanke om forurenset grunn og 128 lokaliteter der

forurensingen er vurdert som akseptabel ved dagens arealbruk.

Prinsippet om at det er forurenser som skal betale ligger til grunn i miljøpolitikken generelt og dermed også i alt arbeid med opprydding av forurenset grunn. Så langt det er rimelig vil den som er ansvarlig etter forurensningsloven – det vil si ansvarlig forurenser eller den som eier grunnen - være forpliktet til å bekoste nødvendige undersøkelser og opprydding i forurenset grunn.

Det vil likevel være ulike situasjoner der det er aktuelt at miljøforvaltningen dekker hele eller deler av utgiftene til undersøkelser, opprydding eller andre tiltak.

Dette gjelder for eksempel:

- Der staten ved miljøforvaltningen er den ansvarlige for forurensningen.
- Områder der den ansvarlige ikke kan identifiseres, ikke er betalingsdyktig og/eller av andre grunner ikke kan stå for en god opprydding.
- Der det av miljøgrunner haster å få ryddet opp. Staten kan her forskuttere oppryddingskostnadene for å komme raskt i gang, og kreve kostnadene refundert fra den ansvarlige i etterkant.
- Der miljøforvaltningen vil fremskaffe grunnlag for å legge til rette for kunnskapsinnhenting og formidling.
- Der det er nødvendig for å medvirke til en samlet opprydding eller annen tiltaksgjennomføring i et område.

- Der det av andre grunner er urimelig at den ansvarlige skal dekke alle kostnadene.

Det bevilges penger over Klima- og miljødepartementets budsjett som kan brukes til statlig støtte i slike tilfeller - til støtte til undersøkelser og gjennomføring av oppryddingstiltak i grunn på land og i bunn i sjø og vann som er forurenset med helse- og miljøfarlige stoff. Støtten

administreres av Miljødirektoratet og gis etter søknad og etter prioritering av områder og behov.

Om miljøforvaltningen skal dekke noe av utgiftene for undersøkelser og oppryddingstiltak i forbindelse med opprydding av Groruddalen, kan først avgjøres etter at det er sendt inn en søknad om dekning av utgiftene. Til orientering ble det i 2011 gitt 200.000,- kroner i statlig støtte til Oslo kommune for kartlegging og opprydding av forurenset grunn i Groruddalen.

SPØRSMÅL NR. 836

Innlevert 1. februar 2018 av stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen

Besvart 8. februar 2018 av helseminister Bent Høie

Spørsmål:

«Blå Kors Borgestadklinikken i Drammen har mista anbudet med Helse Sør-Øst RHF. Blå Kors-klinikkens målgruppe er personer med alkohol- og/eller medikamentavhengighet, samt spilleavhengige og pårørende (i hovedsak eldre personer). Ifølge Helse Sør-Øst skal disse personene i stedet få hjelp andre steder innen Vestre Viken HF.

Kan statsråden redegjøre konkret for innholdet i dette alternative tilbudet?»

Svar:

Det ligger til de regionale helseforetakene sitt sørge for-ansvar å tilby befolkningen i egen helseregion de spesialisthelsetjenester innbyggerne i helseregionen har behov for – i dette tilfellet helsetjenester innen TSB.

Jeg er orientert av Helse Sør-Øst RHF i sakens anledning. Her fremgår det at den anbudskonkurransen innen tverrfaglig spesialisert rusbehandling (TSB) de nå har gjennomført, baserer seg på en analyse av det samlede behandlingsbehovet for pasienter med rus- og/eller avhengighetsproblematikk i helseregionen. Helse Sør-Øst RHF opplyser videre at tilbud for pårørende er vektlagt i anbudet og at tilbud til pårørende er et godt etablert poliklinisk tilbud i hele regionen.

Når det gjelder tilbudene til pårørende oppgir Helse Sør-Øst RHF at det i grunnlagsdokumentene for alle de fem delytelsene Helse Sør-Øst RHF la ut på anbud, fremgikk at pårørende skulle involveres i pasientenes behandling, at pårørende skulle ivaretas, også barn som pårørende og pasientens søsken. I tillegg ble det også omtalt i grunnlagsdokumentene at det skulle gis pasient- og pårørendeopplæring og pårørendeinformasjon. Helse Sør-

Øst RHF opplyser videre at pårørende uten et eget rusproblem, men som på grunn av belastninger knyttet til sin livssituasjon trenger helsehjelp i spesialisthelsetjenesten, også vil kunne henvises til psykisk helsevern eller tverrfaglig spesialisert rusbehandling. Pårørende som har et eget rusproblem vil kunne henvises til tverrfaglig spesialisert rusbehandling og vil kunne få selvstendig pasientstatus i et slikt program.

Helse Sør-Øst RHF viser videre til at det eksisterer egne ruspoliklinikker i Vestre Viken HF som er organisert som en del av de distriktspsykiatriske sentrene (DPS). Personer i Buskerud som har behov for behandling i spesialisthelsetjenesten for problemer som pårørende til person med et rusproblem kan henvises til det lokale DPSet i Vestre Viken HF.

Når det gjelder tilbud til spillavhengige opplyser Helse Sør-Øst RHF at de ikke anbefaler at pasienter med spilleproblematikk innlegges i døgnbehandling hvis de ikke samtidig har avhengighet knyttet til bruk av rusmidler.

Helse Sør-Øst RHF viser videre til at det finnes egne veletablerte behandlingsmetoder for spillavhengige og som er tilgjengelig over hele landet knyttet til DPS og/eller ruspoliklinikker. I følge Helse Sør-Øst RHF kan personer i Buskerud som søker behandling i spesialisthelsetjenesten for problemer knyttet til spilleavhengighet, henvises til det lokale DPS i Vestre Viken HF for vurdering. På grunnlag av en slik vurdering kan det være aktuelt med behandling ved ruspoliklinikken ved dette DPSet, men det kan også være aktuelt å få behandling ved andre poliklinikker i denne delen av regionen. Helse Sør-Øst RHF opplyser avslutningsvis at noen poliklinikker og enkelte privatpraktiserende psykologer har spesialisert seg på spilleavhengige

og er oppført på en egen ressursliste. Ruspoliklinikken i Drammen DPS står på denne listen.

SPØRSMÅL NR. 837

Innlevert 1. februar 2018 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe

Besvart 8. februar 2018 av kulturminister Trine Skei Grande

Spørsmål:

«Hva mener kulturministeren om gjeldssituasjonen etter sykkel VM 2017 i Bergen og at offentlige midler er misbrukt, mener regjeringen det er behov for en gransking av Bergen 2017 sitt arbeid, hva gjør regjeringen for å hindre at liknende skjer igjen og vil regjeringen vurdere å opprette en nasjonal organisasjon for idrettsarrangement slik det er i Danmark?»

BEGRUNNELSE:

I Bergens Tidende (BT) 30.01 fremgår det at i desember ble den foreløpige oversikten over gjelden til sykkel-VM presentert. Da var det kommet krav på nærmere 80 millioner kroner til Bergen 2017 AS, og arrangørene manglet nærmere 60 millioner for å gjøre opp for seg. Flere av de største kreditorene er offentlige virksomheter og det største kjente inkassokravet er fra Hordaland fylkeskommune på 4,2 millioner kroner.

Det er også kjent at Politiet sitter igjen med en regning på 10 millioner kroner, som i følge Bergen 2017 ikke vil bli betalt. Selv øremerkede midler fra staten, er ikke kommet til rette tjenestetilbyder. Når offentlige virksomheter som politi og fylkeskommune slik blir fratatt midler i millionklassen, vil det selvfølgelig få konsekvenser for tjenestetilbudet. Spørsmålsstiller mener at den økonomiske situasjonen i Bergen 2017 også angår det offentlige Norge. Offentlige midler skal ikke kunne misbrukes og at vi må kunne ha tillit til at midler som bevilges til store idrettsarrangement blir brukt på en seriøs og forsvarlig måte.

I Danmark arrangeres store sportsarrangement av "Sport Event Denmark".

Sport Event Danmark er den nasjonale danske organisasjonen for sportsarrangement og er etablert og støttet av danske myndigheter. Den er finansiert via danske lotterispil og klasselotteriet.

Svar:

Sykkkel-VM i Bergen var en stor folkefest og mesterskapet ble en sportslig suksess. Det er likevel svært uheldig og alvorlig når mesterskapet nå ligger an til å ende med et stort underskudd. Dette medfører usikkerhet og potensielt store tap for mange som har bidratt til folkefesten.

Jeg er derfor enig med representanten i at den økonomiske situasjonen angår det offentlige Norge. Staten bidro med store tilskudd til mesterskapet. Tilskuddene ble bevilget i en tidlig fase og var et viktig bidrag for å gi arrangøren en viss forutsigbarhet i videre planlegging og gjennomføring av arrangementet. Tilskudd til arrangement vil alltid medføre en viss risiko. Det er imidlertid arrangøren som bærer ansvaret og den største risikoen for arrangementet, og det er arrangøren som har ansvaret for å skalere arrangementet og ha kontroll på at kostnadene ikke overstiger inntektene.

De statlige tilskuddene er bevilget på bakgrunn av søknader basert på arrangørens planer og budsjett. Regjeringen har ikke gitt tilskudd i etterkant av arrangementet eller gitt underskuddsgarantier for å dekke eventuelt merforbruk. Dette er gjort for å avklare forutsetningene på forhånd og fremme økonomistyring. Videre er det stilt krav om rapportering og revidert regnskap for disponeringen av tilskuddet.

Arrangørselskapet for sykkel-VM, Bergen 2017 AS, har levert en foreløpig rapport som omfatter deler av det tildelte tilskuddet. En endelig og samlet rapport skal leveres Kulturdepartementet innen 1. juni 2018. I tillegg har Kulturdepartementet relativt nylig hatt et møte med selskapet for å bli orientert om den økonomiske situasjonen. Den økonomiske situasjonen for selskapet er på nåværende tidspunkt fortsatt ikke avklart. Inntil endelig rapport foreligger vil jeg avvente med å ta stilling til behovet for en gransking. Jeg vil likevel følge denne saken tett og vurdere behovet for flere møter med selskapet for å bli holdt orientert om situasjonen.

Til slutt i spørsmålet viser representanten til at Danmark har opprettet "Sport Event Denmark" og det antydes at dette kan være et tiltak for å hindre at framtidige

internasjonale idrettsmesterskap i Norge går med store underskudd. "Sport Event Denmark" har en rådgivende rolle i forbindelse med søknader og gjennomføring av internasjonale idrettsarrangement, samt at de yter tilskudd av relativt beskjeden størrelse. De står imidlertid ikke selv for gjennomføringen av større arrangementer. Et slikt organ vil derfor ikke være noen garanti mot eventuelle underskudd.

Jeg er kjent med at særforbundene i Norges idrettsforbund, som allerede mottar betydelige statlige tilskudd, er opptatt av å ivareta og utvikle søker- og arrangørkompetanse for store internasjonale idrettsarrangement. Bakgrunnen er bl.a. at konkurransen om å få idrettsmesterskap blir stadig tøffere, samt at det er et potensial for mer systematisk erfaringsoverføring og kunnskapsdeling mellom særforbundene. Dette er et viktig arbeid som jeg vil følge tett for å se hvordan idretten følger opp videre.

SPØRSMÅL NR. 838

Innlevert 1. februar 2018 av stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad

Besvart 9. februar 2018 av helseminister Bent Høie

Spørsmål:

«Statsråden viser i svar på skriftlig spørsmål fra representanten Kjenseth 5. desember 2016 til at OUS i 2014- 15 gjennomførte en godkjent pilotstudie med organdonasjon fra åtte pasienter som døde av hjerte- og respirasjonsstans når livsforlengende behandling ble avsluttet.

Kan statsråden redegjøre for status på prosjektet og bekrefte at OUS skal fortsette sin virksomhet på dette området, samt redegjøre for den videre framdrift for å sikre økt tilgang på organer til transplantasjon?»

BEGRUNNELSE:

Statsråden viser i sitt svar 5. desember 2016 videre til at:

«Helse Sør-Øst informerte om at OUS ønsket å gi et tilbud om organdonasjon etter varig hjerte- og åndedrettsstans, og at dette er et tiltak som kan øke tilgangen på organer til transplantasjon med 10-20 %.»

Helse Sør-Øst og OUS har uttalt at det ikke er kapasitetsproblemer ved den nasjonale behandlingstjenesten som gir økende ventelister for pasienter som har behov for organtransplantasjon, men at mangel på organer er den største utfordringen. Det er altså livsnødvendig med økt tilgang på organer. Menneskeliv kan gå tapt dersom alle tilgjengelige muligheter ikke tas i bruk.

Dersom det er slik at prosjektet har stoppet opp, er det avgjørende at de nødvendige vurderingene gjennomføres så snart som mulig, slik at arbeidet med økt donasjonsrate kan fortsette.

Svar:

Problemstillingen som representanten Bollestad reiser har nylig vært til behandling i Nye metoder. Jeg har bedt om en uttalelse fra Helse Sør-Øst RHF i sakens anledning. Helse Sør-Øst RHF opplyser at Bestillerforum RHF drøftet 18. desember 2017, i sak 193/17, problemstillinger vedrørende varig hjerte- og åndedrettsstans som dødkriterium ved organdonasjon. Oslo universitetssykehus HF fremmet saken for Bestillerforum med bakgrunn i ønske om å innføre en ny metode, regional normoterm perfusjon (RNP), for å bevare organer etter at døden er inntruffet. Slik organbevarende behandling etter varig hjerte- og åndedrettsstans anslås, ifølge saksfremlegget til Oslo universitetssykehus, å kunne øke tilgangen på organer til transplantasjon med 10-20 %.

Helse Sør-Øst viser videre til at tap av hjernesirkulasjon i dag er det vanlige kriteriet for død i forbindelse med organdonasjon. Det har fra ulike hold vært reist kritiske spørsmål ved global sirkulasjonsstans som dødkriterium ved organdonasjon. Bestillerforum ønsket derfor en vurdering av medisinske, etiske og juridiske aspekter for den eventuelle videre bruken av global sirkulasjonsstans som dødkriterium ved organdonasjon, og Bestillerforum RHF besluttet følgende:

«Fullstendig metodevurdering gjennomføres ved Folkehelseinstituttet for organdonasjon med bruk av normoterm regional perfusjon til bruk hos pasienter som dør av hjerte- og respirasjonsstans når livsforlengende behandling avsluttes. Når metoden nå er til vurdering skal den, i tråd med de overordnede føringene i Nye metoder, ikke brukes.»

Videre opplyser Helse Sør-Øst RHF at Bestillerforum RHF anmodet Helsedirektoratet og Folkehelseinstituttet om å samarbeide tett i metodevurderingsarbeidet, spe-

sielt i oppstarten, slik at de relevante problemstillingene og aspektene blir belyst. Etter vanlig praksis skal også relevante fagekspertter kobles inn i arbeidet. Ifølge Folkehelseinstituttet er Sverige inne i en omfattende vurdering av organdonasjon etter varig hjerte- og åndedrettsstans. Bestillerforum ba om at det ble tatt kontakt med Sverige for å koordinere arbeidet.

Representanten Bollestad fremholder at det er avgjørende at de nødvendige vurderingene gjennomføres så snart som mulig, slik at arbeidet med økt donasjonsrate kan fortsette.

Det er Folkehelseinstituttet som følger opp arbeidet med en metodevurdering. Arbeidet skal foregå i nært samarbeid med Helsedirektoratet og relevante fagekspertter. Ifølge referatet fra Bestillerforum vil vurdering av etiske og juridiske aspekter vil være en viktig del av metodevurderingen.

Helse Sør-Øst RHF, som er ansvarlig for den nasjonale behandlingstjenesten for organtransplantasjon, uttaler at RHFet vil prioritere å bidra med fagressurser i arbeidet med metodevurderingen, og medvirke til at Bestillerforum RHF får saken til behandling så snart fullstendig metodevurdering er klar.

De opplyser videre at inntil avklaring foreligger, vil Oslo universitetssykehus forsøke å opprettholde antall

organtransplantasjoner på et så høyt nivå som mulig gjennom fortsatt aktiv rekruttering av givere og bruk av tilgjengelig teknologi.

Det har de siste årene vært en nedgang i tilgangen på organer, særlig fra levende giver.

I 2016 ble det transplantert 47 nyrer fra levende giver, mens det i 2017 var en sterk økning til 74 nyrer. Vi vet at mange er positive til organdonasjon, men vi har ikke hatt gode systemer for at dette er kjent når personen dør. I dag er løsningen gjennom et donorkort vi må ha med oss, eller via en app. I 2018 vil vi gjennomføre en nasjonal kampanje for å mobilisere enda flere organdonorer. Kampanjen skal også omfatte levende giver av nyre. Kampanjen skal komme samtidig med en ny løsning slik at alle skal kunne registrere seg som organdonor i kjernejournal.

Vi må ha gode systemer for at de som vil donere organer får mulighet til det. Det er samtidig vesentlig å sikre at helsepersonell raskt kan få avklart muligheten for organdonasjon, og sette i gang arbeidet med å sikre organer. Representanten Bollestad fremhever i sitt spørsmål det viktige arbeidet for økt donasjonsrate. Jeg håper at kampanjen og muligheten for å registrere seg som organdonor i kjernejournal vil bidra til økt tilgang på organer til transplantasjon, slik at flere liv kan reddes.

SPØRSMÅL NR. 839

Innlevert 1. februar 2018 av stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad

Besvart 14. februar 2018 av helseminister Bent Høie

Spørsmål:

«Mange pasienter og deres pårørende med Spinal muskellatrofi (SMA) går og venter på muligheten for å kunne ta i bruk Spinraza-medisinen, som er den eneste medisinen som virker for denne gruppen pasienter. Det haster med å få hjelp til disse pasientene.

Hvordan vurderer statsråden mulighetene for at pasientene kan få tilgang på denne medisinen, og eventuelt at pris forhandles samtidig med at det gis tilgang?»

BEGRUNNELSE:

Spinal muskellatrofi (SMA) er en svært alvorlig sykdom. Det er stor frustrasjon over at innføring av legemiddelet tar så lang tid. Det er behov for en snarlig avklaring i saken.

12. januar slo UNICEF fast at de mener norske helsemyndigheter bryter Grunnloven og Barnekonvensjonen

når SMA-syke barn ikke gis tilgang på den livreddende medisinen Spinraza. UNICEF la vekt på at dette er en gruppe svært sårbare barn, og at det er en liten og begrenset gruppe som har behov for denne medisinen. UNICEF konkluderte med at det å gi disse barna tilgang på denne medisinen, er langt innenfor den plikten norske myndigheter har.

Det vises til at en rekke andre land har åpnet for statlig behandling av SMA-pasienter, herunder Tyskland, Frankrike, Italia, Sveits, Østerrike, Nederland, Luxembourg og Sverige, og i tillegg Tyrkia, Israel og Sør-Korea.

Svar:

Regjeringen har som mål at alle pasienter som behandles i spesialisthelsetjenesten skal ha likeverdig tilgang til legemidler som er dokumentert effektive, trygge og kostnads-effektive. Derfor har vi system for Nye metoder der nye

behandlingsmetoder vurderes på lik måte, uavhengig av for eksempel diagnose og hvor pasienten bor.

Det er de regionale helseforetakene som beslutter innføring av legemidler i spesialist-helsetjenesten. Dette er en del av deres sørge for-ansvar. Beslutningsforum sørger for at innføring av nye behandlinger skal skje samtidig over hele landet og er vurdert i tråd med prinsippene for prioritering. Dette sikrer likebehandling.

Det er positivt at de regionale helseforetakene nå har funnet en løsning for å kunne gi barn opp til 18 år tilgang til Spinraza. I følge beslutningen skal alle barn mellom 0 og fylte 18 år få tilgang til Spinraza under bestemte medisinskfaglige vilkår. Hver pasient skal vurderes opp mot bestemte start- og stoppkriterier for oppstart av behandling, og i det videre forløpet. En nasjonal faggruppe skal bistå i vurderingene.

De regionale helseforetakene har uttalt at prisen fortsatt er uforholdsmessig høy, men at hensynet til pasientene ble vektlagt. Det er derfor positivt at de regionale

helseforetakene har besluttet at de vil evaluere effekten av behandlingen gjennom bruk av et kvalitetsregister for å kunne tilby medisin til de pasientene som har effekt av det.

Jeg mener denne saken illustrerer at det er viktig å legge opp til forhandlinger med selskapene. Hvis et enkelt legemiddel legger beslag på svært mye ressurser, kan det føre til at helsetjenesten må avvike andre effektive behandlinger. Dette vil gi færre gode leveår for ressursene enn vi ellers kunne ha fått. Når det vurderes hvilke tiltak som skal tilbys i helsetjenesten, skal det alltid vurderes etter prinsippene for prioritering: Nytte-, ressursbruk- og alvorlighetskriteriet. Kriteriene skal vurderes samlet og veies mot hverandre. Vi har disse prinsippene for å sikre at de som trenger det mest og har best effekt av behandlingen, får tilgang til behandlingen de trenger. Ordningen det legges opp til nå skal evalueres etter 6 måneder. Da vil de regionale helseforetakene også åpne for nye forhandlinger.

SPØRSMÅL NR. 840

Innlevert 1. februar 2018 av stortingsrepresentant Åshild Bruun-Gundersen

Besvart 9. februar 2018 av kunnskaps- og integreringsminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

«Har Kunnskapsministeren erfaringer om hvorvidt beredskapsteam mot mobbing er det beste tiltaket for å hjelpe elevene i saker om mobbing og krenkelses, nå som Fylkesmannen også har fått myndighet til å følge opp elevene i slike saker?»

BEGRUNNELSE:

Stortinget skal om kort tid behandle et representantforslag om å pålegge kommunene å etablere beredskapsteam. Undertegnede er kjent med at flere kommuner allerede har etablert et slikt team, og ønsker å vite mer om kommunenes erfaring rundt dette.

Høsten 2017 trådte en lovendring i kraft som ga elever og foreldre adgang til å kontakte Fylkesmannen direkte, dersom skolene ikke følger opp sin aktivitetsplikt i mobbesaker. Undertegnede er kjent med at flere elever og foreldre har benyttet seg av den muligheten til å henvende seg til Fylkesmannen, også i kommuner med etablerte beredskapsteam. Når Stortinget skal behandle saken om å pålegge kommunene å etablere beredskapsteam, vil det være vesentlig å vite mer om erfaringene rundt dette.

Svar:

Jeg viser til statsråd Isaksens skriftlige svar til Representantforslag nr 8:44 S (2017-2018) om beredskapsteam for økt innsats mot mobbing.

Tiltaket med beredskapsteam er gjennomført i perioden 2012 – 2016, først som et pilotprosjekt med fire kommuner og deretter et hovedprosjekt med 19 kommuner og en fylkeskommune. KS og Foreldretutvalget for grunnopplæringen (FUG) har utarbeidet rapporter fra prosjektet, men prosjektet har ikke vært gjenstand for forskning. Jeg har derfor ikke mer kjennskap til effekten av beredskapsteamene enn det som er gjengitt i de erfaringsbaserte rapportene. Sluttrapporten fra prosjektet finnes enkelt via FUG sine hjemmesider, under fanen om mobbing, se <http://www.fug.no/mobbing.141889.no.html>.

Fylkesmannen har som representanten påpeker fått en utvidet rolle med lovendringene som trådte i kraft 1. august 2017. Elevene kan nå melde sin mobbesak direkte til fylkesmannen når kommunen ikke har gjort jobben sin. Det er imidlertid ikke slik at fylkesmannen selv skal gjennomføre tiltak i kommunen for at eleven skal få det trygt og godt på skolen.

Fylkesmannen skal først undersøke saken. Dersom fylkesmannen finner at skolen har brutt bestemmelsene i kapittel 9 A i opplæringsloven, kan fylkesmannen fatte et vedtak om hva skolen og kommunen skal gjøre. I noen tilfeller vil det kanskje være aktuelt å ta med i vedtaket hvordan skolen og kommunen skal organisere sitt arbeid videre, men det vil ikke være aktuelt for fylkesmannen å pålegge kommunen å opprette et beredskapsteam.

Som det fremgår av svaret til Stortinget, er beredskapsteam mot mobbing en beredskapsordning til hjelp

for foreldre og elever som lider under alvorlige mobbesaker. Et beredskapsteam kobles inn i vanskelige og fastlåste saker der mye annet har vært prøvd først. Kommuner med beredskapsteam må selv vurdere når en sak er alvorlig nok til at beredskapsteamet skal settes inn. Det er ikke urimelig å tenke at elever og foreldre melder saker til fylkesmannen hvor det ikke er behov for å sette inn beredskapsteamet, men hvor skolen på egen hånd kan gjøre gode tiltak. Det må vurderes fra sak til sak.

SPØRSMÅL NR. 841

Innlevert 1. februar 2018 av stortingsrepresentant Torstein Tvedt Solberg

Besvart 9. februar 2018 av næringsminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

«Ved behandling av dokument 8:122 S (2015-2016) «Representantforslag om en ny norsk romstrategi» ble det i november 2016 fattet et enstemmig vedtak i Stortinget om at regjeringen skal utarbeide en norsk romstrategi. Strategien er ikke lagt frem, men ambisjonen om å lage en strategi er gjentatt i den nye regjeringsplattformen.

Når kan en forvente at regjeringen legger frem en sterkt forsinka nasjonal romstrategi?»

Svar:

Regjeringen varslet i Prop. 1 S (2017-2018) at den tar sikte på å legge frem en romstrategi i løpet av 2018. Vi har fortsatt dette som mål. Når vi først legger frem en strategi, er det imidlertid viktig at den har et innhold som gjør den relevant også i årene fremover. Det pågår p.t. flere store prosesser som har relevans for innholdet i strategien. Fremdriften i disse prosessene vil ha innvirkning på fremdriften i arbeidet med strategien, og kan komme til å påvirke fremleggelsestidspunktet.

SPØRSMÅL NR. 842

Innlevert 2. februar 2018 av stortingsrepresentant Abid Q. Raja

Besvart 7. februar 2018 av justis-, beredskaps- og innvandringsminister Sylvi Listhaug

Spørsmål:

«Hvordan vil statsråden jobbe videre med og sikre at verbalforslaget om beredskapssenter på Taraldrud i budsjettenigheten fra i fjor høst følges opp?»

BEGRUNNELSE:

I fjor høst sikret Venstre og KrF regjeringen flertall for statsbudsjettet for 2018. Blant enighetene var verbalforslag om beredskapssenteret på Taraldrud:

«Stortinget ber regjeringen i forbindelse med byggingen av nytt beredskapssenter på Taraldrud sørge for at beboere og naboer involveres i arbeidet med tilstrekkelige støydempende tiltak.»

Saken har vekket et sterkt engasjement blant lokalbefolkningen, med et klart ønske om at regjeringens videre arbeid legger vekt på og lytter til de innspill som kommer.

Svar:

Justis- og beredskapsdepartementet har i brev av 1.2.2018 til de tre berørte kommunene redegjort for hvordan Stortingets vedtak vil følges opp. Nedenfor vil jeg redegjøre for hovedlinjene i videre oppfølging.

Miljøoppfølgingsplan med tilhørende støyplan

Det er utarbeidet en detaljert kontrollplan for ytre miljø, som omfatter alle krav i Miljøoppfølgingsplanen og andre relevante krav i reguleringsplanen. Kontrollplanen omfatter til sammen 11 punkter knyttet til støy - fordelt på prosjekteringsfasen, anleggsfasen og driftsfasen.

Departementet vil, utover vertskommunen Ski, også involvere hhv. Oslo kommune og Oppegård kommune i oppfølging av kontrollplanen. Det legges til grunn at disse kommunene representerer sine innbyggere, dvs. «beboere og naboer» iht. Stortingets føringer.

Kompenserende tiltak

Det er budsjettert med 7 mill. kroner til generelle kompenserende tiltak, rettet mot barn og unges bruk av marka på dagtid. Departementet har hatt dialog med hhv. Oslo kommune og Oppegård kommune om hvordan disse midlene skal fordeles. Det er fra departementets side lagt opp til at det er kommunene som skal prioritere hvilke tiltak som skal gjennomføres.

Særskilte tiltak

Det er budsjettert med inntil 1 mill. kroner til kompenserende tiltak for speiderbevegelsen (på bakgrunn av at speiderhytten Doggebu ligger i gul støysone) og til lokale tiltak knyttet til Trollskogen barnehage.

I eget møte mellom departementet, Oslo kommune og Trollskogen barnehage var det enighet om at departementet i første omgang skulle stille akustiker til disposisjon for et første møte med barnehagen og kommunen, for å forstå deres bruk og behov og overordnet kartlegge mulighetsrommet. Dette er nå gjort, og det vil bli avholdt videre oppfølgingsmøter.

SPØRSMÅL NR. 843

Innlevert 2. februar 2018 av stortingsrepresentant Arne Nævra

Besvart 8. februar 2018 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Fersk statistikk fra Statens Vegvesen avslører at det er mange brudd på hvilebestemmelsene blant langtransportsjåfører. Over 1400 ble anmeldt i fjor. I tillegg kommer mørketallene. Avdelingsdirektør Henning Harsem konstaterer i følge Aftenposten 2.2.18 at det tekniske utstyret som kontrollerer hviletidene blir manipulert, men at vegvesenet ikke klarer å avdekke hvordan.

Vil statsråden ta initiativ til å utvikle slikt utstyr og generelt påse at kravene til hvile og overnatting blir overholdt i næringen?»

BEGRUNNELSE:

Alle som er knyttet til langtransport kjenner til problemene med kontroll av kjøre- og hvilebestemmelsene og av bestemmelsene om skikkelige overnatningsplasser for langtidsvile. Det er liten tvil om at overnatting i fører-

hyttene fremfor innlosjering er en av tingene som har latt utenlandske selskaper operere til langt lavere priser enn norske aktører. Dette er noe ikke minst NLF har vært opp-tatt av.

Når det gjelder kontroll av det tekniske utstyret for hvilebestemmelsene, er kontrollørene oppgitt. De vet det er manipulerte resultater, men kan ikke avsløre hvordan. Brudd på bestemmelsene skaper ikke bare farlige sjåfører, men er også viktig i forhold til sosial dumping, og utgjør et generelt press på arbeidsvilkårene i bransjen.

Svar:

Representanten tar opp to utfordringer som gjelder håndheving av kjøre- og hviletidsbestemmelsene. Både juks med teknisk utstyr og dårlige overnatningsforhold medfører trette sjåfører, dårlige arbeidsvilkår og ulike konkurransevilkår i næringen. Dette går utover trafikksikkerheten. Jeg er derfor svært opptatt av at sjåførene og

transportørene skal følge de felles EU-reglene om kjøre- og hviletid, og at dette blir kontrollert.

Å forfalske registreringene av kjøre- og hviletid i farts-skriveren, er forbudt etter EU-forordning (EØF) 3821/85 artikkel 15 nr. 8, og er derfor også i utgangspunktet straffbart etter vegtrafikkloven § 31.

Den tekniske utviklingen har medført at manipulasjon med fartsskriver har blitt mer avansert og vanskeligere å oppdage. Statens vegvesen prioriterer kontroll av kjøre- og hviletid høyt, og avdekker stadig flere tilfeller av juks. Dette er også et økende problem ellers i Europa. Statens vegvesen søker å forhindre juks ved å holde seg oppdatert på ny teknologi, bl.a. ved å samarbeide med andre lands kontrollmyndigheter og fartsskriverutviklere. Når det gjelder avanserte former for juks og manipulasjon av teknisk utstyr, er det hensiktsmessig at politiet følger opp dette. De har kompetanse til å drive etterforskning, eventuelt med teknisk bistand fra Statens vegvesen.

Jeg vil her nevne at EU har vedtatt en ny forordning om fartsskriver som bl.a. skal sikre mer pålitelige farts-skrivere i fremtiden, og bedre kontroll med at kjøre- og hviletidsreglene følges. Regjeringen har fremmet en sam-

tykkeproposisjon for Stortinget med forslag om å innlemme denne forordningen i EØS-avtalen, jf. Prop. 8 LS (2017-2018).

Når det gjelder krav til hvile og overnatting for sjåførene, er jeg opptatt av å sikre at sjåførene ikke tar uke hvil i kjøretøyet. Statens vegvesen har vist til at manglende dokumentasjonskrav til hvor og hvordan ukehvilen er gjennomført, medfører praktiske utfordringer i kontrollsammenheng, og at dette er vanskelig å føre bevis for. Dette gjør det vanskelig for kontrollmyndighetene å forberede gode saker for påtalemyndigheten. Jeg vil derfor se på om det er andre måter å avhjelpe problemet med overnatting i lastebilene på, herunder vurdere å innføre regler om maksimal parkeringstid som et tiltak. Videre vil Statens vegvesen ta initiativ til et samarbeid med næringen med sikte på å finne ordninger slik at kontrollen med ukehvilen kan forbedres.

Fra norsk side har vi etterlyst en klargjøring av EU-reglene om forbud mot uke hvil i kjøretøyet, for at dette skal kunne håndheves effektivt, i forbindelse med EU-kommisjonens forslag til nye regler på området (mobilitetspakken). Jeg vil følge dette arbeidet videre.

SPØRSMÅL NR. 844

Innlevert 2. februar 2018 av stortingsrepresentant Lene Vågslid

Besvart 9. februar 2018 av justis-, beredskaps- og innvandringsminister Sylvi Listhaug

Spørsmål:

«Hvilke vurderinger gjør justisministeren seg om at Sjef PST mener dataangrep er blant de alvorligste truslene mot Norge i 2018 og hvordan vil justisministeren handle for å forebygge nye angrep?»

BEGRUNNELSE:

Under pressekonferansen av PST årlige trusselvurdering kommer det frem at Sjef PST mener dataangrep er blant de alvorligste truslene mot Norge i 2018. Sjef PST sier at vi som land må regne med at fremmede makter vil gjennomføre datainnbrudd og dataangrep mot kritisk infrastruktur i Norge.

Angrepet mot Helse Sør-Øst 8. januar i år blir omtalt for å være utført av en avansert og profesjonell aktør, muligens en fremmed makt. Forholdet etterforskes nå av PST som mulig brudd på straffeloven § 121 Etterretningsvirksomhet mot statshemmeligheter. PST skriver selv i pressemeldingen om etterforskningen at det er mistanke om at

noen til fordel for en fremmed stat samler inn opplysninger om, hvis de blir kjent for en slik stat eller for øvrig avsløres, kan skade grunnleggende nasjonale interesser som gjelder samfunnets infrastruktur, så som opplysninger om helseberedskap.

Svar:

PSTs trusselvurdering for 2018 stadfester at fremmede stater er villige til å bruke en rekke virkemidler for å få tilgang til sensitiv og skjermingsverdig informasjon og for å påvirke politiske, økonomiske og forvaltningsmessige prosesser og beslutninger i Norge. Den teknologiske utviklingen skaper muligheter for digitale angrep og påvirkningsoperasjoner i et vesentlig større omfang enn tidligere. Slike muligheter har dessverre vist seg å bli utnyttet i forbindelse med flere internasjonale sikkerhets-politiske situasjoner og konflikter.

Meld. St. 38 (2016-2017) («IKT-sikkerhetsmeldingen») ligger nå i Stortinget til behandling. I meldingen redegjør regjeringen for utviklingstrekkene i det digitale samfunn.

I årene som kommer vil IKT-infrastruktur og –systemer bli mer globale, omfattende og integrerte, og flere enheter vil kobles til internett. Sky-løsninger brer om seg både i det private og i det offentlige. Det økende behovet for kapasitet på kompetent personell, og behovet for kostnadsreduksjon, gjør at flere IKT-funksjoner settes ut av virksomheten, gjerne til lavkostland. Disse utviklingstrekkene skaper avhengigheter og sårbarheter som går på tvers av sektorer, ansvarsområder og landegrensler. Mange utfordringer knyttet til IKT-sikkerhet utvikler seg raskere enn offentlige og private virksomheter klarer å utvikle og iverksette forebyggende tiltak.

Regjeringen ønsker å legge til rette for at virksomheter kan øke egen evne til å forebygge uønskede digitale hendelser. IKT-sikkerhet forutsetter å være bevisst hele spekteret av digitale sårbarheter. Justis- og beredskapsdepartementet har derfor lagt vekt på opplysningsarbeid om ulike tiltak innen forebygging, avdekking og hendelsehåndtering.

Jeg vil gjerne trekke frem noen konkrete tiltak. Blant annet har Nasjonal sikkerhetsmyndighet (NSM) utarbeidet «Grunnprinsipper for IKT-sikkerhet», som definerer prinsippene for hvordan IKT-systemer bør sikres for å beskytte verdier og leveranser. Disse retter seg også mot næringslivet. I tillegg tilbyr NSM til virksomheter i statsforvaltningen en vederlagsfri tjeneste som kontinuerlig kartlegger og sårbarhetsundersøker utvalgte IP-adresser som er tilgjengelige på Internett. Tjenesten foretas gjennom det som kalles Allvis NOR.

Ferdigstillingen av «Rammeverk for håndtering av IKT-sikkerhetshendelser» i desember 2017 var et viktig tiltak. Rammeverket skal bidra til mer effektiv håndtering av alvorlige IKT-sikkerhetshendelser, og til å skape god situasjonsoversikt om relevante IKT-sikkerhetshendelser. Målgruppen for rammeverket er offentlige og private virksomheter med betydning for kritisk infrastruktur og/eller kritiske samfunnsfunksjoner, sektorvise resposmiljøer, og myndigheter som har en rolle knyttet til håndtering av IKT-sikkerhetshendelser.

Opprettelsen av Felles cyberkoordineringssenter (FCKS) i 2017 var et viktig tiltak for å styrke analysekapasitet og samhandling i det digitale rom. Samarbeidet mellom Politiets Sikkerhetstjeneste, Etterretningstjenesten, Nasjonal Sikkerhetsmyndighet og Kripos gjør at det nye senteret har gode forutsetninger for å levere tidsriktige analyser av digitale angrep som utføres mot norske interesser, og gi beslutningsstøtte både for håndteringen av det enkelte angrep og forebygging av nye angrep.

Jeg vil videre vise til Varslingsystem for digital infrastruktur (VDI). Dette er et nasjonalt sensornettverk som avdekker forsøk på datainnbrudd mot kritisk infrastruktur uansett sektor. Sensornettverket driftes fra NSMs operasjonssenter NorCERT, som daglig koordinerer håndtering av dataangrep. Det er en frivillig ordning, men alle

departement er bedt om å bidra til at flere aktuelle virksomheter knytter seg til VDI.

Jeg prioriterer kontinuerlig utviklingsarbeid innenfor IKT-sikkerhet, og departementet har nå iverksatt et bredt anlagt arbeid for en ny nasjonal IKT-sikkerhetsstrategi.

Jeg er enig med sjef PST i at de digitale trusler mot Norge er blant de alvorligste truslene mot våre grunnleggende nasjonale interesser. Jeg mener at det er behov for å styrke Norges evne til å beskytte seg mot ytre trusler i og ved bruk av det digitale rommet, og at det derfor også er behov for å etablere en form for digitalt grenseforsvar. Regjeringen er som kjent i gang med å utrede og konkretisere hvordan et digitalt grenseforsvar kan etableres og lovreguleres.

Regjeringen har dessuten nedsatt et utvalg som skal vurdere hvorvidt det eksisterende regelverket ivaretar de nye digitale samfunnsutfordringene. Utvalget skal også vurdere organisatoriske spørsmål - og andre virkemidler enn de rent rettslige - for å styrke IKT-sikkerheten.

Jeg prioriterer dessuten økt kunnskapsutvikling, ved å støtte og stille krav til forskning og utvikling innenfor området på universiteter, høyskoler og forskningsinstitusjoner nasjonalt og internasjonalt. Regjeringen har videre iverksatt tiltak for å øke kapasiteten innenfor utdanning på IKT-sikkerhetsfeltet ved universitet og høyskoler.

Samlet sett bidrar tiltakene etter mitt syn til å redusere IKT-relaterte sårbarheter, og til å bedre evnen til å forebygge, avdekke og håndtere digitale angrep. Tekniske løsninger og infrastruktur kan likevel ikke alene hindre at dataangrep blir gjennomført. Ofte spiller den menneskelige faktoren en avgjørende rolle når en etat eller en bedrift blir utsatt for angrep. Det er derfor nødvendig å styrke kunnskapene om og holdningene til sikkerhet hos den enkelte. Grunnleggende nasjonale interesser sikres bare når hver enkelt medarbeider erkjenner trusselen, har gode holdninger, og følger en motstandsdyktig, felles sikkerhetskultur.

Som PST påpeker i trusselvurderingen for 2018, er enkelte sektorer særlig interessante for aktører som ønsker å svekke Norge. Virksomheter i disse sektorene har derfor et spesielt ansvar for å bruke trusselvurderingene fra PST, NSM og Etterretningstjenesten som beslutningsunderlag, for å benytte seg av de verktøyene som blir stilt til rådighet, og for å følge de nasjonale retningslinjene som er blitt utarbeidet. PSTs åpne trusselvurdering har en viktig funksjon for å øke kunnskap og bevisstgjøring, og sjefens pressekonferanse bidrar til å spre bevisstgjøringen til et større publikum.

SPØRSMÅL NR. 845**Innlevert 2. februar 2018 av stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes****Besvart 9. februar 2018 av kommunal- og moderniseringsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

«Hva gjør regjeringa for å sikre at plan- og bygningsloven overholdes i strandsonen, og vil man i revideringen av statlig planretningslinje for strandsonen sikre at den riktige tolkningen av loven kommer fram?»

BEGRUNNELSE:

Strandsona i Norge blir stadig mindre åpen for dem som ikke eier. «Attraktive arealer i strandsonen i Oslofjorden, som er tilgjengelig for allmennheten, er redusert med 75-80 prosent de siste 30 årene», het det i et rundskriv fra regjeringen i 1999, som samtidig slår fast at byggepresset langs Sørlandskysten er om lag like sterkt. Nedbygging av strandsonen gir færre fellesarealer til friluftaktivitet, og stykker opp kystnaturen og leveområdene til en rekke arter. Nedbygginga har ikke blitt mindre de senere årene.

I 2015 varslet Sivilombudsmannen Stortinget om at Kommunalministeren to ganger har trosset Sivilombudsmannens uttalelser om hvordan Plan- og bygningsloven skal forstås når det gjelder bruk av dispensasjonsretten og bygging i strandsonen der det finnes reguleringsplaner uten en inntegnet byggegrense fra før 2008, da den nye Plan- og bygningsloven ble vedtatt. I denne loven kreves det at kommunen tegner inn en byggegrense mot sjøen. Endringa fra den gamle loven som skjedde i 2008 var en innstramming etter Stortingets ønske. Departementet tolket denne endringen til å gjelde bare nye planer utarbeidet fra 2008 - som det da må tegnes inn en byggegrense i. Sivilombudsmannen tolket lovendringen til at alle kommuner nå måtte tegne inn en byggegrense mot sjøen, også i gamle planer. I stedet for å følge sivilombudsmannens uttalelse, sendte daværende kommunalminister Sanner ut et rundskriv som påla alle fylkesmenn å ikke følge Sivilombudsmannens uttalelser.

Etter en lang strid måtte Kommunal- og moderniseringsdepartementet endre sin tolkning av Plan- og bygningsloven i mars 2017. Det betyr at fra 2009 til 2016 har det blitt gitt minst 7000 tillatelser til å bygge i strandsonen, i strid med den nye plan- og bygningsloven.

I dag gis det veldig mange dispensasjoner fra loven. Det skal være en klar overvekt av fordeler for samfunnet for at en dispensasjon skal gis. De færreste private hus og brygger i strandsona har en samfunnsmessig fordel.

Tvert imot. Departementet har heller ikke oversikt over hvor mange reguleringsplaner som finnes, og hvor mange dispensasjoner som er gitt.

I regjeringsplattformen står det at regjeringen skal «Revidere statlige planretningslinjer for strandsonen med

sikte på mer differensiert forvaltning i spredt bebygde strøk, slik at det blir større lokal handlefrihet samtidig som man ivaretar rekreasjonsmuligheter og vernet av kulturlandskap.» Dette lover ikke godt med tanke på konflikten mellom tidligere kommunal- og forvaltningsminister Sanner og sivilombudsmannen.

Svar:

Det generelle byggeforbudet i 100-metersbeltet langs sjøen framgår av plan- og bygningsloven § 1-8. Forbudet gjelder så langt ikke annen byggegrense er fastsatt i kommuneplanens arealdel eller reguleringsplan.

Departementet informerte fylkesmennene om gjeldende lovforståelse i brev 8. mars 2017. Forholdet til tidligere gitte tillatelser ble samtidig tatt opp med Lovavdelingen i Justis- og beredskapsdepartementet. Etter uttalelse fra Lovavdelingen, sendte Kommunal- og moderniseringsdepartementet brev til fylkesmennene 25. april 2017, der det ble lagt til grunn at tidligere gitte tillatelser ikke skulle tas opp til ny behandling.

Det generelle byggeforbudet i 100-metersbeltet langs sjøen skal ivareta allmenne interesser. Det framgår av plan- og bygningsloven § 1-8 direkte at det i strandsonen skal tas særlig hensyn til natur- og kulturmiljø, friluftsliv, landskap og andre allmenne interesser. Dette er utgangspunktet også når statlige planretningslinjer for differensiert forvaltning av strandsonen langs sjøen skal revideres.

Retningslinjene er evaluert, og det er avdekket behov for en begrenset revisjon for å forbedre retningslinjene. Retningslinjene forholder seg til dagens kommunegrenser, slik at det også på grunn av endret kommunestruktur er behov for endringer i retningslinjene.

SPØRSMÅL NR. 846**Innlevert 2. februar 2018 av stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand****Besvart 12. februar 2018 av kunnskaps- og integreringsminister Jan Tore Sanner****Spørsmål:**

«Hva vil statsråden gjøre for å sikre at uvedkommende ikke får tilgang på sensitiv informasjon og funksjoner via elever og læreres internettportaler?»

BEGRUNNELSE:

Digitale verktøy og læremidler er for lengst etablert i skolen. Sikkerhetshull i IT-portaler har blitt et utbredt problem. VG avdekket 26. januar 2018 at den norske skoleportalen itslearning, daglig brukt av elever og lærere i mer enn halvparten av Norges kommuner, gav en åpning for at uvedkommende kunne få tilgang til funksjoner på datamaskinene som var koblet opp mot portalen.

Svar:

Dette sikkerhetshullet ble oppdaget av en tyrkisk student som selv bruker it's learning. Samme dag (26. januar 2018) som VG hadde sitt oppslag om saken, meldte it's learning at de har stoppet muligheten "for å kjøre script fra filer fra files.itslearning.com slik at det ikke lenger er mulig å be om for eksempel kameratilgang". Dette var altså i utgangspunktet åpent, men muligheten er nå fjernet.

Jeg ser dette som et sikkerhetshull og en trussel mot elevenes personvern. Personvernet vil i det overnevnte tilfellet kunne være i fare ved at uvedkommende fikk tilgang til kamera, tastatur etc. hos brukeren (eleven). Det er derfor bra at dette rapporteres slik at avvik kan lukkes.

Fra 25. mai 2018 vil den nye personvernlovgivingen tre i kraft, og den inneholder bestemmelser om at leverandører skal bygge informasjonssikkerhet og personvern inn i sine løsninger. Den mest personvernvennlige innstillingen skal være standard.

Vi må kunne forvente at aktører som leverer for eksempel digitale læringsplattformer, bygger informasjonssikkerhet og personvern inn i sine løsninger, og at den mest personvernvennlige innstillingen er standard. Dette vil også gjelde i tiden fram til 25. mai. Det er Datatilsynet som fører kontroll med personvernreglementet og eventuelt kan sanksjonere brudd.

Jeg vil her vise til vårt arbeid med å bistå kommunene i deres innsats for å sikre personvern og informasjonssikkerhet i utdanningssektoren, gjennom videreutvikling av Feide som fellesløsning. Feide gir en sikker felles inn- og utlogging av tjenester (som læringsressurser fra forlag og andre), og sikrer oversikt over hvilke opplysninger Feide-baserte tjenester har registrert om personen, i tråd med personopplysningsloven.

Informasjonsfilmen: <https://vimeo.com/247297361> gir et godt innblikk i Feide 2.0/Dataporten, og viktigheten av det videre arbeidet med personvern i skolen.

Jeg vil også peke på at den nye forordningen/personvernlovgivningen vil kreve ytterligere økt bevissthet i kommunene, slik at de stiller tydelige krav til leverandørene om etterlevelse av personvernlovgivningen ved innkjøp av tjenester og løsninger.

SPØRSMÅL NR. 847**Innlevert 2. februar 2018 av stortingsrepresentant Geir Pollestad****Besvart 9. februar 2018 av kommunal- og moderniseringsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

«I november 2017 slo næringsminister Monica Mæland, i svar på skriftleg spørsmål, fast at ho nytta omgrepet «Vestlandet» om dei fire fylka Rogaland, Hordaland, Sogn og Fjordane og Møre og Romsdal.

Kva fylker meiner kommunalminister Monica Mæland høyrer til Vestlandet?»

GRUNNGJEVING:

Dette er spørsmål og svar det vert vist til i spørsmålet:

Dokument nr. 15:166 (2017-2018)

Innlevert: 01.11.2017

Sendt: 02.11.2017

Besvart: 08.11.2017 av næringsminister Monica Mæland

Spørsmål

Geir Pollestad (Sp): I reiselivsmeldinga er det fleire stader nytta omgrepet «Vestlandet». Kva geografisk område er det regjeringa meiner med «Vestlandet»?

Svar

Monica Mæland: I reiselivsmeldinga er omgrepet "Vestlandet" nytta om dei fire fylka Rogaland, Hordaland, Sogn og Fjordane og Møre og Romsdal. Eit geografisk område kjenneteikna av fagre fjell og fjord og tronge vik.

Svar:

I reiselivsmeldinga er omgrepet «Vestlandet» nytta om dei fire fylka Rogaland, Hordaland, Sogn og Fjordane og Møre og Romsdal. Eit geografisk område kjenneteikna av fagre fjell og fjord og tronge vik.

I dag er omgrepet «Vestlandet» nytta om dei fire fylka Rogaland, Hordaland, Sogn og Fjordane og Møre og Romsdal. Regjeringa skal i vår gjere framlegg om endring av lov om forandring av rikets inndelingsnavn. Der vil eg kome med ei tilråding om namn på den nye fylkeskommunen av Hordaland og Sogn og Fjordane. Det er Stortinget som vedtar namn på dei nye fylka.

SPØRSMÅL NR. 848

Innlevert 2. februar 2018 av stortingsrepresentant Geir Pollestad

Besvart 12. februar 2018 av landbruks- og matminister Jon Georg Dale

Spørsmål:

«Vil regjeringa leggja fram ei fondsordning i jordbruket, slik eit samla storting har bedt regjeringa om?»

På bakgrunn av regjeringa si vurdering og Stortingets handsaming av denne, ser eg ikkje grunnlag for å arbeide vidare med ei slik fondsordning.

BEGRUNNELSE:

I innst. 251 S (2016-2017) uttaler næringskomiteen:

Komiteen har merket seg at regjeringa i regjeringsplattformen varsler at:

«Regjeringa vil åpne for en fondsordning i jordbruket etter modell av skogbruket.» Komiteen etterlyser en slik ordning, og mener den vil være viktig for å sikre både investeringer og klimatiltak. Komiteen ber regjeringa legge frem en slik ordning.

Svar:

Eg viser til Prop.1 LS (2017–2018) Skatter, avgifter og toll 2018 frå Finansdepartementet.

I kapittel 30 har regjeringa gitt ei grundig vurdering av spørsmålet om å innføre ei fondsordning i jordbruket. I proposisjonen vert Stortinget informert om at regjeringa ikkje ynskjer å foreslå ei fondsordning for jordbruket etter mønster av skogfondsordninga

Ved handsaminga i Stortinget seier finanskomiteen i Innst. 3 S (2017–2018): "Komiteen tar omtalen til orientering, og viser til de respektive partiers alternative budsjetter."

SPØRSMÅL NR. 849**Innlevert 2. februar 2018 av stortingsrepresentant Sandra Borch****Besvart 14. februar 2018 av klima- og miljøminister Ola Elvestuen****Spørsmål:**

«Har statsråden fått oversikt over hvor mange ulv som er igjen i Julussa- og Osdalreviret og vil statsråden tildele tilleggskvote og deretter lisensfelling på grunnlag av opplysningene om at det er igjen ulv i revirene?»

BEGRUNNELSE:

I desember ble det gitt tillatelse til lisensfelling av 16 ulv i Julussa- og Osdalsrevierene. Fredag 12. januar ble jakten innstilt da 16 ulv var felt. Det er antydning at det er flere ulv en opprinnelig lagt til grunn i revirene, minst 5-6 ut over de som allerede er felt.

Statssekretær Lunde uttalte i Bondebladet 12/1 at ulvene tilknyttet de to flokkene tilknyttet Julussa- og Osdalsreviret skulle tas ut. Dette må forstås som at intensjonen var å ta ut begge flokkene i sin helhet.

Klima- og miljøministeren fikk spm. om saken fra Sp, og svarte 24.01.18 at han ville kartlegge ulveaktiviteten i området så raskt det lar seg gjøre.

Svar:

Det er gjort et grundig arbeid med kartlegging av ulveaktiviteten, og det er ved DNA-analyser påvist tre gjenværende årssvalper fra Julussa og Osdalen. Regjeringen har besluttet at disse tre ulvene skal felles, og oppdraget er gitt til Statens naturoppsyn. Den ene av disse ulvene er felt, og videre fellingsforsøk vil gjennomføres så snart værforholdene bedres.

Samtidig er det viktig å understreke at ulven finner disse områdene svært attraktive. Etter at lederdyrene i de tidligere ulverevirene i Julussa og Osdalen ble felt er det ikke lenger noen stabil situasjon der slike revirhevdende individer holder nye ulver borte. Ved DNA-analyser er det påvist et nytt ulvepar i den sørøstlige delen av det tidligere Julussareviret og innenfor ulvesonen. Det nye paret sørøst i gamle Julussa består av en hanulv fra Juvbergsreviret og ei tise fra Julussa. I det gamle Osdalsreviret har Statens naturoppsyn i forbindelse med fellingsoppdraget også funnet spor av en ny ulv i dette området. Nå som områdene er ledige vil andre ulver vandre i området, og det er derfor krevende å ha fullstendig oversikt over ulvene til enhver tid.

SPØRSMÅL NR. 850**Innlevert 2. februar 2018 av stortingsrepresentant Emilie Enger Mehl****Besvart 13. februar 2018 av justis-, beredskaps- og innvandringsminister Sylvi Listhaug****Spørsmål:**

«Jeg viser til svar på spørsmål nr. 696.

Kan statsråden gi en tilsvarende fremstilling av månedlig måltall og ansettelse for 2016 og 2017 i de 11 andre politidistriktene (brutt ned per politidistrikt), samt totaloversikt nasjonalt?»

Svar:

Som stortingsrepresentanten opplyser i sitt spørsmål, svarte jeg på et likelydende spørsmål for Innlandet politidistrikt 22. januar 2018.

Det har vært en sterk vekst i antallet ansatte i norsk politi de senere årene. I perioden 31.12.2013 til 31.12.2017

har politietaten økt med over 2 380 årsverk. Av disse er 1 360 årsverk tilført politidistriktene, hvor over 1 200 er politiårsverk. Videre har politidekningen økt fra 1,71 i fjerde kvartal 2013 til 1,89 i tredje kvartal 2017. Vi er i rute til å nå målet om to polititjenestekvinner/-menn per 1000 innbyggere innen 2020.

For å besvare spørsmålet om måltall og status for ansettelse i 2016 og 2017 for alle politidistriktene, har jeg innhentet informasjon fra Politidirektoratet. Tabellen måler ansettelse opp mot måltall. Disse måltallene er et administrativt verktøy for Politidirektoratet i oppfølgingen av ansettelse i politidistriktene. Tabellen er lagt ved.

Tabellen viser et negativt avvik mellom måltall og status for ansettelse i 2016, men at man i løpet av 2017

har ansatt mange nye politiutdannede og dermed klart å lukke størsteparten av avviket. Noe av forklaringen på avviket i 2016 er at de 12 nye politidistriktene ble etablert 1. januar 2016, og at et omfattende arbeid med strukturen og personalløpet i de nye politidistriktene ble påbegynt det året. Endelig beslutning om antall tjenestesteder (225 tjenestesteder) ble tatt i mai 2017, og personalløpene i de 12 politidistriktene forventes å være slutført innen juni 2018.

Jeg legger til grunn at Politidirektoratet følger opp at politidistriktene sørger for å ansette politiårverk i samsvarende med overordnede politiske føringer gitt i tildelingsbrevet.

Avslutningsvis vil jeg understreke at det er med glede jeg registrerer at de fleste politistudentene med bestått eksamen fra kullene i 2016 og 2017 har fått jobb i politiet per 31. januar 2018, henholdsvis 93 prosent og 77 prosent.

Vedlegg - spørsmål nr. 850

Politidirektoratet - Fremstilling av politiårverk i politidistriktene for 2016 og 2017, fordelt på måneder

Oslo pd	Måltall 2016														Måltall 31.12.16
	2015	Jan	Feb	Mar	Apr	Mai	Juni	Juli	Aug	Sept	Okt	Nov	Des		
Måltall 2016	2 040,50													2 102,9	2 102,9
SAP - reg. i lønssystemet	2 033,2	2 020,7	2 020,4	2 040,1	2 028,2	2 001,4	1 983,0	202,7	2 003,1	1 995,9	1 994,4	2 017,1	2 016,7	2 016,7	2 016,7
Avvik	-7,30													-86,2	-86,2

Oslo pd	Måltall 2017														Måltall 31.12.17
	2016	Jan	Feb	Mar	Apr	Mai	Juni	Juli	Aug	Sept	Okt	Nov	Des		
Måltall 2017	2 102,90	2 016,70	2 045,70	2 059,70	2 073,70	2 087,00	2 102,90	2 105,90	2 107,90	2 110,90	2 112,90	2 115,90	2 117,90	2 117,90	2 117,90
SAP - reg. i lønssystemet	2 016,70	2 038,55	2 048,11	2 046,20	2 046,78	2 042,60	2 026,90	2 064,30	2 126,10	2 155,20	2 134,40	2 119,80	2 127,70	2 127,70	2 127,70
Avvik	-86,20	21,85	2,41	-13,50	-26,92	-44,40	-76,00	-41,60	18,20	44,30	21,50	3,90	9,8	9,8	9,8

Øst pd	Måltall 2016														Måltall 31.12.16
	2015	Jan	Feb	Mar	Apr	Mai	Juni	Juli	Aug	Sept	Okt	Nov	Des		
Måltall 2016	1 081,20													1 104,2	1 104,2
SAP - reg. i lønssystemet	1 103,6	1 091,4	1 085,8	1 075,9	1 062,4	1 054,7	1 066,9	1 074,7	1 040,6	1 042,6	1 049,5	1 040,1	1 037,2	1 037,2	1 037,2
Avvik	22,40													-67,0	-67,0

Øst pd	Måltall 2017														Måltall 31.12.17
	2016	Jan	Feb	Mar	Apr	Mai	Juni	Juli	Aug	Sept	Okt	Nov	Des		
Måltall 2017	1 104,20	1 037,20	1 059,20	1 070,20	1 082,20	1 104,20	1 104,20	1 110,20	1 115,20	1 121,20	1 126,20	1 132,20	1 137,20	1 137,20	1 137,20
SAP - reg. i lønssystemet	1 037,20	1 035,00	1 037,10	1 049,80	1 058,10	1 079,50	1 097,70	1 165,20	1 095,30	1 094,40	1 102,20	1 103,50	1 145,00	1 145,00	1 145,00
Avvik	-67,00	-2,20	-22,10	-20,40	-24,10	-24,70	-6,50	55,00	-19,90	-26,80	-24,00	-28,70	7,8	7,8	7,8

Innlandet pd	Måltall 2016														Måltall 31.12.16
	2015	Jan	Feb	Mar	Apr	Mai	Juni	Juli	Aug	Sept	Okt	Nov	Des		
Måltall	514,50													541,50	541,50
SAP - reg. i lønssystemet	511,7	514,1	514,10	510,00	511,60	509,70	522,50	522,70	511,80	514,70	512,70	516,90	515,50	515,50	515,50
Avvik	-2,80													-26,00	-26,00

Innlandet pd	Måltall 2017														Måltall 31.12.17
	2016	Jan	Feb	Mar	Apr	Mai	Juni	Juli	Aug	Sept	Okt	Nov	Des		
Måltall	541,50	515,60	524,60	528,60	532,60	541,50	541,50	548,50	555,50	562,50	568,50	575,50	582,50	582,50	582,50
SAP - reg. i lønssystemet	515,5	517,3	514,10	520,10	520,20	528,20	524,50	553,00	555,80	555,60	557,00	560,60	559,60	559,60	559,60
Avvik	-26,00	1,70	-10,50	-8,50	-12,40	-13,30	-17,00	4,50	0,30	-6,90	-11,50	-14,90	-22,90	-22,90	-22,90

Sør-Øst pd	Måltall 2016														Måltall 31.12.16
	2015	Jan	Feb	Mar	Apr	Mai	Juni	Juli	Aug	Sept	Okt	Nov	Des		
Måltall 2016	1 030,90													1 046,9	1 046,9
SAP - reg. i lønssystemet	1 021,2	1 024,2	1 030,4	1 031,9	1 027,9	1 015,5	1 124,4	1 116,7	1 020,3	1 016,3	1 016,6	1 025,9	1 021,7	1 021,7	1 021,7
Avvik	-9,70													-25,2	-25,2

Sør-Øst pd	Måltall 2017														Måltall 31.12.17
	2016	Jan	Feb	Mar	Apr	Mai	Juni	Juli	Aug	Sept	Okt	Nov	Des		
Måltall 2017	1 046,90	1 021,70	1 029,70	1 033,70	1 038,70	1 046,90	1 046,90	1 049,90	1 053,90	1 056,90	1 059,90	1 063,90	1 066,90	1 066,90	1 066,90
SAP - reg. i lønssystemet	1 021,70	1 017,40	1 016,30	1 019,90	1 017,30	1 016,50	1 030,80	1 127,50	1 066,90	1 063,60	1 069,50	1 080,00	1 078,80	1 078,80	1 078,80
Avvik	-25,20	-4,30	-13,40	-13,80	-21,40	-30,40	-16,10	77,60	13,00	6,70	9,60	16,10	11,9	11,9	11,9

Agder pd	Måltall	2015	Jan	Feb	Mar	Apr	Mai	Juni	Juli	Aug	Sept	Okt	Nov	Des	Måltall 31.12.16
Måltall 2016		429,90												449,9	449,9
SAP - reg. i lønssystemet		436,2	428,9	431,5	427,8	426,9	422,8	482,4	481,1	432,8	434,3	434,8	431,2	430,6	430,6
Avvik		6,30												-19,3	-19,3

Agder pd	Måltall	2016	Jan	Feb	Mar	Apr	Mai	Juni	Juli	Aug	Sept	Okt	Nov	Des	Måltall 31.12.17
Måltall 2017		449,90	429,80	435,80	438,80	442,80	449,90	449,90	453,90	456,90	460,90	464,90	467,90	471,90	471,90
SAP - reg. i lønssystemet		430,60	425,00	429,00	433,00	437,20	443,65	439,30	504,00	450,00	453,70	456,60	454,70	454,00	454,00
Avvik		-19,30	-4,80	-6,80	-5,80	-5,60	-6,25	-10,60	50,10	-6,90	-7,20	-8,30	-13,20	-17,9	-17,9

Sør-Vest pd	Måltall	2015	Jan	Feb	Mar	Apr	Mai	Juni	Juli	Aug	Sept	Okt	Nov	Des	Måltall 31.12.16
Måltall 2016		729,50												762,5	762,5
SAP - reg. i lønssystemet		725,5	722,9	714,2	713,1	708,3	705,0	728,6	729,8	717,1	716,6	718,8	718,2	726,3	726,3
Avvik		-4,00												-36,2	-36,2

Sør-Vest pd	Måltall	2016	Jan	Feb	Mar	Apr	Mai	Juni	Juli	Aug	Sept	Okt	Nov	Des	Måltall 31.12.17
Måltall 2017		762,50	731,80	737,80	743,80	749,80	762,50	762,50	769,50	776,50	783,50	790,50	797,50	804,50	804,50
SAP - reg. i lønssystemet		726,30	753,80	750,00	747,10	751,30	759,90	754,30	804,50	804,50	756,90	772,70	774,00	803,80	803,80
Avvik		-36,20	22,00	12,20	3,30	1,50	-2,60	-8,20	35,00	28,00	-26,60	-17,80	-23,50	-0,7	-0,7

Vest pd	Måltall	2015	Jan	Feb	Mar	Apr	Mai	Juni	Juli	Aug	Sept	Okt	Nov	Des	Måltall 31.12.16
Måltall 2016		820,00												857,0	857,0
SAP - reg. i lønssystemet		815,2	808,7	808,6	805,4	798,1	797,2	833,8	7 464,0	821,8	833,4	834,0	839,6	840,9	840,9
Avvik		-4,80												-16,1	-16,1

Vest pd	Måltall	2016	Jan	Feb	Mar	Apr	Mai	Juni	Juli	Aug	Sept	Okt	Nov	Des	Måltall 31.12.17
Måltall 2017		857,00	843,90	845,90	848,90	851,90	857,00	857,00	860,00	863,00	867,00	870,00	873,00	876,00	876,00
SAP - reg. i lønssystemet		840,90	835,40	840,90	854,00	853,00	851,60	844,60	893,60	884,90	892,70	873,90	867,80	863,20	863,20
Avvik		-16,10	-8,50	-5,00	5,10	1,10	-5,40	-12,40	33,60	21,90	25,70	3,90	-5,20	-12,8	-12,8

Møre og Romsdal pd	Måltall	2015	Jan	Feb	Mar	Apr	Mai	Juni	Juli	Aug	Sept	Okt	Nov	Des	Måltall 31.12.16
Måltall 2016		354,20												371,2	371,2
SAP - reg. i lønssystemet		334,3	333,3	330,2	329,2	329,3	326,2	345,6	354,6	336,1	338,7	339,8	342,8	340,6	340,6
Avvik		-19,90												-30,6	-30,6

Møre og Romsdal pd	Måltall	2016	Jan	Feb	Mar	Apr	Mai	Juni	Juli	Aug	Sept	Okt	Nov	Des	Måltall 31.12.17
Måltall 2017		371,20	345,60	351,60	356,60	361,60	371,20	371,20	376,20	381,20	386,20	391,20	396,20	401,20	401,20
SAP - reg. i lønssystemet		340,60	358,00	348,00	349,00	341,90	339,60	342,60	372,20	376,00	383,80	383,90	386,90	400,30	400,30
Avvik		-30,60	12,40	-3,60	-7,60	-19,70	-31,60	-28,60	-4,00	-5,20	-2,40	-7,30	-9,30	-0,9	-0,9

Trøndelag pd	Måltall	2015	Jan	Feb	Mar	Apr	Mai	Juni	Juli	Aug	Sept	Okt	Nov	Des	Måltall 31.12.16
Måltall 2016		647,60												675,6	675,6
SAP - reg. i lønssystemet		636,9	631,8	628,4	618,5	622,0	617,1	653,7	659,1	643,1	643,3	660,7	664,5	675,6	675,6
Avvik		-10,70												0,0	0,0

Trøndelag pd	Måltall	2016	Jan	Feb	Mar	Apr	Mai	Juni	Juli	Aug	Sept	Okt	Nov	Des	Måltall 31.12.17
Måltall 2017		675,60	675,60	675,60	675,60	675,60	675,60	675,60	681,60	686,60	692,60	698,60	703,60	709,60	709,60
SAP - reg. i lønssystemet		675,60	683,20	681,10	679,90	683,20	677,80	679,00	699,70	709,70	689,90	688,30	696,40	715,90	715,90
Avvik		0,00	7,60	5,50	4,30	7,60	2,20	3,40	18,10	23,10	-2,70	-10,30	-7,20	6,3	6,3

Nordland pd	Måltall													Måltall 31.12.16
	2015	Jan	Feb	Mar	Apr	Mai	Juni	Juli	Aug	Sept	Okt	Nov	Des	
Måltall 2016	442,10												458,1	458,1
SAP - reg. i lønssystemet	432,9	434,6	428,2	427,6	423,7	422,7	432,1	437,6	427,6	435,8	439,7	441,8	442,9	442,9
Avvik	-9,20												-15,2	-15,2

Nordland pd	Måltall													Måltall 31.12.17
	2016	Jan	Feb	Mar	Apr	Mai	Juni	Juli	Aug	Sept	Okt	Nov	Des	
Måltall 2017	458,10	442,90	447,90	449,90	442,90	458,10	402,30	405,30	408,30	412,30	415,30	418,30	421,30	421,30
SAP - reg. i lønssystemet	442,90	439,10	440,30	444,30	439,50	387,10	391,90	417,60	421,30	415,30	422,60	422,30	422,80	422,80
Avvik	-15,20	-3,80	-7,60	-5,60	-3,40	-71,00	-10,40	12,30	13,00	3,00	7,30	4,00	1,5	1,5

Troms pd	Måltall													Måltall 31.12.16
	2015	Jan	Feb	Mar	Apr	Mai	Juni	Juli	Aug	Sept	Okt	Nov	Des	
Måltall 2016	202,50												222,5	222,5
SAP - reg. i lønssystemet	200,5	201,2	202,2	201,2	201,6	200,7	207,8	214,2	220,3	219,9	224,9	225,8	224,8	224,8
Avvik	-2,00												2,3	2,3

Troms pd	Måltall													Måltall 31.12.17
	2016	Jan	Feb	Mar	Apr	Mai	Juni	Juli	Aug	Sept	Okt	Nov	Des	
Måltall 2017	222,50	222,50	222,50	222,50	222,50	222,50	278,30	283,30	288,30	293,30	298,30	302,30	307,30	307,30
SAP - reg. i lønssystemet	224,80	221,20	222,20	222,30	216,30	276,00	269,50	281,50	281,00	291,80	288,90	288,30	287,30	287,30
Avvik	2,30	-1,30	-0,30	-0,20	-6,20	53,50	-8,80	-1,80	-7,30	-1,50	-9,40	-14,00	-20,0	-20,0

Finnmark pd	Måltall													Måltall 31.12.16
	2015	Jan	Feb	Mar	Apr	Mai	Juni	Juli	Aug	Sept	Okt	Nov	Des	
Måltall 2016	202,00												213,0	213,0
SAP - reg. i lønssystemet	226,8	233,8	239,8	237,8	234,8	233,8	247,8	239,8	232,7	231,7	229,7	231,2	228,2	228,2
Avvik	24,80												15,2	15,2

Finnmark pd	Måltall													Måltall 31.12.17
	2016	Jan	Feb	Mar	Apr	Mai	Juni	Juli	Aug	Sept	Okt	Nov	Des	
Måltall 2017	213,00	213,00	213,00	213,00	213,00	213,00	213,00	218,00	223,00	228,00	233,00	238,00	243,00	243,00
SAP - reg. i lønssystemet	228,20	228,10	225,20	222,20	222,20	222,20	216,60	220,80	220,80	224,60	224,60	225,80	220,80	220,80
Avvik	15,20	15,10	12,20	9,20	9,20	9,20	3,60	2,80	-2,20	-3,40	-8,40	-12,20	-22,2	-22,2

Kilde: Politidirektoratet (2018).

District/serongin	31.12.2013			31.12.2014			31.12.2015			31.12.2016			Desember 31.12.2017			Endring 2013-2017		
	Politi	Jurister	Sum alle	Politi	Jurister	Sum alle	Politi	Jurister	Sum alle	Politi	Jurister	Sum alle	Politi	Jurister	Sum alle	Politi	Jurister	Sum alle
Oslo politidistrikt	1 055	1 139	2 194	1 489	1 558	3 047	2 833	3 028	5 861	2 017	1 603	3 620	2 128	1 466	3 594	273	28	301
Bæ politidistrikt	978	87	1 065	1 034	93	1 127	1 064	1 255	1 037	1 037	1 037	1 448	1 145	1 14	2 292	1 665	27	31
Innløst politidistrikt	484	38	522	506	37	543	542	795	516	41	232	798	560	43	645	76	5	81
Sør-Øst politidistrikt	999	91	1 090	900	98	998	1 022	1 547	1 022	1 003	408	1 532	1 079	1 01	2 544	80	10	114
Aker politidistrikt	410	31	441	411	34	445	486	624	433	37	157	590	454	36	594	44	5	49
Sør-Vest politidistrikt	656	70	726	692	66	758	726	834	726	75	314	1 040	804	78	1 018	148	8	156
Vest politidistrikt	770	58	828	795	66	861	816	1 231	841	77	352	1 193	862	79	1 272	93	21	114
Møre og Romsdal politidistrikt	311	23	334	323	24	347	334	509	343	28	145	488	400	28	516	89	5	94
Trendelenburg politidistrikt	602	45	647	630	47	677	637	939	676	53	240	916	716	53	969	61	7	68
Nordland politidistrikt	362	33	395	300	33	333	378	585	386	37	167	553	423	39	562	114	8	122
Troms politidistrikt*	245	21	266	244	23	267	256	407	282	24	127	407	287	24	311	442	3	49
Finnmark politidistrikt	201	17	218	209	17	226	227	367	228	16	124	352	221	15	367	20	2	35
Sum politidistrikt	7 875	651	8 526	8 202	691	8 893	8 800	12 872	8 501	761	3 509	12 771	9 079	775	13 481	1 284	36	1 360
NLD	0	0	0	0	0	0	0	36	36	0	0	41	0	0	36	0	0	2
KRIPOS	203	17	220	208	17	225	210	508	219	17	285	521	244	20	749	41	3	64
Bleikem	32	34	66	30	35	65	148	149	29	32	87	148	34	34	177	155	1	10
Utrykningspolitiet	29	1	30	28	2	30	25	46	24	2	17	44	17	2	41	0	21	10
Politets fellesressurser (PFR)	2	0	2	1	0	1	119	119	1	0	124	125	5	0	130	0	0	0
Politets RT-sjener (PT)	163	6	169	163	4	167	228	259	11	2	451	464	10	2	473	465	10	2
Politets allredningsbered	0	0	0	0	0	0	118	118	0	0	114	113	0	0	113	0	0	0
Navnregisteret (Dole) (til over på 1.4.2017)	30	14	44	34	11	45	205	250	41	12	218	271	44	11	331	286	22	113
Politiressurser	268	10	278	273	12	285	294	478	295	13	246	541	320	16	666	52	6	112
PST (BSE)	114	4	118	109	4	113	111	166	108	3	318	429	109	3	537	5	1	27
Politiutdanningssenteret, kap. 4-2	0	0	0	0	0	0	0	5	5	0	0	5	0	0	5	0	0	0
Grønnekommissariatet, kap. 4-4	842	86	928	950	91	1 041	1 062	1 608	1 049	94	2 499	1 071	101	101	3 669	199	15	1 022
Sum PDD, serongene PST mm.	8 716	737	9 453	9 152	782	9 934	9 843	16 120	9 550	856	6 088	16 414	10 110	876	17 159	1 395	139	2 382

*Tall for perioden 2015-2016 er basert på tilgjengelige opplysninger fra Midlere tilgjengelige til Troms pr. 1. mai 2017.

SPØRSMÅL NR. 851

Innlevert 2. februar 2018 av stortingsrepresentant Mona Fagerås

Besvart 12. februar 2018 av kunnskaps- og integreringsminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

«På bakgrunn av de problemstillinger som her beskrives, ser kunnskapsministeren, i samarbeid med arbeids- og sosialministeren, behov for å gjennomgå systemet, og vurdere behovet for å styrke lovverket, samarbeidsrutinene, og oppgave- og ansvarsfordelingen mellom de aktuelle instansene, slik at alle elever sikres sine rettigheter til opplæring og at deres behov for individuell og helhetlig oppfølging ivaretas?»

BEGRUNNELSE:

Av ulike årsaker har noen elever behov for spesialpedagogisk oppfølging og et tilbud om et alternativt opplærings-tilbud, enn det som det ordinære skoletilbudet kan gi. Å ivareta disse barna og ungdommene sine faglige behov og rettigheter krev i mange tilfeller et godt tverrfaglig samarbeid, ikke minst med instanser utenfor skolesektoren. Spørsmålsstiller er gjort kjent med en sak vedrørende en elev i videregående skole som falt utenfor det ordinære skoletilbudet, og som trengte skreddersøm for å kunne fullføre utdannelsen sin og for å komme seg videre i livet med helsa intakt. Denne unge jenta og hennes families erfaringer, kan tyde på at samarbeid mellom ulike instanser er krevende og at kompetansen i det offentlige tjenestetilbudet ikke er tilstrekkelig. Hennes far beskriver det slik:

«Ho var ein av dei ungdommane som ikkje greidde den vidaregåande skulen fordi ho hadde ei diagnose som svekka merksemda, og ord og inntrykk skapte kaos. På slutten av første skuleåret kom skulen med eit forslag om ein alternativ veg inn i ei utdanning. Det passa ho godt. Oppfølgingstenesta (OT) skulle ta over. Ho skulle då ut i ein arbeidspraksisplass, tilpassa hennar situasjon. Plassen kunne ho finne og gjere avtale med sjølv. Eit godt alternativ verka det som. Men så fekk me beskjed om at arbeidspraksisplassen måtte organiserast gjennom det lokale NAV-kontoret, og då vart den vegen blokkert. NAV lokalt ville nemleg ikkje gå med på nokon slik plass før etter karteleggingssamtalane dei no skulle ha, og dei hadde mange saker og iallfall ikkje tid før utpå seinvinteren ein gong. Dei hadde mykje å gjere, kunne dei fortelje oss under eit møte med OT. NAV skulle no likevel ha styringa og kontroll. Då gjekk det opp for oss at me faktisk hadde hamna bak i NAV-køa. Ingen av dei som no hadde kontroll, sat med kompetanse, forsto eller tok omsyn til korleis ein ungdom opplevde situasjonen. Me opplevde i vår situasjon at ungdommen fall mellom fleire stolar og vart der liggjande nesten eitt år før ho fekk det tilbodet som den vidaregåande skulen hadde lova ho. Ho vart ein kasteball mellom dei ulike tiltaka. Ingen ville eigentleg ha ansvaret, og ulik praksis hos den eine, stoppa tiltak hos den andre.»

Spørsmålsstiller er bekymret for at denne familiens erfaringer ikke er et engangstilfelle som skyldes uheldige omstendigheter, men at dette kan skyldes et for svakt regelverk eller uklar oppgave- og ansvarsfordeling, og/

eller mangel på klare retningslinjer for å koordinere ulike instansers virkemiddelapparat. At en sårbar ungdom, som av skolens OT ble anbefalt å oppnå fagbrev gjennom en alternativ vei, blir stående fast i systemet mellom Nav og Fylkeskommunen et helt skoleår, er uakseptabelt. Systemene skal legges til rette for å hjelpe den enkelte ungdom med deres utfordringer, ikke forsterke dem.

Svar:

Jeg er enig med stortingsrepresentant Fagerås i at de ulike delsektorene i velferdssystemet skal legges til rette for å hjelpe den enkelte ungdom med deres utfordringer, ikke forsterke dem. Godt samarbeid på tvers av sektorer er helt sentralt for å kunne gi godt tilpassede tjenester. Jeg er opp-tatt av at vi kontinuerlig jobber for å bedre samarbeids-rutinene på alle forvaltningsnivåer. Betydningen av felles innsats for utsatte barn og unge og deres familier må settes på dagsorden, vi må etablere og dele kunnskap, og utvikle tverrsektoriell kompetanse og kultur for samarbeid.

Mange barn og ungdommer trenger hjelp gjennom skoleløpet og det skal legges til rette for at alle barn og unge i Norge kan fullføre videregående opplæring. Årsakene til frafall kan være mange og sammensatte, og skyldes både skolerelaterte og ikke-skolerelaterte faktorer.

Fra skolens side skal det legges til rette for et faglig tilpasset løp. Hvis man for eksempel ønsker seg et yrkes-faglig løp er det flere modeller med variasjoner av dager i skole og bedrift. I tillegg tilbys praktisk organisert opplæring gjennom alternative opplæringsmodeller som for eksempel lære kandidatordningen og praksisbrevordningen for de elevene som ikke har forutsetninger for å kunne avlegge ordinært fagbrev.

Oppfølgingstjenesten skal følge opp unge mellom 16 og 21 år som ikke går på skole eller er i arbeid. I samarbeid med ungdommen skal den prøve å finne et tilbud som passer. I tillegg til å hjelpe ungdom utenfor skole og arbeid, jobber oppfølgingstjenesten forebyggende for å hindre at barn og unge slutter på skolen eller i lære.

Oppfølgingstjenesten skal sikre tverretattlig samarbeid mellom kommunale, fylkeskommunale og statlige instanser som har ansvar for målgruppa, og formidle, eventuelt samordne, tilbud fra ulike instanser. Oppfølgingstjenesten samarbeider med arbeids- og velferdsforvaltningen om oppfølging av unge som har falt fra, eller står i fare for å falle ut av videregående opplæring. Arbeidsrettede tiltak kan være et alternativ for unge som ikke er i stand til å nyttiggjøre seg fylkeskommunens egne tilrettelagte tilbud.

Fylkeskommunen har ansvar for at videregående opplæring og oppfølgingstjenesten løser sine oppgaver i samsvar med lov og forskrift.

For mange av ungdommene kan imidlertid ikke oppfølgingstjenesten eller NAV-kontorene gi et tilstrekkelig tilbud alene. Mange av ungdommene som har avbrutt opplæringen, vil blant annet ha behov for oppfølging fra helsevesenet, barnevernet eller kommunal/fylkeskommunal pedagogisk-psykologisk tjeneste. Oppfølgingstjenesten skal sikre tverretattlig samarbeid mellom kommunale, fylkeskommunale og statlige instanser med ansvar for målgruppen, mens NAV-kontorene skal samarbeide med andre tjenesteytere om å utarbeide individuell plan for personer som har behov for langvarige og koordinerte tjenester.

NAV-kontorene og den fylkeskommunale oppfølgingstjenesten har i løpet av de siste årene i større grad systematisert samarbeidet, og styrket sin kompetanse. Dette er bra. Samtidig ser vi at det er behov for tettere og koordinert oppfølging fra flere tjenester i mange tilfeller.

Kunnskapsdepartementet har økt bevilgingen til tidlig innsats i barnehage og skole og satt av midler til for eksempel nye tiltak hos fylkeskommunene for å hjelpe ungdom som står utenfor arbeid og utdanning tilbake til et kompetansegivende løp. I tillegg har vi mange tverrdepartementale samarbeidsprosesser, som for eksempel 0-24 samarbeidet, som skal bidra til at det samlede tjenesteapparatet er godt koordinert og innrettet mot den enkelte brukers behov.

I 0-24 samarbeidet jobber Kunnskapsdepartementet, Arbeids- og sosialdepartementet, Barne- og likestillingsdepartementet og Helse- og omsorgsdepartementet sammen om bedre samordnede tjenester og mer helhetlig statlig innsats for utsatte barn og unge og deres familier. Målet er at flere skal lykkes i skolen og fullføre videregående opplæring som grunnlag for en varig tilknytning til arbeidslivet. Gjennom dette felles samarbeidet vil vi bidra til at alle barn og unge får den støtten og hjelpen de har behov for slik at de kan mestre eget liv.

SPØRSMÅL NR. 852

Innlevert 2. februar 2018 av stortingsrepresentant Anette Trettebergstuen

Besvart 12. februar 2018 av kulturminister Trine Skei Grande

Spørsmål:

«Hvorfor velger statsråden, som ellers er opptatt av NRKs uavhengighet, å utnevne en rådsleder med sterk partitilhørighet i stedet for å følge opp tidligere signaler om at man har gått bort fra prinsippet om å utnevne en leder som hører til i et politisk parti, og i stedet skal vektlegge faglig relevant bakgrunn?»

BEGRUNNELSE:

Julie Brodtkorb ble i 2. februar utnevnt til leder av Kringkastingrådet. Brodtkorb har gjennom flere år hatt sentrale roller i Høyre og har blant annet fram til nylig vært statssekretær og stabssjef ved Statsministerens kontor.

Da Per Edgar Kokkvold ble utnevnt til leder av Kringkastingrådet i 2014, sa daværende kulturminister Thorhild Widvey at "Vi går også bort fra prinsippet om å oppnevne ein leiar som høyrer til eit politisk parti, og legg vekt på kompetanse på mediefeltet (...)". Dette valget var i tråd med regjeringens vurderinger rundt Kringkastingrådet i Meld.St. 38 (2014-2015) Open og opplyst, der det ble konkludert med følgende: "Departementet viser til

at erfaringane med oppnemning av medlemmer med bakgrunn frå media, medievitskap og samfunnsliv elles er positive, og vil leggje vekt på slike kvalifikasjonar ved oppnemning til rådet framover."

Svar:

Kringkastingssjefens redaksjonelle uavhengighet er nedfelt i kringkastingstloven. Kringkastingrådetets mandat er å drøfte og uttale seg om hovedlinjene for programvirksomheten i NRK og programsaker som kringkastingssjefen forelegger for det eller som rådet selv finner grunn til å ta opp. Medlemmene oppnevnes på selvstendig grunnlag og stiller uten bundet mandat.

Reglene for oppnevning av Kringkastingrådet sier i dag ikke noe om hvilke kvalifikasjoner, erfaringer eller bredde medlemmene bør ha. Det er en utfordring å sørge for et mer representativt Kringkastingråd som er mer relevant for alle brukere av NRK. I Meld. St. 38 (2014-2015) drøfter departementet oppnevning og sammensetning av Kringkastingrådet. Det fremgår her at erfaringene med medlemmer med bakgrunn fra media, medievitenskap og samfunnslivet er positive. Konklusjonen er at det bør opp-

nevnes flere yngre rådsmedlemmer og et mer representativt Kringkastingsråd og at departementet ville vurdere å legge frem forslag om å endre kringkastingsloven i samsvar med disse føringene. Stortingsflertallet sluttet seg til departementets vurderinger, jf. Innst. 178 S (2015-2016).

De regjeringsoppnevnte medlemmene ivaretar etter min mening hensynene som ble lagt i Meld. St. 38 (2014-2015). Et forslag om endringer av reglene for oppnevning av Kringkastingsrådet er for tiden på høring. Departementet foreslår her at det skal tilstrebes at Kringkastingsrådet på den ene side er så representativt som mulig når det gjelder kjønn, alder og bosted, og på den annen side at rådet skal ha medlemmer med kompetanse og erfaringsbakgrunn fra områdene Kringkastingsrådet behandler.

Det er ikke fastsatt eller foreslått noe prinsipp om at Kringkastingsrådets leder eller medlemmer ikke bør ha tilknytning til et politisk parti, verken i stortingsmeldingen eller i innstillingen. Julie Brodtkorb er oppnevnt på grunnlag av sin kompetanse og brede erfaring fra næringsliv, media og politikk. Etter mitt syn bør det ikke være diskvalifiserende å ha bakgrunn fra politisk arbeid eller et politisk parti. Dette ser det også ut til å være bred enighet om i Stortinget, der det er lang praksis for å oppnevne politikere som medlemmer til Kringkastingsrådet.

Jeg vil i løpet av 2018 legge frem et forslag om endringer i kringkastingsloven. Stortinget vil således om relativt kort tid få anledning til å drøfte reglene for oppnevning og sammensetning av Kringkastingsrådet.

SPØRSMÅL NR. 853

Innlevert 2. februar 2018 av stortingsrepresentant Anette Trettebergstuen

Besvart 12. februar 2018 av kulturminister Trine Skei Grande

Spørsmål:

«Hvordan vil statsråden følge opp vedtaket, og vil statsråden sørge for at de aktuelle aktørene som er varslet å bli faset ut av den 12 årlige støtteordningen i Kulturfondene ikke står uten muligheter til støtte fra 1.1.2019?»

BEGRUNNELSE:

I innstillingen fra Familie- og kulturkomiteen til statsbudsjettet for 2018 vedtok flertallet bestående av Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Kristelig Folkeparti og Venstre, at "Regjeringen i revidert statsbudsjett 2018 må legge frem en vurdering av situasjonen for det såkalt ferie scenekunstheltet, inkludert erfarne grupper som mottar støtte fra Norsk Kulturfond, og grupper som får eller har fått støtte fra kapp. 323 post 71 og 78, og hvordan disse kan sikres forutsigbarhet."

Svar:

Anmodningsvedtak nr. 201 (2017-2018) lyder:

Stortinget ber regjeringen i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett 2018 legge fram en vurdering av situasjonen for det frie scenekunstheltet, inkludert erfarne grupper som mottar støtte fra Norsk kulturfond, og grupper som får eller har fått støtte over kap. 323 post 71 og 78, og hvordan disse kan sikres forutsigbarhet.

Anmodningsvedtaket vil, som det bes om, følges opp gjennom en vurdering i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett 2018.

Kulturdepartementet er som kjent i gang med å skrive en ny kulturmelding og en ny kunstnermelding. Her vil også situasjonen for det frie scenekunstheltet behandles.

Til andre del av spørsmålet: Alle kan søke tilskudd fra Norsk kulturråd. Dette gjelder også aktører som har nådd maksimum tildelingsperiode fra basisfinansieringsordningen. De kan søke midler fra flere ordninger under Kulturrådet, både ett- og flerårige. De har også muligheten til å søke basisfinansiering på nytt.

SPØRSMÅL NR. 854**Innlevert 2. februar 2018 av stortingsrepresentant Jenny Klinge****Besvart 9. februar 2018 av justis-, beredskaps- og innvandringsminister Sylvi Listhaug****Spørsmål:**

«Meiner justisministeren at det er problematisk at tilsynelatande svært mange ungar framleis blir utsette for rituell omskjering utanfor spesialisthelsetenesta trass i lovendringa frå 2015, og korleis meiner ho dei ureglementære inngrepa skal følgjast opp av norske myndigheiter for å sikre at slike inngrep skal skje meir forsvarleg og i tråd med lova?»

GRUNNGJEVING:

Det er snart tre år sidan rituell omskjering av smågutar vart lovfesta av Stortinget som ei rettighet i spesialisthelsetenesta. Samtidig vart det vedteke eit forbod mot at inngrepet skulle utførast av ukyndige, med tilhøyrande straff for den som utfører det utan å vera godkjent til føremålet. I praksis skulle omskjering gå føre seg i det offentlege helsevesenet, eller hos private aktørar med avtalar med det offentlege. Det vart estimert at det før lova vart vedteken vart utført om lag 2000 rituelle omskjeringsar per år av mindreårige gutar. I 2016 var talet på rituelle omskjeringsar registrerte i Norsk Pasientregister berre 128, og innan andre kvartal i 2017 vart det registrert 86 inngrep. Viss ein går ut i frå at «behovet» framleis er 2000 per år og at foreldra/dei føresette til desse gutane framleis får nokon til å utføre inngrepet, tyder det låge registrerte talet i 2016 og 2017 på at svært mange blir omskorne i strid med lova, og at ingen blir straffa for det, verken dei som initierer eit ulovleg inngrep eller dei som utfører det.

Debatten i Stortinget før lova vart vedteken gjekk også på eit mogleg lovforbod mot rituell omskjering av mindreårige. Somme av dei som primært ønskte eit forbod, men som såg at det ikkje var fleirtal for dette, gjekk inn for å påleggje omskjering i spesialisthelsetenesta om omsyn til gutane. Føremålet var å sørgje for at omskjering ikkje føregjekk i uordna og helseskadelege former, jamfør at det er ein risiko for små eller store kortvarige eller livsvarige problem, store skadar, amputasjon og dødsfall. Sjølv om det også er ein risiko for slike konsekvensar om inngrepet blir utført i spesialisthelsetenesta (det er delvis snakk om bleieungar, som ein illustrasjon), er det grunn til å håpe at konsekvensane blir færre og mindre alvorlege om det er kyndig personell som utfører og følgjer opp etterpå. Sjølv har eg heile tida meint at eit forbod er det rettaste, fordi det også handlar om retten til å bestemme over eigen kropp, men når stortingsfleirtalet først vedtok denne lovendringa, er det å vente at regjeringa følgjer opp slik at færrest mogleg ungar risikerer seinskadar.

Svar:

Av lov om rituell omskjering av gutter følger det at det regionale helseforetaket skal organisere spesialisthelsetenesten slik at de som ønsker det innen helseregionen kan få utført rituell omskjering av gutter på en forsvarlig måte. Tilbudet kan etableres ved egne helseforetak eller gjennom avtale med private om å utføre inngrepet på vegne av det offentlige. Det framgår av loven at rituell omskjering ikke skal prioriteres foran annen helsehjelp.

Stortingets intensjon med loven var at det skal finnes et forsvarlig tilbud i offentlig regi. Departementet kan ikke kontrollere hvilket tilbud foreldrene velger, eller hvem de kontakter for å få utført inngrepet. Helsedirektoratet utarbeidet i 2017 informasjon til foreldre og helsepersonell knyttet til tilbudet om rituell omskjering av gutter. Informasjonen er utarbeidet på norsk, engelsk, somalisk, arabisk og urdu. God informasjon kan bidra til at flere foreldre velger å få omskjeringene utført i regi av helseforetakene.

I lovproposisjonen (Prop. 70 L (2013-2014)) Lov om rituell omskjering av gutter) er det foretatt et anslag på behovet for rituelle omskjeringsar av gutter til 2000 nyfødte per år. Det framgår av proposisjonen at det er knyttet usikkerhet til dette tallet. Det er ikke mulig å gi et eksakt tall når det gjelder et potensielt behov for omskjering, blant annet fordi Norge ikke har medisinske registre basert på etnisitet/religiøs tilhørighet.

At antall rituelle omskjeringsar som er registrert er langt færre enn det anslåtte behovet på 2000 kan skyldes flere faktorer. Flere sykehus har valgt å ikke tilby inngrepet før gutten er 1 eller 2 år, noe som tilsier en viss ventetid og et etterslep. Loven legger ingen føringer for når inngrepet skal utføres eller hvordan inngrepet faglig sett skal gjennomføres. Den lege som skal gjennomføre inngrepet må selv påse at inngrepet utføres forsvarlig, herunder at den operasjonsmetode som benyttes er forsvarlig. Det er også ulike faglige vurderinger knyttet til når inngrepet bør gjøres. Noen leger velger å utføre inngrepet mens barnet er veldig lite, mens andre leger ønsker å vente med inngrepet til barnet er eldre, f.eks. 1-2 år.

I enkelte regioner har det også tatt lenger tid enn ønskelig å etablere et tilbud, noe som også har bidratt til lenger ventetid og at antall gutter som er omskjært er lavt. Det er opp til foreldrene å benytte seg av det offentlige tilbudet som er etablert. Departementet har ingen oversikt over hvor mange foreldre som har valgt å foreta omskjering hos private klinikker uten avtale med det offentlige. Disse er ikke pålagt noen plikt til å rapportere hvor mange

slike inngrep de har utført. Det kan være flere grunner til at foreldre ikke benytter seg av det offentlige tilbudet, og det kan ikke utelukkes at noen foreldre tar med seg sine barn til utlandet og får utført inngrepet der. Omfanget av rituell omskjæring utført på norske barn i andre land har departementet ikke oversikt over. Loven vil naturlig nok bare gjelde for inngrep som utføres i Norge.

Det er presisert i loven at inngrepet skal utføres av lege eller av andre dersom lege er tilstede og står ansvarlig for inngrepet. Brudd på loven kan straffes. Dersom politiet blir kjent med at det gjøres inngrep i strid med loven, må det på vanlig måte vurderes etterforskning og påtale. Dette hører inn under politiet og påtalemyndighetenes ansvarsområde. Jeg er imidlertid ikke kjent med at det etter lovens ikrafttredelse har vært igangsatt etterforskning knyttet til mulig overtredelse av loven.

I tråd med Stortingets føringer har departementet iverksatt en følgeevaluering som skal si hvordan loven har virket. Oppdraget er gitt til Norges forskningsråd og vil gå over tre år. Det er ønskelig at evalueringen bidrar med forskningsbasert kunnskap som kan belyse om tiltakets formål og de føringer som er gitt for dette er ivarettatt. Formålet med etablering av et tilbud om rituell omskjæring av gutter er å sikre at dette er tilgjengelig, likeverdig og faglig forsvarlig. Evalueringen bør også synliggjøre eventuelle

prioriteringsutfordringer knyttet til tiltaket som for eksempel tilgjengelig kapasitet og ressurser. Evalueringen vil blant annet omfatte spørsmål som hvor inngrepet utføres, om det gjøres av sykehus eller private spesialister som har inngått avtale med regionalt helseforetak, om det oppstår komplikasjoner knyttet til inngrepene og om tilbudet lar seg innpasse i virksomheten utan at det går på bekostning av andre typer helsehjelp som sykehuset er forpliktet til å yte eller prioritere foran rituell omskjæring.

Jeg mener det er iverksatt mange tiltak for å legge til rette for at rituell omskjæring av gutter utføres på en forsvarlig og betryggende måte. Det er uheldig at det har tatt lenger tid enn ønskelig å etablere et tilbud i offentlig regi i alle helseregionene, men jeg forventer at de regionale helseforetakene følger opp lovens og Stortingets intensjon. Jeg vil følge med på utviklingen av tilbudet om rituell omskjæring i de regionale helseforetakene.

Som nevnt kjenner ikke departementet til hvor mange gutter som blir omskjært utenfor spesialisthelsetjenesten og hva som eventuelt er årsaken til at foreldre ikke velger å benytte seg av det offentlige tilbudet. Den iverksatte evalueringen av rituell omskjæring av gutter vil kunne bidra til å gi oss svar på dette, slik at det kan vurderes om det er nødvendig med tiltak som kan føre til at det blir foretatt flere rituelle omskjæringer i offentlig regi.

SPØRSMÅL NR. 855

Innlevert 2. februar 2018 av stortingsrepresentant Jenny Klinge

Besvart 13. februar 2018 av helseminister Bent Høie

Spørsmål:

«St. Olavs hospital har beslutta å avslutte tilbodet om rituell omskjæring av gutar av kapasitetsomsyn, og vil heller prioritere td. kreftsjuke pasientar enn å skjera bort forhuda på små gutar.

Meiner helseministeren at sjukehuset prioriterer feil, og vil han påleggje dette sjukehuset eller andre aktørar å utføre den rituelle omskjeringa på kostnad av andre helsetenester?»

Svar:

I følge lov om rituell omskjæring § 2 er rituell omskjæring av gutter et kirurgisk inngrep hvor forhud rundt penis fjernes helt eller delvis, og hvor formålet er religiøst begrunnet. Det foreligger ingen medisinsk indikasjon for rituell omskjæring, og i Norge er slike inngrep ikke begrunnet i

at det har noen helsegevinst for barn. Rituell omskjæring regnes derfor ikke som helsehjelp etter helselovgivningen selv om det tilbys på sykehus. Omskjæring som utføres av medisinske årsaker som eksempelvis trang forhud, infeksjoner eller skader omfattes ikke av lov om rituell omskjæring av gutter.

I lovproposisjonen (Prop. 70 L (2013-2014)) Lov om rituell omskjæring av gutter) er det presisert at tilbud om rituell omskjæring ikke skal skje på bekostning av andre pasienters lovfestede rett til helsehjelp eller at spesialisthelsetjenestens evne til å oppfylle andre lovpålagte krav eller plikter påvirkes. Det kan derfor skje at også helsehjelp som ikke er prioritert, etter en konkret vurdering kan måtte prioriteres foran rituell omskjæring. Dette kan for eksempel gjelde situasjoner hvor ytelse av slik helsehjelp etter en helsefaglig vurdering haster mer, eller hvor det av ressursmessige grunner er nødvendig å prioritere

slik helsehjelp, fremfor et tilbud om rituell omskjæring. Hvorvidt en rituell omskjæring må nedprioriteres fordi syke barn må få behandling før gutter som skal få utført rituell omskjæring, er en helsefaglig vurdering som må tas av behandlende helsepersonell.

Som representanten påpeker, har St. Olavs hospital besluttet å avslutte tilbudet om rituell omskjæring av gutter. Jeg har rettet en henvendelse til Helse Midt-Norge RHF for å få en redegjørelse for hvordan helseregionen planlegger å sørge for et tilbud om rituell omskjæring i regionen. Helse Midt-Norge svarer følgende:

”Helse Midt-Norge RHF har løpende dialog med Helse Nord-Trøndelag HF og Helse Møre og Romsdal HF for å etablere behandlingstilbud på rituell omskjæring av gutter. Dialogen har pågått siden høsten 2017 og det ventes endelig avklaring på spørsmålet innen utgangen av uke 7. Det ses på flere mulige løsninger som kan være at et HF etablerer helhetlig behandlingstilbud, eller at tilbudet etableres i to HF. Det kan også være aktuelt å finansiere re-

fusjon per pasient. HMN har fokus på å løse utfordringene rundt behandlingstilbud på omskjæring av gutter.”

Av svaret fra Helse Midt-Norge RHF framgår altså at det er igangsatt en prosess for å etablere et tilbud om rituell omskjæring av gutter i regionen som følge av at St. Olavs hospital som nevnt har besluttet å avslutte sitt tilbud om rituell omskjæring av gutter. Jeg forventer at dette tilbudet raskt kommer på plass.

Av lov om rituell omskjæring av gutter følger det at det regionale helseforetaket skal organisere spesialisthelsetjenesten slik at de som ønsker det innen helseregionen kan få utført rituell omskjæring av gutter på en forsvarlig måte. Tilbudet kan etableres ved egne helseforetak eller gjennom avtale med private om å utføre inngrepet på vegne av det offentlige. Det er uheldig at det har tatt lenger tid enn ønskelig å etablere et tilbud i offentlig regi i alle helseregionene, men jeg forventer at de regionale helseforetakene følger opp lovens og Stortingets intensjon. Jeg vil følge med på utviklingen av tilbudet i de regionale helseforetakene.

SPØRSMÅL NR. 856

Innlevert 2. februar 2018 av stortingsrepresentant Abid Q. Raja

Besvart 12. februar 2018 av utenriksminister Ine M. Eriksen Søreide

Spørsmål:

«Hvordan jobber norske myndigheter gjennom sivilsamfunn for å fremme retten til tros- og livssynsfrihet i Egypt?»

BEGRUNNELSE:

I slutten av desember 2017 fremmet lederen for religionskomiteen i det egyptiske parlamentet, Amr Hamroush, et lovforslag der ateisme forbys. Han mener at det bør være straffbart å ikke å tro på Gud. Dette anser han som forakt for og krenkelse av de monoteistiske og abrahamittiske religionene.

Blasfemi er allerede straffbart under paragraf 98f i straffeloven.

Lovforslaget, som nå diskuteres i parlamentet, støttes av det prestisjetunge muslimske lærestedet Al-Azhar. Mohamed Zaki, en talsmann for stedet har tatt til orde for at ateisme strider mot menneskets natur og at de som slutter å tro på Gud må straffes hardt.

Det offentlige ordskiftet rundt ateisme har hardnet de siste årene og antall blasfemidømte har økt siden den arabiske våren. Både kristne, ateister, agnostiker og andre religiøse minoritetsgrupper rammes. Det nye lovforslaget er en urovekkende utvikling. Hvis det går igjennom, vil det begrense tros- og livssynsfriheten ytterligere, i et land der annerledestroende og tros- og livssynsminoriteter allerede diskrimineres og undertrykkes på ulike måter.

Svar:

Egypt står overfor en rekke menneskerettighetsutfordringer, og situasjonen for enkeltmennesker og gruppers tros- og livssynsfrihet er vanskelig. Norge er opptatt av at deres rettigheter beskyttes, i tråd med Egypts egen grunnlov og landets internasjonale menneskerettighetsforpliktelser. Derfor vil den norske støtten til tiltak rettet mot tros- og livssynsfrihet i Egypt økes i 2018.

Arbeidet med å fremme retten til tros- og livssynsfrihet er krevende og sensitivt i mange deler av verden. Et viktig hensyn er å sikre at arbeidet ikke gjør situasjonen for de berørte og deres støttespillere enda vanskeligere.

Kunnskap og kontekstforståelse, samt profesjonelle samarbeidspartnere innen sivilt samfunn, academia og religiøse institusjoner er avgjørende for fremgang. I Egypt er arbeidet i en tidlig fase.

Norske myndigheter vil fortsette å ta opp menneskerettighetsspørsmål med egyptiske myndigheter, både bilateralt og i multilaterale fora som FNs menneskerettighetsråd i Genève. Tros- og livssynsfrihet var blant de spørsmål som ble tatt opp av Norge under siste landgjennomgang av Egypt i FNs menneskerettighetsråd i 2014. Norge tar sikte på å følge dette opp også ved neste gjennomgang i 2019.

Beskyttelse av tros- og livssynsfrihet er en høyt prioritert del av regjeringens globale arbeid for fremme av menneskerettighetene. Vi legger stor vekt på dette både i vårt bilaterale arbeid, og i FN og andre internasjonale organisasjoner.

Regjeringen øker i 2018 den finansielle støtten til tiltak som skal fremme tros- og livssynsfrihet og beskyttelse av religiøse minoriteter til 78 millioner kroner. Utenriksdepartementets spesialrepresentant for tros- og livssynsfrihet arbeider aktivt internasjonalt for å mobilisere støtte.

SPØRSMÅL NR. 857

Innlevert 2. februar 2018 av stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik

Besvart 12. februar 2018 av finansminister Siv Jensen

Spørsmål:

«Kan statsråden gi en oversikt over provenyet/kronevirkningen av alle skatteendringer i regjeringsperioden (2013-2018) samlet, fordelt på hver enkelt skatt, fordelt på hver person i ulike inntektsintervaller og fordelt på hver person i ulike formuesintervaller?»

BEGRUNNELSE:

Endringene bes oppgitt i 2018-kroner der man fremskriver skatteregimet for 2013 til situasjonen i 2018 og sammenligner dette med gjeldende skatteregime. Det kan brukes samme inntektsintervaller som i Dokument nr. 15:788 (2016-2017) eller annen hensiktsmessig inndeling. Det bør brukes hensiktsmessige formuesintervaller.

Svar:

De samlede skatte- og avgiftsendringene under regjeringen Solberg til og med Nasjonal-budsjettet 2018 fordelt på ulike skatte- og avgiftskategorier er summert i tabell 1. I tabellen er provenyvirkningene av de årlige vedtatte skatte- og avgiftsendringene (beregnet i forhold til et referansealternativ med videreføring av foregående års regler) prisjustert til 2018-nivå og lagt sammen.

Tabell 1 Skatte- og avgiftsendringer under Solberg-regjeringen til og med vedtatt budsjett for 2018. Mrd. 2018-kroner.

Skatteart	Endring
Inntektsskatt personer	-13,8
Formuesskatt	-6,1
Arveavgift	-2,2
Næringsbeskatning	-8,8
Merverdiavgift	1,0
Miljørelaterte avgifter	5,7
<i>herav bilavgifter</i>	<i>-0,8</i>
Andre særavgifter, toll	0,4
<i>herav bilavgifter</i>	<i>-1,1</i>
Sektoravgifter og overprisede gebyrer	-0,6
Sum skatte- og avgiftsendringer	-24,3

Kilde: Finansdepartementet.

Departementet kan kun gi anslag på gjennomsnittlige skatteendringer (inntekts- og formuesskatt) per person i ulike inntekts- eller formuesintervaller. Endringer i selskapsskatten og avgiftene inngår ikke i analysen. Analyser som omfatter skatteendringer over flere år er komplekse og tidkrevende, og usikkerheten i analysene øker jo flere år analysen dekker. Statistisk sentralbyrå (SSB) gjennomfører derfor slike analyser kun for vedtatte skatteregler og begrenset til den enkelte stortingsperiode. De flerårige analysene dekker kun stortingsperioden 2013-2017. I tillegg vises nedenfor anslag på gjennomsnittlig endring i skatt etter inntekt og formue for det vedtatte 2018-budsjettet.

Anslag for skatteendringer i perioden 2013-2017 er basert på SSBs beregninger med skattemodellen LOTTE-Skatt av skatteendringer i fireårs-perioden 2014-2017. I beregningene er skattereglene i 2013 fremført til 2017-nivå for å anslå hva skatten ville vært i 2017 med 2013-regler. Dette gjøres ved å justere alle beløpsgrensene (fradrag og innslagspunkt) som gjaldt i 2013 til 2017 med anslag for årlig lønnsvekst. Skatteberegningen med fremførte 2013-regler sammenlignes så med en beregning hvor skattesystemet i 2017 legges til grunn. Differansen mellom disse to beregningene illustrerer dermed den samlede virkningen av vedtatte skatteendringer for 2014, 2015, 2016 og 2017. Det er tatt utgangspunkt i befolkningssammensetningen, inntekter og formue slik disse er anslått for 2017.

Beregningen for 2013-2017 inkluderer alle endringer i inntekts- og formuesskatten til personer som har vært mulig å regne på i modellen. Beregningene gir et anslag på en samlet proveny som er om lag 21,5 mrd. kroner lavere påløpt i 2017 enn hva det ville vært med skattesystemet i 2013. Av dette utgjør forskjellen i formuesskatten om lag 5,6 mrd. kroner påløpt.

Enkelte endringer i perioden 2013-2017 inngår ikke i beregningen fordi de ikke inngår i LOTTE-Skatt. Det gjelder blant annet følgende endringer i personbeskatningen:

- ny ordning for skattefavisert individuell sparing til pensjon innført i 2017

- fradrag i inntektsskatten for personer med aksjeinnskudd som faller inn under skatteinsentivordningen for langsiktige investeringer i oppstartsselskaper
 - ordningen med utsatt betaling av formuesskatt for eiere av virksomheter
 - økt skjermingsrente i aksjonær- og deltakermodellen
 - økninger i påslaget i normrenten
 - økningen i samlet sparebeløp i BSU fra 200 000 til 300 000 kroner
 - skattlegging av lån fra selskap til personlig aksjonær
- I beregningene for virkningene av skatteendringene for 2018 er skattereglene i 2018 sammenlignet med referansesystemet for 2018 (2017-regler justert til 2018-nivå). Beregningene inkluderer alle skatteendringer for personer som det har vært mulig å regne på i SSBs skattemodell LOTTE-Skatt, til sammen en netto skattelettelse på om lag 1,6 milliarder kroner. Av dette utgjør endringene i formuesskatten om lag 0,8 mrd. kroner.

Enkelte endringer i skatten på inntekt for personer i 2018 inngår ikke i beregningen. Det gjelder innstramminger i reglene for fradrag for, og arbeidsgivers skattefrie dekning av, merutgifter til kost og losji, redusert beskatning av opsjoner i arbeidsforhold for små oppstartsselskaper, fjerning av skattefritt hyretillegg, redusert rabatt for elbiler i firmabilbeskatningen og skattlegging av kortidsutleie av egen bolig.

Endringer i selskapsbeskatningen, arveavgiften, merverdiavgiften og særavgiftsendringene er ikke medregnet i noen av beregningene. Endret skattebelastning som følge av tilpasninger til nye skatteregler i perioden framgår heller ikke av analysene.

Tabell 2 og 3 viser fordelingsvirkninger av skatteendringene for henholdsvis perioden 2013-2017 og 2018 etter bruttoinntektsintervaller for alle personer 17 år eller eldre.

Tabell 2 Anslått skatt i 2017 og endring i skatt 2013-2017 for alle personer som er 17 år eller eldre etter bruttoinntekt. Negative tall betyr lettelser. Anslagene for skatteendringer er regnet i forhold til skattereglene for 2013 justert til 2017.

Tabell 2 Anslått skatt i 2017 og endring i skatt 2013-2017 for alle personer som er 17 år eller eldre etter bruttoinntekt. Negative tall betyr lettelser. Anslagene for skatteendringer er regnet i forhold til skattereglene for 2013 justert til 2017.

Bruttoinntekt	Antall	Gjennom- snittlig skatt i 2017. Prosent	Gjennom- snittlig skatt i 2017. Kroner	Gjennom- snittlig endring i skatt 2013- 2017. Kroner	Endring i pst. av brutto- inntekten 2017	Herav:
						Gjennom- snittlig endring i formues- skatt. Kroner
0 - 150 000 kr	573 200	5,0	3 100	-800	-1,3	-300
150 000 - 200 000 kr	244 400	6,4	11 300	-1 900	-1,1	-500
200 000 - 250 000 kr	317 200	10,0	22 500	-3 000	-1,3	-600
250 000 - 300 000 kr	347 500	14,6	40 200	-3 200	-1,2	-700
300 000 - 350 000 kr	359 800	17,6	57 300	-3 300	-1,0	-900
350 000 - 400 000 kr	344 800	20,0	75 000	-3 700	-1,0	-900
400 000 - 450 000 kr	342 400	21,7	92 200	-4 100	-1,0	-900
450 000 - 500 000 kr	313 600	22,9	108 500	-4 400	-0,9	-800
500 000 - 600 000 kr	504 900	24,2	132 300	-5 400	-1,0	-900
600 000 - 750 000 kr	407 900	26,6	177 100	-7 900	-1,2	-1 400
750 000 - 1 mill.kr	277 300	29,9	255 500	-9 800	-1,1	-1 900
1 mill. kr og over	222 800	35,7	585 800	-20 700	-1,3	-9 300
I alt	4 255 700	24,7	112 300	-5 100	-1,1	-1 300

Kilder: Finansdepartementet og Statistisk sentralbyrås skattemodell, LOTTE-Skatt.

Tabell 3 Anslått skatt i referansen for 2018 og endring i skatt i 2018 for alle personer som er 17 år eller eldre etter bruttoinntekt. Negative tall betyr lettelser. Anslagene for skatteendringer er regnet i forhold til referansesystemet for 2018.

Bruttoinntekt	Antall	Gjennom- snittlig skatt i referansen. Prosent	Gjennom- snittlig skatt i referansen. Kroner	Gjennom- snittlig endring i skatt. Kroner	Endring i pst. av brutto- inntekten	Herav:
						Gjennom- snittlig endring i formues- skatt. Kroner
0 - 150 000 kr	560 200	4,9	3 000	-100	-0,1	-100
150 000 - 200 000 kr	236 500	6,2	11 000	-300	-0,2	0
200 000 - 250 000 kr	307 000	9,4	21 100	-400	-0,2	0
250 000 - 300 000 kr	337 800	14,0	38 500	-300	-0,1	0
300 000 - 350 000 kr	356 600	17,1	55 700	-300	-0,1	0
350 000 - 400 000 kr	340 000	19,6	73 300	-300	-0,1	-100
400 000 - 450 000 kr	341 500	21,4	91 000	-300	-0,1	-100
450 000 - 500 000 kr	314 900	22,6	107 300	-300	-0,1	-100
500 000 - 600 000 kr	526 500	24,0	131 300	-300	-0,1	-100
600 000 - 750 000 kr	445 900	26,3	174 600	-400	-0,1	-200
750 000 - 1 mill.kr	302 400	29,6	252 800	-600	-0,1	-200
1 mill. kr og over	242 500	35,7	571 600	-1 700	-0,1	-1 800
I alt	4 312 000	24,7	114 900	-400	-0,1	-200

Kilder: Finansdepartementet og Statistisk sentralbyrås skattemodell, LOTTE-Skatt.

Tabell 4 og 5 viser fordelingsvirkninger av skatteendringene for henholdsvis perioden 2013-2017 og 2018 etter intervaller for beregnet nettoformue for alle personer 17 år eller eldre.

Tabell 4 Anslått skatt i 2017 og endring i skatt 2013-2017 for alle personer som er 17 år eller eldre etter beregnet nettoformue. Negative tall betyr lettelser. Anslagene for skatteendringer er regnet i forhold til skattereglene for 2013 justert til 2017.

Beregnet nettoformue	Antall	Gjennom- snittlig nettoformue. Kroner	Gjennom- snittlig bruttoinntekt. Kroner	Gjennom- snittlig skatt i 2017. Kroner	Herav:	
					Gjennom- snittlig endring i skatt 2013- 2017. Kroner	Gjennom- snittlig endring i formues- skatt. Kroner
negativ	981 500	-575 800	415 200	95 100	-3 000	0
0-500 000	1 117 700	129 600	287 900	58 300	-2 600	0
500 000 - 1 mill. kr.	337 600	743 200	466 900	108 900	-4 000	-100
1 mill. - 5 mill. kr.	1 522 400	2 432 000	506 800	124 900	-5 700	-1 100
5 mill. - 10 mill. kr.	227 200	6 664 900	729 900	215 900	-12 900	-6 300
10 mill. - 50 mill. kr.	64 300	16 858 900	1 356 100	485 500	-23 600	-16 300
50 mill. - 100 mill. kr.	3 200	68 820 700	3 329 800	1 392 500	-72 300	-91 000
Over 100 mill. kr.	1 700	317 160 800	8 751 500	4 748 700	-539 500	-601 100
I ALT	4 255 700	1 617 400	455 100	112 300	-5 100	-1 300

¹ Omfatter beregnet bruttoformue fratrukket bruttogjeld. Beregnet bruttoformue inkluderer formuesverdier uten formelle verdsettingsrabatter for primærbolig, sekundærbolig, næringsseiendom og aksjer og driftsmidler. For øvrig benyttes ligningsverdier.

Kilder: Finansdepartementet og Statistisk sentralbyrås skattemodell, LOTTE-Skatt.

Tabell 5 Anslått skatt i referansen for 2018 og endring i skatt i 2018 for alle personer som er 17 år eller eldre etter beregnet nettoformue. Negative tall betyr lettelser. Anslagene for skatteendringer er regnet i forhold til referansesystemet for 2018.

Beregnet nettoformue	Antall	Gjennom- snittlig nettoformue. Kroner	Gjennom- snittlig bruttoinntekt. Kroner	Gjennom- snittlig skatt i 2017. Kroner	Herav:	
					Gjennom- snittlig endring i skatt 2013- 2017. Kroner	Gjennom- snittlig endring i formues- skatt. Kroner
negativ	1 017 800	-613 700	433 700	100 100	-100	0
0-500 000	1 128 300	131 300	296 100	59 900	-200	0
500 000 - 1 mill. kr.	343 800	743 100	478 600	111 600	-200	0
1 mill. - 5 mill. kr.	1 523 300	2 430 100	518 000	127 500	-400	-100
5 mill. - 10 mill. kr.	228 000	6 666 700	739 500	218 600	-900	-500
10 mill. - 50 mill. kr.	65 600	16 893 700	1 328 000	479 900	-2 300	-2 900
50 mill. - 100 mill. kr.	3 400	68 522 100	2 889 000	1 266 300	-13 200	-23 500
Over 100 mill. kr.	1 800	313 884 600	7 300 300	4 324 500	-120 000	-149 800
I ALT	4 312 000	1 601 800	465 600	114 900	-400	-200

¹ Omfatter beregnet bruttoformue fratrukket bruttogjeld. Beregnet bruttoformue inkluderer formuesverdier uten formelle verdsettingsrabatter for primærbolig, sekundærbolig, næringsseiendom og aksjer og driftsmidler. For øvrig benyttes ligningsverdier.

Kilder: Finansdepartementet og Statistisk sentralbyrås skattemodell, LOTTE-Skatt.

Det gjøres oppmerksom på at anslagene for perioden 2013-2017 og anslagene for 2018 ikke kan sammenlignes direkte. Personene i de ulike inntektsintervallene er ikke

de samme, kronebeløpene gjelder ulike år, referansene for skatteendringene er forskjellige, og det er noen forskjeller i hvordan beløpsgrenser i skattesystemet framskrives.

SPØRSMÅL NR. 858

Innlevert 2. februar 2018 av stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik

Besvart 12. februar 2018 av finansminister Siv Jensen

Spørsmål:

«Kan statsråden gi en oversikt over provenyet/kronevirkningen av alle avgiftsendringer i regjeringsperioden (2013-2018) samlet, fordelt på hver enkelt avgift, fordelt på bransje (inkl. hhv. innenriks og utenriks luftfart), fordelt på hver person i ulike inntektsintervaller og fordelt på hver person i ulike formuesintervaller?»

BEGRUNNELSE:

Endringene bes oppgitt i 2018-kroner der man fremskriver avgiftsregimet for 2013 til situasjonen i 2018 og sammenligner dette med gjeldende avgiftsregime. Det kan brukes samme inntektsintervaller som i Dokument nr. 15:788 (2016-2017) eller annen hensiktsmessig inndeling. Det bør brukes hensiktsmessige formuesintervaller.

Svar:

Tabellene 1-5 nedenfor gir en oversikt over alle endringer i merverdiavgiften, særavgiftene, tollavgiftene, sektoravgiftene og gebyrene, som er vedtatt av Stortinget i budsjettene for 2014, 2015, 2016, 2017 og 2018. Skatter som gir inntekter til Folketrygden (trygdeavgift og arbeidsgiveravgift), og avgift på arv og gaver er ikke tatt med. Provenyvirkningen som oppgis er beregnet på løpt virkning da endringene ble gjennomført. For endringer som trådte i kraft i løpet av året, brukes helårsvirkningen.

Samlet har merverdiavgiften, særavgiftene, tollavgiftene, sektoravgiftene og gebyrene øke med om lag 6,6 mrd. 2018-kroner i perioden. Det meste av avgiftsøkningen har kommet etter vedtak i Stortinget uten forutgående forslag fra regjeringen.

For direkte skatter har Statistisk sentralbyrå etablert et godt modellapparat (LOTTE-Skatt) for å anslå fordelingseffekter bl.a. på inntektsintervaller for personer av endringer i personbeskatningen, basert på inntekts- og

formuesstatistikk. Avgifter er indirekte skatter som til forskjell fra direkte skatter normalt ikke ilegges forbruker direkte, men indirekte via avgiftspliktige produsenter og importører. I hvor stor grad avgiftsendringer overveltes i prisene til forbrukerne avhenger blant annet av tilbud og etterspørsel etter varene og tjenestene som omfattes av avgiften. Det foreligger imidlertid ingen informasjon som viser om avgiftene belastes hhv. privatpersoner eller næringsdrivende eller hvordan avgiftsinnbetalingen fordeler seg på ulike bransjer eller inntekts-/ formuesintervaller. Dette innebærer at det vil være høyst usikkert både hvor stor andel av en avgiftsendring som berører norske privatpersoner i form av endrede priser på varer/tjenester som omfattes av avgiftsendringer, og hvordan endringen treffer enkeltpersoner etter inntekts- eller formuesintervaller.

I budsjettokumentene hvor fordelingsvirkningene av regjeringens skattepolitikk presenteres, beregnes normalt kun endringer i personbeskatningen, og det er ikke mulig å regne på alle skatteforslag. Disse beregningene omfatter ikke endringer i avgiftene. Avgifter er for øvrig ikke et egnet virkemiddel i fordelingspolitikken. Personbeskatningen er derimot utformet progressivt for nettopp for å ivareta fordelingshensyn.

Når en skal se på hvordan skatte- og avgiftssystemet påvirker forbruksmuligheter og velferd, kan det være relevant å ta hensyn til at også avgifter påvirker forbruksmulighetene. Regjeringen har presentert hvordan det samlede avgiftssystemet påvirker inntektsfordelingen i de årlige budsjettokumentene, jf. figur 2.22 i Prop. 1 LS (2017-2018) Skatter, avgifter og toll 2018. Personer med lave forbruksmuligheter har lavere skatte- og avgiftsbelastning enn personer med høye forbruksmuligheter. Samtidig bidrar avgiftene til å svekke progressiviteten i skatte- og avgiftssystemet.

Tabell 1 Anslåtte provenyvirkninger av avgiftsendringer i vedtatt statsbudsjett for 2014. Negative tall betyr lettelser. Anslagene er regnet i forhold til referansesystemet for 2014. Mill. kroner

	2014
	Påløpt
Særavgifter	
Øke avgiftene på klimagasser til 330 kroner per tonn CO ₂ -ekvivalenter ¹	700
Øke CO ₂ -avgift fiske og fangst	30
Justere engangsavgiften for biler	0
Redusere omregistreringsavgiften	-250
Side 2 Fjerne omregistreringsavgiften og øke miljødelen i vektårsavgiften for tyngre kjøretøy	0
Øke mineraloljeavgiften med 52 øre/liter	655
Øke elavgiften med 0,56 øre/kWh	365
Fjerne båtmotoravgiften	-175
Endringer i avgiftsfrie kvoter for alkohol og tobakk	-200
Elavgift – redusert sats for treforedlingsindustrien	16
Sektoravgifter og overprisede gebyrer	
Redusere tinglysingsgebyrene	-325
Sektoravgifter og andre gebyrer ²	-8

¹ Provenyanslaget omfatter også oppheving av avgiftsfritakene for verneverdige fartøy, museumsjernbaner og tekniske anlegg og kulturelle kulturminner på museumssektoren. I provenyanslaget er det tatt hensyn til kompensasjoner på utgiftssiden på om lag 60 mill. kroner.

² Dette gjelder reduserte gebyrer til Luftfartstilsynet og Statens jernbanetilsyn og økt årsavgift for stiftelser.
Kilde: Finansdepartementet.

Tabell 2 Anslåtte provenyvirksomheter av avgiftsendringer i vedtatt statsbudsjett for 2015. Negative tall betyr lettelser. Anslagene er regnet i forhold til referansesystemet for 2015. Mill. kroner

	2015
	Påløpt
Merverdiavgift	
Endre reglene for leasing og utleie av kjøretøy	200
Fjerne unntak for forretningsførsel for borettslag	50
Øke grensen for avgiftsfri import til 350 kroner	-75
Iverksettelse av merverdiavgiftsfritak for batterier til elbiler og leasing av elbiler	-80
Særagifter	
Redusere engangsavgiften for motorsykler og snøscootere med 30 pst.	-100
Innføre refusjon av engangsavgift ved eksport av kjøretøy	-10
Fjerne årsavgift på campingtilhengere	-70
Redusere omregistreringsavgiften med 35 pst.	-660
Ikke prisjustere veibruksavgiftene	-310
Øke fradraget i vektkomponenten i engangsavgiften fra 15 til 26 pst. for ladbare hybridbiler	-340
Fjerne laveste oppnåelige engangsavgift (hybridbiler og veteranbiler mv.)	-10
Øke fradragene i engangsavgiften for biler med CO ₂ -utslipp under 105 gram/km med 50 kroner per g/km	-50
Fjerne avgift på deponering av avfall	-35
Øke elavgiften 1,5 øre/kwh	940
Øke CO ₂ -avgiften med 0,48 kroner per liter for innenriks kvotepliktig luftfart og 0,19 kroner for annen innenriks luftfart. ¹	180
Øke avgiften på hydrofluorkarboner (HFK) og perfluorkarboner (PFK) med 5 pst.	20
Øke avgift på utslipp av NOx med 1,50 kr/kg	3
Øke CO ₂ -avgiften på naturgass og LPG ²	32
Øke CO ₂ -avgiften på autodiesel og redusere veibruksavgiften på autodiesel og biodiesel	-50
Innføre fritak for CO ₂ -avgift på naturgass for andel hydrogen	-11
Innføre full sats for biodrivstoff som oppfyller omsetningspåbudet, fradrag for øvrig biodrivstoff og økt omsetningspåbud til 5,5 pst. fra 1. oktober 2015	124
Toll	
Fjerne tollsatser som har liten betydning for norsk jordbruk	-15
Sektoravgifter og overprisede gebyrer	
Redusere Luftfartstilsynets gebyrer	-16
Redusere losavgiftene	-37

¹ I provenyanslaget er det ikke tatt hensyn til kompensasjoner på utgiftssiden som følge av inngåtte avtaler om offentlig kjøp av persontransporttjenester på 10 mill. kroner.

² I provenyanslaget er det tatt hensyn til kompensasjoner på utgiftssiden på 2 mill. kroner.

Kilde: Finansdepartementet.

Tabell 3 Anslåtte provenyvirksomheter av avgiftsendringer i vedtatt statsbudsjett for 2016. Negative tall betyr lettelser. Anslagene er regnet i forhold til referansesystemet for 2016. Mill. kroner

	2016
	Påløpt
Merverdiavgift	
Øke den lave merverdiavgiftssatsen fra 8 til 10 pst. ¹	650
Innføre lik merverdiavgift på papir- og e-aviser fra 1. mars	-290
Særagifter	
Innføre avgift på flyreiser ²	1 500
Omlegging av engangsavgiften i miljøvennlig retning	0
Redusere el-avgiftssatsen for store datasentre og skip i næringsvirksomhet	-22
Øke den generelle el-avgiftssatsen med 1,5 øre/kWh	890
Innføre veibruksavgift på gass ³	5
Endre avgiften på klimagassene HFK og PFK	84
Øke smøroljeavgiften med 5 pst.	5
Øke svovelavgiften med 5 øre	17
Øke avgiften på utslipp av NOx med 1,50 kroner per kg	3
Redusere drikkevareavgift på saft	-25
Innføre fritak for dokumentavgift og omregistreringsavgift ved skattefrie omorganiseringer	-40
Oppjustere reduserte minstesatser pga. lav kronekurs ⁴	11
Sektoravgifter og overprisede gebyrer	
Redusere gebyrer til Brønnøysundregistrene	-71
Redusere sektoravgifter Kystverket	-90
Øke legemiddelkontrollavgiften	14
Øke sektoravgift Petroleumstilsynet	5
Økt fiskeriforskningsavgift	25
Øke rettsgebyret	18

¹ Inkluderer kompensasjoner på utgiftssiden i henhold til inngåtte offentlige avtaler om kjøp av persontransporttjenester som tog-, buss-, fly-, og ferjeruter samt regelstyrte kompensasjonsordninger for kommunesektoren og statsforvaltningen.

² Inkluderer kompensasjoner på utgiftssiden som følge av statlige kjøp av innenlandske flyruter.

³ Inkluderer kompensasjoner på utgiftssiden som følge av inngåtte avtaler om offentlig kjøp av persontransporttjenester.

⁴ Avgift på elektrisk kraft om lag 4 mill. kroner påløpt og om lag 3 mill. kroner bokført, grunnavgift på mineralolje mv. om lag 0,2 mill. kroner og CO₂-avgift på naturgass om lag 7 mill. kroner påløpt og bokført i 2016.

Kilde: Finansdepartementet.

Tabell 4 Anslåtte provenyvirkninger av avgiftsendringer i vedtatt statsbudsjett for 2017. Negative tall betyr lettelser. Anslagene er regnet i forhold til referansesystemet for 2017. Mill. kroner

	2017
	Påløpt
Merverdiavgift	
Endre reglene for merverdiavgift ved innførsel av varer ¹	-100
Innføre hjemmel for fritak for merverdiavgift ved vedlikehold av F-35 ²	0
Særavgifter	
Øke CO ₂ -avgiften på mineralolje med 26 øre per liter, til 450 kroner per tonn CO ₂ ³	346
Øke CO ₂ -avgiften på mineralolje ilagt veibruksavgift med 6 øre per liter, til 450 kroner per tonn CO ₂	170
Øke CO ₂ -avgiften på bensin med 5 øre per liter, til 450 kroner per tonn CO ₂	45
Øke avgiften på HFK og PFK til 450 kroner per tonn CO ₂	63
Øke CO ₂ -avgiften på LPG med 6 øre per kg, til 450 kroner per tonn CO ₂	3
Øke CO ₂ -avgiften på (innenlandsk bruk av) naturgass med 4 øre per Sm ³ , til 450 kroner per tonn CO ₂	3
Øke CO ₂ -avgiften for utslipp av naturgass i petroleumsvirksomheten til 450 kroner per tonn CO ₂ ⁴	-
Øke veibruksavgiften på autodiesel med 29 øre per liter med virkning fra 1. januar 2017	870
Øke veibruksavgiften på bensin med 10 øre per liter med virkning fra 1. januar 2017	85
Redusere grunnavgiften på mineralolje med 6 øre per liter	-75
Redusere årsavgiften for personbiler (om lag 12 pst.)	-1 220
Redusere vektfradraget for ikke-ladbare hybridbiler til 5 pst.	60
Legge om engangsavgiften.	330
Frita amatørbygde kjøretøy fra engangsavgift	-5
Øke veibruksavgiften på LPG med 73 øre per kg	1
Øke omsetningskravet for biodrivstoff til 7 pst. fra 1. januar og til 8 pst. fra 1. oktober	-36
Sektoravgifter	
Redusere legemiddelomsetningsavgiften	-19
Redusere losavgiftene	-16
Innføre tilsynsavgift til Statens legemiddelverk	4

¹ Provenyet gjelder anslått årlig rentetap for staten på om lag 100 mill. kroner grunnet endrede betalingsrutiner som her teknisk er plassert på kap. 5521, post 70 Merverdiavgift.

² Anslåtte reduserte merverdiavgiftsinntekter på 15 mil. kroner påløpt og 7,5 mill. kroner bokført i 2017 sammenlignet med det som skulle bli innbetalt til staten etter gjeldende merverdiavgiftsregler, motsvares av at merverdiavgiftsutgiftene som kan føres på den statlige nettoføringsordningen på utgiftssiden, reduseres tilsvarende.

³ I provenyanslaget er det tatt hensyn til kompensasjoner på utgiftssiden på samlet sett om lag 114 mill. kroner.

⁴ Brutto avgiftsøkning anslås til 50 mill. kroner mens netto provenyøkning er om lag 8 mill. kroner. Overføres til Statens pensjonsfond utland og påvirker dermed ikke handlingsrommet i 2017-budsjettet.

Kilde: Finansdepartementet

Tabell 5 Anslåtte provenyvirknninger av avgiftsendringer i vedtatt statsbudsjett for 2018. Negative tall betyr lettelser. Anslagene er regnet i forhold til referansesystemet for 2018. Mill. kroner

	2018
	Påløpt
Merverdiavgift	
Øke den lave satsen i merverdiavgiften fra 10 til 12 pst. ¹	700
Utvide unntaket for omsetning fra veldedige og allmenntilgunnede institusjoner og organisasjoner	-5
Innføre merverdiavgiftsfritak for redningsfartøy	-15
Utvide fritaket for elektrisk kraft til Nord-Norge	-5
Miljø- og bilavgifter	
Innføre lik CO ₂ -avgift i ikke-kvotepiktig sektor på 500 kroner per tonn CO ₂ ²	376
Øke avgiften på HFK og PFK til 500 kroner per tonn CO ₂ -ekvivalenter	50
Omlegging av engangsavgift fra vekt til utslipp og endret vektfradrag for hybridbiler inkl. differensiering etter elektrisk rekkevidde for ladbare hybridbiler ³	455
Øke omsetningskravet for biodrivstoff	0
Øke veibruksavgiften på LPG	3
Frita elbiler for trafikkforsikringsavgift	-75
Frita elbiler for omregistreringsavgift	-80
Legge om årsavgiften til trafikkforsikringsavgift	-600
Innføre avgiftsfritak på kjøp av driftsmidler i reindriften	-30
Legge om svovelavgiften (teknisk endring)	0
Andre avgifter	
Øke avgiften på sjokolade- og sukkervarer mv.	1 120
Øke avgiften på alkoholfrie drikkevarer mv.	900
Sektoravgifter og overprisede gebyrer	
Redusere losavgiftene	-11
Redusere legemiddelomsetningsavgiften	-29
Øke tilsynsavgift Finanstilsynet	32
Øke sektoravgift Petroleumstilsynet	6
Redusere gebyret for statsborgerskap	-7

¹ Inkluderer kompensasjoner på utgiftssiden til inngåtte avtaler om offentlig kjøp av persontransporttjenester som tog-, buss-, fly- og ferjeruter samt regelstyrte kompensasjonsordninger for kommunesektoren og statsforvaltningen. Kompensasjonene utgjør 298 mill. kroner.

² Inkluderer redusert veibruksavgift på bensin og diesel og kompensasjoner på utgiftssiden til inngåtte avtaler om offentlig kjøp av persontransporttjenester. Kompensasjonene utgjør 82 mill. kroner.

³ Differensiering etter elektrisk rekkevidde for ladbare hybridbiler iverksettes 1. juli 2018.

Kilde: Finansdepartementet

SPØRSMÅL NR. 859**Innlevert 2. februar 2018 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken****Besvart 12. februar 2018 av olje- og energiminister Terje Søviknes****Spørsmål:**

«I Prop. 97 S (2012 – 2013) PUD, Aasta Hansteen mm. presenteres et regnestykke der forventet nåverdi før skatt er 11,1 milliarder 2012-kroner fra prosjektet. Gassprisen som ligger til grunn for regnestykket er 200 øre per Sm³ gass.

Er transportkostnader for gassen med i beregningene av de 200 øre per Sm³ gass, hvilken transportkostnad per Sm³ ligger i så fall til grunn og hvordan er denne kostnaden sammenlignet med transportkostnaden man forventer i dag?»

Svar:

Vedrørende de økonomiske beregningene i PUD for Aasta Hansteen er det tatt utgangspunkt i en gassprisantakelse på 200 øre per Sm³ for å beregne forventede salgsinntekter. I beregning av nåverdi før skatt kommer alle kostnader, inkludert transportkostnader, til fratrekk.

Tariffer for bruk av den relevante gassinfrastrukturen er fastsatt i Forskrift om fastsettelse av tariffer mv. for bestemte innretninger (Tarifforskriften). De nivåer som framgår av Tarifforskriften er 20-25 pst. lavere enn forutsetningene som lå til grunn i lønnsomhetsberegningene i PUD.

SPØRSMÅL NR. 860**Innlevert 2. februar 2018 av stortingsrepresentant Kristoffer Robin Haug****Besvart 12. februar 2018 av kulturminister Trine Skei Grande****Spørsmål:**

«E-sport er en av de raskest voksende idrettene i verden, med potensiale til å innlemme mange grupper i idrettskulturen som ikke allerede er en del av et etablert miljø.

Hvordan vil statsråden arbeide for at e-sporten får en naturlig plass i norsk idrett og kan bidra til kultur og samfunnsutvikling på en sunn måte?»

Svar:

Som representanten Haug viser til er e-sport en aktivitet i vekst og en veldig spennende idrett. Det er svært positivt at det vokser fram alternative miljøer som skaper økt mangfold og utfyller eksisterende aktivitetstilbud. Det bidrar også til å bygge nye fellesskap på tvers av tidligere interessefelt.

Men det er også som representanten Haug påpeker ikke slik i dag at e-sport er likestilt i den norske idrettskulturen. Det mener jeg er synd. Barn og ungdom som driver med tradisjonelle idretter som ski og fotball har i dag gode muligheter til å dyrke aktiviteten, men også å utvikle egne ferdigheter gjennom studier på idrettslinjer og toppidrettsgymnas. Her kan vi lære av Garnes videregående skole i Hordaland, som i 2016 ble første skole som tilbyr

e-sport. Dette gir den enkelte elev og utøver mulighet til å utvikle ferdighetene sine, oppleve mestring og likestilles med utøvere av andre idretter. Skal e-sport ha en naturlig plass i norsk idrett, og bidra til kultur og samfunnsutvikling på en sunn måte, må vi se på og lære av forsøk som på Garnes videregående skole. Utøvere av e-sport bør på lik linje med de tradisjonelle idrettene, få et tilbud hvor utvikling av ferdigheter kombineres med kompetanse innen treningslære, idrett og samfunn. Om hvordan man balanserer idrett og helse.

Utenom toppidretten, er midler til egenorganisert idrett viktig for regjeringen. Gjennom etableringen av et ressurscenter for egenorganisert fysisk aktivitet og egen tilskuddsordning til anlegg for egenorganisert aktivitet, legges det til rette for en mangfold som også skaper plass for unge idretter som ikke er dypt forankret i den organiserte idretten gjennom mange tiår. For en idrett som er i så sterk vekst som e-sport, er det viktig at det finnes muligheter til å søke midler til også egenorganiserte aktiviteter over hele landet.

Regjeringen skal i denne perioden arbeide med en melding om barne- og ungdomskultur. Det arbeidet ser jeg veldig frem til og jeg ser det naturlig at dette er temaer som blir belyst i meldingen.

SPØRSMÅL NR. 861**Innlevert 2. februar 2018 av stortingsrepresentant Gina Barstad****Besvart 12. februar 2018 av utenriksminister Ine M. Eriksen Søreide****Spørsmål:**

«Kan utenriksministeren oppklare om norske organisasjoner risikerer å miste statsstøtte på grunn av uttrykt støtte til BDS og om Norge også vil kutte støtten til palestinske organisasjoner som støtter denne kampanjen?»

BEGRUNNELSE:

Regjeringen skrev i statsbudsjettet for 2018 at "Det er heller ikke i tråd med norsk politikk å støtte organisasjoner som har uttrykt hovedformål å fremme BDS-kampanjen (Boikott, Desinvesteringer og Sanksjoner)." Dette har skapt usikkerhet om regjeringen faktisk ønsker å fjerne statsstøtten til organisasjoner som har uttrykt støtte til BDS. BDS er også et opprop som et nær samlet palestinsk sivilsamfunn støtter, som en del av en ikke-voldelig motstand mot Israel.

Svar:

Det har vært norsk politikk under skiftende regjeringer å ikke støtte organisasjoner som har uttalt hovedmål å fremme BDS-kampanjen. Regjeringen har strammet inn forvaltningspraksis på dette området de siste årene. Vi anser ikke boikott å være et hensiktsmessig virkemiddel i konflikten mellom israelerne og palestinerne. Dialog og samarbeid er viktige forutsetninger for å skape den tilliten som trengs for å kunne gjenoppta forhandlingene.

Norge vil videreføre samarbeidet med norske, israelske og palestinske sivilsamfunnsorganisasjoner på grunnlag av et felles overordnet mål om å bidra til en to-statsløsning. Et sterkt sivil samfunn er en viktig del både i etableringen av en palestinsk stat, og for en demokratisk utvikling. Vi vil fortsatt støtte palestinske og israelske organisasjoner som på ulike måter arbeider for at palestineres grunnleggende menneskerettigheter blir ivaretatt.

Det er i dag et bredt samarbeid med sivilsamfunnsorganisasjoner innenfor områdene helse, utdanning, kvinner og likestilling, anti-korrupsjon, demokratibyggning, konfliktforebygging, kultur og menneskerettigheter. Dette samarbeidet skal fortsette.

SPØRSMÅL NR. 862**Innlevert 2. februar 2018 av stortingsrepresentant Åslaug Sem-Jacobsen****Besvart 12. februar 2018 av barne- og likestillingsminister Linda C. Hofstad Helleland****Spørsmål:**

«Hva mener statsråden om Kvello-modellen, og vil statsråden ta grep for å begrense eller avskaffe bruken av Kvello-modellen i barnevernet?»

BEGRUNNELSE:

I barnevernet brukes et skjemasystem kalt «Kvello-modellen» hvor man krysser av for ulike faktorer for å beslutte hvilke hjelpetiltak som skal gis og om omsorgsovertakelse skal vedtas.

I en undersøkelse fra NTNU nylig kommer det fram at antallet kryss er avgjørende for beslutningen som tas. Det

te har flere forskere uttrykt bekymring over, da det hevdes at dette både fører til en uheldig generalisering framfor å vurdere hver enkelt sak barnevernsfaglig og helhetlig. En annen kritikk mot å lene seg på et skjema på denne måten i saker som har så stor påvirkning på enkeltmenneskets liv, er at det fører til ansvarsfraskrivelse fra saksbehandlere samt at det devaluerer det barnevernfaglige.

Klassekampens dekning av saken den 27. januar viser at 58 % av kommunene benytter seg av Kvello-modellen i vurderingen av innkomne bekymringsmeldinger og ved omsorgsovertakelser.

Svar:

Oppslaget representanten viser til, handler om barnevernstjenestenes bruk av sjekklister eller kartleggingsmaler utviklet av professor Øyvind Kvellomalen ved NTNU - den såkalte "Kvellomalen". Bruken av Kvellomalen i norsk barnevern har skjedd på kommunenes eget initiativ og er den mest utbredte malen i bruk; 58 % av barnevernstjenestene benytter Kvellomalen, mens 36 % benytter egenutviklede maler (fotnote 1).

Barnevernstjenesten må behandle alle barnevernssaker på en forsvarlig måte og i samsvar med lov- og regelverk. Barnevernsloven pålegger blant annet kommunene å undersøke en melding til tjenesten nærmere hvis meldingen tilsier at det kan være grunnlag for å gi tiltak fra barnevernet. Det er i denne fasen mange kommuner bruker Kvellomalen.

Undersøkelsesfasen skal gi barnevernstjenesten et grunnlag for å fatte gode beslutninger om hva som er godt tilpasset hjelp. Jeg vil understreke at barnevernet må ha en systematisk tilnærming i dette arbeidet. Krevende vurderinger kan ikke alene bli overlatt til den enkelte saksbehandlers personlige forutsetninger. Kartleggingsverktøy og utredningsmaler skal være et hjelpemiddel for at skjønnsutøvelsen skal bli best mulig. Bruken av faglige verktøy, som Kvellomalen, må kombineres med klokskap og faglighet, slik at det enkelte barns situasjon vurderes individuelt og helhetlig. I barnevernet er bruk av hjelpemidler som kartleggingsverktøy og utredningsmaler av særlig stor betydning siden skjønnsstemaene ofte er omfattende og komplekse, med vurderinger som kan føre til vidtrekkende og inngripende beslutninger for dem det gjelder.

Dagens bruk av kartleggingsverktøy/maler

Utbredelsen av ulike maler og verktøy viser at barnevernet har behov for faglig strukturert støtte i ulike arbeidsprosesser. Hele 85 % av barnevernslederne er positive til undersøkelsesmaler og mener dette bidrar til bedre saksbehandling og beslutningsgrunnlag (fotnote 2). Det er imidlertid et mangfold av maler i bruk, hvorav noen er godt dokumenterte, andre ikke. Også den praktiske bruken og erfaringene med ulike maler varierer. Det er for eksempel en svakhet at Kvellomalen mangler en fast struktur for opplæring, vedlikehold og oppfølging av bruken i praksis (fotnote 3). Dette gjør vi noe med.

Nytt kvalitetssystem

Arbeidet på nasjonalt nivå med å styrke kvaliteten i barnevernets utredninger gjennom utvikling av faglige verktøy og maler er godt i gang. Dette er en del av regjeringens kvalitets- og kompetanseløft for det kommunale barnevernet.

Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet arbeider nå systematisk og kunnskapsbasert med å utvikle et nasjonalt rammeverk for undersøkelsesarbeid og beslutningstaking. Tilsvarende rammeverk finnes i andre land, blant annet i Sverige og Danmark. Arbeidet ser hen til utviklingen i våre naboland, men tar samtidig høyde for norsk barnevernspraksis, slik at kvalitetssystemet tilpasses norske forhold. Arbeidet gjøres i tett samarbeid med praktikere, barn og unge, fagfolk og forskere. I forbindelse med utviklingen av kvalitetssystemet har direktoratet blant annet bestilt mer kunnskap om hvordan Kvellomalen benyttes i kommunene. Det innhentes også kunnskap og erfaring om hva som kreves av opplæring for å legge til rette for hensiktsmessig bruk av kvalitetssystemet.

Et kvalitetssystem vil aldri kunne erstatte barnevernsarbeiderens faglige skjønnsutøvelse, og vil aldri kunne erstatte barns medvirkning eller annet relasjonsarbeid i barnevernet. Et kvalitetssystem skal være til hjelp når barnevernsarbeideren utfører sitt arbeid, slik at arbeidet blir mer systematisk lagt opp. Dette er nødvendig for å sikre god faglig bredde, god skjønnsutøvelse og god involvering og brukermedvirkning i arbeidet.

Som ledd i regjeringens kompetansesatsing i barnevernet, ble det i fjor høst startet et omfattende program for tjenesteopplæring. Viktige elementer er vurderinger og beslutninger i undersøkelsesarbeidet, i arbeidet med hjelpetiltak og i samarbeidet med barn og foreldre. Så langt har 40 kommuner deltatt i programmet, og alle kommuner vil få mulighet til å delta i løpet av de neste årene. Regjeringens kompetansestrategi for barnevernet inneholder også flere tiltak for å styrke den faglige skjønnsutøvelsen i utredninger. For å styrke ansattes faglige trygghet i krevende saker, blir det fra høsten av startet opp tre nye videreutdanninger, i henholdsvis "Vurderinger av barnets beste", "Relasjonskompetanse og samarbeid med barn og foreldre" og "Juss i barnevernfaglig arbeid" (fotnote 4).

¹ Vis m.fl. (2015): *Statusrapport om barnevernets undersøkelsesarbeid*

² Vis m.fl. (2015): *Statusrapport om barnevernets undersøkelsesarbeid*

³ Lauritzen m. fl. (2017): *Evaluering av Kvellomalen*

⁴ Barne- og likestillingsdepartementet (2017): *Kompetansestrategi for det kommunale barnevernet 2018-2024*

SPØRSMÅL NR. 863**Innlevert 2. februar 2018 av stortingsrepresentant Åslaug Sem-Jacobsen****Besvart 14. februar 2018 av kunnskaps- og integreringsminister Jan Tore Sanner****Spørsmål:**

«Hvordan vil statsråden følge opp integreringsforliket og regjeringens plattform hvor det framgår at religiøse ledere skal få nødvendig kunnskap som er i samsvar med norske lover, regler og normer, og er statsråden enig i at norsk imamutdanning kan være aktuelt i den sammenheng?»

BEGRUNNELSE:

I 2015 bad Stortinget regjeringen om å utrede mulighetene for egen imamutdanning i Norge. Utredningen var en del av integreringsforliket og vedtaket lyder: «Stortinget ber regjeringen utrede muligheten for en offisiell, norsk utdanning av religiøse ledere fra relevante trossamfunn etter mal fra måten dette gjøres ved norske utdanningsinstitusjoner.»

Utredning av norsk imamutdanning ble ikke fulgt opp i regjeringens integreringsmelding, St. meld 30 (2015-2016) «Fra mottak til arbeidsliv». Tidligere kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen viste til mangel på interesse i muslimske miljøer.

Imamer med norsk utdanning og gode språk- og samfunnskunnskaper kan spille en avgjørende rolle i integreringen. Et organisert arbeid for å få fram en imamutdanning på det norske samfunnets grunn vil kunne bidra til å skape bedre forståelse, toleranse, og forankring.

I Jeløya-plattformen framgår at regjeringen vil sikre religiøse ledere nødvendig kunnskap slik at den religiøse lederrollen kan utføres i samsvar med de norske lover, regler og normer.

Svar:

En kartlegging gjort i etterkant av integreringsforliket viser at de fleste trossamfunn i Norge har ledere som har utdanning fra andre land. Det kan derfor være en manglende samsvar mellom utdannings- og erfaringsbakgrunnen til de religiøse lederne, og de krav og forventninger det norske samfunnet har til disse lederne. Dette kan blant annet gjelde verdiforståelse, fortolknings- og formidlings-evne.

Vi har derfor bedt Universitetet i Oslo om å vurdere muligheten for å videreutvikle det tilbudet de allerede har for religiøse ledere slik at lærestedet kan tilby en fleksibel og relevant utdanning. Som ledd i vurderingen har universitetet vært i kontakt med flere trossamfunn som har stilt seg positive til et slikt utdanningstilbud.

Som følge av budsjettforliket for statsbudsjettet 2018, har Universitetet i Oslo fått utvidet sin ramme med 5 mil-

lioner kroner til å utvikle og tilby en fleksibel utdanning for religiøse ledere. Universitetet i Oslo er i gang med å planlegge denne utdanningen.

I departementets dialog med Det teologiske fakultet ved Universitetet i Oslo er det blitt klart at det ikke er aktuelt å opprette en fullverdig imamutdanning nå. Dette begrunnes med at det er vanskelig å bygge opp en felles imamutdanning som vil kunne dekke behovene for alle muslimske trosretninger. De vil ønske at vesentlige elementer i imamutdanningen tas ved en utdanningsinstitusjon innenfor deres egen tradisjon. Dette inkluderer omfattende praktisk-teologiske komponenter som koranresitasjon, rituelle funksjoner og prekenlære.

Fakultetet opplyser imidlertid at det vil utvikle de eksisterende undervisningstilbudene innenfor islamsk teologi (inkludert islamsk sjelesorg), noe som kan inngå som viktige komponenter i en utdanning av imamer og andre muslimske ledere.

SPØRSMÅL NR. 864**Innlevert 2. februar 2018 av stortingsrepresentant Åshild Bruun-Gundersen****Besvart 13. februar 2018 av forsknings- og høyere utdanningsminister Iselin Nybø****Spørsmål:**

«Hvordan vil statsråd for forskning og høyere utdanning sikre at utdanningsinstitusjoner benytter de nyopprettede studieplassene i IKT på en slik måte at de dekker næringslivets behov, og på hvilken måte blir institusjonenes prioritering i denne runden påvirke fremtidige tildelinger av nye IKT-studieplasser?»

BEGRUNNELSE:

I 2018 tildelte regjeringen midler til 500 nye studieplasser i IKT i forbindelse med budsjettforliket.

Næringslivet etterspør studieplasser innen IKT og undertegnede oppfatter at det primære behovet omhandler informasjonsteknologi, digitalisering og sikkerhet. Flere organisasjoner og næringslivsaktører har spilt inn sine behov, men utdanningsinstitusjonene er ikke gitt noen videre føringer på hvordan de nye studieplassene skal benyttes.

Svar:

I budsjettforliket for 2018 ble Høyre, FrP, Venstre og KrF enige om å bevilge midler til 500 nye fireårige studieplasser i IKT fra høsten 2018, jf. Innst. 12 S (2017–2018). Denne økningen kommer i tillegg til 750 nye fireårige studieplasser i IKT fra 2017 som ble prioritert i statsbudsjettet for 2017 og revidert nasjonalbudsjett for 2017.

Kunnskapsdepartementet legger til grunn at nye studieplasser skal benyttes i samsvar med Stortingets prioriteringer. Før tildelingen av nye IKT-studieplasser for 2018, ba Kunnskapsdepartementet om tilbakemeldinger fra utdanningsinstitusjonene om blant annet hvilke IKT-studietilbud som har et godt søkergrunnlag og en faglig kapasitet til å øke studentopptaket. Tilbakemeldingene viste at universitetene og høyskolene samlet kan øke opptakene på en rekke studier som er rettet mot IKT og som det er behov for i privat og offentlig arbeidsliv. Institusjonene har gjort gode vurderinger av hvilke studietilbud som er hensiktsmessig å øke kapasiteten på. Jeg forventer at institusjonene følger opp disse prioriteringene når de benytter de nye studieplassene.

Hvilke type IKT-kompetanse som arbeidslivet trenger vil endre seg noe over tid. Behovene kan variere regionalt som følge av internasjonale konjunkturer eller andre utviklingstrekk. Et eksempel på dette er IKT-sikkerhet og kryptologi. Ved fordelingen av de 500 studieplassene i IKT i 2018, ba departementet derfor om at institusjonene særlig skulle prioriter IKT-sikkerhet/kryptologi.

Studietilbudene kan være rettet mot IKT-utdanninger på bachelor eller masternivå, ingeniørutdanninger som særlig er rettet mot IKT eller tverrfaglige IKT-studietilbud (for eksempel helse og teknologi eller økonomi og IKT). Disponeringen av nye studieplasser i 2018 må ses i sammenheng med det samlede tilbudet som institusjonene har innenfor IKT, inkludert etablering av 750 nye studieplasser i 2017.

Departementet vil følge med på hvordan institusjonene benytter de tildelte studieplassene i IKT i 2018. Nye studieplasser skal brukes til å øke opptaket og ikke finansiere studieplasser som alt er opprettet. Opptakene til de nye studietilbudene skjer både gjennom Samordna opptak og lokale opptak. Departementet vil få en mer detaljert oversikt over samlet bruk av de nye studieplassene høsten 2018, når institusjonene rapporterer studentstatistikk for høsten 2018 til Database for statistikk om høgre utdanning (DBH).

Flere prognoser og framskrivninger for årene framover og tilbakemeldinger fra arbeidslivet indikerer et økt behov for IKT-kompetanse. Departementet vil derfor i de årlige statsbudsjettene vurdere behovet for fortsatt økning av IKT-studieplasser. Dersom det blir tildelt nye studieplasser i IKT, vil departementet ved fordelingen av studieplassene vurdere blant annet hvordan tidligere studieplasser er benyttet, søkningen til ulike studietilbud og behov i arbeidslivet regionalt og nasjonalt, samt kvaliteten på studietilbudet som gis.

Jeg ser det som viktig at det bygges opp sterke utdanningsmiljøer i IKT, men samtidig må også alle deler av landet ha god tilgang til kandidater med relevant IKT-utdanning.

SPØRSMÅL NR. 865**Innlevert 5. februar 2018 av stortingsrepresentant Karin Andersen****Besvart 8. februar 2018 av kommunal- og moderniseringsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

«Rundskrivet for tilskuddsordningen for særlige ressurskrevende helse- og omsorgstjenester 16.01.18 gjør store negative utslag for flere kommuner, også tilbakevirkende for 2017. I Eidskog kommune har man foreløpig beregnet et tap på ca. 8 Mill. i 2017 og det vil få store konsekvenser også for 2018. Kongsvinger kommune melder om tap på 10 Mill for 2017. Dette er ikke effekter av økt innslagspunkt for beregningene.

Hvor er beslutningen om disse store innstrammingerne i ordningen tatt?»

Svar:

Helsedirektoratet forvalter toppfinansieringsordningen for ressurskrevende tjenester for KMD. Helsedirektoratet foretar årlig en gjennomgang av rundskrivet, blant annet som følge av spørsmål fra kommuner og kommunerevisjoner. Helsedirektoratet har registrert at det på noen få områder har vært ulik praksis i kommunene for hva som søkes delvis refusjon for. Helsedirektoratet har derfor klargjort regelverket for å unngå eventuell feilrapportering.

Rundskrivet skal blant annet omtale hvilke utgifter det kan søkes delvis refusjon for. Ett av punktene det har vært stilt spørsmålet til, gjelder adgangen til å inkludere utgifter kommunene har ved ansattes sykefravær i arbeidsgiverperioden. I rundskrivet fra 2017 het det at "Ved sykdom eller permisjon, skal kun direkte lønnsutgifter til den som til enhver tid utfører tjenesten medtas". Helsedirektoratet har imidlertid registrert at noen kommuner har tolket rundskrivet slik at direkte lønnsutgifter også omfatter utgifter i arbeidsgiverperioden ved sykdom. I rundskrivet for 2018 har dette punktet derfor blitt presisert og klargjort til: "Ved sykdom eller permisjon, skal kun direkte lønnsutgifter til den som til enhver tid utfører arbeidet medtas. Det innebærer at lønn til den som er i permisjon eller den som er sykmeldt ikke skal tas med i refusjonskravet". Det betyr at dersom en fast ansatt er syk innenfor arbeidsgiverperioden og blir erstattet av en vikar, vil kommunen kunne søke refusjon for vikarens direkte lønnsutgifter i perioden. Formålet med ordningen er å legge til rette for at kommunene kan gi et godt tjenestetilbud til mottakere som har krav på omfattende helse- og omsorgstjenester. Etter folketrygdloven (§ 8-19) skal arbeidsgiverne betale sykepengen i arbeidsgiverperioden. Det har ikke vært ordningens intensjon at noen kommuner skal få dekket utgifter til sykepengen i arbeidsgiverperioden. Det kommer ikke mottakerne av ressurskrevende

tjenester til gode, og gir heller ikke insentiver for kommunene til å aktivt arbeide for å redusere sykefraværet.

Helsedirektoratet har også presisert at det kun er direkte brukertid, det vil si interaksjon mellom mottaker og personalet, som danner grunnlag for søknad om refusjon. Det innebærer i praksis at eksempelvis hjemmetjenestens reisetid til tjenestemottaker, administrativt arbeid som møter, rapportering, mv., ikke er refusjonsberettiget.

Etter KMDs vurdering innebærer de justeringer som er gjort i rundskrivet, en presisering av innholdet i tidligere års rundskriv. Jeg viser også til anmodningsvedtak fra Stortinget om å utrede forslag til endringer i ordningen for ressurskrevende tjenester: "Stortinget ber regjeringen utrede forslag til endringer i ordningen for ressurskrevende tjenester som skal ivareta brukerne av ressurskrevende tjenester best mulig og gi mer bærekraft og effektivitet i ordningen. Kommunenes organisasjoner skal involveres i arbeidet". Jeg vil med utgangspunktet i anmodningsvedtaket komme tilbake til Stortinget med en vurdering av ordningen.

SPØRSMÅL NR. 866**Innlevert 5. februar 2018 av stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum****Besvart 12. februar 2018 av kulturminister Trine Skei Grande****Spørsmål:**

«Det har oppstått en diskusjon om det såkalte «Kongshornet», et utsmykket norsk drikkehorn fra middelalderen som befinner seg i Nationalmuseum i København. Mange mener at hornet helst burde komme tilbake til Norge.

Vil statsråden ta initiativ til en dialog med danske myndigheter om dette?»

Svar:

Slike saker reiser ofte en rekke museumsfaglige spørsmål. Innlegg i media de siste par ukene viser at det også gjelder

denne konkrete gjenstanden. Fra ett ståsted kan det argumenteres for at drikkehornet er "norsk", men fra en annen synsvinkel kan det hevdes å være "nordisk".

Dersom det skal tas initiativ fra norsk side vedrørende framtidig forvaltning av dette drikkehornet, bør utgangspunktet være en begrunnet henvendelse fra relevant museum. Det foreligger ingen henvendelse fra museer om denne historiske gjenstanden. Tvert imot, i media har ledelsen ved både Kulturhistorisk museum og Nasjonalmuseet uttalt at de ikke har planer om å be om å få disponere det omtalte drikkehornet fra middelalderen.

Jeg ser ingen grunn til å overprøve de faglige vurderingene slik saken står nå.

SPØRSMÅL NR. 867**Innlevert 5. februar 2018 av stortingsrepresentant Rigmor Aasrud****Besvart 7. februar 2018 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Når vil proposisjonen om bompengefinansiering av E16 Eggemoen-Jevnaker-Olum bli forelagt Stortinget?»

BEGRUNNELSE:

I statsbudsjettet for 2018 bevilget Stortinget statlige midler til oppstart av prosjektet E 16 Eggemoen-Jevnaker-Olum som går i gjennom Jevnaker kommune i Oppland og Ringerike kommune i Buskerud. Prosjektet omfatter også utbedringer av Ev 241 som vil bli ny hovedadkomst fra E 16 til Jevnaker sentrum.

I Prop. 1 S (2017-2018), som ble fremmet 12. oktober 2017, sier departementet under omtalen av prosjektet: "Med forbehold om Stortingets tilslutning til et opplegg for delvis bompengefinansiering legges det opp til anleggsstart høsten 2018." Dette prosjektet har vært planlagt i særdeles lang tid og fylkeskommunene og kommunene vedtok allerede i 2016 å gi tilslutning til et opplegg for delvis bompengefinansiering av prosjektet.

Svar:

Statsministerens kontor har i brev til Stortinget datert 25.01.2018 gitt en oversikt over proposisjoner og meldinger i vårsesjonen 2018.

Her fremkommer det at Samferdselsdepartementet legger opp til å fremme en proposisjon om E16 Eggemoen-Jevnaker-Olum for Stortinget i løpet av april 2018.

SPØRSMÅL NR. 868**Innlevert 5. februar 2018 av stortingsrepresentant Petter Eide****Besvart 9. februar 2018 av justis-, beredskaps- og innvandringsminister Sylvi Listhaug****Spørsmål:**

«Hvordan mener justisministeren at bruk av begrepet «monster» på overgripere, er hensiktsmessig i kampen mot denne type kriminalitet?»

BEGRUNNELSE:

Statsråden har ved en rekke anledninger i offentligheten de siste uker kalt overgripere mot barn for «monster», på tross av at fagekspertise fastslår at slik ordbruk vil skade arbeidet for å hjelpe ofrene. Det er heller ikke klart for offentligheten hvordan dette begrepet skal defineres, og om justisministeren mener at dette begrepet skal benyttes i politiet og i domstolene.

Svar:

Politiet har de senere årene avdekket omfattende sakskomplekser vedrørende overgrep som omfatter barn både i Norge og i utlandet. Vold og overgrep, særlig mot

barn, er blant de mest alvorlige forbrytelsene og representerer et stort samfunnsproblem. Slike forbrytelser kan ødelegge et barn for resten av livet, forringe livskvaliteten til dets nærmeste og representere betydelige samfunnsmessige kostnader.

Det er derfor viktig at vi står opp for barna og retter oppmerksomheten mot det alvorlige samfunnsproblemet denne kriminaliteten representerer. Vi bør ikke tåkelegge slike problemer med uklare språkbruk.

Mine uttalelser er et tydelig signal til alle som tenker på å misbruke barn, at vi skal øke innsatsen. Det skal bli langt vanskeligere framover å begå slik kriminalitet, og det er et signal til overgripere om at politiet vil prioritere disse sakene.

Når det gjelder hvordan man skal ordlegge seg i politiet og i domstolene, forutsetter jeg at de i sin kontakt med enkeltpersoner handler og kommuniserer innenfor de rammene som gjelder for tjenesteutøvelse. Min erfaring er at dette gjøres.

SPØRSMÅL NR. 869**Innlevert 5. februar 2018 av stortingsrepresentant Hadia Tajik****Besvart 16. februar 2018 av helseminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Korleis har utviklinga på antall sengeplasser for psykiatrien vore sia 2013 i Rogaland fylke, år for år?»

Svar:

Spørsmålet er forelagt Helse Vest RHF som opplyser at det per i dag er 416 døgnplasser i psykiisk helsevern i hele Ro-

galand, mot 438 plasser i 2013. De oppgitte tallene gjelder psykiisk helsevern for voksne. I psykiisk helsevern for barn og unge er det liten bruk av døgnbehandling. Antallet døgnplasser her er derfor lavt og ikke inkludert i tallene.

Den årlige utviklingen i sør- og nordfylket er som følger (fordelt på DPS og sykehus):

Helse Stavanger

År	2013	2014	2015	2016	2017	2018 pr 01.02.18
DPS	152	136	136	136	136	136
Sykehus	150	150	150	150	150	150
Totalt	302	286	286	286	286	286

Helse Stavanger

År	2013	2014	2015	2016	2017	2018 pr 01.02.18
DPS	152	136	136	136	136	136
Sykehus	150	150	150	150	150	150
Totalt	302	286	286	286	286	286

Helse Vest RHF opplyser at Helse Stavanger i 2018 kommer til å omstille ytterligere 12 døgnplasser.

Det har lenge vært et sentralt helsepolitisk mål å omstille psykisk helsevern fra vekt på sykehus og døgninnleggelse til større vekt på DPS og utadrettede tjenester. Helse Vest RHF opplyser at de tidligere har hatt et relativt høyt forbruk av døgnplasser, og at det gradvis har skjedd en omstilling fra døgn til poliklinikk og ambulante tilbud. Helse Stavanger og Helse Bergen har hatt høyest forbruk av døgnplasser i Helse Vest, ifølge det regionale helseforetaket.

Parallelt med en liten nedgang i antall døgnplasser i Rogaland har ventetidene gått ned fra hhv. 55 og 54 dager i gjennomsnitt i Helse Stavanger og Helse Fonna i 2013, til hhv. 46 og 34 dager i gjennomsnitt i 2016. Antallet pasienter som hadde påbegynt helsehjelp i disse helseforetakene var 2100 og 1250 ved hhv. Helse Stavanger og Helse Fonna i 2013. I 2016 hadde antallet økt til hhv. 2300 og 1600 pasienter. På landsbasis var gjennomsnittlig ventetid i psykisk helsevern for voksne 49 dager i 2. tertial 2017. Helse Vest hadde da den korteste ventetiden i landet med 45 dager i gjennomsnitt.

SPØRSMÅL NR. 870

Innlevert 5. februar 2018 av stortingsrepresentant Ruth Grung

Besvart 12. februar 2018 av næringsminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

«For å vurdere tre varslinger valgte Kriminalomsorgsdirektoratet i 2016 å sende oppdraget ut på konkurranse til tre advokatfirmaer med en kostnadsramme på 500.000 kr. Uten ny utlysning endte totalregningen på 5.152.119,-. Forsker ved NHH mener dette er en ulovlig anskaffelse.

Som ansvarlig for håndhevelsen av anskaffelseslovetten hvordan vurderer ministeren en slik praktisering av loven?»

BEGRUNNELSE:

Viser til BA 22.januar. I følge dokumenter som avisen har fått innsyn i ble kostnadsrammen sprengt allerede ved første regning fra Deloitte.

Malin Arve er forsker ved NHH og ekspert på offentlige anskaffelser. Hun viser til et omfattende regelverk for å unngå sløsing og sikre at skattepengene blir forvaltet på en fornuftig måte. Hun viser til at det ikke er lov å underestimere kostnader med vilje og hun har aldri sett en kontrakt som overstiger så mye som i dette tilfelle. Videre at dersom KDI mente det var en vesentlig endring, skulle oppdraget ha blitt lyst ut på nytt.

I sanne avis er også John S. Ramsvik i klagenemds sekretariatet intervjuet. På generelt grunnlag viser han til oppdragsgivers ansvar for en forsvarlig kostnadsberegning, og dersom det blir høyere enn estimert, kan det innføre en plikt til å kunngjøre en åpen konkurranse, selv om kontrakt er avtalt.

Svar:

Jeg noterer meg at statsråd Listhaug også har fått et spørsmål om denne saken siden Kriminalomsorgsdirektoratet (KDI) hører under Justis-, beredskaps- og innvandringsministeren. Hennes svar til Stortinget viser at hun har tatt tak i situasjonen og skal ta dette opp i styringsdialogen med KDI.

Generelt er det viktig at det offentlige har fokus på å etterleve reglene og sørger for at offentlig midler brukes på en effektiv og samfunnstjenlig måte. Anskaffelsesregelverket stiller krav om at det offentlige må gjøre en forsvarlig vurdering av hva et oppdrag vil koste. Dersom det er et stort spenn mellom estimatet og endelig sluttsum, er det mye som tilsier at den opprinnelige vurderingen ikke var riktig. Det er viktig å følge opp inngåtte kontrakter, og

ta en fot i bakken når det viser seg at kostnadene er i ferd med å bli mye høyere enn opprinnelig estimert.

Regjeringen er opptatt av at anskaffelsesregelverket håndheves effektivt. Ved siste revisjon av anskaffelsesreglene styrket regjeringen håndhevelsen av ulovlige direkte anskaffelser slik at Klagenemnda for offentlige an-

skaffelser kan illegge overtredelsesgebyr ved slike alvorlige brudd. Slike saker kan klages inn til nemnda og klagekretsen er vid: alle som vil, kan sende inn klage. Dersom nemnda finner at det offentlige har brutt loven, kan oppdragsgiver bli ilagt et gebyr på inntil 15 prosent av anskaffelsens verdi.

SPØRSMÅL NR. 871

Innlevert 6. februar 2018 av stortingsrepresentant Tuva Moflag

Besvart 13. februar 2018 av helseminister Bent Høie

Spørsmål:

«Hvorfor behandles ikke studentene likeverdig i Norge når det gjelder å yte psykisk helsetjeneste gjennom studentsamskipnadene i Norge, og hva vil statsråden gjøre for å rette opp dette?»

BEGRUNNELSE:

Representanten er gjort kjent med et brev fra studentsamskipnadene i helseregion Sør-Øst, hvor det fremkommer at disse ikke mottar støtte til psykisk helsetjeneste for studenter. Øvrige helseregioner yter dette tilbudet til studenter i sin region, og representanten er kjent med at Oslo har en egen avtale med Helse Sør-Øst. Jeg ber derfor helseministeren klargjøre bakgrunnen for denne forskjellsbehandlingen, og samtidig utdype hva statsråden vil gjøre for å rette opp dette.

Svar:

For å kunne gi studenter i Norge et likeverdig tilbud om psykiske helsetjenester har departementet gitt de regionale helseforetakene i oppdrag å inngå avtaler mellom studentskipnadene og de regionale helseforetakene dersom studentsamskipnadene ønsker dette. I oppdragsdokumentet for 2009 ga departementet de regionale helseforetakene følgende oppdrag:

”Det er et mål å legge til rette for at studentene sikres et tilbud om psykisk helsetjeneste/psykososiale tjenester og knytte studenthelsetjenesten sterkere til den ordinære helsetjenesten. For å oppnå dette skal det regionale helseforetaket bidra til at det inngås avtaler mellom studentsamskipnadene, lærested, vertskommune og regionale helseforetak om hvordan tilbudet om psykiske helsetjenester for studenter skal innrettes dersom studentsamskipnaden ønsker en slik avtale. I Helse- og omsorgsdepartementets rapport om psykiske helsetjenester for studenter (2008) er det forslag til hvilke elementer en slik avtale bør inneholde. Det forutsettes at avtalene evalueres etter 2 års

drift. Etablerte tilskudd til psykiske helsetjenester for studenter skal opprettholdes minimum på dagens nivå.

Dagens trygderefusjoner fra NAV til psykologer og psykiatere ansatt ved studentsamskipnadene overføres fra 2009 til basisbevilgningen til Helse Sør-Øst RHF, Helse Vest RHF og Helse Midt-Norge RHF. Tilskuddet til det psykiske helsetilbudet til studenter blir dermed mer samlet.”

De regionale helseforetakene ble i tillegg gitt følgende oppdrag:

- Å bidra til at det inngås avtaler mellom studentsamskipnadene, lærested, berørte kommuner og det regionale helseforetaket om psykiske helsetjenester til studenter dersom studentsamskipnadene ønsker dette.
- Det regionale helseforetaket skal opprettholde tilskuddet til psykiske helseformål for studenter minimum på dagens nivå.

I oppdragsdokumentet for 2015 ble de regionale helseforetakene gitt dette oppdraget:

- I samarbeid med berørte parter gjennomgått avtalene om studenthelsetjenesten slik at studenter får et tilfredsstillende tilbud.

Jeg har forspurt de regionale helseforetakene om status for avtaler med studentsamskipnadene og i hvilken grad det gis tilskudd til studenthelsetjenesten. I tilbakemeldingen fra de regionale helseforetakene går det fram følgende:

Helse Nord RHF har avtaler med studentsamskipnadene om drift av studenthelsetjeneste i regionen. I 2017 bevilget Helse Nord RHF 1 million kroner som tilskudd til ivaretagelse av studenters psykiske helse. I tillegg bevilget Helse Nord RHF 50 000 kroner til oppstart av helsetilbud til studenter i Longyearbyen på Svalbard.

Helse Midt-Norge RHF har avtaler med alle studentsamskipnadene i regionen for støtte til studenthelsetjenesten. Støtten beregnes ut fra antall studenter og justeres årlig med deflator. I 2017 var det totale tilskuddet på 4 367 547 kroner.

Helse Vest RHF har avtale med alle studentsamskipnadene og gir et tilskudd på 4,5 mill. kroner samlet i 2018.

I svaret fra Helse Sør-Øst går det fram følgende:

"Departementet valgte i sin tid å gi et særegent tilskudd til studentsamskipnadene i Oslo, Tromsø og Bergen, finansiert over en egen post på statsbudsjettet. I forkant av at midlene ble overført til de regionale helseforetakene erkjente man at denne støtten i noen grad brøt med de ordinære prinsipper for organisering av spesialisthelsetjeneste og etablerte prioriteringsmekanismer. Dette fordi studenter har rett på spesialisthelsetjenester på lik linje med andre – og kan benytte slike tjenester på lik linje med andre.

Helse Sør-Øst RHF gjorde i 2015 en vurdering om hvorvidt man skulle videreføre, avvike eller utvide denne støtten til å omfatte alle studentsamskipnadene i Helse Sør-Øst. Man valgte

da å videreføre dagens tilskudd til studentsamskipnaden i Oslo og Akershus da denne i større grad enn de øvrige har ansvar for studenter fra hele regionen og landet. Vurderingen var at dette hensynet kunne rettferdiggjøre en fortsatt særegen finansiering. Studenter ved andre studiesteder i Helse Sør-Øst kan benytte seg av spesialisthelsetjenestene innen psykisk helsevern på lik linje med alle andre. Det er årlig forutsatt overført ca. 10 mill. til samskipnaden i Oslo og Akershus, via Oslo universitetssykehus HF. Helse Sør-Øst RHF har ingen avtaler med andre studentsamskipnader."

Ifølge tilbakemeldingen fra Helse Sør-Øst RHF har de pålagt sine helseforetak å inngå slike avtaler. Helse Sør-Øst RHF opplyser at det per i dag ikke foreligger noen status for slike avtaler.

Modellen Helse Sør-Øst RHF har valgt for finansiering av studenthelsetjenesten framstår å være i samsvar med de føringer departementet har gitt i tidligere oppdragsdokument. Jeg forutsetter videre at Helse Sør-Øst RHF sørger for at de studentsamskipnadene som ønsker å inngå avtaler om psykiske helsetjenester til studenter får dette, i tråd med tidligere føringer fra departementet.

SPØRSMÅL NR. 872

Innlevert 6. februar 2018 av stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski

Besvart 15. februar 2018 av statsminister Erna Solberg

Spørsmål:

«Øker de økonomiske forskjellene i Norge, og vil statsministeren si at ulikheten i Norge er høyere nå enn i 2013, når en ser på GINI, inntekts- og formuesfordeling?»

BEGRUNNELSE:

I stortingsdebatten om regjeringserklæringen onsdag 31.januar hevdet statsministeren fra talerstolen at ulikheten ikke har økt i Norge de siste årene. Dette henger dårlig sammen med budskapet fra norske forskere på økonomisk ulikhet, som peker på at forskjellen mellom de rikeste og fattigste i Norge øker, og SSBs statistikk for ginikoeffisienten, inntektsfordelingen og formuesfordelingen i Norge. Derfor er det interessant for stortinget å få vite hvilken informasjon statsministeren sitter på når hun hevder at ulikheten ikke øker.

Svar:

Figur 7.2 i Perspektivmeldingen 2017 viser utviklingen i Gini-koeffisienten for Norge med og uten aksjeutbytte i perioden 1986-2015. Som det fremgår av figuren, økte

Gini-koeffisienten (medregnet utbytte) fra om lag 21 prosent i 1986 til om lag 27 prosent i 2015. Etter dette har det kommet tall fra SSB som viser en nedgang i Gini-koeffisienten på om lag en prosentenheter fra 2015 til 2016. Ett sentralt poeng i mitt innlegg i salen dreide seg om SVs argumentasjon før valget i 2017 om økt ulikhet basert på tallene fra 2015. SSBs tall for 2016 viser at mye av økningen i 2015 var en kortvarig effekt.

I Norge har vi sett at tilpasninger til endringer i skattesystemet kan gi store, kortsiktige utslag i Gini-koeffisienten. Eksempelvis økte Gini-koeffisienten sterkt rundt 2005 som følge av tilpasninger til endringer i skattereglene for aksjeutbytte. I 2015 og delvis i 2016 ser vi også høye uttak av aksjeutbytter, noe som trekker Gini-koeffisienten opp sammenlignet med årene før. Hvis aksjeutbytte holdes utenom, var det en oppgang i Gini-koeffisienten fra om lag 21 prosent i 1986 til 24,9 prosent i 2015. Tallet for 2016 er også 24,9 prosent, som innebærer at Gini-koeffisienten utenom aksjeutbytte var om lag konstant fra 2014 til 2016.

For formue publiseres ikke Gini-koeffisienter årlig. SSB har beregnet Gini-koeffisienten for fordelingen av nettoformuen blant husholdningene i Norge til 66,7 prosent

sent for 2014. Til sammenligning var Gini-koeffisienten for fordelingen av nettoformuen 67,9 prosent for 2009.

Gratis eller subsidierte offentlige tjenester bidrar betydelig til å øke kjøpekraften til husholdningene, og betyr relativt mer for personer og husholdninger med lav inntekt. Økt tilbud av for eksempel gratis kjernetid i barne-

hagene bidrar til inntektsutjevning, men fanges ikke opp i beregning av Gini-koeffisienten.

Regjeringen er opptatt av at Norge skal være et land med små forskjeller, der velstandsveksten kommer alle grupper til gode. Dette er temaer som regjeringen vil komme tilbake til i en egen melding til Stortinget.

SPØRSMÅL NR. 873

Innlevert 6. februar 2018 av stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland

Besvart 13. februar 2018 av helseminister Bent Høie

Spørsmål:

«Kan statsråden redegjøre for hvor mange personer som har helseforsikring i Norge i dag, hvor stor økningen har vært siden 2013 og når han ser for seg at markedet for private helseforsikringer vil forsvinne?»

BEGRUNNELSE:

I 2013 sa daværende opposisjonspolitiker Bent Høie til Dagens Næringsliv at «- Vår tanke er jo at systemet skal bli så godt at det ikke blir behov for dagens type helseforsikring. Høyres mål er at folk ikke skal trenge helseforsikring for å få nødvendig helsehjelp, sier han.» «Høyres helseform blir så bra at markedet for private helseforsikringer forsvinner av seg selv, mener Høyre.»

Svar:

Det første sitatet i spørsmålet er korrekt. Det er et mål at pasienter ikke skal ha behov for helseforsikringer for å få nødvendig helsehjelp. Derfor fortsetter regjeringen arbeidet med å redusere ventetidene, slik Vi har gjort siden 2013. Som jeg også har presisert mange ganger så betyr ikke det nødvendigvis at helseforsikringer vil forsvinne, blant annet fordi forsikringsselskapene alltid vil tilpasse seg markedet. De vil for eksempel kunne selge forsikringer som brukes til å dekke helsetjenester som ikke er prioritert av felleskapet. Det siste referatet fra Dagens Næringsliv som fremstilles som sitat, er det ikke. Det er en redaksjonell omtale som ikke korrekt gjengir det som ble sagt i intervjuet.

Tall fra Finans Norge viser at om lag 504 000 personer hadde behandlingsforsikring ved utgangen av 2016, en økning på om lag 100 000 siden utgangen av 2013. Vi ser at veksten fra og med 2014 er betydelig lavere enn den var foregående år.

Under den rødgrønne regjeringen økte antall forsikrede med 263 000 fra 2010 til 2013. Bare mellom 2010 og 2011 var det en økning på over 100 000. Tallene indikerer at veksten i privat helseforsikring i Norge flater ut, både i antall og i prosent.

Vi har aldri tatt for gitt at folk ikke vil kjøpe private helseforsikringer, det er for mange faktorer som bidrar til den utviklingen – ikke minst at dette stort sett er kjøpt av arbeidsgivere, ikke enkeltpersoner.

Det vi kritiserte den forrige regjeringen for, var at vi så økende helsekøer og ventetider, samtidig som ledig kapasitet ikke ble forsøkt utnyttet, og kun var tilgjengelig om man betalte selv eller hadde forsikring.

Derfor har denne regjeringen innført fritt behandlingsvalg. Reformen gir mer valgfrihet til pasientene, reduserte ventetider og stimulerer de offentlige sykehuse- ne til å bli mer effektive. Vi gir pasientene rett til å velge behandling hos godkjente private for det offentliges regning. I tillegg øker helseregionene sine kjøp fra private gjennom anbud. I tillegg har vi fjernet aktivitetstaket i offentlige sykehus, slik at sykehus med ledig kapasitet og økonomi kan behandle flere pasienter enn budsjettert.

Resultatet er at ventetidene går ned. Fra 2. tertial 2013 til 2. tertial 2017 gikk gjennomsnittlig ventetid ned med 13 dager. Reduserte ventetider og økt valgfrihet bidrar til å redusere behovet for private helseforsikringer.

Målet er fortsatt at befolkningen ikke skal oppleve behov for privat helseforsikring for å få helsetjenester som det offentlige tilbyr. Regjeringen vil utvide fritt behandlingsvalg-ordningen til å omfatte flere tjenester og redusere ventetidene ytterligere.

SPØRSMÅL NR. 874**Innlevert 6. februar 2018 av stortingsrepresentant Ingvild Kjerkol****Besvart 8. februar 2018 av helseminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Er det sånn at personer med helseforsikring går foran andre pasienter og får bedre helsetjenester enn personer som ikke har forsikring, mener statsråden det er riktig at de som har råd til helseforsikring skal få bedre helsetjenester enn andre og ser statsråden at denne praksisen undergraver vår felles helsetjeneste, der alle får den beste behandlingen uavhengig av størrelsen på lommeboka?»

BEGRUNNELSE:

6. februar kunne vi høre på NRK at det private sykehuset Aleris hevder helseforsikringsselskapet IF Vertikal forsøker å få vårt felles helsevesen til å ta regningen for private helseforsikringskunder. Dette skulle skje gjennom en praksis der forsikringsselskapet skal ha ønsket at Aleris aktivt leter etter offentlige timer, slik at det regionale helseforetaket må betale for tjenesten og ikke forsikringsselskapet.

«Det private sykehuset Aleris mener altså at forsikringsselskapet forsøker å snike sine kunder fram i sykehuskøen, samtidig som de vil at det offentlige skal betale. Ifølge reglene er det slik at man enten får offentlig behandling – og må vente i kø, eller betaler privat og da slipper køen.» (NRK 06.02.18)

Forsikringsselskapet avviser anklagen fra Aleris.

Svar:

Jeg mener det ville vært grunn til bekymring dersom pasienter med helseforsikring blir prioritert foran andre i den offentlige helsekøen. Det er imidlertid slik at det ikke er helseforsikringsselskaper som avgjør om pasienter skal få rett til nødvendig spesialisthelsetjeneste i den offentlige helsetjenesten. Ei heller når pasienter som har fått rett til nødvendig spesialisthelsetjeneste skal komme inn til utredning eller behandling. Det er de offentlige sykehusene som avgjør om pasienter som henvises til spesialisthelsetjenesten skal ha utredning eller behandling, og eventuelt når, jf. pasient- og brukerrettighetsloven § 2-1 b andre ledd.

De regionale helseforetakene kan bestemme at også private virksomheter som har avtale med dem, skal ha adgang til å vurdere om pasienter har rett til nødvendig helsehjelp fra spesialisthelsetjenesten og fastsette individuell frist, jf. pasient- og brukerrettighetsloven § 2-1 b åttende ledd. Dersom det gis en slik adgang, må den private aktøren følge de samme prioriteringsvilkårene og prioriteringsveiledere som de offentlige sykehusene.

Det er ingen regler som sier at pasienter som har privat helseforsikring, ikke kan benytte seg av den offentlige spesialisthelsetjenesten dersom de ønsker det. Det som det imidlertid er klare regler for, er prioritering av pasienter i den offentlige spesialisthelsetjenesten. Det å ha en privat helseforsikring skal verken være en fordel eller en ulempe når pasienter henvises til den offentlige spesialisthelsetjenesten. Alle pasienter som henvises til spesialisthelsetjenesten skal vurderes på lik måte, uavhengig av om de får bistand fra et helseforsikringsselskap, en advokat eller pårørende i prosessen.

Jeg er ikke kjent med opplysninger om at offentlige sykehus eller private sykehus som har anledning til å rettighetsvurdere, har prioritert pasienter med helseforsikring foran andre pasienter. Det ville i så tilfelle være brudd på regelverket. Jeg forventer at de regionale helseforetakene som har avtale med private aktører som kan rettighetstilde følger opp disse aktørene, og påser at det prioriteres i tråd med regelverket.

Når det gjelder den modellen IF Vertikal Helseforsikring har valgt for sine forsikringskunder, vil jeg ikke kommentere den særskilt. Jeg vil imidlertid bemerke at det ikke vil være akseptabelt hvis ett forsikringsselskap i sine avtaler med private som også har avtaler med det offentlige krever at deres kunder skal prioriteres foran andre pasienter. Det vil være i strid med hvordan vi prioriterer pasienter.

Det faktum at et privat helseforsikringsselskap bruker den offentlige spesialisthelsetjenesten aktivt, viser at vi leverer gode og raske tjenester og at pasienter ikke behøver å tegne helseforsikringsavtaler. Innføring av blant annet fritt behandlingsvalg har medført at ventetiden i spesialisthelsetjenesten er betydelig kortere, og det betyr at behovet for privat helseforsikring minskes.

SPØRSMÅL NR. 875**Innlevert 6. februar 2018 av stortingsrepresentant Siv Henriette Jacobsen****Besvart 13. februar 2018 av helseminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Deler statsråden bekymringen for at det økende antall helseforsikringer kan føre til at flere klarer å få en prioritet i helsekøene slik blant annet Aleris har fremholdt som problem, og ser han at dette ytterligere kan forsterke utviklingen mot todelingen av helsevesenet?»

BEGRUNNELSE:

6. februar kunne vi høre på NRK at det private sykehuset Aleris hevder helseforsikringsselskapet IF Vertikal forsøker å få vårt felles helsevesen til å ta regningen for private helseforsikringskunder. Dette skulle skje gjennom en praksis der forsikringsselskapet skal ha ønsket at Aleris aktivt leter etter offentlige timer, slik at det regionale helseforetaket må betale for tjenesten og ikke forsikringsselskapet.

«Det private sykehuset Aleris mener altså at forsikringsselskapet forsøker å snike sine kunder fram i sykehuskøen, samtidig som de vil at det offentlige skal betale. Ifølge reglene er det slik at man enten får offentlig behandling – og må vente i kø, eller betaler privat og da slipper køen.» (NRK 06.02.18)

Forsikringsselskapet avviser anklagen fra Aleris.

Svar:

Ja, jeg mener det ville vært grunn til bekymring dersom pasienter med helseforsikring blir prioritert foran andre i den offentlige helsekøen. Det er imidlertid slik at det ikke er helseforsikringsselskaper som avgjør om pasienter skal få rett til nødvendig spesialisthelsetjeneste i den offentlige helsetjenesten. Ei heller når pasienter som har fått rett til nødvendig spesialisthelsetjeneste skal komme inn til utredning eller behandling. Det er de offentlige sykehusene som avgjør om pasienter som henvises til spesialisthelsetjenesten skal ha utredning eller behandling, og eventuelt når, jf. pasient- og brukerrettighetsloven § 2-1 b andre ledd.

De regionale helseforetakene kan bestemme at også private virksomheter som har avtale med dem, skal ha adgang til å vurdere om pasienter har rett til nødvendig helsehjelp fra spesialisthelsetjenesten og fastsette individuell frist, jf. pasient- og brukerrettighetsloven § 2-1 b åttende ledd. Dersom det gis en slik adgang, må den private aktøren følge de samme prioriteringsvilkårene og prioriteringsveiledere som de offentlige sykehusene.

Det å ha en privat helseforsikring skal verken være en fordel eller en ulempe når pasienter henvises til den offentlige spesialisthelsetjenesten. Alle pasienter som hen-

vises til spesialisthelsetjenesten skal vurderes på lik måte, uavhengig av om de får bistand fra et helseforsikringsselskap, en advokat eller pårørende i prosessen.

Jeg er ikke kjent med opplysninger om at offentlige sykehus eller private sykehus som har anledning til å rettighetsvurdere, har prioritert pasienter med helseforsikring foran andre pasienter. Det ville i så tilfelle være brudd på regelverket. Jeg forventer at de regionale helseforetakene som har avtale med private aktører som kan rettighetstildele følger opp disse aktørene, og påser at det prioriteres i tråd med regelverket.

Når det gjelder den modellen IF Vertikal Helseforsikring har valgt for sine forsikringskunder, vil jeg ikke kommentere den særskilt. Jeg vil imidlertid bemerke at det ikke vil være akseptabelt hvis ett forsikringsselskap i sine avtaler med private som også har avtaler med det offentlige krever at deres kunder skal prioriteres foran andre pasienter. Det vil være i strid med hvordan vi prioriterer pasienter.

Det faktum at et privat helseforsikringsselskap bruker den offentlige spesialisthelsetjenesten aktivt, viser at vi leverer gode og raske tjenester og at pasienter ikke behøver å tegne helseforsikringsavtaler. Innføring av blant annet fritt behandlingsvalg har medført at ventetiden i spesialisthelsetjenesten er betydelig kortere, og det betyr at behovet for privat helseforsikring minskes.

SPØRSMÅL NR. 876**Innlevert 6. februar 2018 av stortingsrepresentant Geir Pollestad****Besvart 13. februar 2018 av landbruks- og matminister Jon Georg Dale****Spørsmål:**

«Regjeringa har no fått i oppdrag å oppdatere jordvernstrategien.

Vil statsråden som ein del av denne prosessen invitere jordvernforeningar, organisasjonar og andre som er opptekne av jordvern til eit innspelsmøte?»

Svar:

Ja.

SPØRSMÅL NR. 877**Innlevert 6. februar 2018 av stortingsrepresentant Geir Jørgen Bekkevold****Besvart 13. februar 2018 av barne- og likestillingsminister Linda C. Hofstad Helleland****Spørsmål:**

«Hvordan vil Barne- og likestillingsdepartementet og statsråden bidra til at barnevernet får økt tillit i somaliske miljø, for å forebygge at barn blir tvangssendt av sine foreldre ut av landet?»

BEGRUNNELSE:

Aftenposten viser i en sak den 06.02.18 til politidirektoratets redegjørelse for hvordan politiet følger opp saker hvor norske barn med somalisk bakgrunn blir tvangssendt til Somalia av foreldrene sine. Redegjørelsen avdekker at mange av disse familiene har vært i kontakt med barnevernet før de sender barna til Somalia, hvor flere havner på koranskoler som fungerer som korreksjonssentre.

Forskningsrapporter har også vist at foreldre med somalisk bakgrunn har en sterk mistillit til myndigheter som barnevernet. Politidirektoratet peker derfor på viktigheten av at lokalt politi og barnevernet jobber konstruktivt inn mot somaliske miljø for å bygge tillit.

Svar:

La meg først slå fast at foreldre har plikt til å beskytte sine barn. Det er uakseptabelt å sende unge jenter og gutter til koranskoler hvor de blir utsatt for vold og overgrep. Vi skal jobbe aktivt for å forebygge at barn og unge sendes ut av landet på denne måten. Å utvikle et bedre tillitsforhold mellom hjelpeapparatet og målgruppene, er en viktig del av dette.

Tillit til barnevernet som institusjon er en generell utfordring, som ikke bare gjelder somaliske foreldre. Barne- ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir) har kartlagt noen av årsakene gjennom kontakt med ressurspersoner med minoritetsbakgrunn, minoritetsorganisasjoner og -miljøer og gjennom forskning. Forskningsprosjektene Myter og realiteter. Innvandreres møter med barnevernet (NTNU Samfunnsforskning 2017) og Tillit til barnevernet blant personer med innvandrerbakgrunn (IPSOS 2017) har vært sentrale bidrag. Sistnevnte prosjekt er foreløpig ikke offentliggjort, men vil gi mer detaljert informasjon om opplevelsen av tillit blant et utvalg innvandrergrupper, inklusive somaliske miljøer.

Bufdir etablerte i 2013 en ekstern kompetansegruppe der 20 fagpersoner, inklusive ressurspersoner med somalisk bakgrunn. Gruppen gir innspill til Bufdirs utviklingsarbeid, og har deltatt i utarbeidelsen av Bufdirs strategi 2016-2020 Barnevernet i et mangfoldig Norge – strategi for å øke tilliten mellom etniske minoritetsmiljøer og barnevernet samt direktoratets Handlingsplan for å bedre tillit mellom etniske minoritetsmiljøer og barnevern 2016-2021. Planen har en rekke tiltak som retter seg mot utvikling av barnevernets kompetanse og praksis. Videre er det tiltak rettet mot minoritetsmiljøene gjennom ulike former for informasjonstiltak og foreldreveiledning. Det er også tiltak knyttet til kommunikasjon mellom barnevernet og minoritetsmiljøene, som kvalitetssikring av tolking, oversettelse av standard skjemaer og dokumenter, forskning på linkarbeid mm.

Det er utviklet informasjonsbrosjyrer om barnevernet på somali, og det er utarbeidet en film om barnevernet på somali som pr i dag er sett på nettet over 81 000 ganger. Bufdir har i flere år gitt tilskudd til prosjekter i regi av frivillige organisasjoner som bl.a. kan gi informasjon om barnevernet og skape dialog mellom barnevernet og innvandremiljøer. Direktoratet har også gitt støtte til oversettelse av barnekonvensjonen til somali og til informasjonsmøter om barnevern og barnekonvensjonen for somaliske miljøer.

Barnevernsreformen inneholder en betydelig satsing på kompetanse i barnevernet. Regjeringen la høsten 2017 frem en kompetansestrategi for det kommunale barnevernet som skal vare til 2024. Samarbeid med barn og barnets familie og nettverk er sterkt vektlagt. Dette er avgjørende for å kunne forstå og ta hensyn til den helhetlige situasjonen som familien er i, uavhengig av bakgrunn. Bedre kompetanse i barnevernet og en sensitiv tilnærming i arbeidet med familiene, vil kunne styrke kommunikasjonen og dermed tilliten til barnevernet. Den eksisterende videreutdanningen Barnevern i et minoritetsperspektiv blir videreført ved to høyskoler.

Å bygge tillit er et langsiktig og møysommelig arbeid. Tillit er særlig viktig i det forebyggende arbeidet. I lys av de siste månedenes medieoppslag om etterlatte barn i Somalia, har berørte statsråder vurdert konkrete tiltak for å forebygge og hindre at barn og unge blir sendt ut av landet mot sin vilje. Det er allerede et krav i barneloven om at barn over 12 år som skal reise eller flytte til utlandet alene, må samtykke til dette. I en del av de kjente sakene vet vi imidlertid at barn og unge er blitt forledet ut av landet under dekke av å skulle på ferie.

Jeg viser også til Jeløy-erklæringen hvor det fremgår at regjeringen vil holde tilbake eller nekte passutstedelse for å forhindre at barn blir sendt utenlands mot sin vilje. For tiden pågår det et utredningsarbeid der det bl.a. vurderes hvilke muligheter som ligger i passloven, som kan bidra til å hindre at barn etterlates i utlandet. Her samarbeider mitt departement med Justis- og beredskapsdepartementet. Det skal ellers nevnes at retten til barnetrygd under utenlandsopphold er redusert fra seks til tre måneder, og at ansvarlige statsråder diskuterer andre mulige innstramminger i offentlige ytelser til familien når barn er sendt ut av landet mot sin vilje. I Meld. St. 40 Eksport av norske velferdsytelser punkt 6.4.6 har Arbeids- og sosialdepartementet vist til at eksportforbud av forsørgingstillegg er tiltak som ikke er utredet, men som det kan være naturlig å vurdere nærmere. I Innstilling 108 S (2017–2018) fra arbeids- og sosialkomiteen 6. februar, fremgår det at komiteen gir sin tilslutning til at regjeringen følger opp skisserte tiltak knyttet til innføring av enkelte generelle eksportbegrensninger, herunder vurdering av eksportforbud for barne- og ektefelle tillegg for personer utenfor EØS.

Barnevernet skal sikre at barn og unge som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling, får nødvendig hjelp og omsorg til rett tid. Videre skal barnevernet bidra til at barn og unge får trygge oppvekstvilkår. Dette innebærer at barnevernstjenesten skal bidra til å forebygge at barn blir etterlatt i utlandet. Dersom barnevernstjenesten mottar informasjon (bekymringsmelding) om at det er fare for at et barn kan bli utsatt for tvang, vold eller urimelig sosial kontroll, skal barnevernstjenesten undersøke forholdet, og sette inn tiltak om nødvendig. Dersom det er overhengende fare for utreise, kan det fattes et akuttvedtak. Dersom et omsorgsvedtak er iverksatt, vil det være ulovlig å føre et barn ut av landet. Det er da viktig at saker politianmeldes. I henhold til barnevernloven har barnevernstjenesten også anledning til å åpne sak selv om barnet allerede befinner seg i utlandet. Det kan være et mål i seg selv for å komme i dialog med foreldrene og gi råd og veiledning. Gjennom kontakt og tillit kan foreldrene bidra til at barna kommer tilbake til Norge.

I mars 2017 ble handlingsplanen "Retten til å bestemme over eget liv" lagt frem. I denne er det flere tiltak for å bekjempe æresrelatert vold og utilbørlig sosial kontroll. Et tiltak i planen er å revidere retningslinjene for håndtering av etterlatte barn i utlandet. Hvordan myndighetene best kan forebygge at barn etterlates i utlandet, og hvordan barn og familie kan følges opp etter en retur, skal inngå i publikasjonen. De nye retningslinjene skal etter planen foreligge medio 2018.

Det er helt nødvendig med en holdningsendring i mange innvandremiljøer. Jeg er sikker på at det finnes ressurspersoner som kan bidra i dette arbeidet, og vi må appellere til et større engasjement fra de aktuelle miljøene i Norge.

SPØRSMÅL NR. 878**Innlevert 6. februar 2018 av stortingsrepresentant Jenny Klinge****Besvart 13. februar 2018 av justis-, beredskaps- og innvandringsminister Sylvi Listhaug****Spørsmål:**

«Hvor mange flere patruljer har det kommet i politiet siden april 2017, på landsbasis og per politidistrikt?»

BEGRUNNELSE:

Svaret bes framstilt i en tabell.

Svar:

Politipatruljen er grunnberedskapen i politidistriktets døgnkontinuerlige polititjeneste. Jeg er opptatt av at politipatruljen skal forebygge kriminalitet og yte rask respons med høy kvalitet. Samtidig er jeg opptatt av at politiet og politimestrene må gis handlingsrom til å bruke de samlede ressursene på en mest mulig effektiv måte innenfor de rammebetingelser, mål- og resultatkrav som er satt. Departementet styrer derfor ikke Politidirektoratet på antallet politipatruljer, men på mål og krav til politiets responstid.

Den daglige disponeringen av politimannskapene skal styres lokalt, slik at ressursene benyttes best mulig for dekke lokale behov. Politidirektoratet opplyser at de heller ikke styrer politidistriktene på antall politipatruljer, og at det ikke innhentes rapporter på antall politipatruljer. Departementet ber heller ikke om slik statistikk.

Departementet har i årets tildelingsbrev til Politidirektoratet stilt krav om at politiets responstid skal skjerpes i 2018 og i perioden frem mot 2020, i tråd med nærpolitireformens intensjoner. Responstid er tiden det tar fra politiet mottar melding om en hendelse til første politienhet er på stedet. Politiets responstidskrav gjelder ved ekstraordinære hendelser, herunder hendelser der liv og helse er direkte truet og/eller hvor det foreligger et umiddelbart behov for innsats fra politiet. Per andre tertial 2017 var antall oppdrag med målt responstid 7 957. De nasjonale responstidstallene har samlet sett innfridd responstidskravene.

SPØRSMÅL NR. 879**Innlevert 6. februar 2018 av stortingsrepresentant Jenny Klinge****Besvart 13. februar 2018 av justis-, beredskaps- og innvandringsminister Sylvi Listhaug****Spørsmål:**

«I Klassekampen 2. februar 2018 ble det hevdet at Oslo-politiet ikke får lov til å anmelde økonomisk kriminalitet som avdekkes på inspeksjoner i et tverretatlig samarbeid mellom politiet, Nav, skatteetaten, tollvesenet og Arbeidstilsynet.

Hva er årsaken til at det ikke kan opprettes straffesaker på økonomisk kriminalitet når det er mulig å gjøre dette i saker på andre felt slik som utlendingsfeltet?»

BEGRUNNELSE:

Det er opprettet syv A-krimsentre i Norge hvor politiet, Nav, Arbeidstilsynet, skatteetaten og kemneren er samlet under samme tak for å bekjempe arbeidslivskriminalitet. Det hevdes i Klassekampen 2. februar 2018 at det er gitt

føringer til politifolkene som arbeider på A-krimsentret i Oslo om å ikke opprette straffesaker på økonomifeltet ved samordnede kontroller, men at det ikke er begrensninger på andre områder, slik som utlendingsfeltet.

Leder for NTL Arbeidstilsynet som jobber ved a-krimsentret i Oslo har uttalt at:

«Vi har meldt opp i linjen at vi ikke skjønner hva politiets rolle skal være hvis det blir slike begrensninger i arbeidsmetodikken. Vi stiller oss undrende til at politiet nå faktisk ser mellom fingrene på pågående økonomisk kriminell handling.»

Seksjonsleder for økonomi og etterforskning i Oslo politidistrikt uttalte at politiet ikke bør opprette straffesak det når de deltar på samordnede kontroller, og viser til at politiet i utgangspunktet er avhengige av en ransakingsordre fra påtalemyndigheten for å ha myndighet til å sikre bevis.

Svar:

Det er en klar forventning fra regjeringen at det skal arbeides bedre og mer intenst med a-krim saker enn tidligere. Da spørsmålet omhandler straffesaksbehandlingen og anmeldelsespraksis ved Oslo politidistrikt, er det innhentede opplysninger fra Riksadvokaten og Politidirektoratet (POD). Politidirektoratet opplyser «at innsatsen mot arbeidslivskriminalitet prioriteres høyt av Oslo politidistrikt. Oslo politidistrikt opplyser at det ikke er gitt føringer om unnlattelse av å opprette straffesaker som omhandler økonomisk kriminalitet».

Det er ikke slik at ethvert brudd som avdekkes gjennom a-krim samarbeidet skal føre til anmeldelse til politiet. Som også Politidirektoratet fremhever, skal oppfølging av saker som avdekkes av det tverretatlige a-krim senteret i hovedsak skje i linjene i de enkelte etatene. Den ansvarlige etaten skal ta i bruk de virkemidlene som anses som mest effektiv, men som samtidig også er minst mulig ressurskrevende. Mange typer saker vil kunne avgjøres gjennom en forvaltningsmessig behandling, for eksempel gjennom illeggelse av ulike former for sanksjoner eller pålegg.

Et overordnet mål er at man skal ta i bruk virkemidler som forhindrer kriminalitet i arbeidslivet, og å påvirke

useriøse aktører til å etterleve regelverket. I enkelte tilfeller blir det gjennom a-krim samarbeidet avdekket lovbrudd som er av en slik alvorlighet at saken blir anmeldt til politiet. I dette ligger også styrken i a-krim samarbeidet.

Politidirektoratet opplyser også at det pågår et arbeid med å utvikle felles arbeidsmetoder for a-krim senterne. Styringsgruppen for a-krim samarbeidet har nylig vedtatt et mandat for etterretningsmetodikk. Videre har Nasjonalt tverretatlig analyse og etterretningsssenter (NTAES) utarbeidet en oversikt over sanksjonsmuligheter i alle aktuelle etater. Denne oversikten skal danne grunnlaget for et arbeid der Riksadvokaten og Økokrim i samarbeid med de øvrige etatslederne skal avklare grensegangen og potensialet mellom forvaltningssporet og straffesporet.

De tiltakene Politidirektoratet beskriver vil sikre en løpende utvikling av det tverretatlige samarbeidet som er nødvendig for å bekjempe arbeidslivskriminalitet. Dette er jeg tilfreds med.

Jeg er også tilfreds med at Riksadvokaten i anledning spørsmålet opplyser at han har gitt statsadvokatembetene føringer om å rette oppmerksomheten mot arbeidet ved a-krim senterne i deres underliggende politidistrikt.

SPØRSMÅL NR. 880

Innlevert 6. februar 2018 av stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen

Besvart 13. februar 2018 av arbeids- og sosialminister Anniken Hauglie

Spørsmål:

«Jeg viser til følgende sitat under 2. Regelverket som ligger til grunn for eksporten av trygdeytelser i Meld. St. 40 (2016-2017) Eksport av norske velferdsytelser: "I avsnitt 2.3 gis en nærmere omtale av det internasjonale rammeverket for trygdeeksporten. Det er viktig å være klar over at bestemmelsene i de internasjonale avtalene griper inn i det nasjonale regelverket og går foran, dersom det er motstrid mellom de to regelsettene.»

Står statsråden fortsatt ved denne formuleringen?»

Svar:

Slik det fremgår av avsnitt 2.3 i Meld. St. 40 (2016–2017), reguleres den internasjonale koordineringen av norske trygdeytelser av EØS-avtalen, bilaterale trygdeavtaler og Nordisk konvensjon om trygd.

Hva gjelder EØS, er trygdekoordineringen regulert i forordning nr. 883/2004. Forordninger skal i henhold til EØS-avtalens artikkel 7 bokstav a "som sådan" gjøres til del av avtalepartenes interne rettsorden.

§ 2 i lov 27. november 1992 nr. 109 om gjennomføring i norsk rett av hoveddelen i avtale om Det europeiske økonomiske samarbeidsområde (EØS) mv. lyder:

"Bestemmelser i lov som tjener til å oppfylle Norges forpliktelser etter avtalen, skal i tilfelle konflikt gå foran andre bestemmelser som regulerer samme forhold. Tilsvarende gjelder dersom en forskrift som tjener til å oppfylle Norges forpliktelser etter avtalen, er i konflikt med en annen forskrift, eller kommer i konflikt med en senere lov."

Norges bilaterale trygdeavtaler og Nordisk konvensjon om trygd er inngått med hjemmel i § 1-3 første ledd i lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd, som lyder:

”Kongen kan inngå gjensidige avtaler med andre land om rettigheter og plikter etter denne loven. Herunder kan det gjøres unntak fra lovens bestemmelser.”

Formålet med avtalene er først og fremst å sikre rettighetene til egne borgere under og etter opphold i andre

avtaleland. For å oppnå dette, vil det normalt være nødvendig å tilby tilsvarende rettigheter for det andre landets borgere. For å åpne opp for dette, kan det i slike tilfeller med hjemmel i ovennevnte bestemmelse gjøres unntak fra lovens øvrige bestemmelser.

SPØRSMÅL NR. 881

Innlevert 6. februar 2018 av stortingsrepresentant Vetle Wang Soleim

Besvart 12. februar 2018 av forsvarsminister Frank Bakke-Jensen

Spørsmål:

«Kan statsråden bekrefte at regjeringen bevilget ekstra penger for å videreføre Setnesmoen som del av forliket om langtidsplanen, slik Stortinget hadde forutsatt, og vil statsråden følge opp at HV-11 består som i dag på Setnesmoen?»

BEGRUNNELSE:

I et skriftlig spørsmål under spørretimen 6. desember 2017 etterlyste representanten Anniken Huitfeldt svar fra forsvarsministeren angående finansiering av Heimevernsdistrikt 11 på Setnesmoen i Møre og Romsdal.

Fra Stortingets talerstol varslet representanten at hun ville følge opp forsvarsministerens svar om finansiering i et nytt skriftlig spørsmål, fordi hun hevdet at statsrådets svar ikke var utfyllende nok. Dette har hittil ikke blitt gjort.

Svar:

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 6. februar 2018 med spørsmål fra stortingsrepresentant Vetle Wang Soleim om statsråden kan bekrefte at regjeringen bevilget ekstra penger for å videreføre Setnesmoen som del av forliket om langtidsplanen, slik Stortinget hadde forutsatt, og om statsråden vil følge opp at HV-11 består som i dag på Setnesmoen.

Jeg kan bekrefte, som jeg har gjort tidligere, at Heimevernets bevilgning til videre drift av HV-11 ved Setnesmoen er ivaretatt i saldert budsjett for 2017 og 2018 og i de økonomiske flerårige planrammene for Forsvaret.

Stortinget vedtok høsten 2016, i forbindelse med behandlingen av Innst. 62 S (2016–2017) til Prop. 151 S (2015–2016) «Langtidsplanen for forsvarssektoren», at Møre og Fjordane heimevernsdistrikt 11 ved Setnesmoen i Møre og Romsdal opprettholdes inntil landmaktstudien

foretar en helhetlig vurdering av distriktstrukturen i Heimevernet. I saldert budsjett for 2017 ble bevilgningen på kapittel 1734 Heimevernet økt med 15 mill. kroner for videreført drift av HV-11 ved Setnesmoen.

Høsten 2017 foreslo regjeringen i Prop. 2 S (2017–2018) «Landmaktproposisjonen» å videreføre elleve distriktstaber i Heimevernet. Stortingets flertall sluttet seg til dette gjennom behandlingen av romertallsvedtak X i Innst. 50 S (2017–2018) til Prop. 2 S (2017–2018). Under behandlingen av Innst. 7 S (2017–2018) til Prop. 1 S (2017–2018) ble bevilgningen til kapittel 1734 Heimevernet økt med ytterligere 27 mill. kroner for videreført drift. Fra 2018 er Heimevernet dermed tilført 42 mill. kroner til videre drift av HV-11 ved Setnesmoen.

SPØRSMÅL NR. 882**Innlevert 6. februar 2018 av stortingsrepresentant Willfred Nordlund****Besvart 19. februar 2018 av forsvarsminister Frank Bakke-Jensen****Spørsmål:**

«Hva vil statsråden gjøre for å sikre kompenserende tiltak for Kystvakten og eventuelt hvilke kompenserende tiltak ser statsråden på som mest aktuelle å sette inn på kort og lang sikt på bakgrunn av manglende helikopterkapasitet og kan Stortinget forvente å få en avklaring på fremdriftsplan for å sikre Kystvakten helikopterkapasitet til Kystvakta før sommeren?»

BEGRUNNELSE:

Regjeringen gjorde det i Prop. 2 S (2017 - 2018) det klart at den ønsket å holde fast på sin beslutning om å fjerne Hærens dedikerte helikopterstøtte i Nord, mens skrev at «den totale helikopterkapasiteten i Nord-Norge vil øke med innføring av NH90-helikoptre og AW101 redningshelikoptre».

Kystvakten har behov for helikopter, spesielt med tanke på myndighetsutøvelse, herunder særlig fiskeriopp-syn. Helikoptret bidrar med overvåkning og transport. Forsvarssjefen viser i brev til departementet forrige uke at man forventer en leveranse på 2100 timer fra NH90 sam-let. Dette er kun ca. 60 % av behovet til Kystvakten slik det vurderes.

Aldrimer.no skrev 26. januar i år at «Forsvarsminister Frank Bakke-Jensen varsler at regjeringen vil «gjøre noe» med NH-90-skandalen innen kort tid.

Svar:

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 7. februar 2018 med spørsmål fra stortings-representant Willfred

Nordlund om kompenserende tiltak på kort og lang sikt til Kystvakten på bakgrunn av manglende helikopterka-pasitet, videre om Stortinget kan forvente en avklaring om fremdriftsplan som sikrer helikopterkapasitet til Kyst-vakten før sommeren.

Vi skal finne løsninger som gjør at Forsvaret kan leve-re på det nivået som er forutsatt i langtidspanen for For-svaret. Langtidspanen legger opp til at NH90-helikoptre-ne skal være operativ på Kystvakten i 2022 med en gradvis oppbygging i perioden. Når NH90-helikoptrene går over i en fase med normal drift, kan vi konkludere med hvor mange flytimer det er hensiktsmessig å få ut av de 14 heli-koptrene vi skal ha.

På kort sikt er det viktig å sikre at NH90-helikoptrene får en forbedret teknisk tilgjengelighet for operativ bruk i Forsvaret. Det kan bety økt bruk av eksterne leverandører til å gjennomføre vedlikehold, i tillegg til tiltak internt i Forsvaret og Forsvarsmateriell for sikre bedre utnyttelse av den kapasiteten som Forsvaret har tilgjengelig. Dette er tiltak som må vurderes og iverksettes allerede i første halvår 2018. I tillegg må vi vurdere forsvarssjefens anbe-faling om sivil innleie av helikopter til Kystvakten dersom det ikke er mulig å oppfylle ambisjonsnivået i gjeldende langtidspan med de NH90-helikoptrene som Norge skal motta.

De langsiktige løsningene som skal sikre at behovet for helikopterkapasitet til fregattene og Kystvakten møtes også i fremtiden, må bygge på solide fakta. Det er behov for å gjennomføre ytterligere analyser for skaffe til veie et nødvendig beslutningsgrunnlag for å sikre gode og kost-nadseffektive løsninger.

SPØRSMÅL NR. 883**Innlevert 6. februar 2018 av stortingsrepresentant Eirik Sivertsen****Besvart 19. februar 2018 av forsvarsminister Frank Bakke-Jensen****Spørsmål:**

«Gjennom media er det blitt kjent at forsvarssjefen an-befaler at de nye NH90-helikoptrene skal disponeres til fregattene. Hvis det gjøres vil kystvaktas kapasitet til å

gjennomføre sine oppgaver og ha beredskap være sterkt redusert.

Når vil forsvarsministeren konkludere i spørsmålet om hvilken helikopterløsning kystvakta skal ha, og hvilke

umiddelbare tiltak vil han iverksette for å sikre nødvendig kapasitet fram til en langsiktig løsning for kystvakta er på plass?»

Svar:

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 7. februar 2018 med spørsmål fra stortingsrepresentant Eirik Sivertsen om når forsvarsministeren vil konkludere i spørsmålet om helikopterløsning til Kystvakten, og hvilke umiddelbare tiltak som vil iverksettes for å sikre nødvendig kapasitet frem til en langsiktig løsning for Kystvakten er på plass.

Vi skal finne løsninger som gjør at Forsvaret kan leve på det nivået som er forutsatt i langtidsplanen for Forsvaret, både når det gjelder Fregattvåpenet og Kystvakten. Langtidsplanen legger opp til at NH90-helikoptrene skal

være operativ på fregattene og Kystvakten i 2022 med en gradvis oppbygging i perioden.

På kort sikt er det viktig å sikre at NH90-helikoptrene får en forbedret teknisk tilgjengelighet for operativ bruk i Forsvaret. Det kan bety økt bruk av eksterne leverandører til å gjennomføre vedlikehold, i tillegg til tiltak internt i Forsvaret og Forsvarsmateriell for sikre bedre utnyttelse av den kapasiteten som Forsvaret har tilgjengelig. I tillegg må vi vurdere Forsvarsjefens anbefaling om sivil innleie av helikopter til Kystvakten dersom det ikke er mulig å oppfylle ambisjonsnivået i gjeldende langtidsplan med de NH90-helikoptrene som Norge skal motta.

De langsiktige løsningene som skal sikre at behovet for helikopterkapasitet til fregattene og Kystvakten møtes også i fremtiden, må bygge på solide fakta. Det er behov for å gjennomføre ytterligere analyser for å skaffe til veie et nødvendig beslutningsgrunnlag for gode og kostnads-effektive løsninger.

SPØRSMÅL NR. 884

Innlevert 7. februar 2018 av stortingsrepresentant Martin Henriksen

Besvart 13. februar 2018 av justis-, beredskaps- og innvandringsminister Sylvi Listhaug

Spørsmål:

«Hva vil justisministeren foreta seg for å forbedre denne situasjonen?»

BEGRUNNELSE:

Politireformen skulle gi bedre tjenester, flere tilgjengelige politifolk ute og en større nærhet til folk.

I Midt-Troms er det nå én politipatrulje som skal ha vakt fra grensen mellom Balsfjord og Tromsø helt til grensen mellom Gratangen og Lavangen på nettene i uka. I tillegg skal patruljen dekke hele Senja og indre Troms.

Alle vet at man i Nord-Norge ikke kan forvente samme responstid som i Oslo sentrum. Likevel gir kun en politipatrulje i et vaktområde som er på størrelse med Østfold og Akershus en responstid som er svært høy.

En slik beredskap øker sårbarheten i området, og det kan selv ved normaltilfeller ta svært lang tid før politiet kan være framme ved en hendelse. Dersom patruljen er på oppdrag i utkanten av distriktet kan responstiden bli uakseptabelt høy.

Politimestrene har ikke et reelt handlingsrom til å prioritere annerledes fordi distriktene er underfinansiert. Dette er regjeringens ansvar. Det er store behov i distrik-

tene, og vi må kunne forvente at politiet kommer når man trenger det.

Svar:

Stortingsrepresentant Henriksen refererer til at det i Midt-Troms er én politipatrulje som skal ha vakt fra grensen mellom Balsfjord og Tromsø helt til grensen mellom Gratangen og Lavangen på nettene i uka. I tillegg skal patruljen dekke hele Senja og Indre Troms.

Jeg vil starte med å understreke at Troms politidistrikt innfridde responstidskravene i 2017. Politimesteren opplyser at for å styrke beredskapen i området, har Troms politidistrikt inngått beredskapsavtale med tilgrensende Nordland politidistrikt. De har også et godt samarbeid med Forsvarets helikoptertjeneste på Bardufoss, som ved behov gjør det mulig å flytte mannskaper raskt på tvers av hele politidistriktet. I tillegg er det, i forbindelse med etableringen av det nye politidistriktet, besluttet at hovedsetet for Midt-Troms skal flyttes til Setermoen. Dette skal bidra til å gjøre lensmannsdistriktet bedre i stand til å betjene hele området, fordi Setermoen utgjør et geografisk sentrum og fordi et flertall av patruljene settes ut fra Setermoen.

Jeg er også kjent med at det pågår en løpende en vurdering av tjenestetilbudet i Troms politidistrikt, herunder beredskapssituasjonen. Kommunene er en viktig samarbeidsaktør i dette arbeidet. Det avgjørende er å finne den riktige balansen mellom forebyggende virksomhet, etterforskning av straffesaker, beredskap og sivile oppgaver.

Jeg følger opp arbeidet med implementering av nærpolitireformen gjennom departementets styring av Politidirektoratet. Jeg vil understreke viktigheten av at politiet

og politimestrene gis handlingsrom til å bruke de samlede ressursene på en mest mulig effektiv måte innenfor de rammebetingelser, mål- og resultatkrav som foreligger. Regjeringen vil derfor legge til rette for en mer overordnet, strategisk og langsiktig styring av politiet, med større vekt på mål, resultater og effekter og mindre på ressursinnsats, tiltak og aktiviteter. Dette er i tråd med viktige styringsprinsipper i staten.

SPØRSMÅL NR. 885

Innlevert 7. februar 2018 av stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum

Besvart 13. februar 2018 av helseminister Bent Høie

Spørsmål:

«Mener statsråden at den praksisen som føres når det gjelder kontorsted i Helse Sør-Øst er i tråd med de forutsetningene som ble gitt i St.prp. 44 (2006-2007) og hva vil helseministeren gjøre for å sørge for at Hamar blir det reelle hovedkontoret for Helse Sør-Øst RHF?»

BEGRUNNELSE:

Det vises til skriftlig spørsmål nummer 771 og svaret fra helseministeren.

Det framgår av svaret at foretaksledelsen i Helse Sør-Øst har vesentlig mer møteaktivitet i Oslo enn på Hamar og at bare to i ledergruppen har tilhold ved helseforetakets kontor på Hamar.

Da Stoltenberg-regjeringen besluttet å opprette Helse Sør-Øst RHF fra 1. juni 2007 var det en klar føring at Hamar og Skien skulle være de to administrasjonsstedene i helseforetaket.

I proposisjonen heter det at «Sammenslåingen innebærer at det vil bli etablert én ny samlet organisatorisk overbygning til erstatning for dagens to RHF-administrasjoner og styrer. Omfanget av arbeidsplasser i Hamar og Skien vil bli opprettholdt.» Oslo var ikke nevnt som lokasjon.

I svaret fra helseministeren framgår det nå at det er like mange ansatte Helse Sør-Øst RHF i Oslo som det er på Hamar, og at et flertall av ledelsen som har sine kontorer i leide lokaler på Grev Wedels plass i Oslo.

Svar:

Slik jeg redegjorde for i mitt svar til spørsmål nr. 771 fra stortingsrepresentanten, har Helse Sør-Øst RHF 70 fast ansatte i Oslo, 71 på Hamar og 20 i Skien/Tønsberg. Helse Sør-Øst RHF eier helseforetak fra Sørlandet sykehus HF i sør til Sykehuset Innlandet HF i nord, noe som innebærer at regionen har sykehusdrift fra Flekkefjord til Tynset. I tillegg samhandler de med avtalespesialister, private leverandører og representanter fra primærhelsetjenesten fra alle disse geografiske områdene. Helse Sør-Øst RHF har sørge for ansvaret for om lag 2,9 mill. innbyggere og utgjør dermed om lag 56 pst. av landets spesialisthelsetjeneste.

Som følge av det nye spørsmålet fra stortingsrepresentant Slagsvold Vedum har jeg igjen vært i kontakt med Helse Sør-Øst RHF som gir følgende svar:

”Når det avholdes møter i regionale fagråd, utvalg, nettverk, møter med tillitsvalgte osv. der møtedeltakerne kommer fra ulike sykehus eller virksomheter med lang reisevei til Hamar, legges disse møtene i hovedsak til møtelokalene i Oslo, etter ønske fra de eksterne deltakerne.

I tillegg til møtelokalene i Oslo er det også etablert faste kontorplasser, men det er ingen tvil om at hovedkontoret er på Hamar, selv om det er riktig at Helse Sør-Øst RHF har vesentlig mer møteaktivitet i Oslo. Generelt holdes ledermøter, allmøter og personalsamlinger på Hamar.

Lederne i Helse Sør-Øst oppfordres til å holde sine avdelingsmøter på Hamar. Det siste året har det vært utskiftninger i ledergruppen og vi er nå i ferd med å få på plass en endelig ledergruppe og vil stramme inn igjen på denne praksisen.

Videre vil vi ta en gjennomgang av møtepraksisen for møter som ikke omfatter representanter fra helseforetak eller eksterne samarbeidsparter med uforholdsmessig lang reisevei

til Hamar. Dersom det viser seg å ha skjedd en utglidning ved at slike møter legges til Oslo fremfor til hovedkontoret, vil vi stramme inn på dette, kombinert med bedre tilrettelegging for møtedeltakelse via video/andre digitale løsninger for medarbeidere med arbeidssted Skien/Tønsberg.”

Som stortingsrepresentanten ser av svaret og vurderingene over, er Helse Sør-Øst RHF tydelige på at deres

hovedkontor ligger på Hamar. Det er også på Hamar de har sin besøksadresse. Innenfor de rammene som er fastsatt er det Helse Sør-Øst RHF som må gjøre de nødvendige vurderingene knyttet til hensiktsmessig og rasjonell drift når det gjelder aktivitet på ulike steder.

SPØRSMÅL NR. 886

Innlevert 7. februar 2018 av stortingsrepresentant Geir Pollestad

Besvart 12. februar 2018 av justis-, beredskaps- og innvandringsminister Sylvi Listhaug

Spørsmål:

«Kva er det som gjer det naudsynt for regjeringa å innføra 1130 kroner i gebyr på folk sin død?»

GRUNNGJEVING:

Justisdepartementet har sendt på høyring forslag om å innføra gebyr på å utsteda skifte- og uskifteattest og fullmakt ved privat skifte.

I dag er dette gratis. Regjeringa har sendt på høyring framlegg om at dette no skal koste 1130 kroner.

Det vil i fylgje regjeringa råka 35 000 personar årleg.

I praksis er dette ei dødsavgift. Det er ingen grunn til å tru at eit slikt gebyr vil påverke kor mange som vil trenge ein slik attest. Det er med andre ord eit reint tiltak for å dra pengar inn til statskassa. Gebyret er likt utan omsyn til betalaren er millionær eller minstepensjonist.

Svar:

Det som gjer det nødvendig, er at regjeringa følger opp Stortingets budsjettvedtak.

Som det fremgår av statsbudsjettet for 2018 vedtatt på høsten i fjor skal det betales et gebyr på kr 1130 ved privat skifte. Dette er en kostnad for en tjeneste fra det offentlige, på lik linje med tinglysningsattester eller utstedelse av pass. Det er etter prinsippet om selvkost for slike tjenester.

Selv om stortingsrepresentant Geir Pollestad påstår at dette er et gebyr på folk sin død, er det altså ikke slik. Det koster minst 10 170 kroner å gjennomføre offentlig skifte i dag, mens det er gratis å gjennomføre privat skifte. Det eneste dette gebyret søker å gjøre er å ta betalt for den tjenesten man leverer.

Det fremgår veldig tydelig av Stortingets referater at hverken Senterpartiet eller andre partier hadde merknader til dette i statsbudsjettet for 2018. Så vidt meg bekjent har heller ikke Senterpartiet fjernet dette gebyret i sitt alternative statsbudsjett.

SPØRSMÅL NR. 887

Innlevert 7. februar 2018 av stortingsrepresentant Ingrid Heggø

Besvart 13. februar 2018 av justis-, beredskaps- og innvandringsminister Sylvi Listhaug

Spørsmål:

«Trygg bustadhandel med redusert konfliktnivå må vera eit mål. Tittelen som takstmann er ubeskytta. Det er ingen

formelle krav til takstmannen sin utdanning, ingen krav til innhold i tekniske tilstandsanalyser og ikkje lovregule-

ring av ansvaret. Stortinget har ved fleire høve prøvd å ta tak i dette, men det ser ut til at tiltak let vente på seg.

Vil ministeren innføre ei sertifiseringsordning eller autorisasjonsordning for takstmenn, slik at konfliktnivået går ned og vi får tryggare bustadhandel?»

GRUNNGJEVING:

i 2015 stemde regjeringspartia ned eit framlegg frå Arbeiderpartiet som gjekk på tryggare bustadhandel, men det vart likevel einstemmig vedteke at regjeringa skulle komme attende til Stortinget med tiltak for å trygge bustadhandelen. Handlinga uteblei og våren 2017 var det Krf som fremja representantforslag og fekk samrøystes vedtak om tiltak for å styrke rettighetene i handel med bustadar. Eit av punkta var å vurdere å innføre ein autorisasjonsordning for takstmenn og sikre takstmenns uavhengigheit, rolle og tillit i bustadhandelen og ved reklamasjonar. Korrekt teknisk tilstandsvurdering av eigedomar er viktig for forbrukarane. Beslutningar som vert basert på manglande informasjon er ulønsamt og skaper ofte konflikhtar. Dagens ordning motiverer til forsikring og ikkje til dokumentasjon.

Svar:

Regjeringa la i juni 2015 fram en strategi for boligmarkedet. Et av tiltakspunktene der gikk ut på at regjeringa ville følge utviklingen i bruken av tilstandsrapporter før

det eventuelt skulle iverksettes et lovarbeid på bakgrunn av NOU 2009: 6 Tilstandsrapport ved salg av bolig. Siden da har Justis- og beredskapsdepartementet fortløpende vurdert behovet for lovendringer. Departementet har i den forbindelse hatt møter med Forbrukerrådet, takstorganisasjonene og eiendomsmeglerorganisasjonene. Departementet har også deltatt som observatør i en arbeidsgruppe i regi av Eiendom Norge, hvor målet har vært å få bedre innsikt i den danske boligmodellen. Rapporten som arbeidsgruppen er i ferd med å ferdigstille, inneholder blant annet statistikk over bruken av tilstandsrapporter, konfliktnivået i bolighandelen og hva konfliktena knytter seg til.

Våren 2017 ble det nedsatt en interdepartemental arbeidsgruppe med representanter fra Justis- og beredskapsdepartementet (leder), Kommunal- og moderniseringsdepartementet, Barne- og likestillingsdepartementet og Finansdepartementet for å vurdere ulike sider av oppfølgingen av NOU 2009: 6. Høsten 2017 ble NOU 2009: 6 sendt på en ny høring på grunn av tiden som har gått siden den forrige høringsrunden i 2009. Utredningen omfatter alle de spørsmålene stortingsrepresentanten viser til: Den inneholder forslag til regler om en autorisasjonsordning for takstmenn, om innholdet i tilstandsrapporter og om takstmannens ansvar. Høringsfristen var 15. januar 2018. Justis- og beredskapsdepartementet er nå i gang med å vurdere høringsinnspillene og eventuelle tiltak som kan skape enda tryggere rammer for bolighandelen.

SPØRSMÅL NR. 888

Innlevert 7. februar 2018 av stortingsrepresentant Jorodd Asphjell

Besvart 14. februar 2018 av fiskeriminister Per Sandberg

Spørsmål:

«Hvordan vil fiskeriministeren legge til rette for etableringen av et nasjonalt havbruksmuseum?»

BEGRUNNELSE:

Fiskeriministeren forvalter en av Norges viktigste eksportnæringer, havbruksnæringen. Fagdepartementene har overordnet ansvar for museumsvirksomhet for sine fagområder. Havbruksnæringen har ikke noe nasjonalt museum slik som eksempelvis Norsk oljemuseum i Stavanger, Norsk skogmuseum i Elverum og Norsk Vasskraft- og Industristadmuseum i Tyssedal er for sine næringer.

Svar:

Det er Kulturdepartementet som har det faglige ansvaret for museumssektoren generelt og som i hovedsak gir støtte til museumsdrift. I tillegg gir noen departementer støtte til bransjemuseer over eget budsjett. Eksempel på dette er Olje- og energidepartementets støtte til Oljemuseet i Stavanger og Samferdselsdepartementets støtte til Norsk vegmuseum og Kystverkmusea.

Finansiering av museer foregår på ulike måter, og det finnes ikke en standard for hvordan dette skal eller bør gjøres. Hovedregelen for støtte fra Kulturdepartementet er at det skal skje en samfinansiering mellom de ulike forvaltningsnivåene og at tilskuddet fra Kulturdepartemen-

tet ikke skal overstige 60 % av samlet offentlig finansiering (departement, fylkeskommune og kommune). Også når det gjelder finansiering fra de ulike departementer av egne bransjemuseum forventes det at det foreligger andre finansieringskilder i tillegg til støtte fra departementet. Museene har også egeninntekter fra andre sponsorer, billettinntekter, varer og tjenester m.m.

Byggingen av Oljemuseet ble eksempelvis finansiert i et samarbeid hvor de finansielle bidragsyterne var Olje- og energidepartementet, Stavanger kommune, Rogaland fylkeskommune og oljeindustrien. Totalkostnaden var 165 mill. kr. Driften av museet finansieres i dag ved en kombinasjon av egne inntekter, avkastning av fondsmidler, offentlige tilskudd, samt et årlig driftstilskudd fra Olje- og energidepartementet.

Museene i Sør-Trøndelag har i en årrekke ønsket å etablere et havbruksmuseum og har søkt om økonomisk støtte til dette hos vekslende regjeringer, herunder flere fiskeriministre fra Arbeiderpartiet. Oppdrettsnæringen er en viktig del av norsk nærings- og industrivirksomhet, og det er således også mitt ønske at det etableres et godt museumstilbud som ivaretar havbruksnæringen, på lik linje med at det finnes bransjemuseer for andre næringer, som

for eksempel fiskerimuseet i Bergen, Oljemuseet i Stavanger og Landbruksmuseumet i Ås. Det er imidlertid hittil ikke funnet midler i budsjettene til å bevilge de beløp som er nødvendige for å etablere et havbruksmuseum.

Museene i Sør-Trøndelag har nå søkt om tildeling av tre akvakulturtillatelser til oppdrett av laks og ørret, såkalte spesialtillatelser, som skal finansiere etablering og drift av et havbruksmuseum. Planen til havbruksmuseumet er at akvakulturtillatelsene skal leies ut gjennom en langsiktig avtale til et havbruksselskap som skal drifte konsesjonene, og at inntektene fra denne avtalen skal sikre et forutsigbart og tilstrekkelig økonomisk fundament for havbruksmuseumet. Søknaden er avslått av Fiskeridirektoratet, og klagen ligger nå til behandling i departementet.

Lov om akvakultur 17. juni 1979 (akvakulturloven) og forskrift 17. juni 2005 om tillatelse til akvakultur for laks, ørret og regnbueørret (laksetildelingsforskriften) gir bestemmelser om tildeling av tillatelser til akvakultur. Forskriften kapittel 5 gir bestemmelser om tildeling av tillatelser til akvakultur til særlige formål.

Departementet gjør en grundig vurdering av søknaden og bakgrunnen for denne, før endelig vedtak fattes.

SPØRSMÅL NR. 889

Innlevert 7. februar 2018 av stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand

Besvart 15. februar 2018 av landbruks- og matminister Jon Georg Dale

Spørsmål:

«Kan statsråden gi en oversikt over alle tilskudd gitt til jord (som nydyrking, grøfting og jordveier o.l.) samt alle tilskudd til driftsbygninger (som rentestøtte, lån og tilskudd) år for år i perioden 2000 -2016/17, og i tillegg ta med oversikt over tilsvarende fordeling i Oppland og Hedmark fylker for samme periode?»

Svar:

Oversikt over tilskot gitt til jord

Det er hovudsakleg 5 tilskotsordningar som har hatt som mål å bidra til å halde jord i hevd. Dette er tilskot til nydyrking, tilskot til grøfting, tilskot til planering, tilskot til senking- og lukkingsanlegg og tilskot til jordbruksvegar. SMIL-ordninga med tilskot til m.a. utbetring av hydro-tekniske anlegg bidreg òg til å halde jordbruksjord i hevd. SMIL-ordninga kan òg nyttast til andre forureiningsredu-

serande tiltak og kulturlandskapstiltak. I Hedmark er det til dømes bygd mange fangdammar og "fugledammar" av omsyn til biologisk mangfald.

Tilskot til planering tok slutt i 1985 og tilskot til senking- og lukkingsanlegg tok slutt i 1988. Begge ordningane har hatt mykje å seie for utforminga av dagens jordbrukslandskap.

Tilskot til nydyrking

Finansieringsstøtte til nydyrking har blitt gitt sidan slutten av 1800 talet. Tilskot til nydyrking blei formelt etablert frå 1918. Ordninga heldt fram til og med 1990, med enkelte justeringar. Også i 1991 blei det gitt tilskot til nydyrking, då som ei overgangsordning under "tilskudd til istandsetting av jord", der det kunne bli gitt tilskot til nydyrking, grøfting, bygging av jordbruksvegar osv. Etter 1992 er det ikkje gitt statlege tilskot til nydyrking

Tilskot til grøfting/drenering

Tilskot til grøfting av dyrka jord har blitt gitt frå omlag 1920. Også denne ordninga heldt fram til og med 1990, då ordninga blei avvikla. Tilskot til grøfting blei innført på nytt i 1998 for Nord-Noreg og gjaldt i 1999 og 2000 for heile landet. Etter at denne siste landsdekkande ordninga blei avslutta i 2000 blei føremålet vidareført under

BU-ordninga, hovudsakleg for Nord-Noreg (jf. tabell 4). Tilskot til grøfting var lågt prioritert innanfor ordninga og vart avvikla i 2009. I 2012 blei det på nytt bestemt å innføre eit nasjonalt tilskot til grøfting. Frå og med 2013 er det gitt tilskot til grøfting/drenering. Satsen for tilskot blei auka til 2000 kr pr. daa i 2017, og dette ga ei markert endring i søknadspågangen.

Tabell 1 Løyvde tilskot til drenering, 2013-2017

År	Heile landet mill. kroner	Hedmark mill. kroner	Oppland mill. kroner
2013	55,0	8,4	6,5
2014	61,9	8,9	3,9
2015	37,7	3,7	2,1
2016	33,1	3,6	1,3
2017	114,7	14,4	2,9

Kjelde: Landbruksdirektoratet

Kommunale tilskot til nydyrking og grøfting.

Fleire kommunar gir kommunalt tilskot til nydyrking og/eller grøfting. Kommunane rapporterer ikkje på dette, og samla omfang av dette er ukjent. Tilskotet er ikkje ubetydeleg i dei områda det gjeld, men det har truleg mindre å si for det totale dyrkingsomfanget.

Private landbruksvegar i jordbruk og skogbruk

Tilskot til jordbruksvegar var ei ordning på statsbudsjettet frå omlag 1920 til 1990. Ordninga blei avvikla 1.1.1991. Det blei innført ei ny tilskotsordning for istandsetting av dyrka jord, der det m.a. kunne bli gitt tilskot til jordbruksvegar. Denne ordninga blei avvikla 1.1.1992. Etter dette har det i liten grad blitt gitt statlege tilskot til bygging av jordbruksvegar.

Frå ordninga med tilskot til nærings- og miljøtiltak i skogbruket (NMSK) kan det bli gitt tilskot til bygging av private landbruksvegar. Tilskotet omfattar skogbruksdelen av landbruksvegen. Det blir ikkje gitt tilskot for den delen av kostnadane til veggen som kviler på jordbruket.

Nokre av vegane kan ha nytte for både jordbruk og skogbruk, men tilskotet er knytt til skogbruksinteressene.

SMIL (Spesielle miljøtiltak i jordbruket)

Investeringsstøtte til miljøtiltak blei innført i 1988 og har seinare blitt utvida og endra namn til SMIL, dvs. Spesielle miljøtiltak i jordbruket. Ein betydelig del av SMIL-midlane går til utbetring av hydrotekniske anlegg. Hovudmålet med dette tilskotet er å utbetre skader på eldre hydrotekniske anlegg for å redusere risiko for skader, erosjon og forureining. Tilskotet bidreg også til å halde jord i hevd, og til å bevare jorda som ressurs for matproduksjon.

Sjå tabell 2 for oversikt over løyving til ordninga det enkelte år.

Dei største utfordringane knytt til gamle hydrotekniske anlegg finn ein normalt i leirjordområda, og gjerne i samband med gamle planeringar. Dette er ikkje typisk for Hedmark og Oppland, som normalt nyttar ein mindre del av SMIL-midlane til slike tiltak.

Tabell 2: Løyvde tilskot til hydrotekniske anlegg i perioden 2000-2017

År	Løyvde tilskot til hydrotekniske anlegg i mill. kroner		
	Nasjonalt	Hedmark	Oppland
2000	7,6	0,4	0,1
2001	6,9	0,4	0,05
2002	9,3	0,6	0,01
2003	7,7	0,3	0
2004	8,0	0,3	0,03
2005	9,0	0,3	0,01
2006	11,6	0,5	0,01
2007	11,1	0,2	0,01
2008	14,1	0,4	0,1
2009	16,3	0,5	0,2
2010	18,5	0,6	0,08
2011	20,9	1,0	0,03
2012	26,8	1,3	0,1
2013	31,7	2,3	0,1
2014	39,2	2,7	0,2
2015	31,3	1,9	0,06
2016	32,7	2,9	0,08
2017	51,6	2,0	0,08

Kjelde: Landbruksdirektoratet

Oversikt over tilskot gitt til driftsbygningar

Støtte til investeringar i driftsbygningar i perioden 2000-2017 har hovudsakleg blitt gitt over bygdeutviklingsmidlane, som frå 2015 endra namn til investerings- og bedriftsutviklingsordninga (IBU-ordninga). Det har i perioden 2000-2017 blitt gitt støtte i form av tilskot, lån og rentestøtte. Tabell 3 gir ei oversikt over investeringsstøtte gitt innanfor tradisjonelt landbruk i perioden 2000-2017. Størstedelen av støtta innanfor tradisjonelt landbruk har gått til investeringar i driftsbygningar. I perioden 1999-2002 vart det gitt rentefrie investeringslån. Dette vart erstatta med ei ordning der det blei gitt tilskot til nedskriving av lån, den såkalla rentestøtteordninga. Då målet med ordninga i stor grad kunne dekkast innanfor

det ordinære investeringstilskotet, samt var krevjande å forvalte, vart ordninga avvikla i samband med jordbruksoppgjeret 2015. Tall i tabell 3 knytt til grøfting og kjøp av tilleggsareal gjeld for fylka Troms og Finnmark.

Det har i tillegg til dette blitt gitt lån til landbruksføremål over lågrisikolåneordninga finansiert over Nærings- og fiskeridepartementet sine budsjett. Innovasjon Noreg har tall for årleg lånebeløp til landbruket i perioden 2005-2017. Sidan 2014 har Innovasjon Noreg hatt ein ambisjon om reduksjon av utlånsvolumet til landbruk. Innvilgning av lågrisikolån til landbruket har av den grunn blitt redusert dei siste åra.

Tabell 3: Tilskot, lån og rentestøtte til tradisjonelt landbruk i perioden 2000-2017, mill. kroner

År	Tilskot	Rentefrie BU-lån	Låneramme rentestøtte	Grøfting	Kjøp av tilleggsareal	Lågrisikolån
2000	84,7	117,9		40,7	2,7	
2001	96,3	125,3		2,7	4,2	
2002	160,8	151,4		2,7	2,0	
2003	127,4		325,5	2,5	2,3	
2004	136,9		383,6	2,3	2,5	
2005	234,5		573,3	1,3	1,3	607,5
2006	192,3		553,9	1,1	3,2	489,2
2007	201,0		582,2	0,6	2,2	357,9
2008	209,1		657,7	0,4	2,8	508,7
2009	304,1		831,6	0,4	4,1	688,0
2010	286,0		949,3	0,2	1,6	632,0
2011	271,2		905,0	1,9	4,8	612,6
2012	334,3		1063,7	0,6	3,7	869,2
2013	375,6		1056,9	0,5	1,8	915,7
2014	371,5		939,5			503,6
2015	438,0		1220,0			413,3
2016	458,8					416,5
2017	518,1					587,6
SUM	4800,6	394,6	10042,2	57,9	39,2	7601,8

Kjelde: Innovasjon Noreg

Tilskot og lån over IBU-ordninga gitt til Hedmark og Oppland går fram av tabell 4. Talmateriale for perioden 2005 – 2017 er innhenta frå Innovasjon Noreg. I perioden 2000-2004 vart midlane forvalta av Statens nærings- og distriktsutbyggingsfond. For perioden 2000-2004 er det difor oppgitt løyvinga departementet har gitt til dei to fylka innan tradisjonelt landbruk.

I perioden 2004 til 2014 var delar av forvaltninga av investeringsverkemidla i landbruket i Oppland lokalt forvalta av dei to regionråda Valdres og Nord-Gudbrandsdalen. Også her er løyvinga frå departementet til dei to regionråda oppgitt. Desse tala omfattar løyving til både tradisjonelt landbruk og anna landbruksbasert næringsutvikling.

Tabell 4: Tilskot og rentestøtte tradisjonelt landbruk, Hedmark og Oppland 2000-2017, mill. kroner

År ²⁾	Oppland ¹⁾				Hedmark	
	Inv. tilskot SND/IN	Låneramme rentestøtte SND/IN	Inv. tilskot Valdres og Nord-Gudbrandsdalen	Låneramme rentestøtte Valdres og Nord-Gudbrandsdalen	Inv. tilskot SND/IN	Låneramme rentestøtte SND/IN
2000	20,5				18,4	
2001	20,5				18,4	
2002	21,8				19,6	
2003	11,7	42,7			10,5	38,4
2004	7,1	26,1	6,9	16,6	10,5	38,4
2005	7,7	33,3	10,6	23,3	11,4	46,3
2006	7,0	26,8	10,6	23,3	8,2	51,8
2007	14,6	31,8	12,2	23,3	14,9	50,9
2008	11,5	30,0	12,2	23,3	18,2	54,0
2009	20,3	56,9	17,8	33,5	14,9	48,7
2010	16,8	56,5	13,8	33,3	31,3	103,2
2011	15,6	51,1	14,6	33,3	23,2	87,6
2012	20,9	57,4	13,8	33,3	24,1	89,0
2013	20,2	55,1	16,4	33,3	29,1	87,0
2014	18,1	37,0	15,0	33,3	29,4	97,8
2015	33,3	94,0			27,4	100,2
2016	37,9				27,8	
2017	39,2				32,7	
SUM	344,7	598,7	143,8	309,8	370,0	893,3

Kjelde: Innovasjon Noreg/LMD

- 1) Investeringstilskot for Valdres og Nord-Gudbrandsdal omfattar løyving til både tradisjonelt landbruk og anna landbruksbasert næringsutvikling.
- 2) Tal for åra 2000-2004 for Hedmark og Oppland gjeld løyving frå departementet til fylka.

SPØRSMÅL NR. 890**Innlevert 7. februar 2018 av stortingsrepresentant Maria Aasen-Svensrud****Besvart 13. februar 2018 av justis-, beredskaps- og innvandringsminister Sylvi Listhaug****Spørsmål:**

«Vil statsråden sørge for at intensjonen i Rundskriv R-118 om at ordningen skal være budsjettøytral oppfylles?»

BEGRUNNELSE:

Pensjonsutgifter er fra 2017 overført fra Statens Pensjonskasse til hver enkelt statlig virksomhet. I rundskriv R-118 heter det: «Intensjonen er at ordningen skal være budsjettøytral på omleggingstidspunktet. Den budsjettmessige håndteringen skal som utgangspunkt ikke endre virksomhetenes økonomiske handlingsrom.»

Driftsutgiftene til Kriminalomsorgen ble som følge av dette økt med 359,3 mill. På tross av at Kriminalomsorgsdirektoratet (KDI) ved flere anledninger varslet JD at grunnlaget for beregning av pensjonspremie var for lave ble rammen redusert i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett til 356,6 mill. kroner. KDI varslet departementet i brev desember 2017 at kriminalomsorgen er underfinansiert med om lag 15 mill. kroner.

Siste beregning som er basert på det kriminalomsorgen faktisk har betalt til Statens pensjonskasse i 2017 samt arbeidsgiveravgift, viser at kriminalomsorgen er underfinansiert med 14,1 mill. kroner i 2017. Justert for 2 prosent lønnsøkning i 2018 er behovet i år 14,4 mill.

Svar:

Jeg avgrenser mitt svar til Justis- og beredskapsdepartementets ansvarsområde.

Budsjettpostene for de virksomhetene som er innenfor den nye ordningen for pensjonsutgifter, ble justert i statsbudsjettet for 2017. Intensjonen er at ordningen skal være budsjettøytral på omleggingstidspunktet, og pensjonsdelen justeres blant annet gjennom det generelle systemet for lønnskompensasjon til virksomhetene hvert år. Formålet med endringen er å bidra til at virksomhetene i større grad ansvarliggjøres for sine pensjonsutgifter, og at utgiftene synliggjøres på en bedre måte i budsjett og regnskap. Jeg vil vurdere behov for oppfølging av Justis- og beredskapsdepartementets underliggende virksomheter i forbindelse med arbeidet med statsbudsjettet.

SPØRSMÅL NR. 891**Innlevert 7. februar 2018 av stortingsrepresentant Sverre Myrli****Besvart 15. februar 2018 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Flere representanter fra regjeringspartiene har den siste tiden tatt til orde for at Nye Veier skal overta byggingen av E16 gjennom Nes og Sør-Odal, og at sørlig trasé skal bygges.

Kan samferdselsministeren bekrefte at dette er regjeringens politikk, hvordan er fremdriften i saken, når kan vegen bli lagt til i Nye Veiers portefølje, og når kan ny veg stå ferdig?»

Svar:

E16 prosjektet er viktig, og regjeringen jobber for at det skal ferdigstilles en ny vei fra E6 og til Kongsvinger. Jeg har vært i området en rekke ganger for å møte næringsliv og

innbyggere, møte Statens vegvesen for å drøfte prosjektet, og se på arealer hvor prosjektet kan realiseres. Dette prosjektet er viktig for å utvide bo- og arbeidsregionen, og bidra til næringsutvikling i regionen.

Regjeringen har økt satsingen på infrastruktur kraftig de siste årene, både for å bygge flere nye prosjekt og ikke minst vedlikehold eksisterende infrastruktur. Nå reduseres forfallet år for år, etter mange tiår med negativ utvikling. Skal vi lykkes med dette fremover er det viktig at vi også har kontroll på kostnadsutviklingen i prosjektene.

I august 2015 ble Samferdselsdepartementet varslet om at det var en stor kostnadsøkning i prosjektet, særlig for parsellen Herbergåsen – Nybakk. Dette er en utfordring vi må finne gode løsninger på. Statens vegvesen har

gjennomgått prosjektet med tanke på kostnadsreduksjoner. Også lokale myndigheter har kommet med innspill til tiltak som kan bidra til å redusere projektkostnadene.

I lys av erfaringer fra blant annet Nye Veiers gjennomføring av prosjekter, og tilnærmingen til Statens vegvesen på E6 Helgeland, ba Samferdselsdepartementet i fjor om at prosjektet skulle få en ny vurdering i Statens vegvesens interne ekspertgruppe, for å se på løsninger som kan bidra til å redusere kostnadene og/eller øke nytteverdien i prosjektet. 16. august 2017 gav Samferdselsdepartementet et tilsvarende oppdrag til Nye Veier AS. Departementet gav begge parter frist til å levere før utgangen av 2017.

Samferdselsdepartementet har mottatt tilbakemelding fra både Statens vegvesen og Nye Veier AS. Kostnadsanslaget for E16 Slomarka-Nybakk er i dag på om lag

7 milliarder kroner. Både Statens vegvesen og Nye Veier AS har vist en mulighet for besparelse på om lag 1,5 milliarder kroner, eller over 20 prosent for det regulerte alternativet. Departementet mener dette er interessante tall og vil jobbe videre med disse innspillene framover. Dette innebærer at det kan være aktuelt å vurdere en annen trase enn den vedtatte.

Jeg er glad for at representanten Myrli i sitt spørsmål kommuniserer en utålmodighet for at Nye Veier kan overta prosjektet, fremfor å stå fast på sin motstand mot veireformen. Jeg kan betrygge representanten Myrli med at regjeringen jobber med saken for å finne gode løsninger for realisering av E16. I NTP 2018-2029 ble det lagt til grunn at Nye Veier AS sin portefølje skal evalueres ved neste rulling av NTP. Arbeidet med neste NTP er allerede i gang.

SPØRSMÅL NR. 892

Innlevert 7. februar 2018 av stortingsrepresentant Sverre Myrli

Besvart 15. februar 2018 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Fylkesveg 33 er en viktig regional veg mellom Gjøvik/Toten og Romerike/Oslo. Vegen fungerer også som avlastningsveg for E6 og riksveg 4, og det har i lang tid vært jobbet for å bedre forbindelsen mellom Minnesund og Gjøvik. Vegen ønskes forbedret både i Akershus og i Oppland.

Hva er status for planene for utbygging av ny veg ved Byrud i Eidsvoll, og når vil proposisjon for delvis bompengefinansiering av strekningen bli lagt fram for Stortinget?»

Svar:

Det foreligger vedtatt reguleringsplan for prosjektet fv 33 Byrudberga i Eidsvoll kommune i Akershus. Både Eidsvoll og Østre Toten kommuner og Akershus og Oppland fylkeskommuner har sluttet seg til et forslag til finansieringsopplegg for prosjektet basert på fylkeskommunale midler, statlig tilskudd til skredsikringstiltak på fylkesvegnettet (kap. 1320 post 62) og bompenger.

Prosjektet ligger dessverre an til å bli dyrere enn det som er lagt til grunn i forslaget til finansieringsopplegg, hovedsakelig på grunn av større kompleksitet og vanskelighetsgrad enn tidligere forutsatt. Det er blant annet avdekket betydelige mengder alunskifer i utbyggingsområdet. I tillegg er det avdekket løsmasser i portalåpningen der det i reguleringsplanen er forutsatt fast fjell.

Det arbeides derfor med et revidert kostnadsanslag for prosjektet. Når dette foreligger, må det avklares om det er behov for nye lokalpolitiske vedtak av finansieringsopplegget. Videre må plassering av deponi for alunskifer avklares. Det er derfor ikke mulig å anslå når en proposisjon for utbygging og finansiering av prosjektet fv 33 Byrudberga kan legges fram for Stortinget.

SPØRSMÅL NR. 893**Innlevert 7. februar 2018 av stortingsrepresentant Arne Nævra****Besvart 23. februar 2018 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Nordkapp kommune regulerte i år 2000 E69, fra oppsatt bom og opp til Nordkapphallen, til «privat vei». Men veien har ifølge Statens vegvesen aldri blitt nedklassifisert. Det betyr at veien fortsatt er Europavei. Bommen slik den står i dag er derfor etter min oppfatning ulovlig.

Hvordan kan statsråden bidra til at den ulovlige bommen ved Nordkapp omgående blir fjernet, og at allmennheten kan komme til utmarksområdet på Nordkapp, uten å bli grovt avgiftsbelagt av en aktør som tar betaling for å kjøre på offentlig vei?»

BEGRUNNELSE:

Europavei E69 går over Magerøya i Nordkapp kommune, og ender på Nordkapp. Denne veien er hyppig brukt av nordmenn så vel som utlendinger for å besøke Nordkapp som friluftsområde.

E69 går helt fram til Nordkapphallen, som står ytterst på Nordkapp-plataet, og Statens vegvesen tar ansvar for veien ved å brøyte snø helt fram til Nordkapphallen.

Det underlige er at før du kommer fram til Nordkapphallen, så står det en bomstasjon og sperrer E69. En privat aktør nekter folk å kjøre videre på europaveien hvis de ikke betaler en avgift på henholdsvis 275 eller 180 kroner, avhengig om man skal besøke hallen eller primært oppholde seg utendørs. Operatøren på Nordkapp har denne bomstasjonen for å slippe å kreve inngangspenger i døra til Nordkapphallen, og for å begrense folks mulighet til kun å oppsøke utmarka på Nordkapp. Med over 260.000 besøkende i året, sier det seg selv at operatøren gjør svært store inntekter på denne bommen.

Kommunen regulerte i år 2000 veien fra bommen og opp til Nordkapphallen til «privat vei». Men veien har jfr Statens vegvesen aldri blitt nedklassifisert. Det betyr at veien fortsatt er Europavei. Det bør den fortsatt forbli. Det er også besynderlig at kommunen den gangen forsøkte å gi bort et stykke europavei til en privat kommersiell aktør.

SV er opptatt av allmennhetens tilgang til natur og utmark. Mange mennesker ønsker å se Norges nordligste, lett tilgjengelige og symbolske punkt. Derfor er det viktig at ikke kommersielle interesser hindrer fri tilgang til området der dette er mulig. Derfor er det svært mange som har reagert på ordningen med innkreving av avgift på plataet. At det tas betalt for inngang på sterkt tilrettelagte steder, med opplevelsessentra osv. er en helt annen sak, og aksepteres av de fleste.

Svar:

Ved innkjøring til Nordkapphallen og tilhørende utendørsområde kreves det inn en todelt avgift. Den ene delen dekker kostnader knyttet til tilrettelegging av utendørsområdene med parkering, inngjerding og lignende. Miljøverndepartementet bekreftet i 1997 at dette er en lovlig avgift med hjemmel i frilufsloven. Den andre delen av avgiften er en ren kommersiell avgift for adgang til opplevelser i Nordkapphallen som Nordkapp Panoramafilm, Historiske utstillinger og Cave of Lights. Så vidt jeg forstår er det Nordkapp Vel AS, Scandic Hotels og Rica som står bak innkrevingen.

Det følger av dette at avgiften som kreves inn ikke er bompenger etter veglovens bestemmelser og verken Statens Vegvesen eller Samferdselsdepartementet er på noen måte delaktig i inntektene den genererer. Lokalt ble det vurdert som praktisk å kreve inn avgiften på vegen inn mot Nordkapphallen og utendørsområdene.

Gjeldende reguleringsplan for Nordkapp ble vedtatt i 2000. I planen er det forutsatt at om lag 110 m av E69 fra og med innkrevingspunktet og videre nordover skulle omklassifiseres til privat veg. Samferdselsdepartementet har vært i kontakt med Statens vegvesen om saken. Vegvesenet opplyser at ved en inkurie har ikke den aktuelle strekningen blitt omklassifisert etter at reguleringsplanen ble vedtatt. Vegvesenet bekrefter at de umiddelbart vil gjennomføre den forutsatte omklassifiseringen.

SPØRSMÅL NR. 894**Innlevert 7. februar 2018 av stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen****Besvart 19. februar 2018 av arbeids- og sosialminister Anniken Hauglie****Spørsmål:**

«Stortinget vedtok 30. nov. 2017 å be regjeringen fra 1. juli 2018 gi alle som mottar pensjonsytelser, valgfri rett til å få utbetalingsinformasjonen tilsendt løpende, pr. post. I Arbeids- og sosialdepartementets tildelingsbrev til Arbeids- og velferdsdirektoratet av 17. januar kommer regjeringen med krav om mål og oppdrag for etaten for 2018. Her står det ingenting om Stortingets vedtak om pensjonsslippen.

Kan statsråden garantere at «slippen» kommer tilbake fra 1. juli?»

BEGRUNNELSE:

Mange pensjonister har etter 30. november 2017 vært i kontakt med Pensjonistforbundet fordi de har fått høre fra ansatte i NAV at det ikke er sikkert at «slippen» kommer tilbake fra 1. juli.

SPØRSMÅL NR. 895**Innlevert 8. februar 2018 av stortingsrepresentant Geir Arild Espnes****Besvart 19. februar 2018 av eldre- og folkehelseminister Åse Michaelsen****Spørsmål:**

«Vi ser med spenning på hva det å ha fått en ny folkehelseminister skal bringe med seg av politisk nytenkning. Det som forundrer er at det er så ytterst få spor i Jeløya-plattformen og regjeringserklæringen av denne bemerkelsesverdige hendelsen.

Så derfor spør vi: skal denne ministeren ikke bare være uten portefølje, men også uten arbeidsoppgaver, og i tilfellet, hvordan vil vi merke at Norge har fått en folkehelseminister, hvor tas det tak først, hva er planen og hvor fort vil ting skje?»

BEGRUNNELSE:

Som mange ganger fastslått, både i forskning og i politiske sammenhenger; vi kan ikke løse utfordringene i helseområdet i framtiden slik vi har løst dem så langt. Det har vi verken råd til eller menneskelig kapasitet til. Vi blir nødt

Svar:

Stortinget behandlet 30.11.17 Innst. 36 S (2017-2018) til Dokument 8:11 S (2017-2018) fra Senterpartiet om retten til å få pensjonsslippen tilsendt i posten.

Forslagene i innstillingen fikk ikke flertall. KrF fremmet følgende forslag under debatten: "Stortinget ber regjeringen fra 1. juli 2018 gi alle som mottar pensjonsytelser, valgfri rett til å få utbetalingsinformasjonen tilsendt løpende pr. post." Dette forslaget ble vedtatt.

I budsjettforliket for 2018 ligger det imidlertid ikke inne noen økonomiske kompensasjon for de merkostnader dette vil påføre Arbeids- og velferdsetaten. Regjeringen vil derfor komme tilbake til dette i forbindelse med behandlingen av revidert nasjonalbudsjett (RNB).

til å bli enda sterkere på å fremme helse og å forebygge uhelse-problematikk.

En måte å definere at dette er et meget eget viktig framtidig politisk område på er å gi det sin egen minister. Riktignok er det en folkehelseminister. Og riktignok tilhørende et allerede etablert departement, men allikevel. Å få en ny kost og et nytt område samtidig tilhører sjeldenhetene.

Vi som er interessert i folkehelsefeltet har tenkt at det vil være bra å få en egen folkehelseminister.

Svar:

Takk for din støtte og dine forventninger til at regjeringen har en eldre- og folkehelseminister. Det er ikke riktig at regjeringens politiske plattform er tynn på folkehelse og at jeg er uten portefølje og arbeidsoppgaver.

Den politiske plattformen til denne regjeringen er klart tydeligere på folkehelse enn tidligere plattformer.

Folkehelse er løftet frem som et eget politikkområde med mange regjeringen-vil-punkter, herunder at regjeringen skal styrke det forebyggende helsearbeidet og at vi skal legge frem en stortingsmelding om folkehelsepolitikken. Videre er folkehelse nevnt innledningsvis blant de store utfordringene. Der står det at vi skal forebygge der vi kan og reparere der vi må. Dette mener jeg er et godt prinsipp som vi skal følge opp.

I den politiske plattformen for 2005 til 2009 var folkehelse nevnt en gang under friluftsliv, som er riktig, men ikke heldekkende for folkehelsepolitikken. Folkehelse var heller ikke i den politiske plattformen for 2009-2013 et eget politikkområde. Det ble det først med regjeringen Solberg. Jeg vil likevel anerkjenne at Jonas Gahr Støre som helse- og omsorgsminister bidro til å løfte frem folkehelse, bl.a. med Meld. St. 34 (2012-2013) Folkehelsemeldingen. Meldingen fikk bred tverrpolitisk tilslutning i Stortinget, herunder fra dagens regjeringspartier. Denne regjeringen fulgte opp med en ny melding i 2015, som bygget videre på den forrige meldingen, men utviklet politikkområdet videre bl.a. ved å løfte frem psykisk helse, eldre og ny tilnærming til livsstil i folkehelsepolitikken.

Når det gjelder min portefølje har jeg innen folkehelse bl.a. ansvar for tobakkspolitikken, herunder tobakkskadeloven, smittevern og antibiotikaresistens, herunder smittevernloven, strålevern, herunder strålevernloven, kosthold, mattrygghet og drikkevann, herunder matloven, kosmetikk og kroppspfleieprodukter, herunder kosmetikkloven, alkoholpolitikken, herunder alkoholloven, rusforebyggende arbeid, miljørettet helsevern, fysisk aktivitet og forebygging av skader og ulykker, herunder folkehelseloven. Jeg har ansvar for etatsstyringen av Folkehelseinstituttet og Statens strålevern og faglig ansvar i etatsstyringen av Mattilsynet.

Befolkningens helse er påvirket av en rekke samfunnsforhold som arbeid, utdanning, næringsliv, sosiale forhold, kultur, samferdsel og fysisk planlegging i tillegg til helsetjenester, levevaner og miljø. Helse er ikke bare helseministerens eller folkehelseministerens ansvar. Mange sektorer slik som utdanning, samferdsel, kultur og miljø har stor betydning. Det er derimot mitt ansvar å koordinere folkehelsepolitikken og vise hvilket ansvar andre sektorer og andre i samfunnet har, slik som næringslivet og ulike organisasjoner.

Noe av det første jeg vil ta tak i er å starte arbeidet med stortingsmelding om folkehelsepolitikken. Den planlegger jeg å legge frem våren 2019. De siste årene har det skjedd en endring fra at Norge har falt nedover på listen over forventet levealder sammenlignet med andre land, til at vi endelig klatrer oppover. Det viser at norsk politikk virker, men vi har fortsatt utfordringer som vi må jobbe videre med. Vi vil legge til rette for god helse og gode levekår for å gi bedre muligheter for alle. Fortsatt er det store sosiale forskjeller i helse. Det gir ikke like muligheter for alle. En betydelig andel av befolkningen er plaget av angst

og depresjon. Andel unge kvinner med psykiske lidelser øker. I aldersgruppen 25 til 64 år oppgir om lag 10 pst. å ha hatt redusert arbeidsevne som følge av psykiske plager. Over tid har det blitt flere unge uføre. En vesentlig årsak er knyttet til psykisk helse og muskel-skjelettlidelser. Forekomsten av fedme og diabetes er økende. I 2016 døde over 8000 personer i Norge av hjerte- og karsykdommer, diabetes, KOLS og kreft før de fylte 75 år (30-75 år). En stor del av disse dødsfallene kunne ha vært forebygget. Tobakk, usunt kosthold, fysisk inaktivitet og bruk av alkohol er viktige risikofaktorene for tidlig død. Utviklingen innen antibiotikaresistens og smittevern gir økt økonomisk byrde for tjenestene i tillegg til økt sykkelighet og død.

God helse, mestring og trivsel er ikke bare et mål i seg selv, men også en forutsetning for et bærekraftig velferdssamfunn. Bedre medisiner og medisinsk utstyr gjør at vi nå lever lenger med kroniske sykdommer som vi før døde tidligere av. Dette er bra, men er kostnadsdrivende. Endring i andelen som får disse sykdommene vil ha betydning for tjenestenes evne til å dekke befolkningens behov på en forsvarlig måte.

Hele livsløpet må vi se i sammenheng. Helsen som ung har betydning for helsen og funksjonsnivå som eldre. Folkehelsemeldingen skal ses i sammenheng med Leve hele livet - en kvalitetsreform for eldre. Et av hovedmålene med kvalitetsreformen er flere gode leveår der eldrebefolkningen beholder god helse lenger, opplever at de har god livskvalitet, og at de i større grad mestrer eget liv. Det er besluttet at reformen legges frem som en stortingsmelding våren 2018 med sikte på felles oppstart 1. januar 2019.

SPØRSMÅL NR. 896**Innlevert 8. februar 2018 av stortingsrepresentant Karin Andersen****Besvart 21. februar 2018 av justis-, beredskaps- og innvandringsminister Sylvi Listhaug****Spørsmål:**

«I statsbudsjettet for 2017 ble det innført en maks grense på 10 000kr for støtte til familier som bor i statlige asylmottak. Dette slår svært negativt ut for store familier. Denne har senere blitt økt til 10 180kr. jfr. S 2008-035V1. Røde Kors erfarer at flere familier ikke har midler til å dekke helt basale behov og at de er permanent avhengig av frivillig hjelp for å unngå sult.

Hva vil statsråden gjøre for å sikre at ingen barn i asylmottak lever i ekstrem fattigdom og sulter?»

BEGRUNNELSE:

Som en følge av innstramningen i ytelsen har Røde Kors erfart at flere familier ikke har nok penger til å dekke helt basale behov. En familie i Lyngdal har mistet mellom seks og åtte tusen i støtte som følge av innføringen av maks grensen, og har nå behov for Røde Kors sin hjelp for å ikke gå sultne. Dette beskriver Røde Kors selv i et innlegg i NRK Ytring 13.12.2017. Organisasjonen beskriver en helt uholdbar situasjon og ber om at maks grensen oppheves.

Å basere beregningen av hva som er nødvendig nivå på penger til mat til barn, på at frivillige organisasjoner skal sikre at barn i Norge ikke sulter, er ikke akseptabelt. Dette er familier der foreldrene ikke har lov til å arbeide

og selv kunne skaffe penger til mat på lovlig vis. Det gir myndighetene er særlig ansvar for å sikre barna.

Svar:

Ytelser til livsopphold for personer i mottak skal sikre midler til mottaksbeboere som ikke på annen måte er i stand til å dekke sine økonomiske behov. Gjeldende sats for økonomiske ytelser gjenspeiler at oppholdet i mottak er ment å være et midlertidig og kortvarig botilbud. Nivået på ytelsene avstemmes med tilsvarende ytelser i andre land det er naturlig å sammenligne Norge med, slik at ikke Norge fremstår som et mer attraktivt ankomstland enn andre.

Stortinget vedtok under behandlingen av statsbudsjettet for 2017 at økonomiske ytelser til familier i mottak ikke skal overstige 10 000 kroner per måned per familie. Maks grensen ble innført med virkning fra 1. januar 2017. Maksbeløpet gjelder de faste månedlige utbetalingene. Utover dette kan ekstraordinære tilleggsytelser gis dersom det er nødvendig for en beboers liv og helse. I tillegg kan familier som har fått oppholdstillatelse motta barnetrygd og/eller fødselspenger, og holde disse beløpene uberørt av maks grensen. Ingen barn eller voksne skal sulte eller lide nød mens de oppholder seg i mottak.

SPØRSMÅL NR. 897**Innlevert 8. februar 2018 av stortingsrepresentant Ingalill Olsen****Besvart 13. februar 2018 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Fra 2020 overtar fylkeskommunene de statlige fiskerihavnene.

Vil finansieringen av fiskerihavner da legges inn i rammefinansieringen og følge de vanlige kriteriene i det fylkeskommunale inntektssystemet, eller vil det bli laget kriterier som fanger opp at de fylkeskommunene som får overført fiskerihavner faktisk også får overføringer til dette?»

Svar:

Regjeringen ønsker å styrke lokaldemokratiet, ved blant annet å overføre mer makt og myndighet til lokale/regionale folkevalgte nivå. Det gir sterkere nærhet til beslutninger hvor lokal kjennskap og involvering er viktig.

Regjeringen fremmet forslag om å overføre de statlige fiskerihavnene i Prop. 84 S (2016-2017) Ny inndeling av regionalt folkevalt nivå, som ble behandlet av Stortinget i juni 2017 (jf. Innst. 385 S (2016-2017)). I proposisjonen er det lagt opp til at midlene til statlige fiskerihavneanlegg

og tilskuddsmidler til kommunene skal overføres til fylkeskommunen som frie inntekter, som fordeles gjennom inntektssystemet. Kommunal- og moderniseringsdepartementet vil i budsjettet for 2020 komme tilbake til Stor-

tinget med forslag til hvordan overføringen skal fordeles mellom de nye fylkeskommunene i rammetilskuddet, slik det er opplyst i Prop. 84 S (2016-2017) Ny inndeling av regionalt folkevalt nivå (10.1.5 Fiskerihamneanlegg – s. 75).

SPØRSMÅL NR. 898

Innlevert 8. februar 2018 av stortingsrepresentant Martin Henriksen

Besvart 15. februar 2018 av kunnskaps- og integreringsminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

«Kan statsministeren forklare hva hun definerer som superprofitt i barnehagesektoren?»

BEGRUNNELSE:

I en Stortingets muntlige spørretime 7. februar 2018 brukte statsministeren to ganger begrepet «superprofitt» for å beskrive uakseptabelt høye gevinster fra privat barnehagedrift.

Svar:

Det vises til spørsmål til statsministeren fra representanten Martin Henriksen. Statsministeren har bedt meg svare på spørsmålet.

Regjeringen ønsker å ivareta et mangfold av eierstrukturer og barnehager med ulike profiler. Private barnehager er viktige aktører som sikrer valgfrihet for foreldre og bidrar til et mangfoldig barnehagetilbud.

De private aktørene har vært avgjørende for at vi har nådd målet om full barnehagedekning. Barnehagesektoren var i kraftig vekst i perioden 2003-2013 som følge av barnehageforliket i 2003. For å sikre rask utbygging sørget Stortinget for å gjøre det gunstig å etablere barnehager. Staten ga investeringstilskudd, kommuner ble oppfordret til å gi billige tomter og utbyggere fikk gunstige betingelser i Husbanken. I dag er barnehagesektoren mer eller mindre ferdig utbygd, og vi ser en utvikling der oppkjøp av barnehager har blitt mer vanlig. Som et resultat kan flere av de private barnehagene selges med god fortjeneste. Dermed har enkelte private barnehageeiere trolig hatt avkastning som er høyere enn det som anses som normalt i bransjen.

Kunnskapsdepartementet har nylig satt i gang et arbeid for å vurdere om det bør foretas endringer i dagens regelverk i sektoren. Dette inkluderer å undersøke de bakenforliggende årsakene til høye salgsgvinster og låneopptak. Som en viktig del av arbeidet er det utlyst et eksternt oppdrag med den hensikt å oppdatere vårt kunnskapsgrunnlag om lønnsomhet og gevinstrealisering i barnehagesektoren.

SPØRSMÅL NR. 899

Innlevert 8. februar 2018 av stortingsrepresentant Morten Wold

Besvart 14. februar 2018 av kulturminister Trine Skei Grande

Spørsmål:

«Vil statsråden ta initiativ til å gjennomføre en gjennomgang av innsparingspotensial for Norsk rikskringkasting?»

BEGRUNNELSE:

I Danmark har regjeringen, ved Kulturministeriet, fått utarbeidet en analyse av det offentlige kringkastings-selskapet Danmarks Radio. Analysen tar for seg kringkastings-selskapets økonomi, samt konsekvensene av å utskille en

rekke aktiviteter fra selskapet. Bakgrunnen for analysen har blant annet vært å kartlegge hvordan lisensmidlene til kringkastingsselskapet har blitt forvaltet, med sikte på å finne innsparingspotensial. Denne analysen har dermed gitt grunnlaget for en helhetlig diskusjon rundt kringkastingsselskapets økonomiske rammer.

Svar:

Som kulturminister og eier av NRK er jeg opptatt av at NRK til enhver tid har mest mulig effektiv drift. Dette bidrar til at vi får mest mulig ut av inntektene fra kringkastingavgiften. Strengt krav til NRKs effektivitet er dessuten særlig viktig i en tid hvor mange av NRKs konkurrenter må effektivisere driften og kutte kostnader.

NRK er pålagt å levere en årlig rapport om selskapets effektivitet som blir behandlet på selskapets generalforsamling. Denne rapporten har flere formål. For det første skal rapporten gi et godt grunnlag for vurderingen av regjeringens forslag til lisensnivå. For det andre skal rapporten gi offentligheten innsyn i ressursbruken i selskapet og på denne måten ivareta både demokrati- og kontrollhensyn. Kulturdepartementet har lagt konkrete føringer for hvilken informasjon rapporten skal inneholde. NRK skal bl.a. rapportere og kommentere utviklingen for sentrale

kostnadsparametre og produktivitetsutvikling i et femårs perspektiv og endringer det siste året.

Regjeringen starter nå et arbeid med å utarbeide et forslag til fireårig styringssignal for de økonomiske rammene for NRK, som varslet i Meld. St. 15 (2016-2017) Eit moderne og framtidsette NRK. I dette arbeidet vil departementet vurdere størrelsen på NRKs inntekter de kommende fire årene i lys av eventuelle endringer i NRKs allmennkringkastingsoppdrag, de økonomiske forholdene i mediebransjen for øvrig samt hvordan NRKs påvirkning kommer kommersielle medier og det totale medietilbudet til publikum. I tillegg vil det være naturlig å vurdere om det skal stilles økte krav til effektivisering av NRKs drift. Jeg legger i denne forbindelse opp til å innhente en ekstern evaluering av NRKs arbeid med effektiv drift.

Danmarks regjering har varslet at de vil "fokusere" Danmarks Radio og legge frem forslag om redusert lisens. Analysen av Danmarks Radio økonomi og konsekvenser av å utskille en rekke aktiviteter har derfor et annet utgangspunkt enn det den politiske situasjonen i Norge tilsier. Selv om vi ikke skal gjøre det samme her, har vi likevel ting å lære av gjennomgangen i Danmark, særlig når det gjelder åpenheten og transparensen rundt Danmarks Radio bruk av lisensmidler. Dette er noe jeg vil ta med meg videre i dialogen med NRK.

SPØRSMÅL NR. 900

Innlevert 8. februar 2018 av stortingsrepresentant Siv Mossleth

Besvart 13. februar 2018 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Fylkene ble pålagt å overta ansvaret for å gi tilskudd til fiskerihavnene.

Hvordan vil statsråden sikre at alle fiskerihavnprosjektene som er prioritert i NTP 2018-2029 blir fulgt opp?»

Svar:

Som stortingsrepresentant Mossleth viser til skal de nye fylkesregionene overta forvaltningsansvaret for fiskerihavnene i 2020. Denne overtakelsen følger av Stortingets behandling av Prop. 84 S (2016-2017) Ny inndeling av folkevalgt regionalt nivå.

Samtidig med overføringen av de statlige fiskerihavneanleggene til regionene, vil de statlige midlene til fiskerihavneanlegg over Kap. 1360 Post 30 og tilskudd til kommunale fiskerihavnetiltak over Kap. 1360 post 60 overføres til fylkesregionenes inntekts-/budsjetttramme.

Etter overføringen vil det være opp til fylkesregionene å prioritere mellom aktuelle fiskerihavneprosjekter, herunder om de vil gjennomføre prosjekter i egen regi eller opprette tilskuddsordninger for kommunene. Dette er i tråd med intensjonen i regionreformen om å flytte prioriteringene nærmere de som blir berørt av tiltaket og som sitter på mer detaljert kunnskap om lokale og regionale utfordringer.

Som en konsekvens av at de nye fylkesregionene overtar forvaltningsansvaret og de statlige midlene til fiskerihavner i 2020, vil fiskerihavnene tas ut av Nasjonal transportplan ved rullering. Dette følger som en konsekvens av regionreformen, hvor statlige oppgaver og prioriteringer skal flyttes til regionene. Vi er nå inne i en prosess med å gjennomføre denne reformen, og Samferdselsdepartementet og Kystverket vil bistå slik at overføringen av ansvaret for fiskerihavnene til regionene blir så smidig som mulig.

